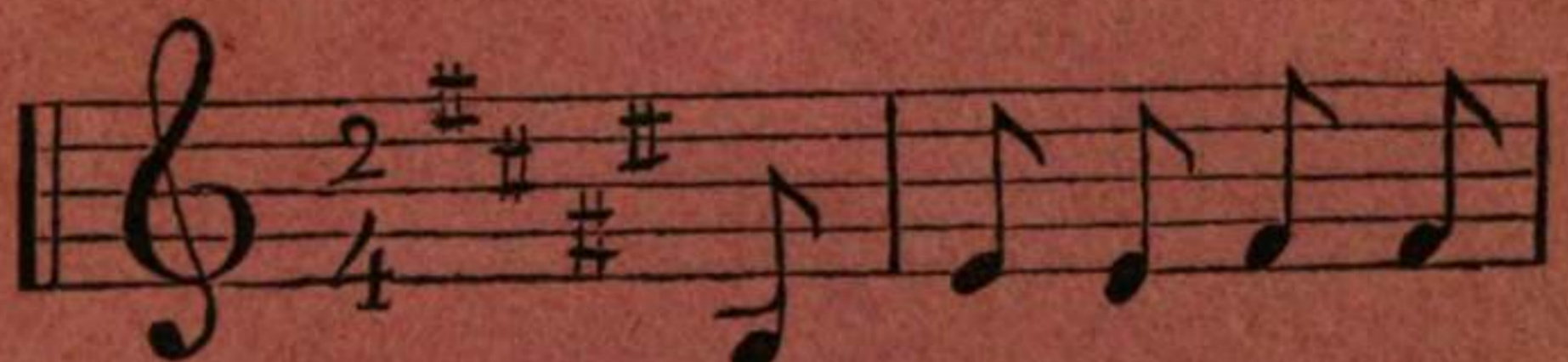

Mus. Pr. 202
F. PELAY BRIZ.

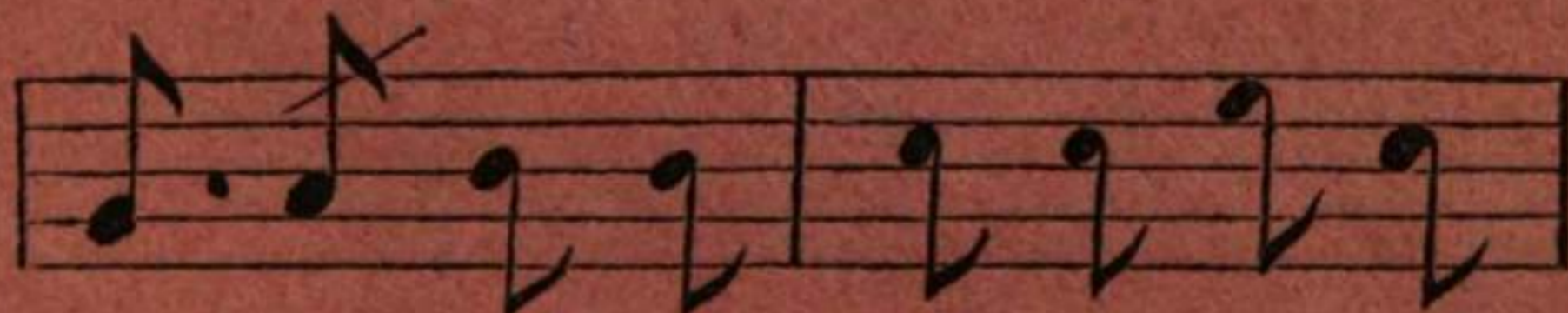
CANSONS
DE LA TERRA.

CANTS POPULARS CATALANS.

VOLUM TERS.

Las no-yas de Cer —

dan — ya fan de bon fes — te...

BARCELONA.

LLIBRETERIA D' ALVAR VERDAGUER,

Rambla davant del Liceo, n.º 5.

PARIS.

MAISONNEUVE & Cº., 15, QUAI VOLTAIRE.

MDCCCLXXI.

102 H

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

ALFONSO GONZALEZ DEL MATEO, EDITOR.

La Música de la Tierra, publicada en 1911, en 2 volúmenes.
El libro de la Música, en 2 volúmenes.
El libro de la Música, en 2 volúmenes.
El libro de la Música, en 2 volúmenes.
El libro de la Música, en 2 volúmenes.

Cançons de la Terra, (amb música popular catalana), I i II.
Deliberat i aprovat pel Consell de la Música, el 1911.

CANSONS DE LA TERRA.

La Música de la Tierra, publicada en 1911, en 2 volúmenes.
El libro de la Música, en 2 volúmenes.
El libro de la Música, en 2 volúmenes.
El libro de la Música, en 2 volúmenes.
El libro de la Música, en 2 volúmenes.

III.

El libro de la Música, en 2 volúmenes.
El libro de la Música, en 2 volúmenes.
El libro de la Música, en 2 volúmenes.
El libro de la Música, en 2 volúmenes.
El libro de la Música, en 2 volúmenes.

EN PREPARACION.

Cançons de la Terra, volúmenes I i II.

ALTRAS OBRAS DEL MATEIX AUTOR.

- La Masia dels amors**, poema en XII cants 2.ª edició.
Lo llibre dels angels, en vers 2.ª »
Lo llibre dels poetas, cansoner.
Lo llibre dels noys, en vers.
Las set baladas.
Cansons de la terra, (cants populars catalans). I y II.
Calendari catalá, (del any 1865 al 1871.)
Ausias March, reimpressió de las obras d' est poeta. (S' es acabada la edició.)
Lo llibre de les dones de Jaume Roig (poeta del sigle XV).
Jardinet d' orat, fragment d' un manuscrit (segle XV).
Lo brot d' achs, aplech de poesías.
Flors y violas, » » » premiadas.
Mireya, traducció del poema de Mistral (acabantse la edició).
Gay saber, periódich literari (anys 1867 y 68).
Bach de Roda, drama en tres actes.
La creu de plata, » » » »
Miquel Rius, » » » »
Las malas llengas, comedia en tres actes.
Qui s' espera 's desespera, monólech.

EN PREPARACIÓ.

Cansons de la terra, volum quart.

CANSONS
DE LA TERRA

CANTS POPULARS CATALANS

COL-LECCIONATS

PER

FRANCESCH PELAY BRIZ.

VOLUM TERS.

BARCELONA.

LLIBRETERIA D' ALVAR VERDAGUER,

RAMBLA, DAVANT DEL LICEO, N.º 5.

1871.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS
ES PROPRIETAT.

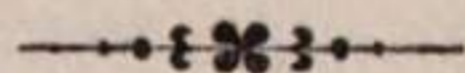
Barcelona : Estampa de C. Verdaguer, carrer de Cortinas, 15.—1871.

Des de que havem publicat lo volum segon de las *Cansons de la terra*, molts han estat los periódichs y revistas tant del pais com estrangeras que n' han tractat. Entre las firmas conegudas que ab mes ó menys deteniment n' han dit quelcom, hi ha las de Mrs. Puymaigre, Paul Meyer y Gaston Paris. (*Revue d' Histoire et de Littérature* n.º 12 y n.º 24 — *Bulletin bibliographique*), y si tenim de ser franchs direm que molt nos ha plagut veure rebudas tan de bon grat nostras pobres cansons, per homes de tanta coneixensa en literatura popular. En mostra de agrahiment als autors dels articles y en honra de nostra Musa de la terra, es per lo que 'n reproduhim al cap d' avall del llibre, traduhit al catalá, un d' aquells, lo de Mr. G. Paris. A la fi d' aquest se 'ns prega que tirem avant nostra publicació; aquest es nostre propósit y si fins avuy no ho hem fet, de segur que no s' ha perdut per nosaltres. Ara per ara publiquem aquest ters volum, si Deu nos ajuda, mes endavant farém lo quart, seguint lo mateix ordre ab que comensarem:

moltas ne tenim d' arreplegadas per poderho fer. Si poch á poch ho anem publicant, (á mes d' altres rahons) es per donar las versions mes complertas, los variants ab mes abundó, y poderlas acompañar de major nombre de cansons escritas en altres llengas que tingan alguna relació ab las que anem donant á la estampa. Entre las del present volum devem cridar la atenció envers las que 's titolan *La bona viuda*, *La ploma de perdiu* y *La filla perduda*, molt semblanta á una de provensala. *Lo compte Florís*, *La filla del mallorquí*, *L' hereu de la forca*, *Las joyas de boda*, *La promesa duptosa*, *Los tres tambors* y algunas altres fan digna parella ab las que hem inclos en los dos primers volums.

Una modificació ha sofert nostre plan de publicació en las tonadas y ha sigut lo deixar corre lo acompañament en las que publiquem avuy y publicarém d' huy en avant. Las rahons que 'ns mogueren á ferho en los dos primers volums, no tenen forsa per obligarnos á fer lo mateix en los demes. Voliam popularisar nostras tonadas; ab las 64 que hi ha armonisadas ja n' hi ha prou porque 's logri nostre obgecte. Los volums que venen darrera del segon, son mes per completar un treball literari, que per popularisar la música de la terra; son mes d' estudi (musicalment parlant) que de senzill divertiment.

LOS DOTZE NOMBRES.

LOS DIEZTE NOMBRAS

Una n' es una
una sols una
la que va parí á Batlem
la Verge pura.
Jo vos las diré
las dotze paraulas que Cristo digué.

Duas son duas
las taulas de Moisés.
Una n' es una
una sols una
la que va parí 'á Batlem , etc.
Jo vos las diré
las dotze paraulas que Cristo digué.

Tres ne son tres
la Santíssima Trinitat es.
Duas son duas
las taulas de Moisés.
Una n' es una , etc.
Jo vos las diré
las dotze paraulas que Cristo digué.

Quatre son quatre
los quatre Evangelistas.
Tres ne son tres , etc.
Duas son duas , etc.
Una n' es una , etc.
Jo vos las diré
las dotze paraulas que Cristo digué.

Cinch ne son *cinch*
las *cinch* llagas de Cristo.
Quatre son quatre , etc.
Tres ne son tres , etc.
Duas son duas , etc.
Una n' es una , etc.
Jo vos las diré
las dotze paraulas que Cristo digué.

Sis ne son *sis*
las horas de la creu.
Cinch ne son *cinch* , etc.
Quatre son quatre , etc.
Tres ne son tres , etc.
Duas son duas , etc.
Una n' es una , etc.
Jo vos las diré
las dotze paraulas que Cristo digué.

Set ne son *set*
los goigs de San Joseph.
Sis ne son *sis* , etc.
Cinch ne son *cinch* , etc.
Quatre son quatre , etc.
Tres ne son tres , etc.
Duas son duas , etc.
Una n' es una , etc.
Jo vos las diré
las dotze paraulas que Cristo digué.

Vuit ne son *vuit*
las *vuit* ánimas justas.
Set ne son *set* , etc.
Sis ne son *sis* , etc.
Cinch ne son *cinch* , etc.
Quatre son quatre , etc.
Tres ne son tres , etc.
Duas son duas , etc.
Una n' es una , etc.
Jo vos las diré
las dotze paraulas que Cristo digué.

Nou ne son nou
los nou Chors d' àngels.
Vuit ne son vuit , etc.
Set ne son set , etc.
Sis ne son sis , etc.
Cinch ne son cinch , etc.
Quatre son quatre , etc.
Tres ne son tres , etc.
Duas son duas , etc.
Una n' es una , etc.
Jo vos las diré
las dotze paraulas que Cristo digué.

Deu ne son deu
los manaments de Dèu.
Nou ne son nou , etc.
Vuit ne son vuit , etc.
Set ne son set , etc.
Sis ne son sis , etc.
Cinch ne son cinch , etc.
Quatre son quatre , etc.
Tres ne son tres , etc.
Duas son duas , etc.
Una n' es una , etc.
Jo vos las diré
las dotze paraulas que Cristo digué.

Onze son onze
las onze mil verges.
Deu ne son deu , etc.
Nou ne son nou , etc.
Vuit ne son vuit , etc.
Set ne son set , etc.
Sis ne son sis , etc.
Cinch ne son cinch , etc.
Quatre son quatre , etc.
Tres ne son tres , etc.
Duas son duas , etc.
Una n' es una , etc.
Jo vos las diré
las dotze paraulas que Cristo digué.

Dotze son dotze
los dotze apostols.
Onze son onze , etc.
Deu ne son deu , etc.
Nou ne son nou , etc.
Vuit ne son vuit , etc.
Set ne son set , etc.
Sis ne son sis , etc.
Cinch ne son cinch , etc.
Quatre son quatre , etc.
Tres ne son tres , etc.
Duas son duas , etc.
Una n' es una , etc.
Jo vos las diré
las dotze paraulas que Cristo digué.

NOTAS.

Aquesta cansó sol cantarse també quan s' arriba á
la fi dihentla al inrevés ; com per exemple :

Dotze son dotze , etc.
Una n' es una , etc.

.

Onze son onze , etc.
Dotze son dotze , etc.
Una n' es una , etc.

.

Deu ne son deu , etc.
Onze son onze , etc.
Dotze son dotze , etc.
Una n' es una , etc.

.

Nou ne son nou , etc.
Deu ne son deu , etc.
Onze son onze , etc.
Dotze son dotze , etc.
Una n' es una , etc.

.

Aixís va seguint fins que torna á quedar tota la cansó en ordre directe.

Vertaderament aquesta cansó mes aviat se diu que no 's canta ; per ço no hi posem tonada.

Es de esmentar l' origen d' aquesta cansó que 'l te (segons creu Villamarqué y á ell li deixem la responsabilitat de tan aventurada opinió) en un cant drúidich.

En eix cant, (diu l' autor citat) baix una forma consemblant, si be dialogada, s' hi veu lo mateix joch dels dotze nombres del cant drúidich. En ell, cada hu dels nombres correspon á un punt notable ja historich, ja religiós de las creencias antigas entre 'ls bretons.

Aixís

Lo hu : es la *Unitat necessaria*, la mort, *lo fat*, són Deu, qu' ells nomenavan *lo Pare*.

Lo dos : son los *dos bous*, probablement los de Hu-Gardan divinitat dels antichs bretons.

Lo tres : *las tres vidas y las tres morts*. Aixó correspont á tres *sorts de vida* que accepta la mitología bárdica.

Lo quatre : *las quatre pedras esmoladoras*; ab las que esmolavan los valents sas armas de tall, essent de reparar que pels cobarts y malfactors no tenian eixa propietat.

Lo cinch : *las cinch zonas de la terra*. « La terra », diu un poema que's te per fet de Taliésin, « *te cinch zonas.* »

Lo sis : *los noys de cera*, que tan gran paper jugan en l'art de bruixeria en l'etat mitjana.

Lo set : *los set elements* ; terra , aigua , foch , ayre , átomos , boyras y vents. (Segons la divisió que 'ls antichs Bretons ne feyan d' aquells.)

Lo vuit. *Los vuit fochs* que 's cremavan en certs temples de l' illa de Bretanya , sens que may s' apaguessin.

Lo nou : *Las nou mans blancas y las mares que gemegan* , recort de cert sacrifici de criaturas que 's feya en honra d' un Dèu fals , en las costas de Abervrac'h , en Armórica ; y los *gemechs* son los de las pobres mares que veyan degollar sos fills.

Lo deu · *los deu vaixells enemichs* , en que arribaren los onze *bélek*, sacerdots tornats de Vannes hont foren vençuts. Aquí , diu Villamarqué , es de esmentar que termena la tradició per comensar la historia.

Lo onze : *los onze sacerdots* de que 's tracta en lo nombre Dèu.

Lo dotze : *los dotze mesos*.

De tot aixó los missionistas , aprofitantne ayre , ritme y forma, ne compongueren lo seguent cant llatí del qual es fill directe lo cant provençal que , ab lo títol *Les nombres* ha publicat Mr. D'Arbaud en sas *Chansons populaires de la Provence* : Veuse aquí lo cant llatí.

— Dic mihi quid unus ?
— Unus est Deus
qui regnat in cœlis.

— Dic mihi quid duo ?
— Duo sunt testamenta ;
Unus est Deus
qui regnat in cœlis.

— Dic mihi quid sunt tres ?
— Tres sunt patriarchæ ;
Duo sunt testamenta ,
Unus est Deus
qui regnat in cœlis.

— Dic mihi quid quator ?
— Quator evangelistæ ;
Tres sunt patriarchæ , etc.
Unus est Deus , etc.

— Dic mihi quid quinque ?
— Quinque libri Moysis ;
Quator evangelistæ ;
Tres sunt patriarchæ , etc.
Unus est Deus , etc.

— Dic mihi quid sunt sex ?
— Sex sunt hydriæ
Positæ
In Cana Galileæ ;
Quinque libri Moysis , etc.
Unus est Deus , etc.

— Dic mihi quid septem ?
— Septem sacramenta ;
Sex sunt hydriæ , etc.
Unus est Deus , etc.

— Dic mihi quid octo ?
— Octo beatitudines ;
Septem sacramenta , etc.
Unus est Deus , etc.

— Dic mihi quid novem ?
— Novem angelorum chori ;

Octo beatitudines , etc.
Unus est Deus , etc.

— Dic mihi quid decem ?
— Decem mandata Dei ;
Novem angelorum chori , etc.
Unus est Deus , etc.

— Dic mihi quid undecim ?
— Undecim stellæ
à Josepho viræ
Decem mandata Dei , etc.
Unus est Deus , etc.

— Dic mihi quid duodecim ?
— Duodecim apostoli ;
Undecim stellæ
à Josepho viræ ,
Decem mandata Dei ,
Novem angelorum chori ,
etc., etc., etc.
Unus est Deus
qui regnat in cœlis.

LA PASSIÓ.

LA PIAZZA

Cris - ti - ans lo que'us di -
re cre - guéu de la pas - si - ó
dels á - pos - tols y dei - xe - bles
de Je - su - Christ - - - - nos - tre Se -
nyor, y de to - ta
la con - - - ver - sa
que en - tre ells va pas -
sar lo man - co que feu Sant
Pe - - re quan sen - ti lo
gall can - - - tar.

Christians lo que 'us diré : — creureu de la Pasió dels Apostols y deixebles, — de Jesu-Christ Nostre Senyor : y de tota la conversa — que entre ells va passar ; al manco la de Sant Pere — quan sentí lo Gall cantar.

Un Dijous Sant de capvespre — com estava ordenat, digué Jesus als Deixebles — que vajan á la Ciutat :

«allí trobaréu un home — ab un canti d' ayga en má, seguíulo fins á la porta — de ahont veuréu que entrarà.»

Los Deixebles humilment — fan lo que 'l Mestre 'ls ha dit, vanse á Jerusalem — perque Dèu n' era servit.

Allí entrant á la Vila, — davant d' ells se demostrá un home ab gran alegria, — ab un canter d' ayga en má.

Diréu al amo de casa, — que jo vos hi he enviat, que vull celebrar la Pasqua, — puig lo temps es arribat. Demanaréu una Taula, — comensáula de parar, esta nit los meus Deixebles — ab vosaltres vull sopar.

Quan Jesus fou en la taula — en casa Simeòn Leprós, humilment li presentaren — aquell menjar tant preciós.

Dix Jesus estas paraulas, — comensantse á contristar : « ab gran desitg esperava — de menjar aqueix sopar.»

Quan Jesus fou en la Taula, — segons escriu Sant Matheu : « esta nit los meus Deixebles — hu de valtres me trahiréu.

Ja fujirán las Ovellas — quan lo Pastor pres será, los Soldats tots á la una — deixarán llur Capitá.

Lo qui á mí me trahirá — posará la má al meu plat, y ell se'n portará 'l bocí — que per mí está reservat.

Y vindrá lo Fill del home, — puix així promés está, crucificat será lo Home, — Dèu glorificat está. »

Miráu quanta amistat porta — Jesu-Christ á n' al traydor, que posan junts la má al plat, — qu'es voluntat del Senyor. Per veure si 's penediria — no 'l volgué escandalisar, perque portava la bossa — de lo vendre y del comprar.

Diu Sant Pere gloriós : — « Senyor , may vos deixaré ,
avans moriré per Vos , — Senyor , que no fugiré .
Y si algú se escandalisa — escandalisat serà ,
que jo 'l ne perseguiré — ab lo coltell en la má . »

« Mira lo que jo 't dich , Pere , — mira en esta santa nit ,
antes que lo Gall no cante — jurarás que no m' has vist :
y totas las teuas obras — ab mí vindrás á ignorar ,
fins dir no coneixes l' Home — que es lligat en lo Pilar .

Encara dich mes avant , — mira , Pere , que farás ,
antes que lo Gall ne cante — tres voltas me negarás . »
Llavors lo beneyt Sant Pere — comensá de contristar ,
volgué entendre lo misteri — que en la Taula se va obrar .

Finidas estas paraulas — acabaren de sopar ;
Jesus pren la tovallola , — la bacina en l' altre má .
Per mostrarnos la Doctrina — los peus los volgué rentar ,
á fins en los peus de Judas — Jesu-Christ se va inclinar .

Diu Sant Pere gloriós : — « Senyor , vos no'm rentaréu ; »
« Tú no rebrás lo meu Cos — si jo no 't rento los peus . »
« Rentéume donchs las mans solas — que los peus no'm vull rentar . »
« Lo que ja está net , Pere , — no fretura de rentar .

Deixebles , tots sou mol nets — de culpas y de pecats ,
si no es aquell mal enterch — Deixeble tan desdixat .
Mira lo que jo 't dich , Pere , — tot ne passa en veritat ,
valdria mes que en la terra — un home tal no fos nat . »

Jesus may fa ninguna obra — sino ab gran cumpliment ,
va posar la tovallola , — y ordená 'l Sant SAGRAMENT :
« Qui menjará la Carn mia , — y de la mia sanch beurá ,
si n' es mort cobrarà vida , — si es viu bé morirà . »

Judas també combregá — possehit ja del Dimoni ,
Jesu-Christ li va parlar : — « vesten acabar ta obra . »
Ningú d' ells may entengueren — lo que Jesus va parlar ,
pensant potser li dolia — quan Judas se va penjar .

Quan Judas se 'n fou anat — Jesu-Christ feu un Sermó .
« haja pau entre vosaltres — y no hi haja mes rencor :
lo que lo mes petit vulla — lo mes gran també ho voldrá ,
que jo pregaré al meu Pare — vos tinga tots de sa má .

Un poch estaré ab vosaltres , — mes tantost me 'n aniré ,
teniu ferma l' esperansa — que al ters dia tornaré :
de Adam la gran cayguda — Jo la tinch de reparar ,
y las Ovellas cautivas — aniré Jo á rescatar .

Allí ahon Jo aniré — valtres no podéu venir ,

que per conservar la Fé — havéu de restar assí.

Quan se vindrá la jornada — Jo vos vindré á cercar,
y vos donaré una vida, — la qual sempre durará.

Quan aniréu per lo Mon — predicant la Santa Fé,
Deixebles, ab lo meu nom — destruiréu á Llucifè' :
y en mostrarli la Creu mia — ahon me posarán demá,
ahont se vulla que sia, — ab lo meu nom fugirá. »

Contempláulo dins del hort — com estava agenollat,
aguardant la trista mort — ab tanta humilitat.

Los Sants Pares y Profetas — may cessavan de clamar :

« Jesus, puig lo temps se acostá, — veníunos á llibertar. »

La segona oració — ne va fer lo Fill de Dèu,
quan lo Calzer de passió — li aportá Sant Miquel.

« Acceptáulo, Jesus Dèu, — que aquesta n' ha de passar
la vostra Santa Persona, — si lo món voléu salvar. »

Quan Jesus hagué acceptat — lo Calzer de passió,
se girá á sos Deixebles, — que dormian de tristor :

« Esta nit los meus Deixebles, — tots me voliau aydar,
ara solament una hora — ab mí no podeu vetllar.

Despertáu los meus Deixebles — y direm Oracions,
que Dèu nos do paciència — en nostras tribulacions.

Lo enemich del Fill del Home — esta nit no dormirá,
per guiar que 'l Fill del Home — lo pugan crucificar.

Lo enemicho may ha sabut, — ni entés perfectament,
que Jo sia la virtut — del Pare Omnipotent ;

ni entendre lo Misteri — de la Santa Trinitat

á fins que lo meu Deixeble — falsament me haurá besat.

Ja se acostan las tenebras, — pero anemsen aviat,
que ja sento las cadenas — ab que tinch de ser lligat :

qui tindrà coltell ó gladi — bé lo podrá guardar,
perque tots son gent de armas — los que'm venen á cercar. »

Llavors Judas arribá — ab los Jueus ab grans crits,
Jesu-Christ lo va parlar : — « ¿qué cercáu los meus amichs? »

Els llavors cauhen en terra — en sentir Jesus parlar,
fins que plagué á Jesus — ningú d' ells se va aixecar.

« Diumenge era ab vosaltres — que'm feyau mòlt gran honor,
ara veniu tots ab armas, — com si fos un malfactor. »

El diu : « veniame á pendre — que'us ne dono llibertat ;
cumplit se han las Profecías — del que está profetisat. »

Llavor Judas lo besá — á la galta preciosa ;
prestament se va acostar — aquella gent rabiosa :

Llavors lo beneyt Sant Pere — volguèls fer tornar atrás,
y va tallar la orella — á Malcos, criat de Caifás.

«Torna lo teu coltell, Pere, — á son lloch acostumat;
qui de coltell feriria, — de coltell será nafrat.»

En tocant Jesus la orella — prestament la va curar,
quan veren semblant Misteri — mes se varen indignar.

En casa de Anás portaren — á Jesus pres y lligat,
perque la anyada passada — tenia 'l Pontificat.

Dintre de una gran sala — aquella nit va passar
Christo ab las mans lligadas — arrimat en un Pilar.

Diu Sant Pere á Sant Joan — seguim tots á Jesu-Christ:
ara no 'ns coneixerán, — perque es obscura la nit.

A dins de aquella sala — los dos se varen entrar,
perque Sant Joan de casa — era mòlt familiar.

Quan Sant Pere va sentir — maltractavan al Senyor,
la sirventa li va dir: — «¿Tú ets de aquell Malfactor?»

«No'l conech, digué Sant Pere.» — «Ignocent me fas tornar?»

«Dicte que n' ets Galileo, — jo 't conech ab lo parlar.»

La sirventa may callava — perque n' es cap de pecat:
«Dicte que tú ets Deixeble — de aquell endemoniat!»

«No'l conech, digué Sant Pere. — ignocent me fas tornar;»

«Dicte que n' ets Galileo; — se 't coneix ab lo parlar.»

Respon un criat de casa — servidor del Sacerdot:

«Aquest perseguia á Malcos — quant eram dintre del Hort.»

«No'l conech,» digué Sant Pere, — ab jurament ho afirmá;
tant prest com la Fe li falta — lo Gall se posa á cantar.

Jesus ne mira á Sant Pere — quan lo Gall hagué cantat:
prestament isqué de casa — á plorar lo seu pecat.

Diu la Santa Escripura, — que es cosa de contemplar,
que 'ls ulls de la sua cara — pareixian una mar.

Humilment ne respongué. — Jesu-Christ al Pontífice:

«Digas, ¿per qué me interrogas — de mos costums y Doctrina?»

A los de la Sinagoga — davant tots he predicat,
interroga tot lo Poble — que dirá la veritat.»

Llavors Malcos lo ingrát, — oblidat del benefici,
un bofet li va pegar: — «¿Axi parlas al Pontífice?»

Portantne la ma armada — fòrtament li va pegar
en aquella fas sagrada, — quels ángels miran de grat.

Respongué mòlt humilment — Jesu-Christ á ne 'l criat:

«Si mal parlo al Pontífice, — digas ¿ab qué he errat?»

Y si bè, ¿per qué me pegas — sense trobar en mí error?»

Contemplém com maltractavan — á Jesus nostre Senyor.

Lo divendres quant fou dia — portárenlo á Pons Pilat ,
perque n'era President — del Emperador enviat.

Llavors en aquella hora — que 'l hagué interrogat,
lo enviá al Rey Herodes — que 's trobava en la Ciutat.

Quan Herodes lo vegé — digué als cavallers seus :
«Per cert ne trobo gran pler — de veure al Rey de Juéus.
Miréu que bé me ha servit — lo senyor en Pons Pilat ;
eram mòlt grans enemichs , — y ara cobram amistat. »

Herodes lo interrogá , — mes Jesus no respongué ,
y veyent no li parlava — mòlt admirat ne estigué.

Diém que potser la causa — que Jesus no li ha parlat
era perque el Rey Herodes — estava excomunicat.

Herodes per menysprearlo — ja de blanch lo feu vestir.

«A casa Pilat tornáulo , — puig á mí res no 'm vol dir.
Jo no sé la causa sua , — ell ab mí no ha parlat ,
digáuli las mans li beso — per la nova amistat. »

Los Jueus altre vegada — prengueren al Fill de Dèu ,
davant Pilat tots cridavan : — «Muyra, muyra, vaje en Creu.»
«Crucificáulo vosaltres , — los respongué Pons Pilat ,
perque may entre Escripturas — jo tal Lley no he trobat. »

Pons Pilat li preguntava : — «Digas ¿ ets rey del Jueus ? »
Jesu-Christ li va parlar : — «Puig que 'u dius , ¿perque no 'u creus ? »
« Assó no es lo meu regne , — ni may lo he atministrat :
diele « ¿ que ets Rey de Judea ? » — « Diu Pilat la veritat. »

Diu Pilat : « no trobo causa , — que sia causa de mort ,
si ell vos ha fet agravi , — jo 'l faré assotar mòlt fort. »

Pensant que així estaria — tot le Poble acontentat ;
pero ab grans crits cridavan : — « que sia crucificat. »

Ab gran furia assotaren — los Jueus al Fill de Dèu ,
cinch mil assots li donaren — ab diferents instruments.

Tot lo cos li maltractaren — per pagar nostre pecat,
plorem com plorá Sant Pere — quant veu que 'l Gall ha cantat.

«Puig que Rey es aquest Home — així ho diuhen los Rabins,
fassámli una Corona — de puntas de jonchs marins. »

Y dos de la Sinagoga — se 'n anaren al mercat
á comprar una Corona — pera posarli en son cap.

Quan tingueren la Corona — al sant cap li han ficada ,
per afligir sa Persona — ab bastons li han apretada.

La cara li han tapada , — saludantlo ab deshonor ,
de setanta y dos espinas — coronaren al Senyor.

Mòlt volia Pons Pilat — que Jesus no prengué mort ;
així 'l trau á la finestra — pera rebre algun conort.
Dient : « veus aquí lo Home — que m' haveu encomanat ,
y miráu entre vosaltres — si será prou castigat. »

Quan Pilat sentí la gent — que cridavan : « *tol-le, tol-le* »
« per cert que sou mòlt dolents — de fer morir aquest Home.
Puig que vostra lley ordena — que un home se llibertás ,
llibertém pues á Jesús , — y sentenciám á Barrabás. »

« Deixa estár á Barrabás , — tot lo poble respongué ,
crucificáu á Jesus , — que aixís al poble convé.
Y muyra donchs aquest Home — per guardar algun excés. »
Diu Pilat , « no li veig causa , — ni abasta tot son procés. »

Dos testimonis cercaren — falsos per testificar ,
perque Pilat á las horas — lo hagués de condemnar.
Pero entengué la mentida , — aygua vol pera las mans ,
dient : « jo no tinch la culpa , — cayga sobre vostres sanchs. »

Ab gran furia cridaren — tots los Jueus ab un crit :
« vingá ja sobre nosaltres — la sanch de aquest inich.
Y no sols sobre nosaltres , — nostres fills volém posar ,
condempna prest aquest Home , — que 'l volém crucificar. »

Lo endemá era festa ; — mòlt ne tardava als Jueus
que la sentencia fos dada — per carregarli la Creu.
Essent ella tant pesada , — temeren no 'ls desfallís ,
que no li caygués en terra , — per lo camí no morís.

Quan los Jueus varen veure — que rossegava la Creu ,
férenli posar darrera — á ne 'l Simon Cirineu :
y no per pietat alguna , — que bè 'l ne varen pagar ;
sino perque temian — que no hi pogués arribar.

En lo carrer de Amargura — vostre mare os encontrá ,
plena de mòlt gran tristura — prestament vos abressá.
Ningú d' ells la va tocar — que 's voluntat del Senyor ;
caminant al mont Calvari — sentireu mòlt grant dolor.

Quan allí fou arribat , — aquella gent inhumana ,
mòlt prest vos han despullat — de vostra roba sagrada.
La sanch de nou vos brollava , — que eixia per tot lo Cos ,
y los sayons prest jugaren — sobre del vestit la sort.

Després de haverhos clavat — en la preciosa Creu ,
los Jueus tots á la una — vos feyan burla y menyspreu.
Pero Vos al vostre Pare — los havéu encomanat ,
que 'ls tinga misericordia — y 'ls perdone llur pecat.

Sobre la Creu vos posaren , — així hu digué Pons Pilat ,

la causa de vostre agravi , — ab aquell Títol honrat.
En tres llengüas ho ha dictat—perque així tots ho entendrém,
dient lo Títol : « Jesus — Nazareth, Rey de Jueus. »

No pogué estar amagat — en vos lo diví amor ,
perdonant en aquell lladre — que 'us confessá per Senyor.
Perdonant lo que devia — y tot altre pecat :
perque en vostra má dreta , — en Creu estava posat.

A vostre mare diguereu : — « Dona, aquí está vostre fill. »
A sant Joant la donareu — com á clar y net Espill.
Sant Joant la prent per Mare, — puig que Jesus ho ha manat,
que may tals cambis se veren — ab temps tan abreviat.

Quan Jesús se véu clavat — y obert tot lo sèu cos ,
cridant está á son Pare — li done algun socós.
Ja que ell mort per amor — de beure ha demanat,
portárenli fel y vinagre ; — no 'l vol quant lo ha gustat.

« *Consumatum est* » exclama — Jesu-Christ nostre Senyor,
quan la mort se acostá — tractanlo ab gran rigor.
Cumplit ha las Profecías — que de ell estava parlat ,
sens faltar una paraula — del que Dèu ha ordenat.

Bè savem perfectament , — que als inferns devallá ,
y deslliurá al Sants Pares , — y de allí se 'ls ne portá
donantlos la sua vista — de gloria ab compliment ,
aná á veurer á sa mare — ab tant rich companyament.

Perdona nostre pecat , — Jesu-Christ nostre Senyor ,
si en res havem errat — en la mort y Passió.
Y la humil Verge María — que nos vulla ajudar
y Sant Jaume de Galicia — per tots ne vulla pregar.

TORNADA.

Jesu-Christ la Passió vostra — tots la devém contemplar ,
al manco la de Sant Pere — quant sentí lo Gall cantar.

NOTA.

Tot quant posem per nota á la Passió publicada en
lo segon volum (pág. 21) podria servir per nota á la
present. Una sola diferencia hi ha que fer entre las
dos , y es , que l' autor de la primera es desgonegut,
essent aixís que la d' aquesta ja se sab que fou escri-

ta per Francisco Balart, de *Reus*, poeta del segle XVIII, com aixís ho diguerem en la nota abans nomenada.

Allí deyam també : « Entre las *passions* , la mes popular (encara que la lletra no 'u sia , pus se coneix lo nom del autor) es la coneguda ab lo nom de *Passió de Sant Pere*. Per Quaresma y setmana santa no se sent altra cosa en las botigas de las ciutats hont hi ha fadrinas que hi treballan y en los portals de las masías ahont van á cantarla los pobres al mateix temps que captan. »

Pocas versions verament populars coneixem sobre lo mateix assumpto. Potser una rahó qu' espliui en certa part sa poca abundó, es la popularitat que ha guanyat la que avuy nos ocupa.

Una de las vellas que encara sura es la que aném á posar á ratlla seguida , si bè sols ne donám un tros.

Bon Jesus vuy cantar
bon Jesus y María
y la mort y passió
que al divendres patía.

*Salvéume lo bon Jesus
salvéume l' ánima mia.*

Vos estavau dintre l' hort
ab lo cor plé d' augunía ,
sanch y aiga vau suar
fins que per terra 'n corria.

Salvéume lo bon Jesus , etc.

Devalla un ángel del cel ,
al davant vostre venia.
Ja 'us diu qu' havéu de morir
si salvar lo mon voliau.

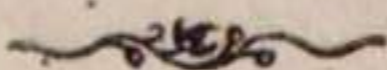
Salvéume lo bon Jesus , etc.

Jesus s' abraça ab la creu
tot dihent : « la mort que vinga. »
Ja arriban allí 'ls Jueus
tots plens de ràbia y malícia.

Salvéume lo bon Jesus , etc.

Ja 'l presentan á Pilat
que Caifàs li remetia ;
Pilat la fet coronar
ab setanta y dos espinas.

Salvéume lo bon Jesus , etc.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

LO COPMTE FLORIS.

—•••••—

COMITE FLORES

Ja sa —

beu, vós lo meu pa — re qu'à ne's

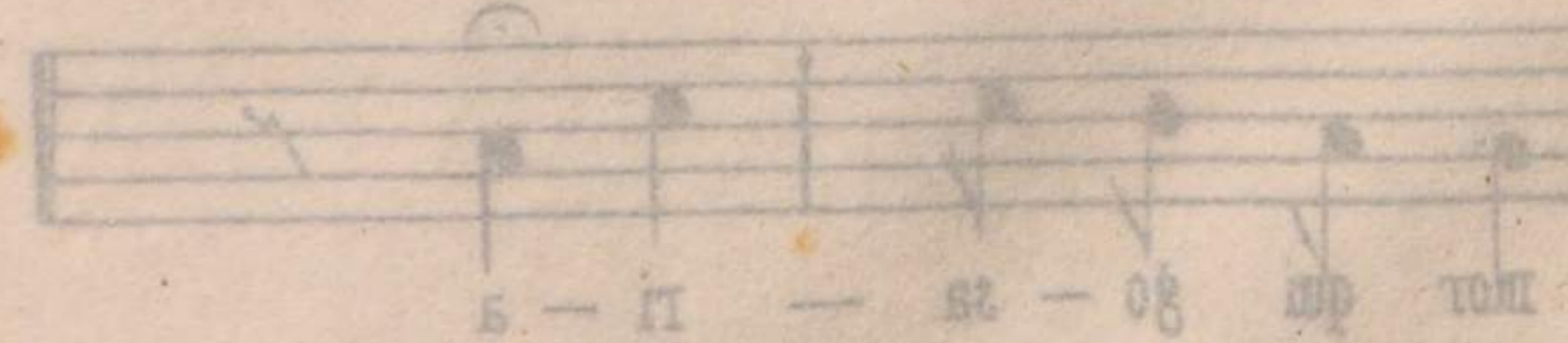
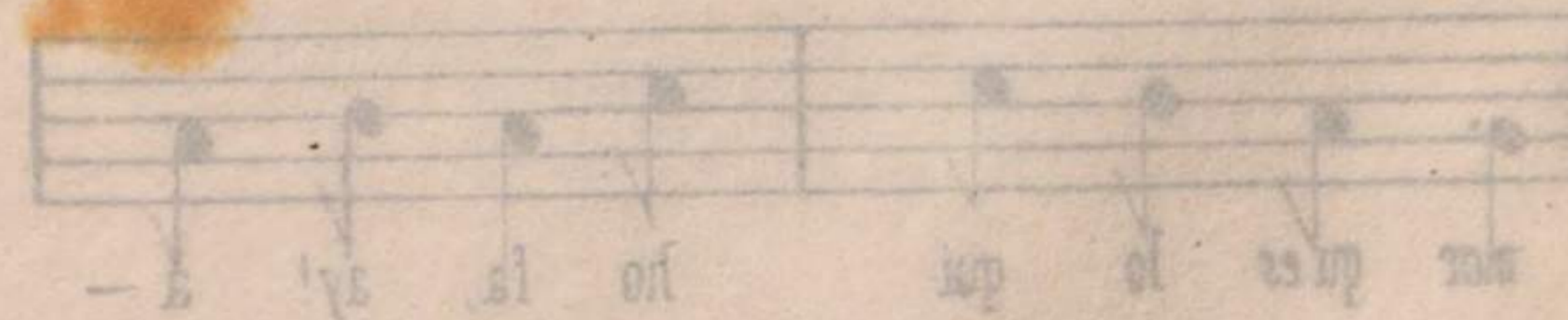
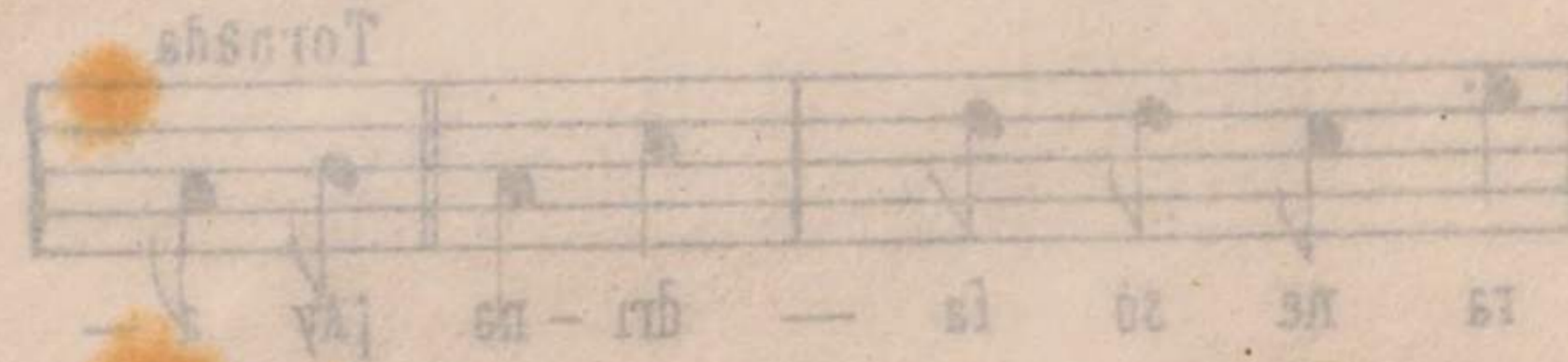
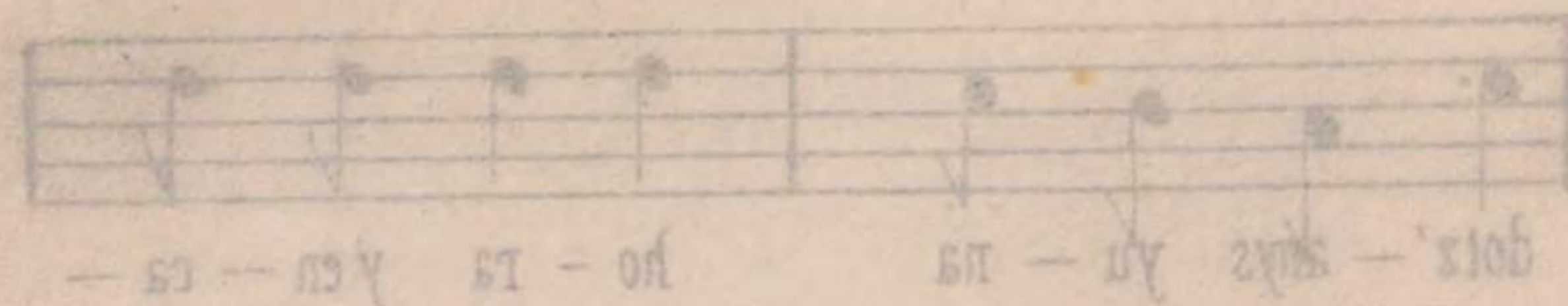
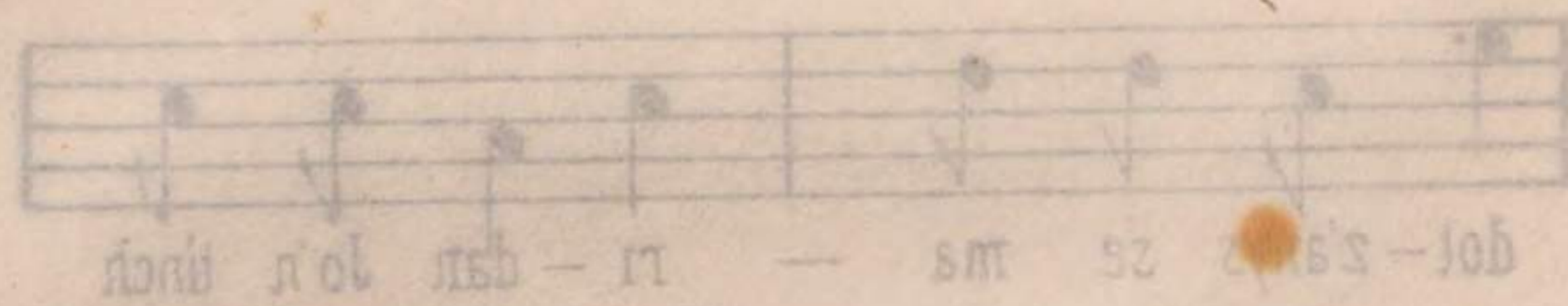
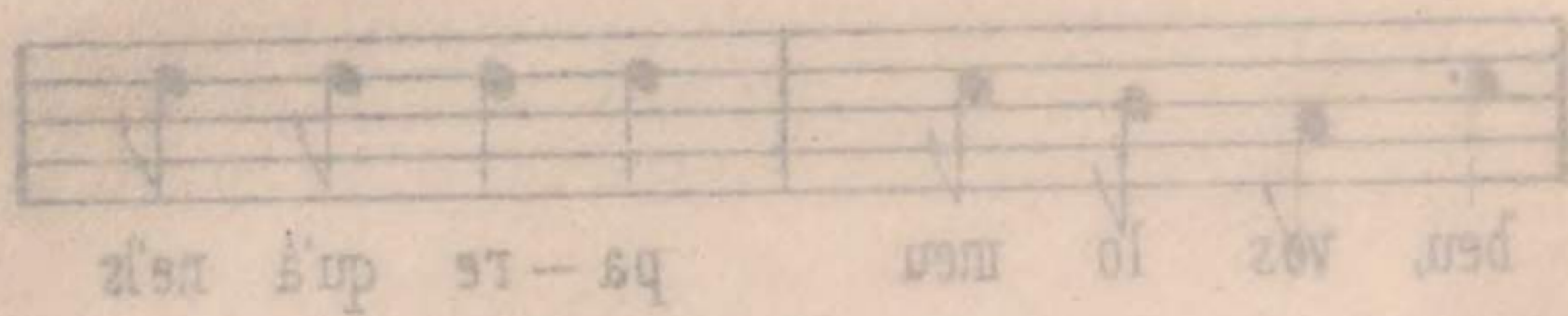
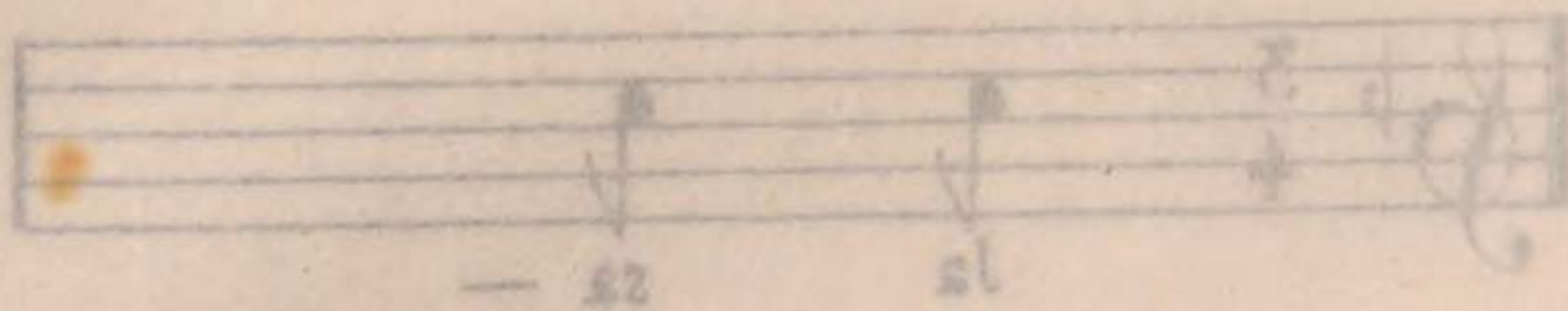
dot — z'any's se ma — ri — dan Jo'n tinch

dotz' — any's yu — na ho — ra y en — ca —
Tornada

ra ne só fa — dri — na. ¡Ay a —

mor qu'es lo qui ho fa, ay! a —

mor qui go — sa — ri — a

—Ja sabeu vos lo meu pare—que á ne'ls dotze anys se maridan
Jo 'n tinch dotze anys y un hora—y encare ne só fadrina,

Ay amor, qui es lo que ho fa!
Ay amor, qui gosaria!

—Tots mos regnes he trascalat—y marit no 't trobaria
si no fos lo compte Florís—y encara te muller viva.

—Lo compte Florís vull jo,—compte de Florís voldria.

Fassáume fer un dinar—fassáulo fer desseguida
y mentres seréu á taula—li parlaréu de part mia.»

Lo rey molt prompte obehí—la paraula que sentia.

Lo rey ha fet fé un convit,—tots los comptes hi havia,
y també lo compte Florís—que molt estimat tenia.

Mentres estava dinant—estas paraulas diria:

—Compte Florís, compte Florís—tu t'has de casá'ab ma filla.

—¿Com pot sé aixó Senyor Rey—si ne tinch la muller viva?

—Compte mata á ta muller—que 't daré la meva filla.

—¿Com pot esse' aixó Senyor—matá á qui no'u mereixia?

—Mata compte á ta muller—si no tots dos moriríau.»

Lo compte se 'n torna á casa—ab cara molt entristida.

Sa muller lo va esperar—en un passeig que hi havia.

—De qu'estéu trist lo meu compte—de qu'estéu trist, amor mia?

—Comptesa ja 'us ho diré—aixís que n' arribi 'l dia?

Quan ne foren al sopar—no pot sopar d'agonía.

La cadira allí hont ell sèu—á los seus sospirs cruixia

y lo plat que te al davant—tot de llágrimas s' omplia.

—Que teniu lo meu amor—que no sopéu d'agonía?

—Comptesa ja 'us ho diré—aixís que n' arribi 'l dia.

Anémnoson á dormir—que allí al menos dormiria.»

De sa cambra treu als fills—cosa que fer no solia,

sols hi deixa 'l mes petit—per si mamar gens volia.

—Bon compte perque allunyéu—als fills que Dèu nos envia?

—Comptesa ja 'us ho diré—aixís que n' arribi 'l dia.»

Al punt de la mitja nit — ni l' un ni l' altre dormian.
— Que teniu lo meu espós — que no dormiu d' agonía?
— Ara si que 'us ho diré — que mes callar no podria.
Comptesa, lo rey m' ha dit — que jo li portés sanch viva.
— Matéu á baix del estable — lo cavall que jo hi tenia.
— Muller aixó no pot ser — que 'l rey ho coneixeria.
Lo rey avuy m' ha manat — que despartirnos haviam;
també'l rey me te manat — que'm tinch de casá' ab sa filla.
— Com pot ser hon comte, aixó — tenir duas mullers vivas?
— Es que també m'ha manat — que'us haig de llevar la vida.
— Pórtem á casa mos pares — novas de mí no sabrian,
jo criaria 'ls infants — millor que la que vindria.
— Com pot esser, ma muller, — tenir duas mullers vivas?
— Compte per tú moriré — compte per tú moriria.
Baixeten baix de la escala — porta aquellas telas finas
que jo n' havia brodat — al temps que n' era fadrina,
ab ellas me cobrirás, — de mortalla 'm servirian;
també deixam genollar — y dir quatre Ave-Marias
una per l' ánima vostra, — una per l' ánima mia,
una per qui 'm fa matar — no tinga punt d' alegria,
una per la qui vindrá — que no hi veja nit y dia.
Mentres que l' está matant — un patge del rey arriba. »
— Compte mata á ta muller — si no també moririas. »

VARIANTS.

Vers 3.

— Tot Mallorca n' he trascal — y marit no 't trobaria
á no se 'l comte de l' Arca — que tè infans y muller viva.

Vers 18.

Troba la seua comptesa — que á son camí li sortia.

Vers 20.

— Aném á sopar comptesa — que sopant us ho diria.

Vers 25.

Comptesa anémsen al llit — qu' en lo llit jo 'us ho diria.

Vers 31.

¿ Qué teniu lo meu marit? — ¿ De qué esteu trist, amor
(mia?

Vers 44.

Báixaten baix la escala — porta aquellas telas finas.

Vers 46.

y en lo mitj d' aquellas telas — n' hi ha un brot de medi-
(cina.

Vers 21.

No 'm treguis moltes viandas — que 'ns basta un platet
(d' olivas.

Vers 36.

Que un ó altre ha de morir, — que departirnos haviam.

NOTAS.

Esta cansó es una traducció mes ó menys catalanizada de la castellana que du per titol *Conde Alarcos*, y que mes avall publicuem. Aquests apariaments del castellá eran mòlt en us en los romansos dels ultims segles, en los quins la musa catalana, que comensá abeurantse en la provençal, finia imitant á la castellana. En una versió mòlt vulgar y de gens de valor literari, que podriam y podem nomenar moderna, se hi ha afegit una fi diferent á la de la versió castellana. Diu aixís en ella la mare despedintse de sos fills:

Mamáu mon fill preciós
que no 'us ne tornaré á dar,
ton pare m' ha de matar,
altra mare tindreu vos. —

Com va ser punta de dia
que la volia matar
un àngel li revelá :
«ja es mort lo rey ab sa filla
son pare está dins l' infern
sa filla per companyia.»
Se donaren un abrás
que desferrás no podian ;
aquí quedaren los dos
ab gran perfeta alegría.

En algunas versions , principalment mallorquinas , se nomena la cansó del *Compte de l' Arca* , vera imitació ó plají del nom de la castellana *Alarcos* de Pere de Riaño , que per las moltas bellesas que conté y perqué pot servir de complement á la nostra versió catalana la publiquem encara que sia molta sa llargaria.

VERSIÓ CASTELLANA.

Retraida está la Infanta — bien así como solia ,
viviendo muy descontenta — de la vida que tenia ,
viendo que ya se pasaba — toda la flor de su vida ,
y que el Rey no la casaba , — ni tal cuidado tenia.
Entre sí estaba pensando — á quién se descubriria ,
y acordó llamar al Rey — como otras veces solia ,
por decirle su secreto — y la intencion que tenia.
Vino el Rey siendo llamado , — que no tardó su venida :
vídola estar apartada , — sola está sin compañía ;
Conociera luego el Rey — el enojo que tenia.
—¿Qué es aquesto, la Infanta?—¿Qué es aquesto, hija mia?
Contadme vuestros enojos , — no tomeis melanconía ,
que sabiendo la verdad — todo se remediaria.
— Menester será , buen Rey , — remediar la vida mia ,
que á vos quedé encomendada — de la madre que tenia.
Dédesme , buen Rey , marido — que mi edad ya lo pedia :
con vergüenza os lo demando — no con gana que tenia ,

que aquestos cuidados tales—á vos , Rey , pertenecian.—
Escuchada su demanda — el buen Rey la respondia :
— Esa culpa , la Infanta , — vuestra era , que no mia ,
que ya fuéades casada — con el príncipe de Hungría.
No quisistes escuchar — la embajada que venia ,
pues acá en las nuestras cortes, —hija, mal recaudo habia,
porque en todos los mis reinos —vuestro por igual no habia,
si no era el conde Alarcos , — que hijos y muger tenia.
— Convidadlo vos , el Rey , — al conde Alarcos un dia ,
y despues que hayais comido — decidle de parte mia ,
decidle que se acuerde — de la fé que dél tenia ,
la cual el me prometiera — que yo no se la pedia ,
de ser siempre mi marido — y yo que su muger seria.
Yo fuí dello muy contenta — y que no me arrepentia.
Si la Condesa es burlada , — que mirara lo que hacia ,
que por él no me casé — con el príncipe de Hungría :
si casó con la condesa — dél es culpa que no mia. —
Perdiera el Rey en la oír — el sentido que tenia ,
mas despues en sí tornado — con enojo respondia.
—No son estos los consejos—que vuestra madre os decia!
¡ Muy mal mirastes , Infanta , — do estaba la honra mia !
Si verdad es todo eso — vuestra honra ya es perdida :
no podeis vos ser casada — mientras la Condesa viva.
Si se hace el casamiento — por razon ó por justicia ,
en el decir de las gentes — por mala sereis tenida.
Dadme vos , hija , consejo , — que el mio no bastaria ,
que ya es muerta vuestra madre — á quien consejo pedia.
— Yo vos lo daré , buen Rey , — d' este poco que tenia :
mate el Conde á la Condesa — que nadie no lo sabria ,
y eche fama qu' ella es muerta—de un cierto mal que tenia ,
y tratarse ha el casamiento — como cosa no sabida.
D' esta manera , buen Rey , — mi honra se guardaria. —
D' allí se salia el Rey , — no con placer que tenia ;
llovo va de pensamientos — con la nueva que sabia ;
vidio estar al conde Alarcos , — entre muchos , que decia :
— ¿ Qué aprovecha , caballeros , — amar y servir amiga ,
que son servicios perdidos — donde firmeza no habia ?
No puede por mi decir — aquesto que yo decia ,
que en el tiempo que serví — una que tanto queria ,
si muy bien la quise entonces — agora mas la queria ;
mas por mi pueden decir, — quien bien ama tarde oblida. —

Estas palabras diciendo — vido al buen Rey que venia ,
y hablando con el Rey — de entre todos se salia .
Dijole el buen Rey al Conde — hablando con cortesia :
— Convidaros quiero , conde , — por mañana en aquel dia ,
que querais comer conmigo — por tenerme compañía .
— Que se haga de buen grado — lo que Su Alteza decia :
beso sus manos reales — por la buena cortesia ;
detenerme he aquí mañana — aunque estaba de partida ,
que la Condesa me espera — segun carta que me envia . —
Otro dia de mañana — el Rey de misa salia ;
luego se asentó á comer , — no por gana que tenia ,
sino por hablar al Conde — lo que hablarle queria .
Allí fueron bien servidos — como á Rey pertenecia .
Despues que hubieron comido , — toda la gente salida ,
quedóse el Rey con el Conde — en la tabla do comia .
Empezó el Rey de hablar — la embajada que traia .
— Unas nuevas traigo , Conde , — que d' ellas no me placia ,
por las cuales yo me quejo — de vuestra descortesia .
Prometistes á la Infanta — lo que ella no os pedia ,
de siempre ser su marido — y á ella que le placia .
Si á otras cosas pasaste — no entro en esa porfia .
Otra cosa os digo , Conde , — de que mas os pesaria :
que mateis á la Condesa — que así cumple á la honra mia :
echeis fama de que es muerta — de cierto mal que tenia ,
y tratarse ha el casamiento — como cosa no sabida ,
porque no sea deshonorada — hija que tanto queria . —
Oidas estas razones — el buen Conde respondia :
— No puedo negar , el Rey , — lo que la Infanta decia ,
sino que otorgo , es verdad , — todo cuanto me pedia .
Por miedo de vos , el Rey , — no casé con quien debia ,
ni pensé que Vuestra Alteza — en ello consentiria .
De casar con la Infanta — yo , señor , bien casaria ;
mas matar á la Condesa — señor Rey , no lo haria ,
porque no debe morir — la que mal no merecia .
— De morir tiene , buen Conde — por salvar la honra mia ,
pues no mirastes primero — lo que mirar se debia .
Si no muere la Condesa — á vos costará la vida ,
que por la honra de los reyes — muchos sin culpa morian ,
que muera pues la Condesa — no es mucha maravilla .
— Yo la mataré , buen Rey , — mas no sea la culpa mia :
vos os avendreis con Dios — en el fin de vuestra vida ,

y prometo á Vuestra Alteza , — á fé de caballería.
que me escriba por traidor — si lo dicho no cumplia
de matar á la Condesa , — aunque mal no merecia.
Buen Rey , si me dais licencia — luego yo me partiria.
— Vades con Dios, el buen Conde, — ordenat vuestra partida. —
Llorando se parte el Conde — llorando sin alegría ;
llorando por la Condesa — que mas que á sí la queria.
Lloraba tambien el Conde — por tres hijos que tenia ,
el uno era de teta , — que la Condesa lo cria ,
que no queria mamar — de tres amas que tenia
si no era de su madre — porque bien la conocia ;
los otros eran pequeños , — poco sentido tenian.
Antes que el Conde llegase — estas razones decia :
— ¿ Quién podrá mirar, Condesa, — vuestra cara de alegría,
que saldréis á recibirme — á la fin de vuestra vida ?
Yo soy el triste culpado , — esta culpa toda es mia. —
En diciendo estas palabras — ya la Condesa salia ,
que un page la habia dicho — como el Conde ya venia.
Vido la Condesa al Conde — la tristeza que tenia ,
vióle los ojos llorosos — que hinchados los tenia
de llorar por el camino — mirando el bien que perdía.
Dijo la Condesa al Conde : — « Bien vengais, bien de mi vida !
¿ Qué habeis, el conde Alarcos ? — ¿ Porqué llorais, vida mia,
que venís tan demudado — que, cierto, no os conocia ?
No parece vuestra cara — ni el gesto que ser solia ;
dadme parte del enojo — como dais de l' alegría.
¿ Decídmelo luego , Conde , — no mateis la vida mia !
— Yo vos lo diré , Condesa , — cuando la hora seria.
— Si no me lo decís , Conde , — cierto yo reventaria.
— No me fatiguis , señora , — que no es la hora venida ,
cenemos luego , Condesa , — d' aqueso qu' en casa habia.
— Aparejado está , Conde , — como otras veces solia. —
Sentóse el Conde á la mesa , — no cenaba ni podia ,
con sus hijos al costado , — que muy mucho los queria.
Echóse sobre los hombros ; — hizo como que dormía ;
de lágrimas de sus ojos — toda la mesa corria.
Mirábalo la Condesa — que la causa no sabia ;
no le preguntaba nada — que no osaba ni podia.
Levantóse luego el Conde , — dijo que dormir queria ;
dijo tambien la Condesa — que ella tambien dormiria ;
mas entre ellos no habia sueño — si la verdad se decia.

Vanse el Conde y la Condesa — á dormir donde solian :
dejan los niños de fuera — que el Conde no los queria :
lleváronse el mas chiquito — el que la Condesa cria.
El Conde cierra la puerta — lo que hacer no solia.
Empezó de hablar el Conde — con dolor y con mancilla.
— Oh desdixada Condesa , — grande fué la tu desdixa !
— No soy desdixada , Conde , — por dioxosa me tenia
solo en ser vuestra muger , — esta fué gran dixa mia.
— Si bien lo mirais , Condesa , — esa fué vuestra desdixa !
Sabed que en tiempo pasado — yo amé á quien bien servia ,
la cual era la Infanta . — Por desdixa vuestra y mia
prometí casar con ella ; — y á ella que le placia ,
demándame por marido — por la fé que me tenia.
Puédelo muy bien hacer — por razon y por justicia :
dijómelo el Rey su padre — porque d' ella lo sabia.
Otra cosa manda el Rey — que toca en el alma mia :
manda que murais , Condesa , — á la fin de vuestra vida ,
que no puede tener honra — siendo vos , Condesa , viva . —
De qu' esto oyó la Condesa — cayó en tierra mortecida :
mas despues en sí tornada — estas palabras decia :
— Pagos son de mis servicios , — Conde , con que yo os servia !
Si no me matais , el Conde , — yo bien os aconsejaria :
enviédeme á mis tierras — que mi padre me ternia ,
yo criaré vuestros hijos — mejor que la que vernia
y os mantendré castidad — como siempre os mantenia.
— De morir habeis , Condesa , — en antes que venga el dia .
— Bien parece , Conde Alarcos , — yo ser sola en esta vida ;
porque tengo el padre viejo — mi madre ya es fallecida ,
y mataron á mi hermano — el buen Conde Don García ,
que el Rey lo mandó matar — por miedo que dél tenia !
No me pesa de mi muerte — que yo de morir tenia ,
mas pésame de mis hijos , — que pierden mi compañía ;
hacémelos venir , Conde , — y verán mi despedida .
— No los vereis mas , Condesa , — en dias de vuestra vida :
abrazad ese chiquillo — que aqueste es el que os perdia .
Pésame de vos , Condesa , — cuanto pesar me podia ;
No os puedo valer , señora , — que mas me va que la vida ;
encomendáos á Dios , — qu' esto de hacerse tenia .
— Dejeisme decir , buen Conde , — una oracion que sabia .
— Decíla presto , Condesa , — antes que amanezca el dia .
— Presto l' habré dicho , Conde , — no estaré un Ave María . —

Hincó rodillas en la tierra — y esta oracion decia :
« En las tus manos , Señor , — encomiendo el alma mia :
« no me juzgues mis pecados — segun que yo merecia ,
« mas segun tu gran piedad — y la tu gracia infinita. »
Acábada es ya , buen Conde , — la oracion que yo sabia.
Encomiéndooos esos hijos — que entre vos y mí habia ,
y rogad á Dios por mí — mientras tuviérades vida ,
que á ello sois obligado — pues que sin culpa moria.
Dédesme acá ese chiquito — mamará por despedida.
— No le despertais , Condesa , — dejadlo estar que dormia ,
sino que os pido perdon — porque ya se viene el dia.
— A vos yo perdono , Conde , — por amor que vos tenia ;
mas yo no perdono al Rey , — ni á la Infanta su hija ,
sino que queden citados — delante l' alta justicia ,
que allá vayan á juicio — dentro de los treinta dias. —
Estas palabras diciendo — el Conde se apercibia ;
echóle por la garganta — una toca que tenia ,
apretó con las dos manos — con la fuerza que podia :
no le afloja la garganta — mientras que vida tenia.
Cuando ya la vido el Conde — traspasada y fallecida ,
desnudóla los vestidos — y la roba que tenia :
echóla encima la cama — cubrióla como solia ;
desnudóse á su costado — obra de un Ave María ;
levantóse dando voces — á la gente que tenia.
— Socorred , mis Caballeros , — que la Condesa se fina ! —
Hallan la Condesa muerta — los que á socorrer venian.
Así murió la Condesa — sin razon y sin justicia ;
mas tambien todos murieron — dentro de los treinta dias.
Los doce dias pasados — la Infanta ya se moria ;
el rey á los veinte y cinco — el Conde al treinteno dia.
Allá fueron á dar cuenta — á la justicia divina
acá nos dé Dios su gracia , — y allá la gloria cumplida.

En Agustí Duran acompaña aquest romans ab la següent nota : — « Este romance , mas bien de amor que caballeresco , se coloca como tal entre los del Ciclo Carlovingio , por ser una historia hecha á semejanza de la del Conde Claros , y por contener vestigios de las costumbres feudales , y del poder que á

veces el Señor ejercía sobre sus feudatarios beneficiados. Aquí el Conde Alarcos es un ejemplo de ello, y de que tal vez en algunos próceres, especialmente en España, se sacrificaba mucho á la fidelidad de los monarcas. La supersticion de los emplazamientos ante el juicio de Dios, que era comun en los siglos medios, y en particular en la época de nuestro Fernando IV, dicho el emplazado, ó su recuerdo debió influir mucho en el poeta para la catástrofe de su romance; el cual es uno de los que ofrecen situaciones mas tiernas y patéticas, por mas que inverosímiles parezcan los medios de alcanzarlas. La misma ruda é inartificiosa sencillez con que están espresadas, contribuye á que resuenen mas y mas en lo íntimo del corazon. LOPE DE VEGA formó con esta fábula su interesante comedia de *La fuerza lastimosa*; y Guillen de Castro y Mirademescua, cada uno por su parte escribieron un drama intitulado *El Conde Alarcos*.

LAS JOYAS DE BODA.

THE JONES DE BODA

Si n'e — ran tres don — ze —
 lle — tas as — sen — ta — das en un banch. L' u
 na ne diu al' al — tra ¿Quan vn — dra lo nos — tre ga —
 lant? L' u — — na ne diu al' al — tra ¿Quan vin —
Tornada
 dra lo nos — tre ga — lant? Com rum —
 be — ja rum — be — ja rum — be — ja com — rum —
 be — ja lo ram á la fu — lla com rum —
 be — ja rum — be — ja rum — be — ja com rum —
 be — ja ala fu — lla lo ram!

— La mes gran se'n va á finestra — ja l'ran tot per un camp
 ab las mulas ensilladas — y los paupes al davant.
 « Que'n dolida de llengua torna — vos que'n hacen triga tant? »

Si n' eran tres donzelletas — assentadas en un banch.
La una ne diu á l'altra — «Quan vindrá 'l nostre galant.»

¡ Com rumbeja lo ram á la fulla
com rumbeja la fulla á lo ram !

Li respon la mes grandeta—«Lo meu ne tardará un any.»
Ja respon la mitjaneta: — «Lo meu no trigará tant.»
Ja respon la mes xiqueta: — «Lo meu ja n'está arribant.»
La mes gran ix en finestra—te me'l veu vení' pèl camp
ab las mulas ensilladas — y los patges al davant.
La xica baixa la escala — ix á rébrel al portal.
Las primeras parauletas: — « ¡ Ay, porque trigavau tant! »
Las segonas parauletas: — « ¿ Quinas joyas me portáu?...
— Las joyas que jo te n' porto — no se si t' agradarán,
no son sabatas ni mitjas, — ni satins valencians,
no son fetas d' argenters — ni tampoch de cristians;
no son d'or, ni son de perlas—ni tampoch son de brillants
n'es una cinteta verda — qu' ha brodat lo rey d' Oran,
set anys ha estat á brodarla — sense reposá' un instant,
sols ho va deixar tres festas—que son las millors del any;
l' una n'es per Santa Qugesma—l' altre n'es per Sant Joan
l' altra per Pasqua florida, — que son las millors del any.
M' han dit que sols la portessis—eixas tres festas del any.

¡ Com rumbeja lo ram á la fulla
com rumbeja á la fulla lo ram !

VARIANTS.

Vers 5.

—La mes gran se'n va á finestra—ja'l veu vení per un camp
ab las mulas ensilladas — y los patjes al davant.
«¿Que'n duhéu de llunyas terras—vos que n'haveu trigat tant?»

—La petita un pom de seda,—la mitjana un pom d'arjant,
la mes gran un garlanda — que no l' han feta cristians ;
l'han fet un rey y una mora—qu'hi han estat vint y dos anys
sense descansar un dia — sino tres festas del any :
l' una per Santa Qugesma — y l' altra per Sant Joan
l' altra per Pásqua florida — quan los rosers florirán.

(*Romancerillo catalan.* — Manel Milá.)

Vers 15.

—Sino una cinteta verda — que no es feta de cristians
sino d'un mor'y una mora—que hi han estat catorze anys.
Y 'm van dir no la portessis — sino tres vegadas l' any,
la una per Santa Qugesma — y l' altra per San Joan,
l' altra per Pasqua florida, — las millors festas del any.

Vers 15.

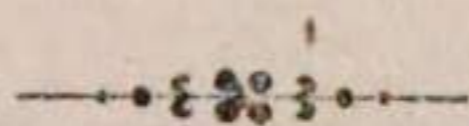
Si no un gorro d' or y plata—qu' hi som treballat set anys
hi he treballat nit y dia — fora tres festas del any
la una per Cinquagesma, — y l' altra per Sant Joan etc.

NOTA.

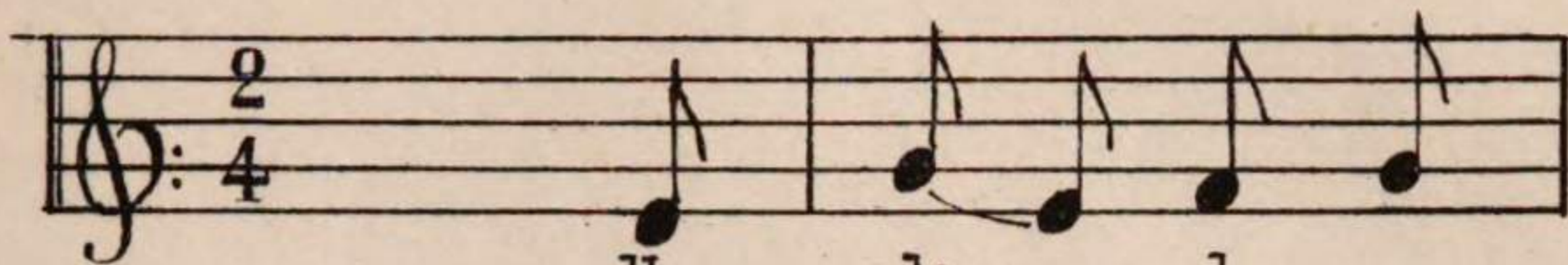
La música de la tornada d' eixa cansó es la mateixa de la *barcarola* de tenor del ters acte del *Marino faliero* de Donizetti. ¿Será que aquest l'hagués presa d' un cant popular italiá ó francés , ab música igual á la nostra ?

Mr. Eugene Baret en sa obra titolada *ESPAGNE ET PROVENCE* (PARIS, A. Duran, 1857) hi va reproduhir aquesta cansó acompanyantla de una traducció francesa molt ben feta ; igual distinció van mereixe *lo mariner y la comptesa*.

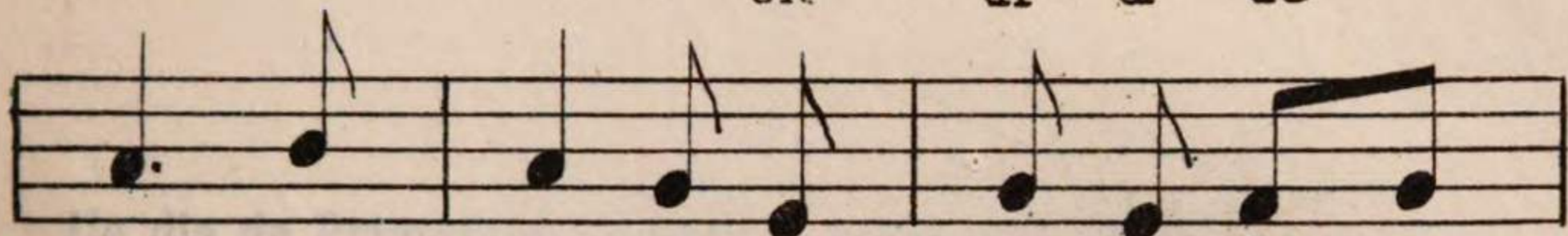
MARIA AGNA.

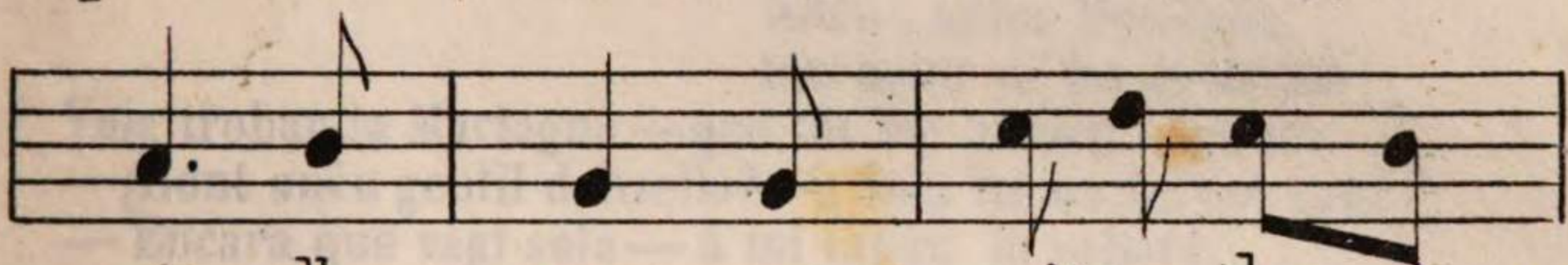
MARIA

Un di - a de

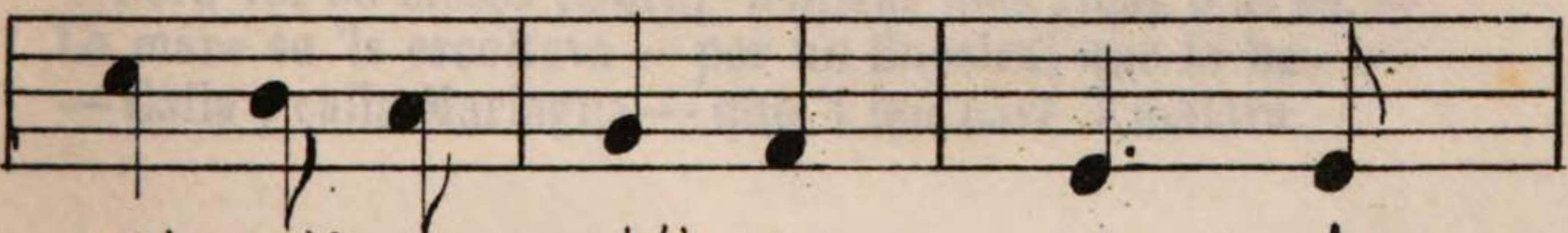
pri - ma - ve - ra, ma - ti - net me'n

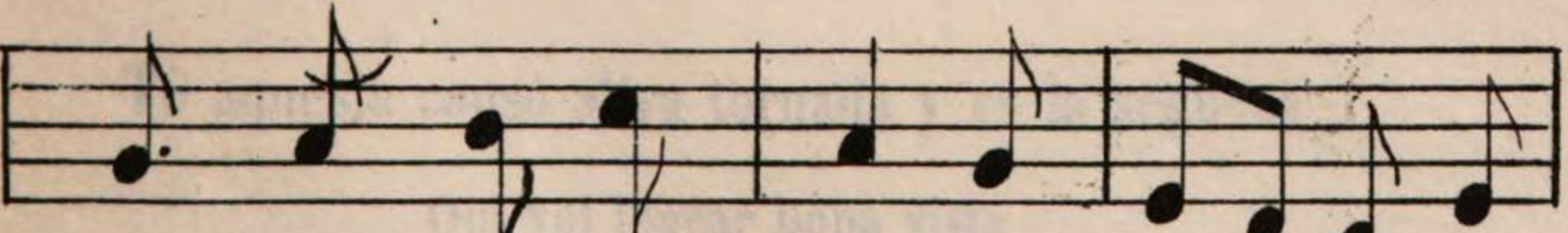
vaig lle - var ne vaig pen - dre

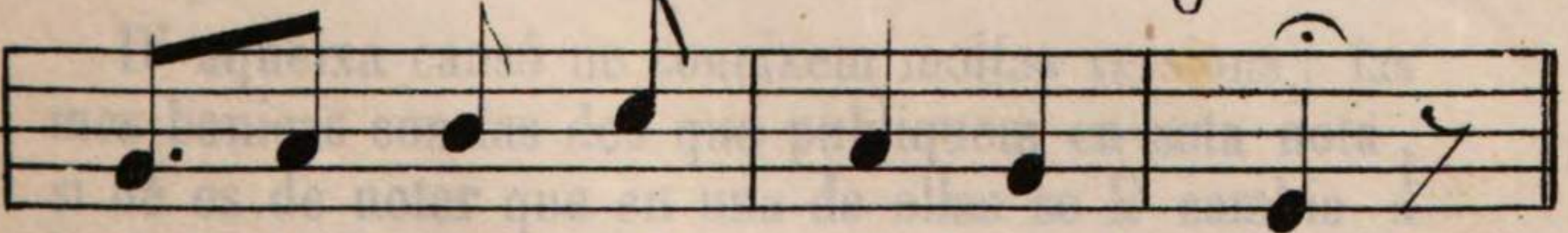
l'es - co - pe - ta y me'n y

me'n vaig a - na' a cas - sar A -

deu a - dics Ma - ri - ag - na ton

a - mor m'ha de ma - tar

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The time signature is 2/4. The key signature has one flat (Bb). The staff ends with a double bar line and repeat dots.

de - a - di - ni

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The time signature is 2/4. The key signature has one flat (Bb). The staff ends with a double bar line and repeat dots.

Et - nel me - u - m - ve - ra - ve - rum - et - ge - nit - um - con -

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The time signature is 2/4. The key signature has one flat (Bb). The staff ends with a double bar line and repeat dots.

sub - stan - tiam - con - sistentem - patri - bus - et - si - mi - lem - se -

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The time signature is 2/4. The key signature has one flat (Bb). The staff ends with a double bar line and repeat dots.

des - ce - dit - ex - pat - re - Fi - li - um - ve - rum - et - con -

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The time signature is 2/4. The key signature has one flat (Bb). The staff ends with a double bar line and repeat dots.

sub - stan - tiam - con - sistentem - patri - bus - et - si - mi - lem - se -

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The time signature is 2/4. The key signature has one flat (Bb). The staff ends with a double bar line and repeat dots.

des - ce - dit - ex - pat - re - Fi - li - um - ve - rum - et - con -

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notes are: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The time signature is 2/4. The key signature has one flat (Bb). The staff ends with a double bar line and repeat dots.

sub - stan - tiam - con - sistentem - patri - bus - et - si - mi - lem - se -

Un dia de Primavera — matinet me'n vaig llevar,
ne vaig pendre l' escopeta — y me 'n vaig aná á cassar.

Adeu , adios Mariagna
ton amor m' ha de matar.

Vaig trobar la Mariagna — que tot me 'n vaig alegrar.

— ¿Hont anéu gentil donzella? — ¿ Sola 'us ne deixan anar ?

— Encara que vagi sola — á mi ningú 'm robará.

— Si voléu ma companyia — jo 'us aniré á acompanyar. —

S' aturém al peu d' un marge — y 'ns posém á enrahonar :

parlant de las nostras cosas — lo sol nos hi va atrapar ;

quan veig que'l sol la tocava — jo tot me'n vaig trastornar,

dich si vol lo meu sombrero — que 'l sol no la tocará.

— Encara que 'l sol me toqui, — en mí no 's coneixerá.

— Si vos volguesseu ser meva — jo 'us iria á demanar.

— Pera vos so massa pobre, — d'altras mes ricas n'hi ha. —

La mare se 'ls escoltava — per un finestral que hi ha.

— Calla , calla Mariagna — que 'l teu pare 't matará.

NOTA.

Tè aquesta cansó altra tornada y es la següent :

Qui vol lograr bona vista
matinet s' ha de llevar !

D' aqueixa cansó ne coneixem moltes versions ; las
mes bonicas son las dos que publiquem en esta nota ,
si bè es de notar que en una de ellas se li cambia á
la donzella 'l nom de Mariagna per lo de Margarida.

ALTRA VERSIÓ.

Com es la filla d' un batlle — tota presumida va,
n' hi ha tres que la festejan, — tots tres si volen casar ;
lo un d' ells es un sargento — y l'altre es un capitá ,
l' altre cabo de la ronda — y aquest se l' emportará.
Un dia venint de ronda — soleta la vaig trobar.
— Hont vas per aquí Mariagna ? — « Soleta deixáume anar,
vaig á l' horta del meu pare — á regá' un jardí que hi ha.
S' agafan *mano per mano* — y á l' horta varen anar.
Sota una pomera verda — se posan á enrahonar.
las paraulas qu' ells se 'n deyan — eran per enamorar.
Sa mare se 'ls escoltava — dessota d' un aranyar.
— Mariagna passa á casa — que es hora de retirar.
Si lo teu pare ho savia — luego 't vindria á matar. —
Com vos erau petiteta — be 'us ne devia agradar.

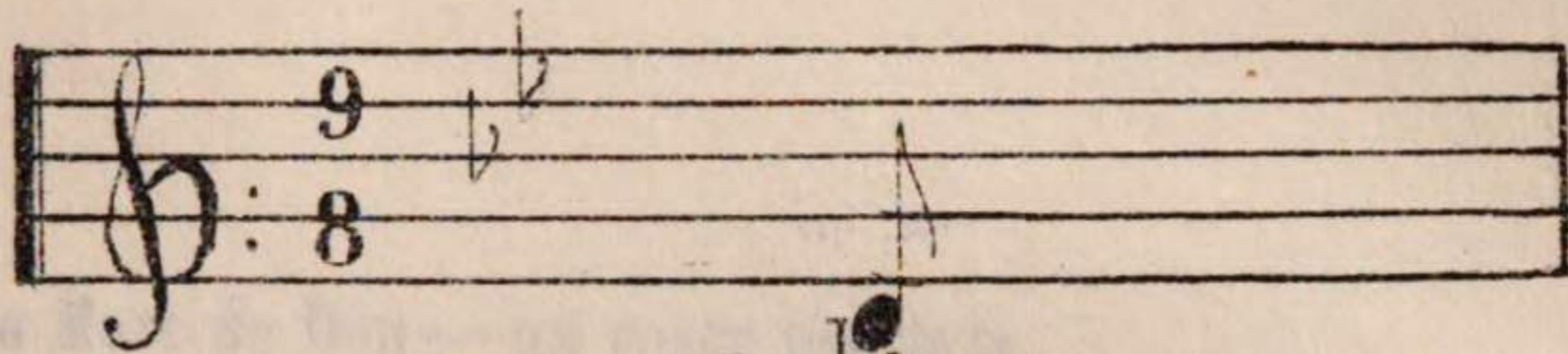
Adeu , adios Mariagna
ton amor m' ha de matar.

ALTRA VERSIÓ.

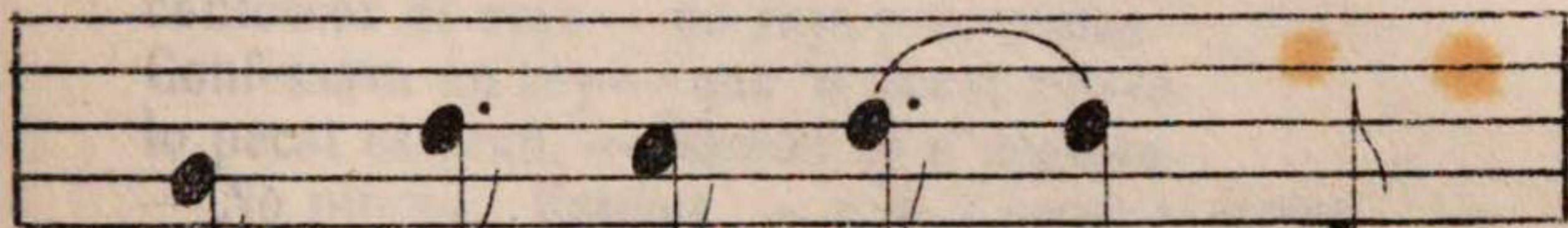
Sola la Margarida — sola la deixan anar.
— Encara que vaja sola — soleta puch ben anar.
— Si ho volias , Margarida, — jo 't vindria á acompanyar.
— La ditxa fora la meva. » — « Per mi ditxa no hi serà.
Se 'n donan las duas mans — y al horta se 'n van anar.
Ja'n donan un tom pèl horta. — « Válgam Dèu quinsol que fa! —
Dessota d' una pomera — se posan á enrahonar.
Las parauletas que 's deyan — n' eran per enamorar.
— Tú bonich y jo bonica — tots dos nos podrém casar.
Son pare se 'ls escoltava — dalt d' un terradet que hi ha.
— Vaja, vaja Margarida — qu' es hora de retirar,
que las paraulas dels homes — no son gayre d' escoltar,
las primeras son dolsetas, — despres venen á amargar.

SANT RAMON DE PENYAFORT.

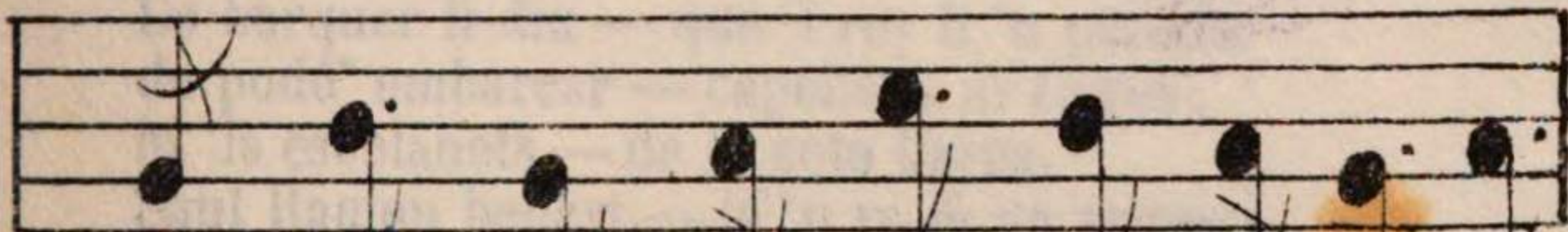
—••1363••—

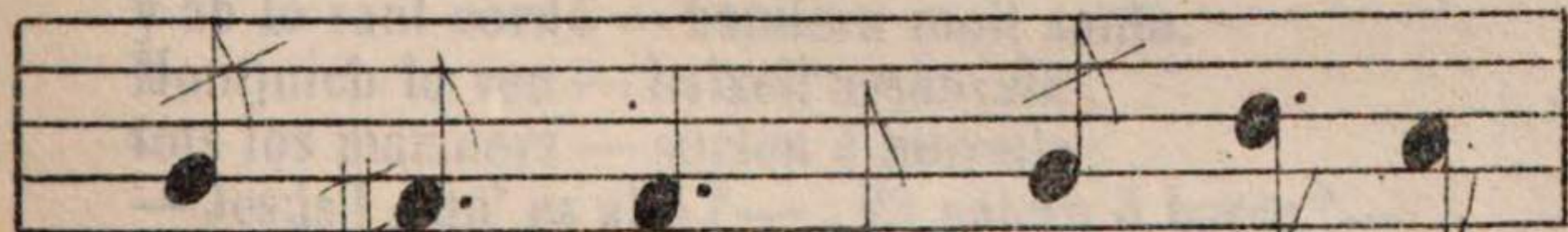
La

Ma — re de Deu un

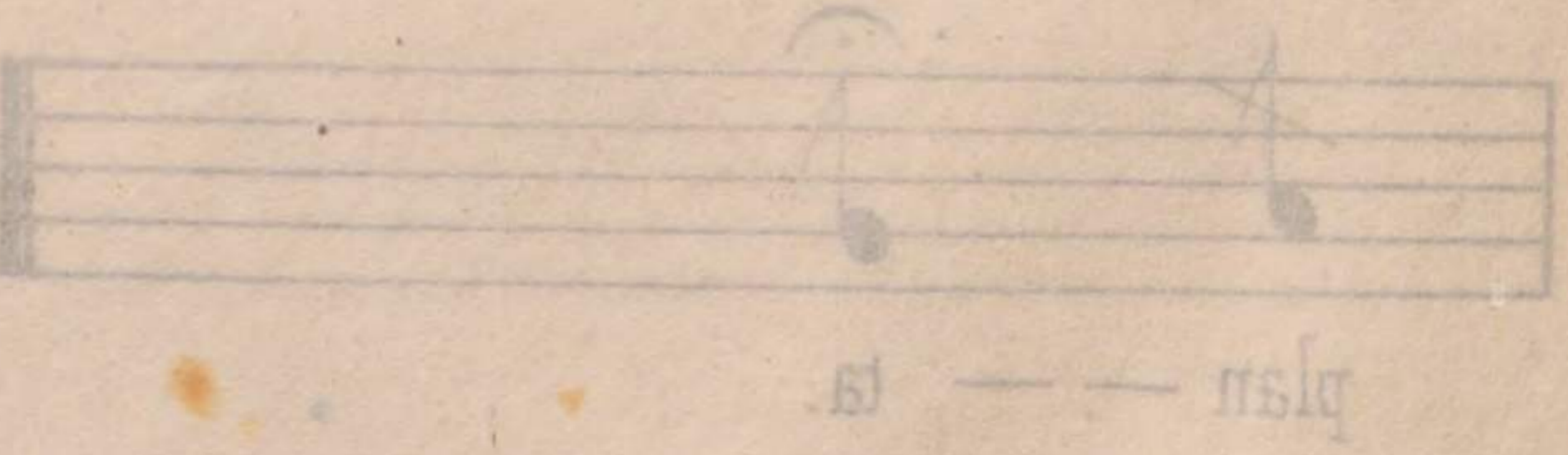
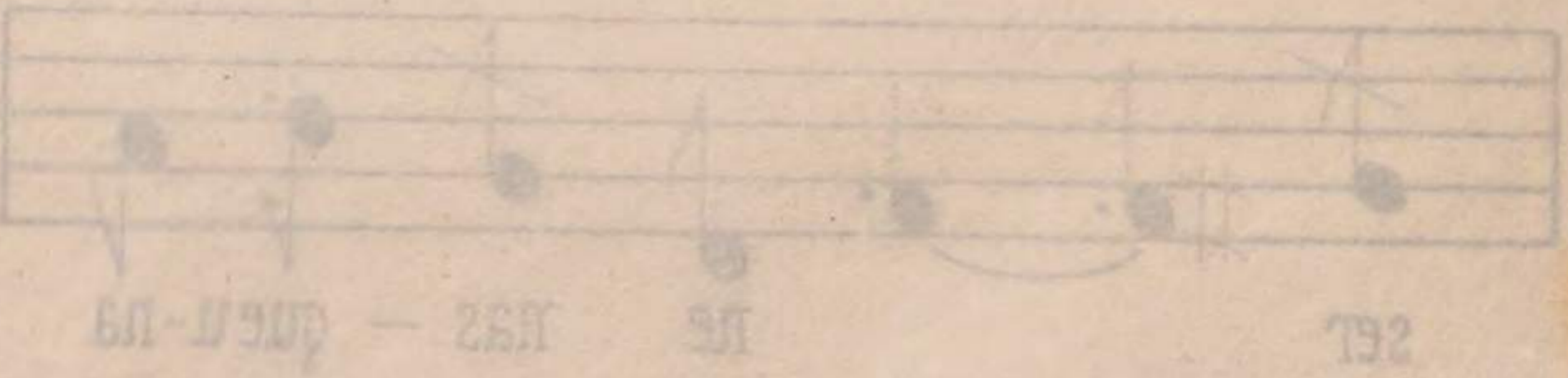
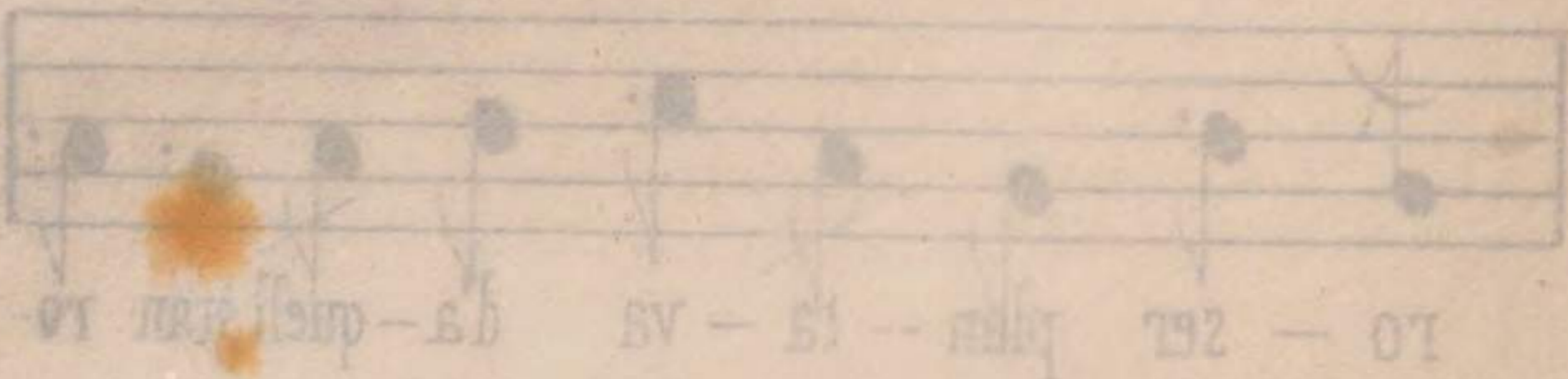
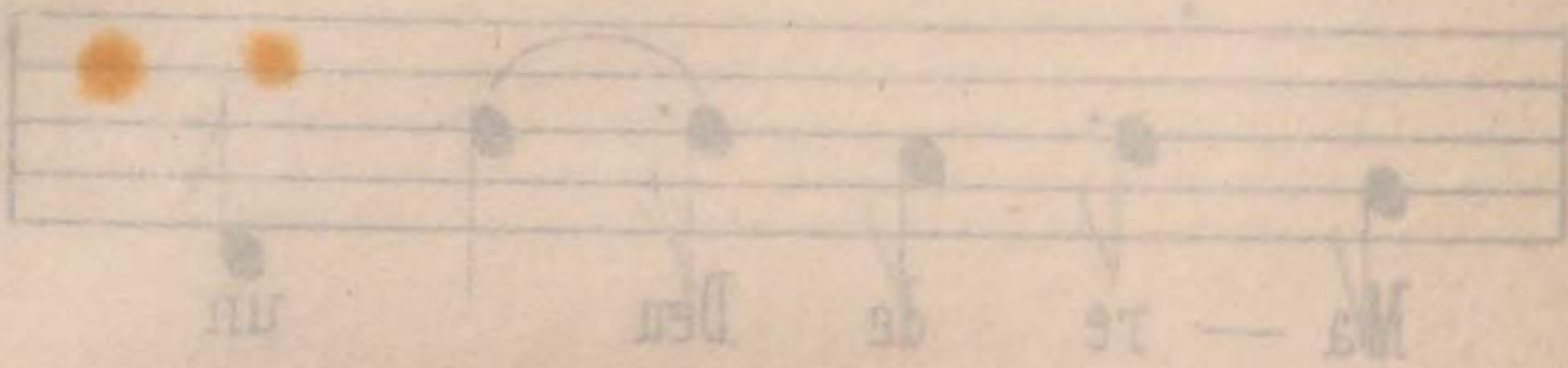
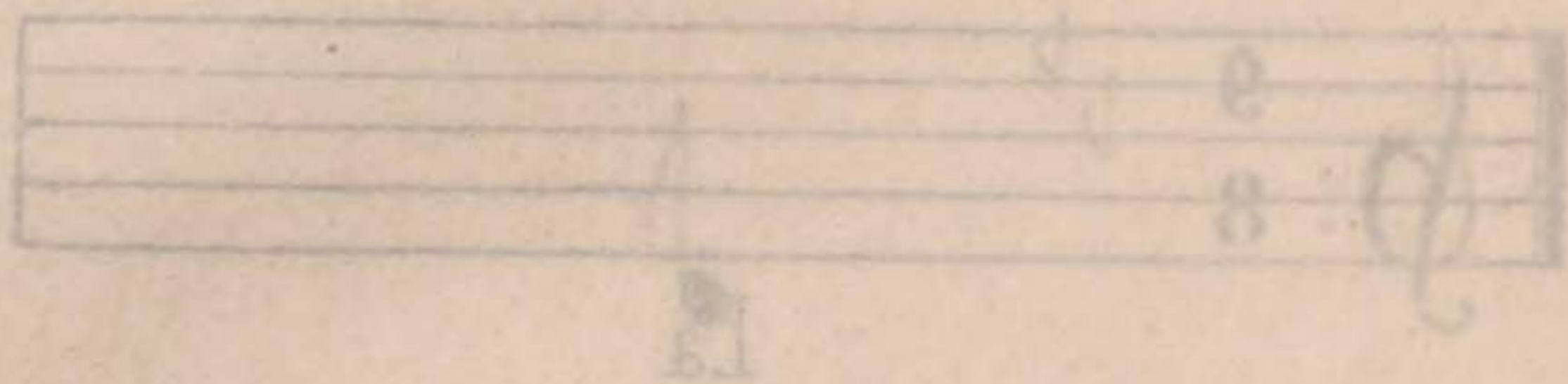
ro — ser plan — ta — va d'a — quell gran ro —

ser ne nas — queu-na

plan — — ta.

La Mare de Dèu — un roser plantava
y d' aquell roser — va naixe una planta ,
San Ramon Nonat — fill de Vilafranca ,
confessor de reys — de reys y de papas.
Confessava un rey — que 'n pecat estava
lo pecat es gran, — Ramon se n' esglaya.
— No ploréu , Ramon , — que 'l pecat s' acaba
sino 'm perdonéu — ne perdréu la Espanya.—
Ramon se 'n va al port — á llogá una barca
ne troba un barquer. — ¿ Voléu embarcarme ?—
Lo barquer li diu — que 'l rey li 'n privaba
de podé' embarcar — capellans ni frares ,
ni 'ls escolanets — de la cota llarga.
Sant Ramon beneyt — ja 'n va fè un miracle .
tira capa á mar — per servir de barca ,
y lo gayatet — per arbre posava ,
y ab l' escapulari — gran vela n' alsava ,
y ab lo sant cordó — bandera molt santa.
Montjuich lo veu — baixell assenyala ,
tots los mariners — surten á muralla ;
— Jesús ! ¿ qu' es alló ? — ¿ Es galera ó barca ?—
No n' es baixell , no , — ni galera armada ,
que n' es Sant Ramon — qu' ha fet un miracle.
Santa Catarina — tocan las campanas.

VARIANTS.

Vers 3.

Nasqué Sant Ramon — fill de Vilafranca.

Vers 13.

Ni 'ls escolanets — que portan sotana.

NOTA.

San Ramon fou confessor del Rey Jaume 'l conqueridor , per lo tant se pot sopusar que 'ls versos 4, 5, y següents se refereixen al monarca nomenat. Tan mes quan alguns historiayres donan per cert que aquest sant sorprengué y reptá mes d' una volta al Rey Jaume per los amors ilegítims que sostenia ab una bella dama , qual dama per nom havia 'l de Teresa Vidaura.

Lo miracle del manto y gayató se veyá de relléu en un capitell d' una columna del claustre del convent de Santa Catarina, convent aixecat en lo segle XIII. També , en una de las poesías que pèl certámen que en 1601 tingué lloch , se fa cita d' aquest miracle. Diu un dels poetes premiats (Ausias March *de Cervera*):

*Lo gran Neptú ne sou á qui obeheixen
lo mar , los vents , los peixos y las onas.*

La cansó sembla feta en lo segle XVII y per los noms de alguns llochs que de la vila de Barcelona se fa en ella, pren un color local marcat que mou á creure que va esser escrita en las festas que per la beatificació del Sant se celebraren en la dita vila en lo any ja citat. Entre las festas hi tingué lloch un certámen poétich, qual certámen col·leccioná y dongué á llum Rebullosa. La festa literaria erudita se pot sopusar ab fonament que fos causa de la naixensa d' aquesta *cansó popular*.

Diu En Manel Milá en son *Romancerillo* : « era de la familia de los Penyaforts que dió nombre á una calle de Villafranca y cuyo castillo estaba situado en la próxima parroquial de Santa Margarita , junto á la antigua ciudad de Olérdola, en el punto donde se edificó el Convento de PP. Predicadores. »

Feliu de la Penya, en lo llib. XI cap. XII conta lo miracle del pas del mar, aixis: — « Reymundo de Penafort, que fue á Mallorca como confesor de D. Jaime le instó y amonestó hallándose allí para que dejase el trato de su dama D.ª Berenguela Alfonso, á la que se trajera de Castilla, como sabemos; pero como el rey desoyese sus consejos, aquel santo varon le amenazó con marcharse y abandonarle. Temiendo D. Jaime que cumpliese su amenaza dió orden para que ningun buque fuese osado á transportar á su confesor; pero Reymundo sin arredrarse se llegó á la playa, echó su capa al mar, embarcóse en ella y haciendo servir el escapulario de vela, á su báculo de árbol y á su crucifijo de timon, emprendió tranquila y sosegadamente su viaje, llegando sano y salvo y en seis horas á Barcelona.

Pel vers 3 de la versio d' aqueix cant se veu que lo poble confon lo S. Ramon Nonat ab lo de Penafort: no es d' estranyar, propi es de la escassa erudició del poble, lo fer consemblantas confusions. Nos hauria estat fácil corrèttjir lo vers; empero nos havem estimat mes deixarho ab la errada, á fi de no perjudicar la veritat que deu tindre la reproducció de las cosas de aquesta lley.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher.

Second block of faint, illegible text, also appearing to be bleed-through from the reverse side of the page.

L' ESCRIVANA.

—•••••—

F. ESCRIVANA

6
8

Pe — — ti — — te

ta l'han ca — sa — da la fi — lla

del ma — — llor — qui, de tan pe —

ti — ta que n'e — — — ra no se'n

Tornada

sab cal — sà y ves — tir qui'l ne

te l'a — mor lo dei-xa qui no l'

tè lo vol te — — — nir.

Pe - - - - -
 la - - - - -
 de tan - - - - -
 del ma - - - - -
 que tro - - - - -
 sap cal - - - - -
 de - - - - -

Petiteta l'
de tan peti

Lo seu mar
 Se n' es an
 Al cap dels
 Ja pega un
 Contesta la
 - Com ba
 lo rey mor
 - Mare,
 que trobar
 Aniré de p
 aniré de p
 Mare baix
 no 'm dub
 sino aque
 Ja se 'n v
 A la segon
 la veu a
 L' agulla
 - Feu ca
 - Torné
 que yo se
 Lo rey m
 - Carita
 parali la
 Mentres
 - De qu
 - Prou
 - No s

Petiteta l' han casada — la filla del mallorquí ,
de tan petita que n' era — no se 'n sab calzá y vestir.

Qui la 'n tè l' amor la 'n deixa :
qui no la 'n tè 'l vol tenir !

Lo seu marit l' ha deixada — perque se 'n puga engrandir.
Se n' es anat á la guerra — set anys trigará á venir.

Al cap dels set anys aquestos — son marit torna á se' aquí.

Ja pega un truch á la porta : — «Escrivana baixa á obrir,»

Contesta la seua mare — que lo truch ne va sentir :

— Com baixará la Escrivana — si no es en tot per aquí :

lo rey moro se la 'n duta — disset lleguas lluny d' aquí.

— Mare , baixéume la capa — la capa de bombosí ,
que trobaré la Escrivana — mes que sápigam morir.

Aniré de porta en porta — com un pobre pelegrí ;

aniré de porta en porta — tot captant del pa y del vi.

Mare baixéume la capa — la capa de bombosí ;

no 'm duhéu la mes bonica — ni tampoch la de satí ,

sino aquella mes pobreta — la que solia vestir. —

Ja se 'n va de porta en porta — tot captant del pa y del vi.

A la segona porteta — la Escrivana ja trobí :

la veu á la finestreta — que s' afanyava á cusir.

L' agulla n' era de plata — lo didal n' era d' or fi.

— Feu caritat , Escrivana , — á un pobre pelegrí.

— Tornéu demá á las nou horas , — á las nou del dematí ,
que yo seré la mestressa — de tot lo que hi haurá aquí. —

Lo rey moro s' ho escolta — passejantse pèl jardí.

— Caritat fesli , Escrivana , — á ne 'l pobre pelegrí :

párali la taula blanca — del bon pa y del bon vi. —

Mentres parava la taula — l' Escrivana 'n fa un sospir.

— De que sospira, senyora, — perque llansa aquest sospir?

— Prou ne tinch que sospirar , — he perdut á mon marit.

— No sospireu , Escrivana , — no sospiréu mes per mí ,

que 'l qu' ara 'us parla, Escrivana, — es vostre estimat marit.
¿ Voléu venir , Escrivana , — voléuse 'n venir ab mí ?
— Si per cert, lo senyor compte, — que ja fossem pèl camí. —
Ell se 'n va dins del estable — á cercá 'l millor roçí ;
ella se 'n puja á la cambra — á buscá 'l millor vestit.
Lo rey moro es en finestra — y al pelegrí veu fugir ;
quan lo moro se 'n adona — l' Escrivana es pèl camí.
— Si jo t' hagués conegut — no haurias entrat aquí. —
Prompte mana al seu servey — qu' enselli 'l millor roçí
y ab pressa 'ls dona al darrera — per podels' aconseguir.
Quan son l' altra part de l' ayga — lo pont se va mitj partir.
— Poncelleta te la 'n portas — ¡ ay traydor de pelegrí !
Cent escuts costa sa roba — y altres cent costa 'l roçí ,
y altres cent jo te 'n daria — si la 'n deixesis venir.

VARIANTS.

Vers 1.

Tan petita l' han casada — la filla del rey Alí.

Altra.

Tan petita l' han casada — la filla del carmesí.

Vers 8.

Ja truncan á la porteta — « Arciseta baixa á obrir. »
La mare tota plorosa — á la finestra va eixir.
— ¿ Com baixará l' Arciseta — si no es en tot per aquí ?
Lo rey moro se l' enduta — al castell de Moreri.
— Mare , tiréume la capa — la capa d' aná' á servir ,
que me n' aniré pèl mon — á captar del pa y del vi. —

Vers 23.

— ¿ Vol fer caritat , Arcisa , — á aquest pobre pelegrí ?
— No per cert , vos lo bon pobre, — jo 'n voldria pera mí ;
ara las criadas pastan — per lo rey moro y per mí ,
que demá serán las bodas — del rey moro que hi ha aquí,
del rey moro que 'm te presa — y que 's vol casar ab mí. —
Lo rey moro es en finestra — en la finestra d' or fí.

—Caritat féulhi, Escrivana,—del meu pa y del meu vi.—
Quan la caritat li 'n feya, — ella romp en gran sospir.
—¿Qué sospiréu, Escrivana,—si no sospiréu per mí?
—Est bastó que portéu ara,—també 'l duya 'l meu marit.

Vers 36.

— Se n' aniréu al estable — á triá' 'l millor roçí ,
jo me n' aniré á la cambra — á triá' 'ls millors vestits.

Vers 45.

Ara si que veig bè, prou, —qu'es per tu y no pas per mí.

Altra tornada.

¡ Ay blanca flor de morera ,
valenciana engendrí !

NOTAS.

Com s' ha pogut reparar en algunas versions , á la dama se la nomena Arcisa ; ab tot , en la major part de las versions , se li dona lo nom d' *Escrivana* y algunas *Escriveta*. Aixís esdevé en las versions que hem pogut arreplegar en la Garriga y 'ls seus voltants. Mr. Arbaud acompanya son cant popular *Fluranço* , (que mes avall reproduhim per esser una versió provençal de la nostra *Escrivana*), de la següent nota de Mr. Germain :

« Lo nom *Escribeta* es històrich , y una mestre de pensionistas de Montpeller , m' ha assegurat que fa alguns anys ella va tenir per deixeble una pubilla que duya aquest nom : era aquesta , filla del marqués Escrivá de Monistrol , qual familia viu á Barcelona ; ma muller , que es estada deixeble del mateix col·legi , m' assegura haverla coneguda. En aquella época lo marqués Escrivá de Monistrol , vivia á Montpeller ,

perque havent pres part en la guerra dels set anys á favor d' En Carles , y haventse tingut d' expatriar , deya que li agradava mes Montpellier que cap altra vila en rahó á tenirhi en ella algun recort de sa antiga casa payral. Deya ell, que venia del castell de l' Escriveta , que en altre temps s' aixecava prop de Montpellier y en lo vehinatge de Mireval , y que ell assegurava esser una torra antiga que encara avuy en un lloch enlayrat y en los encontorns del poble nomenat se véu. Ab tot no cal fiarse , parlant en general , de aquestas noblesas que volen tenir l' arrel tan fonda. Fou tanta la popularitat que l' historia y la balada de l' *Escriveta* tingué en los voltants de Montpellier , que encara avuy dia se 'n parla, y del costat de Ganges , lo nom citat serveix com á sinónim de dona petita y rohina. »

Veuse aquí la versió provenzal , que en la col·lecció de Arbaud se titola FLURANÇO :

N' en maridon Fluranço — la flour d' aquest pays ,
la maridou tant jouino — se saup pa 'nca vestir ,
soun marit vai en guerro — per la laisar grandir ;
lou diluns l' a 'spousado , — lou dimars es partit.
Au bout de sept anneios — lou galant touern' aquit ,
doou ped piqu' à la pourto : — « Fluranço vene durbir. »
Sa mero souert' à l' estro : — « Fluranço es pas eicit ,
l' aviam mandad' à l' aigo — a plus sauput venir ,
les mourous l' ant raubeio , — les mourous sarrasins.
— ¿Mai ounte l' ant meneio? » — « Cent legos luench d' eicit.
— Farai fair' uno barco — tout d' or et d' argent fin ;
n' ai de souliers de ferre — quan les deurio gausir ,
fou que la vague querre — quand sauriou de morir.
Sept jours , sept nuechs camino — sens degun ague vist ,
hormis les lavandieros — que lavoun des draps fins.
— Diguetz , les lavandieros , — que lavetz de draps fins ,
de qu' es aquelo toure — et lou casteou d' eicit ?
— Es lou casteon doou mourou — doou mourou sarrasin.

— Coumo iou pourriou faire — per l' y intrar dedins ?
— Habilletz vous en modo — d' un pauvre pelegrin ,
demandetzli l' oumoïno — au nom de Jesus-Crist.
— Fluranço , fai l' oumoïno — a gens de toun pays.
— Coumo fariou l' oumoïno — a gens de moun pays ,
que les ouceous que voloun — n' en saurien pas venir.
L' y a que la dindouletto — que fai soun nis eicit.
Mete tauro , servanto , — lo paure din' eicit ;
fai lou lavar , servanto , — dedins lou plat bassin. —
Dooù temps que sount à tauro — Fluranço se s' en ris.
— De que risetzs , madame , — que vous troufetz de mi ?
— Iou pas de vous me troufe , — que siatz lou miou marit.
Aném leou à la chambro — se cargarem d' or fin ,
aném leou à l' estable — ounte sount les roussins ,
mountaras sur lou rouge — et iou dessus lou gris. —
Quand sount sur lou pouent d'armo-lou mour'ant vist venir.
— Sept ans te l' ai vestido — dooù damas lou plus fin ,
sept ans te l' ai caussado — de peou de marrouquin ,
se sept ans l' ai gordado — es per un de mes fils ! —

(*Chants populaires de la Provence*, vol. II , pla. 73.)

VERSIÓ ITALIANA.

Bel galant si marida
Poc luntan dai soi pais :
Ir pija ina zuvinotta
Ch'an seiva manc vistis.
A ra seira u r'ha spusaja,
U lunisdì u ra pianta lì,
U pianta lì Fiurensa
Bela senza mari.
E l'è stà ben sett'agn,
Sett'agn a riturnèe :

E ra bela Fiurensa
A s'è lassaja rubè.
An cò di li sett'agn,
Galant l'è rivà li.
Tun tun , picca a ra porta,
Fiurensa avni a drubi. —
Ra mama a i fa risposta :
— Fiurensa qui an j'è pi,
Fiurensa r'è stèe rubaja
Dai gran Mori Sarazin.
I r'han minaja via,
Minàja ant in castè :
Sett'agn l'è che Fiurensa
Chirra ra stà csi ben. —
— Dème le mie camise,
Cun la lansa e ra spà :
Avôi andèe truèe Fiurensa
Si duveiss muri pir strà. —
Quandi l'è stà pir meza strà
Ant ina lavandera s'è riscuntrà.
— O , ra bela lavandera,
Cme si dmanda quel castè ?
— Quel castè si dumanda
Dî gran Mori Sarazin :
Drenta u j'è Fiurensa,
Ma chirra ra sta csi ben ! —
— Sa vi dig, bela lavandera,
Cma faròne andrèe drent ? —
— Trhevi li vost vistì,
Vistiv da piligrin. —
— Vi dig, bela Fiurensa,
M'aureisse fèe an pò d'ben ?
O fèe dir ben Fiurensa
A in dî vost pais. —
— Ma se i ausilin di l'aria
Fin-nha qui i'n poru vurèe,
Cme mai in d'ir me pais
Fin-nha qui u pô rivèe ?

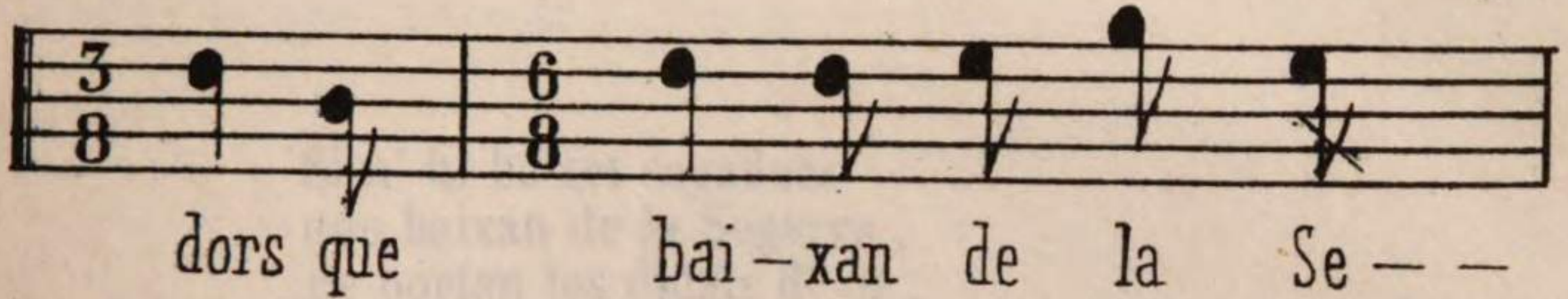
(*Canti Monferrini.* — Ferraro.)

LA FILLA DEL REY.

—•• 363 ••—

LA FILIA DEL REY

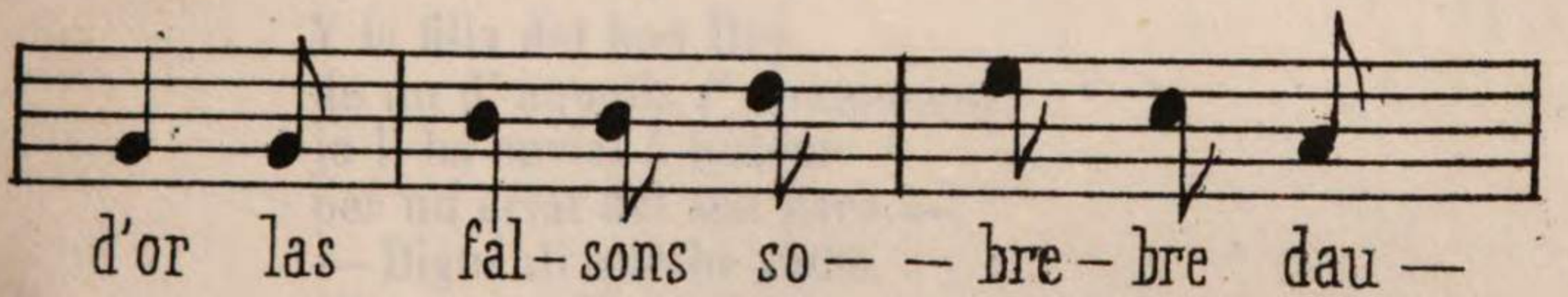
Si n'hi ha set se-ga-

dors que bai-xan de la Se --

ga-rra ne por-tan los di-dals

d'or las fal-sons so -- bre-bre dau --

ra-das se -- guéu-la ar-ran se --

guéu-la ar-ran que la pa --

lla va ca-ra se-guéu-la ar-ran

Si n' hi ha set segadors
que baixan de la Segarra ,
ne portan los didals d' or ,
las falsons sobredauradas.

Seguéula arran,
seguéula arran
que la palla va cara ,
seguéula arran.

Y la filla del bon Rey
de un d' aquells s' enamorava ;
ja l' ha enviat á buscar
per un criat del seu pare.—

— Diguéuli que hi aniré
al vespre ó la matinada.

— Segador , bon segador ,
vols segá' un camp de cibada ?

— Si per cert , linda senyora ,
segons hont la té sembrada.

A sota de un taronjer ,
un poch mes avall de casa.

• • • • •
— Segador , bon segador ,
vols segarla un altra anyada ?

— Si per cert , linda senyora ,
si aquest any es ben pagada.—

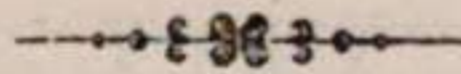
S' en fica la ma á la bossa
cent unsas li ha donadas ,
li 'n dona un pom de clavells
per memoria y recordansa.

Tot lo camí 'ls ha olorat ,
los doblas se lí doblavan.

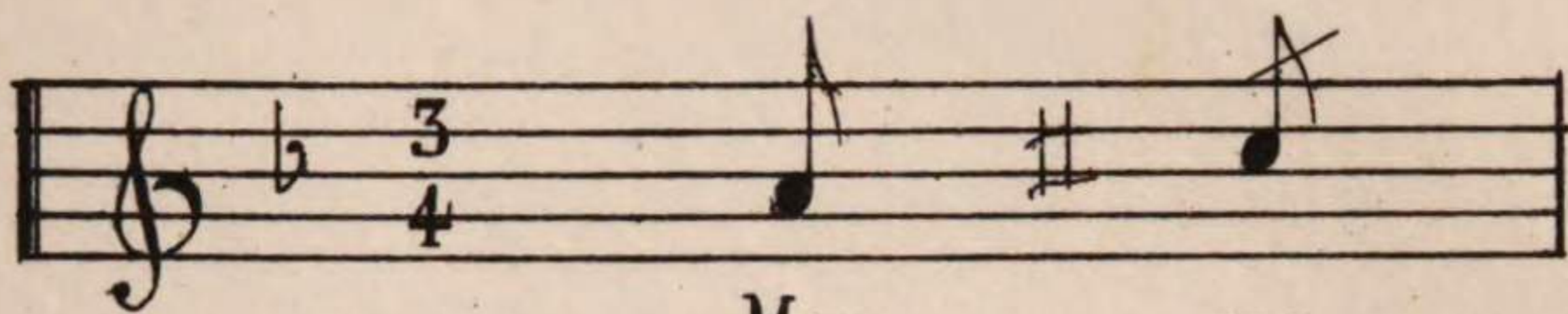
NOTA.

Per desgracia eixa versió no es sancera , gracias á haverhi de la mateixa una immoral y repugnanta parodia que n' es la que se 's feta mes popular y ha més casi en oblit aquella.

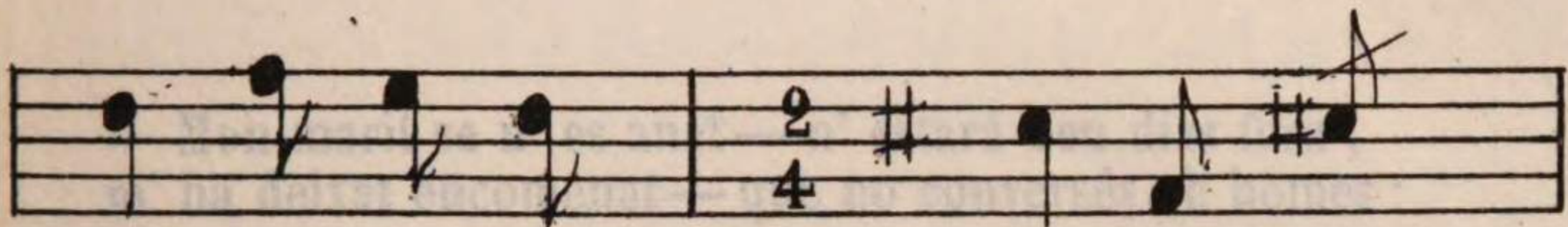
LA ADÚLTERA.

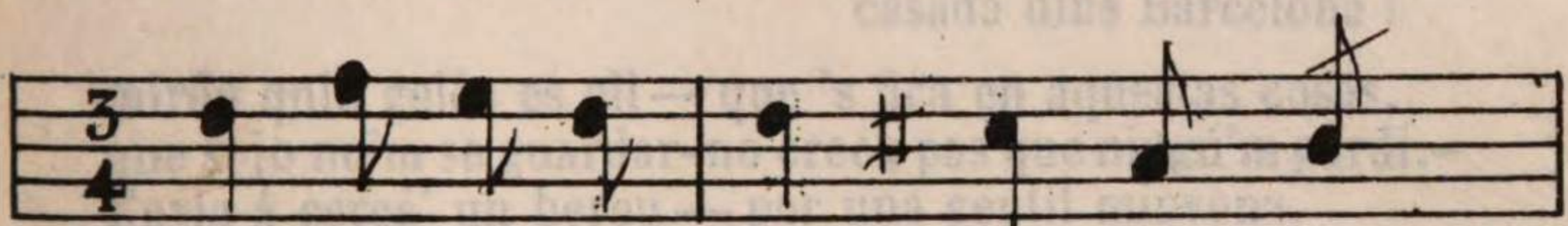
LA ADULTERA

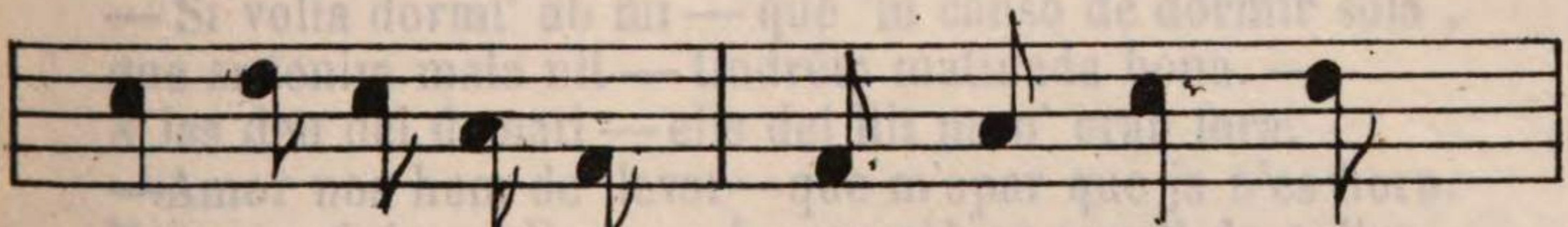
Mon ma — —

rit se n'es a — — — nat n'es ta — —

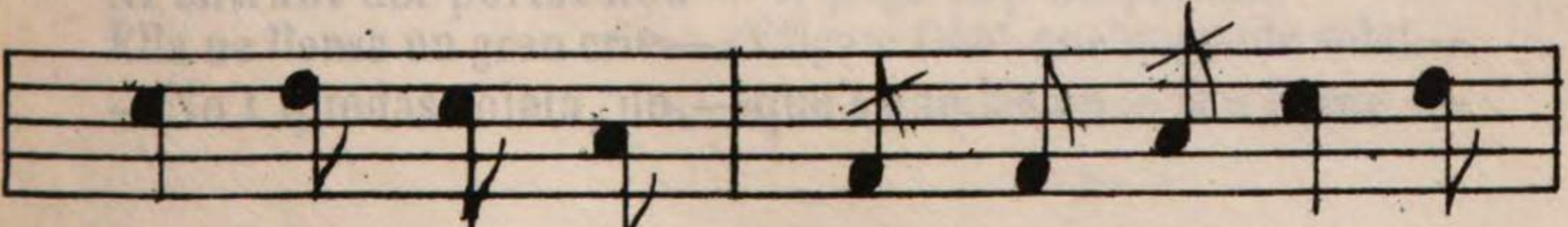
— — — ra deu di — as fo — — ra m'ha de — —

xat en co — ma — nat que no con — ver — —

ses ab ho — — mes A — — deu

xi ca del ven — — tall ca — sa — da dins

Bar — ce — lo — na.

— Mon marit se n' es anat — n' estarà deu dias fora ,
m' ha deixat encomenat — que no conversés ab homes :

Adeu xica del ventall
casada dins Barcelona !

miréu quin gelós es ell — que 's fica en aquestas cosas,
que si jo no'm se guardar-no crech pas que ningú'm gordi.—
Envia á cercá' un hereu — per una gentil minyona.
L' hereu era de molt lluny — pero fou arribat prompte.
Ab lo sombrero á la ma — ja demana mi senyora.
— Si volia dormí' ab mi — que 'm canso de dormir sola ,
que si tenim mala nit — tindrem matinada bona. —
A las deu del demati — ells del llit no n' eran fora.
— Amor nos hem de llevar — que m'apar que ja n'es hora.
Nos ne anirém al Born — á comprá' un parell de pollas,
un parell de colomins — y un altre parell de tortras ,
y anirém á fe un dinar — al hostal de la Madrona. —
No falta qui tot ho sent — y al marit ne du la nova.
— Un fadrí de la ciutat — vos ne festeja la dona. —
Lo marit aixís qu' ho sab — se 'n ve dret á Barcelona.
De Sant Pere al carrer alt — á tots dos plegats los troba.
Al entrant del portal nou — li pega cop de pistola.
Ella ne llesa un gran crit:—«Válgam Dèu! que'm quedo sola!—
—No't quedas soleta, no,—que't quedas ab lo teu home.—

VARIANTS.

Vers 1.

Mon marit se n' es anat — prego á Dèu qu' estiga fora.

Vers 5.

Ja n' ha enviat á cercar — un hereu de casa bona.

Vers 10.

A las nou del demati — los dos encara reposan.

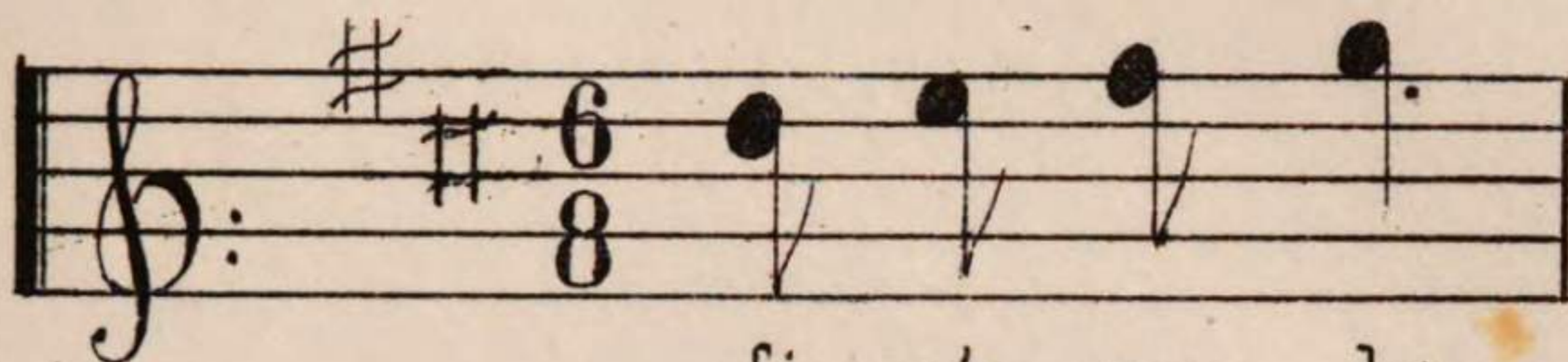
Vers 15.

No ha faltat qui ho ha vist, — porta la nova al seu home.

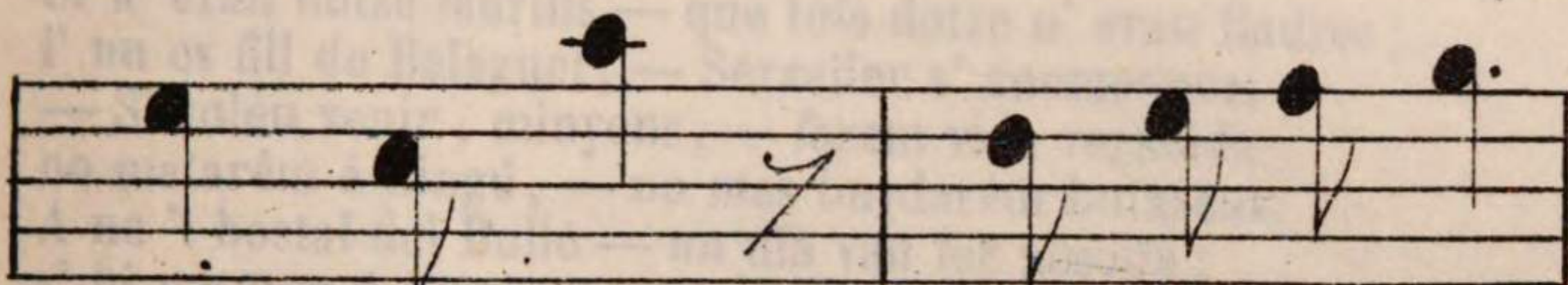
SERRALLER.

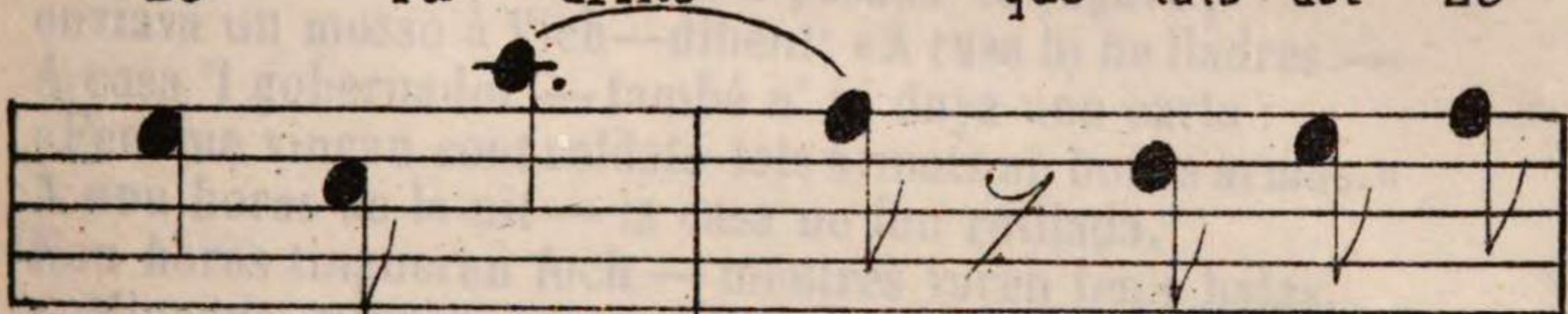
FERRALLER

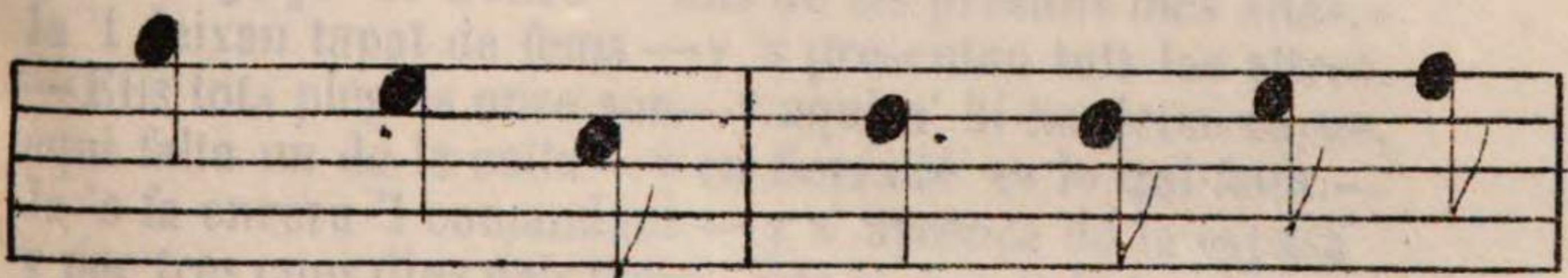
Si n'è — ran dot —

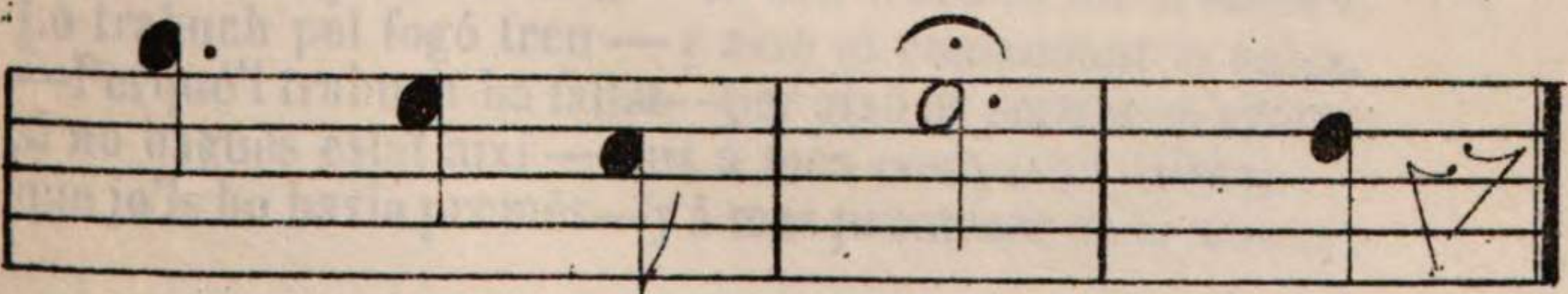
ze fa — drins que tots dot — ze

n'è — ran lla — — dres l'un e — ra

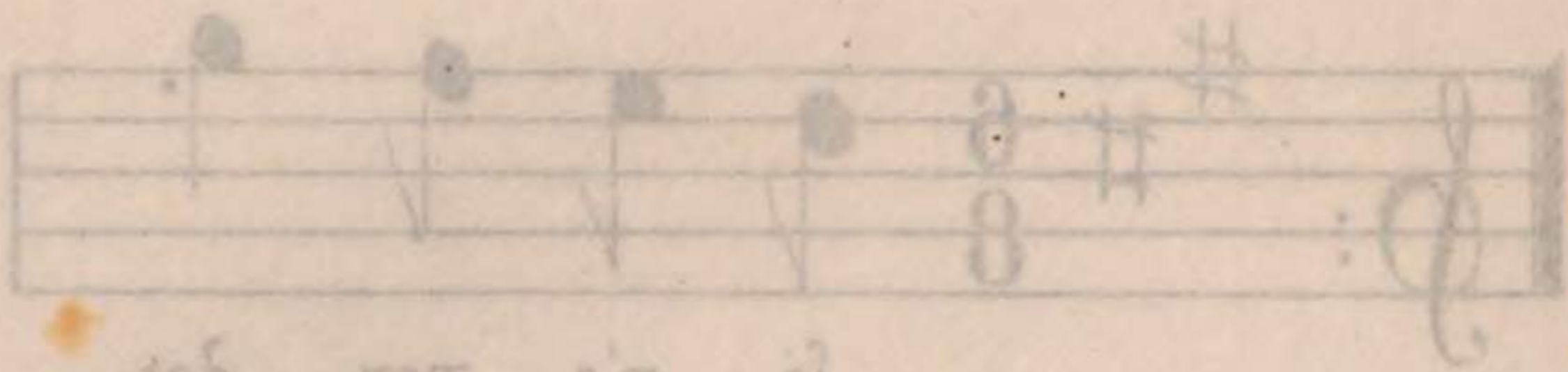

de Ba — la — — guer Ser — ra — ller

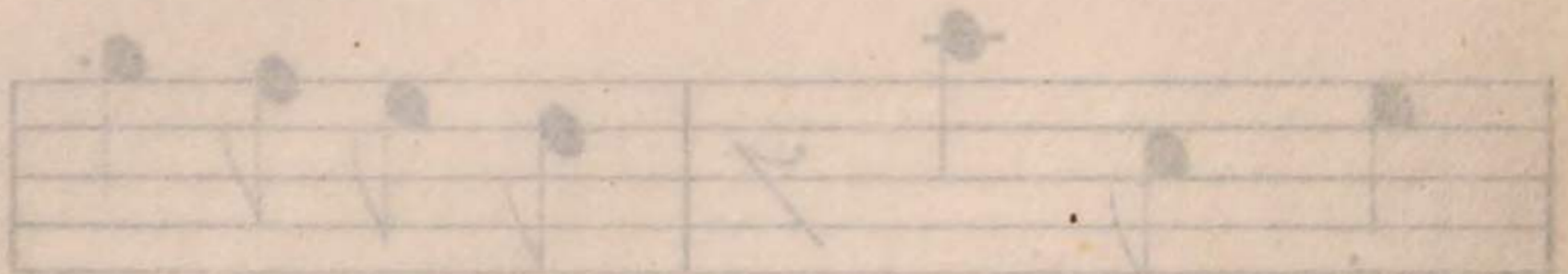

s'a no — me — — na — — va.

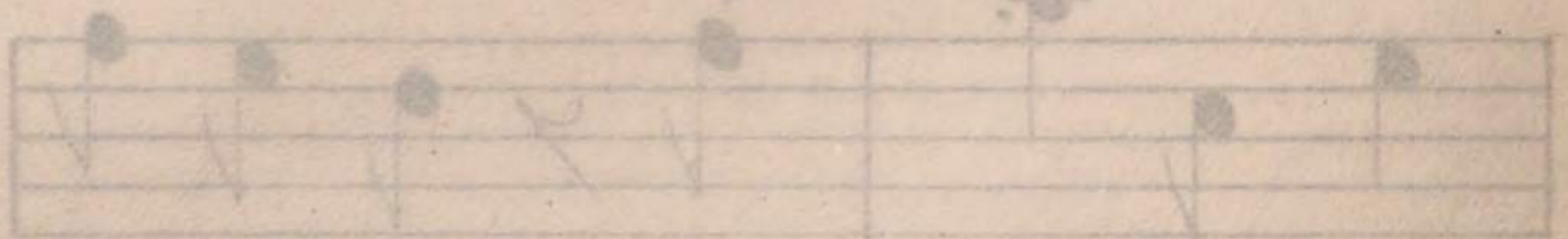
Joan Serrallé — capità de lladres
ton pare n' es ho — ja te n' arrieta
que t' deixis d' això — ja te tornes a casa.
Tots los teus geyants — tots estabint.

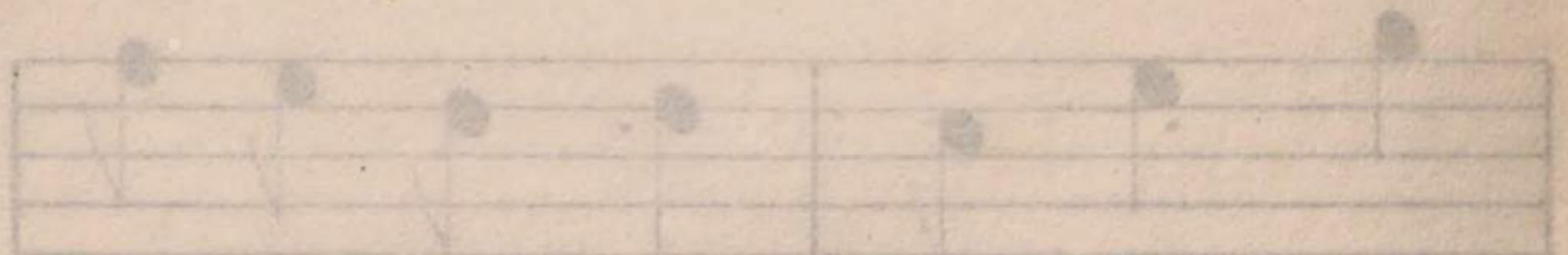
— 10b 11b — 9'π 12

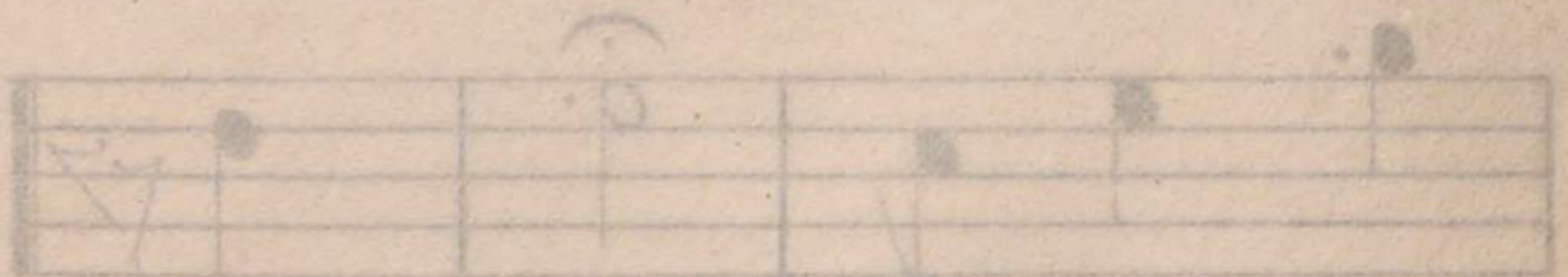
92 — 10b 2101 sup 112 — 12 92

13 — 9 111 1212 — — 11 11b — 9'π

10 11 — 12 — 11 — 12 — 11 — 11b

11 — — 11 — — 11 — — 11 — — 11

Si n' eran dotze fadrins — que tots dotze n' eran lladres ;
I' un es fill de Balaguer, — Serraller s' anomenava.
— Si voléu venir , minyons , — farem vida regalada ,
no matarém á ningú , — no mes buydarém butxacas.
A ne 'l hostel del Bulló — un dia van fer posada :
s' hi posaren á jugar — unas sivellas de plata.
Lo traydor del hostaler — mala pasada 'ls jugava ,
enviava un mosso á Vich — dihent : «A casa hi ha lladres. —
A casa 'l governador — també n' hi duya una carta :
«Feu que vingan cent soldats-tots armats ab bonas armas.»
A nou horas de la nit — la casa ne fou rotllada.
Nou horas tingueren foch — mentres varen tenir balas.
—Minyons, minyons som perduts-havem estat de desgracia.
A ne mí cobriume ab fems — y vosaltres presentáuvos,
que si fujo jo 'us trauré — fins de las presons mes altas.»
Ja 'l deixan tapat de fems — y 's presentan tots los altres.
— Ells tots plegats onze son — y aquí n' hi ha dotze capas,
aquí falta un de la colla — y en Serrallé' es lo qui falta. —
Ja 's fa enrera 'l comandant — y s' arrenca de la espasa
y per tres cops dins dels fems — fins al pom la hi ha clavada.
Se n' aixeca 'n Serraller — que la sanch li regalava
y ab un crit que esfaraeix — lo seu trabuch me li encara.
Lo trabuch pel fogó treu — y aixó al comandant lo salva.
—Perqué'l trabuch ha fallat — per aixó es perque m'agafan;
si no hagués estat així — fins á mos companys salvava,
que jo'ls ho havia promés — y á mas promesas no hi manco.-

ALTRA VERSIÓ.

Joan Serrallé — capitá de lladres
ton pare n' es bo — ja te 'n avisava
que 't deixis d' aixó — te 'n tornis á casa.
Tots los teus germans — tots estudiavan ,

las tevas germanas — ja 'n foren casadas
si no fos per tu — tenirne la fama
de matá' y robá' — y entrá' per las casas ,
dúrten los diners, — també las alhajas.
Las alhajas d' or — ell las passa á França
y allí diu que hi té — botiga parada.
Lo qui se n' hi cuida — es la seva aymada,
y 'l que roba á dos — á quatre li pagan , etc.

ALTRA VERSIÓ.

A l' hostal del Bulló — gran fortuna n' es estada ,
lo traidor del hostalé — gran cassa n' ha donada.
N' ha enviat un home á Vich — dihent que á casa te lladres.
Ne vingueren cent soldats, — vint y cinch homes ab armas.
Nou horas ne durá 'l foch — mentres varen tenir balas.
— Ay, minyons que tots som morts, — nostra vida es acabada.
— No'us espantéu, no, diu ell, — que si jo puch escaparme,
no'us espantéu no, minyons, — de per tot us vindré á traure.—
Ja 'l traidor del Serrallé — á ne 'ls fems se 'n amagava...
Del Carme fins al Remey — la tropa 'n va afilarada, etc.

NOTA.

Eixa cansó de *lladres* es de cap á las rederias del segle passat. Aquest Serraller, (que aixís se 'l nomenava de motiu , y se li deya aquest nom perquè havia estat manyá ó serraller) era contemporá de Pau Gilbert ; fou pres en lo hostal del Bulló en la carretera de Vich.

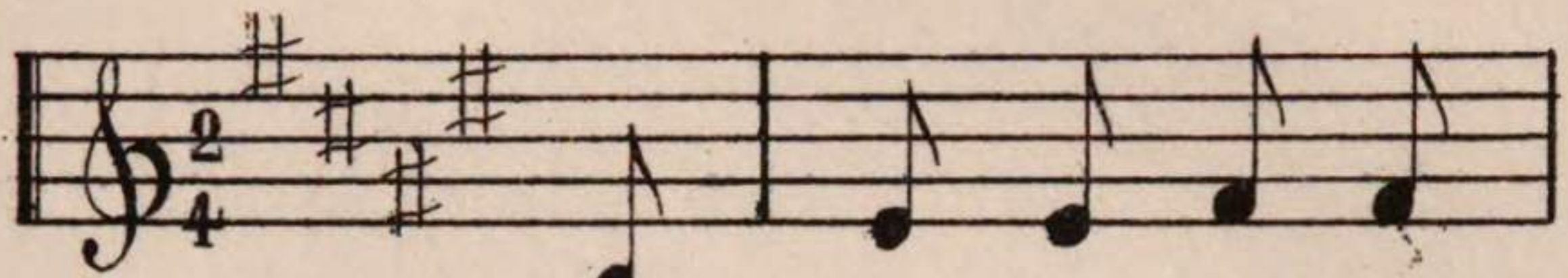
Per agafarlo , á mes á mes de la tropa, se alsá un gros somatent. Dut á Barcelona fou penjat en lo *Carner* (terras que avuy encara conservan aquest nom en lo vehí poblet d' Hostafranchs , y que servian per lloch d' execució) envers l 'any 80 del segle passat.

La tonada d' aqueixa cansó sobre esser molt original y tenir un carácter que la diferencia de totas las altrás , es molt bonica y melancónica , ab tot y que 'l seu temps es bastant animat.

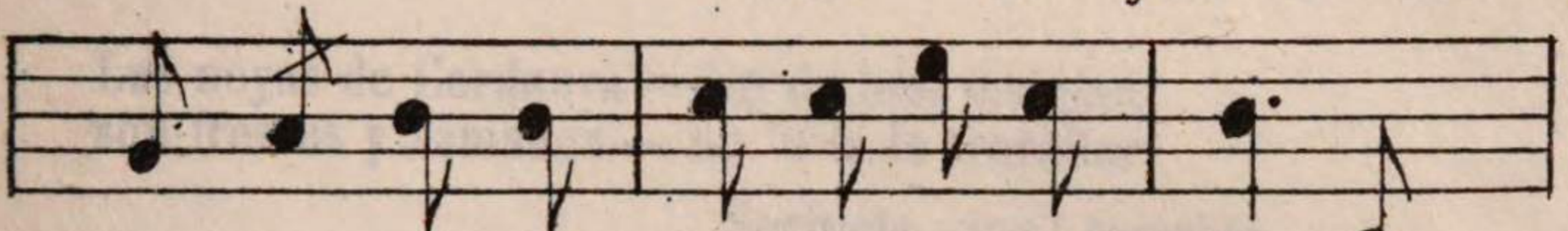
LAS NOYAS DE CERDANYA.

FAS NOYAL DE FERDINAND

Las no-yas de Cer-

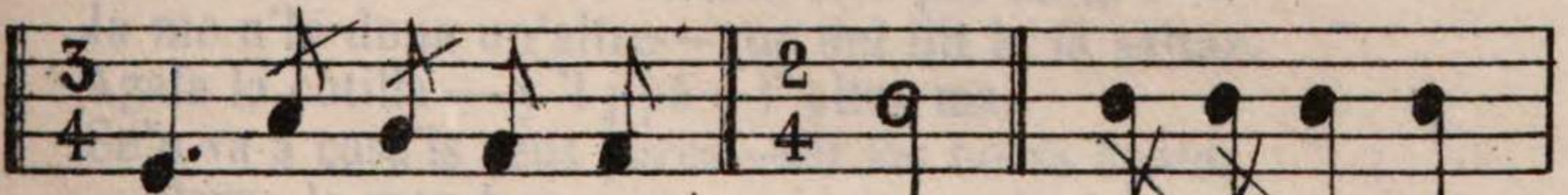
dan — — ya fan de bon fes-te — — jar son

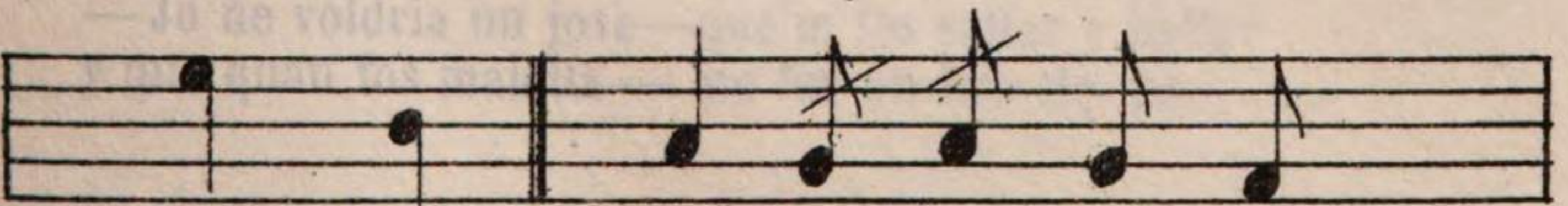
fres-cas y xa — ma — das no'u fa lo tra-va —

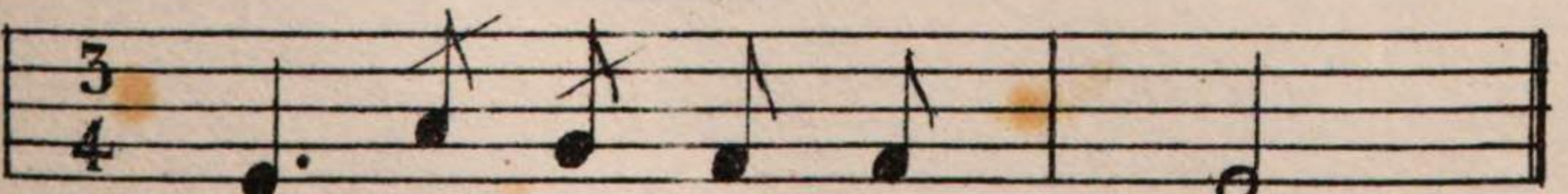
llar Se-ri-ne-ta ¡sus! Se — — ri-ne — —

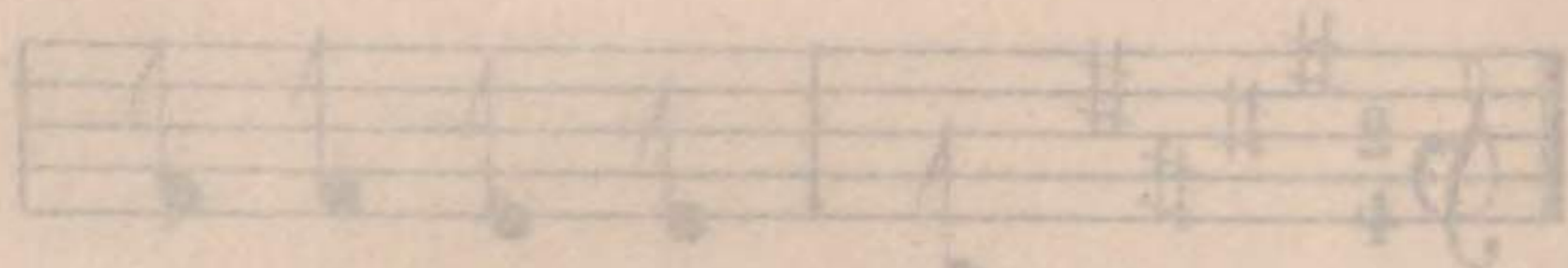
ta Se-ri-ne-ta ¡Sus! Se-ri-ne-ta

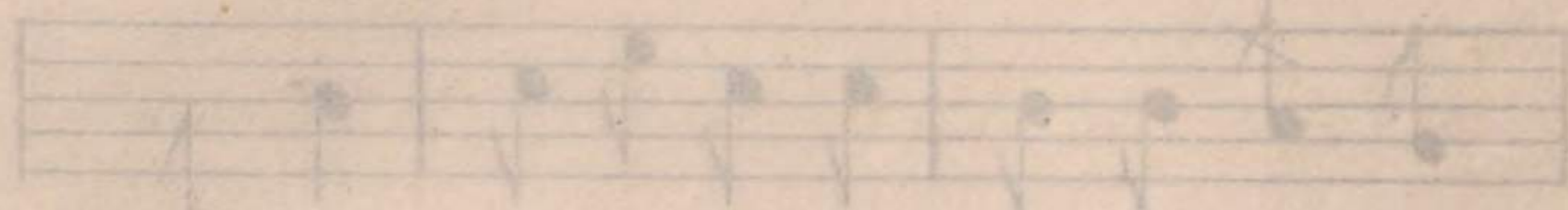
¡Sus! Se — — ri-ne — —

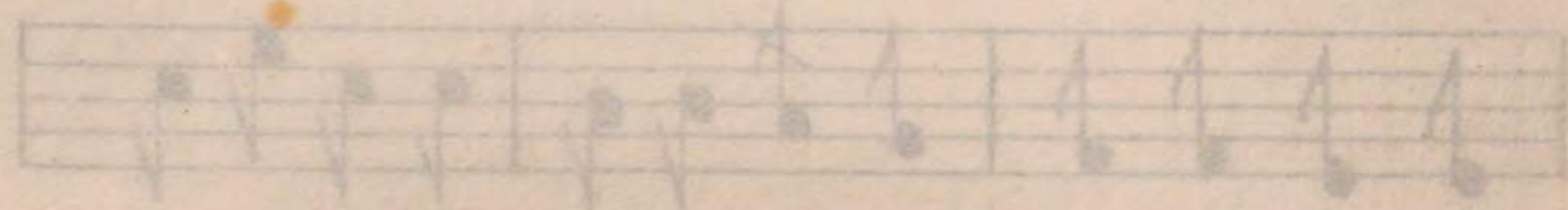
ta Se-ri-ne-ta ¡Sus!

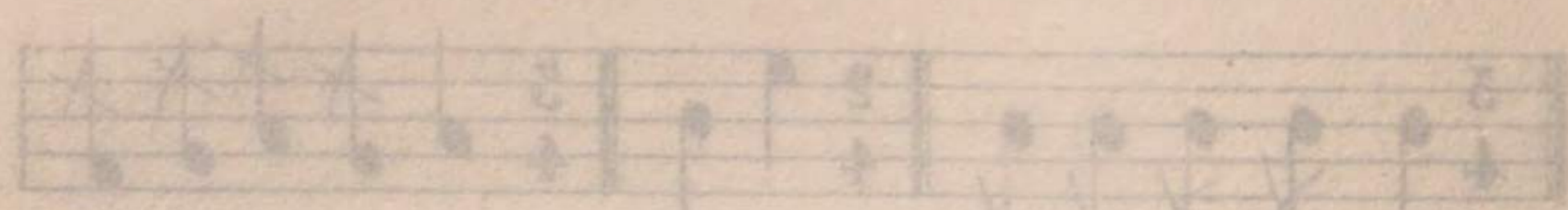
Las no-vas de fer-

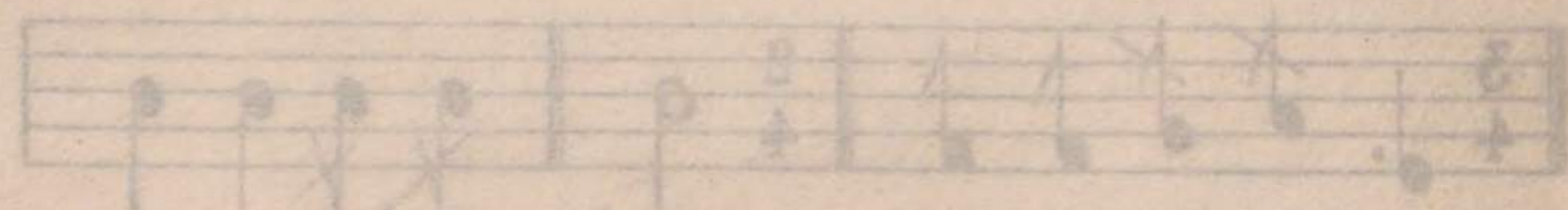
dan -- va san de bon les- -- lar son

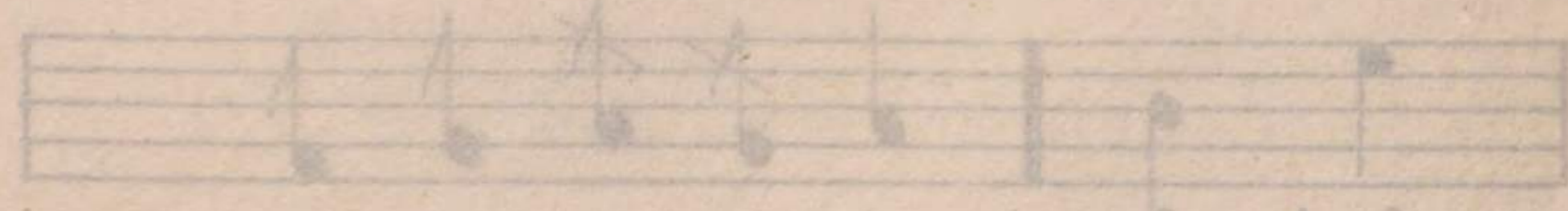
res-cas v xa -- ma -- gar no a la la va --

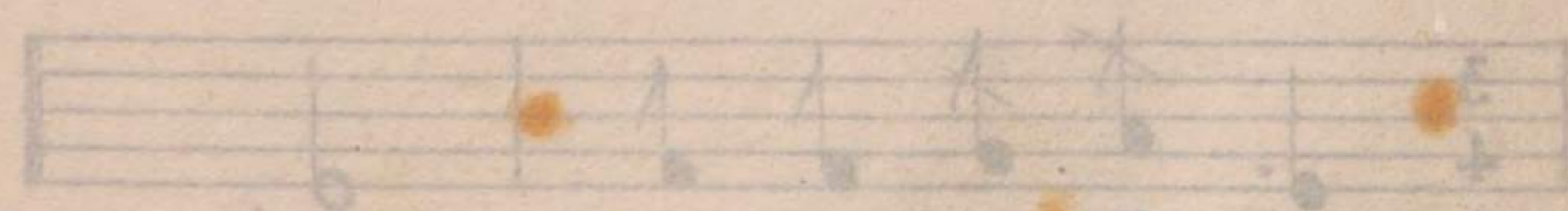
har se -- ri -- ne -- la -- susse -- ri -- ne --

la se -- ri -- ne -- la -- susse -- ri -- ne -- la

la se -- ri -- ne -- la -- susse -- ri -- ne --

la se -- ri -- ne -- la -- susse -- ri -- ne --

2

Las noyas de Cerdanya — fan de bon festejar,
son frescas y xamadas — no 'u fa lo treballar.

Serineta. ¡ sus ! serineta
serineta ¡ sus !

N' hi festejada una — cosa d' un any hi ha ;
sa mare l' ha perduda — no la saben trobar,
ara l' han trobadeta, — vora 'l galant s' está.
— Filla, la meva filla, — n' hi fa de bon estar !
— Mare la meva mare, — vos ho podéu pensar !
Quan erau joveneta — vos devia agradar.
— Filla la meva filla — bè t' ho pots ben pensar,
tres galants tens á casa — que 's cansan d' esperar ;
l' un es de Barcelona, — l' altre del Ampurdá,
l' altre de Vilafranca — aquest se té 'n durá. —
A la nit de las bodas — al llit se 'n van anar.
Ell li dá colsadeta : — « Feste mes per enllá ! —
Ja me n'hi dona un'altre — que del llit la fá saltar.
Agafa la cotilla — y 'l jipó á l' altra ma.
Se'n va á casa'ls seus pares — tot los ho va contar.
— Pare, lo meu bon pare — si 'm pogués descasar.
— Filla, la meva filla — aquest l' haurás d' aymar.
— Jo ne voldria un jove — que'm fes saltar y ballar
y que quan fos malalta — me fes un bro-de-pa.

LOS DALLAYRES.

LOS DALLAYRES

3
8

Sí n'è ran dos Da-llay-rés

qué'n dá — llá — van un prat

u — na po — lle — ta ros — sa, pe —

ti — ta y her — mo — sa

los por — ta l'es — mor sar. ¡Pe — ti —

la com val!

Si n' eran dos dallayres — que 'n dallavan un prat ,
una polleta rossa
petita y bonica
los porta l' esmorsar.
Petita ¿ com va ?

Lo un dallayre dalla, — l' altre no pot dallar.
— ¿ Què tenu lo dallayre — que no podéu dallar ?
— Mon mal es d' amoretas , — es mal de festejar.
Una polleta rossa — que 'm fa morí' y penar.
Jo vull dirho á son pare — si me la vol donar ;
y si no me la dona — jo la 'n faré robar
pèls Miquelets d'Olesa — qu' altres n' han robat ja. —
Ja trukan á la porta — « Ola , ola , ¿ qué hi ha ?
— Los Miquelets d' Olesa — que 't venen á buscar.
Arregla la robeta — y afanyat á baixar.
— Ja baixo desseguida — que ho tinch tot arreglat ,
quatre vestits de seda , — quatre de tafetá ,
y vintinou camisas — de lo millor que hi ha. —
Al baixant de la escala — encontra son germá.
— ¿ Hont vas falsa traydora — que me l'has de pagar ?
— Calla , germá meu , calla , — que prou tens que callar. —
Obran tantost la porta — y pres ja l' han posat.
A vintinou d' Octubre — varen penjá 'l germá.

NOTA.

Aqueixa cansó , que no deixa de tenir alguna semblansa ab la de *Pau Gibert* que posém mes avall , es moderna y de las dèrrerías del segle passat. Las paraulas que la noya robada diu á son germá dònan á entendre qu' ell ha sigut la causa de tot lo qu' está

passant á la donzella , y encara que no mes son dos versos los que 'l poeta destina al citat objecte , ab ells dos n' hi ha prou per endevinar , que probada sa culpa y prés , fou penjat pèl aymador en venjansa dels estorbs que á son casament havia posat. Es tot un drama contat ab pocas paraulas. Per la vaguetat y rapidesa en la forma , te mòlts punts de semblansa ab *La Venjansa* que publicárem en lo volum primer plana 223. D'aquest mateix cant n'hem rebuda un'altre versió , recullida pèl senyor Sitjar de *La Bisbal* y es la següent :

En lo plá de Girona — una minyona hi ha
jo vull dirne al séu pare — si me la 'n vol doná' ;
y si no me la dóna — jo l' han faré robá' :
pèls miquelets d' Aytona — la 'n faré aná' á cercá'.
— Rosa , plegáu la roba , — qu' es hora de marxá'.
— La roba n' es plegada — plegada n' es temps ha.
Los guants y las manillas — tot amanit está.
Donchs , apressem , Roseta , — que 'ns deuen esperar' . —
Al replá de l' escala — n' encontra 'l séu germá.
— Ahónt t' en vas , Roseta ! — Rosa ! hónt t' en vols aná' ?
— Calla , mon jermá , calla ! — Bè t' en valdrá 'l callá' ;
N' han fetas forcas novas — no 'u hajas d' estrená !... —
Fora 'l plá de Girona — ja se 'n posa á plorá'.
— Per Dèu !.. per Déu , Roseta !.. — ¿qué' us n' acaba 'l plorá' ?.. —
— ¿ Ploréu al vostre pare , — O bè al vostre germá ?
— ¡ Ay ! jo no ploro al pare , — tampoch al mèu germá :
ploro la trista mare , — ¡ quin desconsol tindrà !
Sols tenia una filla — y aqueixa la 'n deixá !

L' hora n' es arribada ,
¿ qui t' en consolará !..

SANT ISIDRO.

SANT ISIDRO

Sant I —

si — dro se'n va a mis — sa ab mol —

ta de — vo — ci — — o; quan ell

ne tor — na de mis — sa tro — ba

l'a — mo molt — fa — — no Sant I —

Tornada

si — dro I — si — dro I — si — dro sant I —

si — dro llau — ra — — — do .

Handwritten musical notation on a five-line staff. It begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The first measure contains a quarter note on the second line (D4). The second measure contains a quarter note on the second space (E4). The third measure contains a quarter note on the second space (E4) with a '+' sign above it. The staff ends with a double bar line.

Handwritten musical notation on a five-line staff. It contains six measures of music. The notes are: quarter note on the second line (D4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), and quarter note on the second space (E4). The lyrics below the staff are: "I - I - I - I - I - I".

Handwritten musical notation on a five-line staff. It contains six measures of music. The notes are: quarter note on the second line (D4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), and quarter note on the second space (E4). The lyrics below the staff are: "I - I - I - I - I - I".

Handwritten musical notation on a five-line staff. It contains six measures of music. The notes are: quarter note on the second line (D4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), and quarter note on the second space (E4). The lyrics below the staff are: "I - I - I - I - I - I".

Handwritten musical notation on a five-line staff. It contains six measures of music. The notes are: quarter note on the second line (D4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), and quarter note on the second space (E4). The lyrics below the staff are: "I - I - I - I - I - I".

Handwritten musical notation on a five-line staff. It contains six measures of music. The notes are: quarter note on the second line (D4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), and quarter note on the second space (E4). The lyrics below the staff are: "I - I - I - I - I - I".

Handwritten musical notation on a five-line staff. It contains six measures of music. The notes are: quarter note on the second line (D4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), quarter note on the second space (E4), and quarter note on the second space (E4). The lyrics below the staff are: "I - I - I - I - I - I".

Sant Isidro se 'n va á missa — ab molta devoció.

Sant Isidro , Isidro , Isidro
sant Isidro llaurador.

Quan ell ne torna de missa — troba l' amo molt felló.

— De qu' esteu felló, nostramo, — de qué n'esteu tan felló?

Encara que vaji á missa — lo parell no vaga , no ,
que baixa un àngel del cel — á llaurar quan jo no hi sò ,
que cada dia me semblan — deu quarteras de llavor.

L' amo diu á la mestressa : — « ¿Que'l despatxarem ó no? »

— Si vos lo teniu per mosso — per un sant home 'l tinch jo:
apújali la soldada — per cada mes un dobló. —

L' endemà de matinada — esmorsar li porto jo.

— Esteu cansada , mestressa — esteu cansadeta ó nó ?

— Jo no estich cansada , Isidro , — mes aiga beuria jo. —

Ne pega un gros cop d' aixada — y 'n fa sorti' un regueró.

— Bebéu, bebéu d'aquesta aiga — qu'es aiga de molt valor,
ne cura de mal de pedra — y també de tot dolor.

VARIANT.

Vers 4.

Si es perque hi anat á missa — per cert no teniu rahó ,
los àngels del cel davallan — y llauran quan jo no hi sò.

NOTA.

Esta versió es de creure que sia dels últims del segle XVII. Coneixem á mes altres versions; mes totas ellas sens cap classe de valor literari.

Entre las menys dolentas n' hi ha una, escrita en un metro que vol venir á esser una especie de *cinquenas*, que comensa aixís :

Sant Isidro n' es criat
á la vila de Madrit , etc.

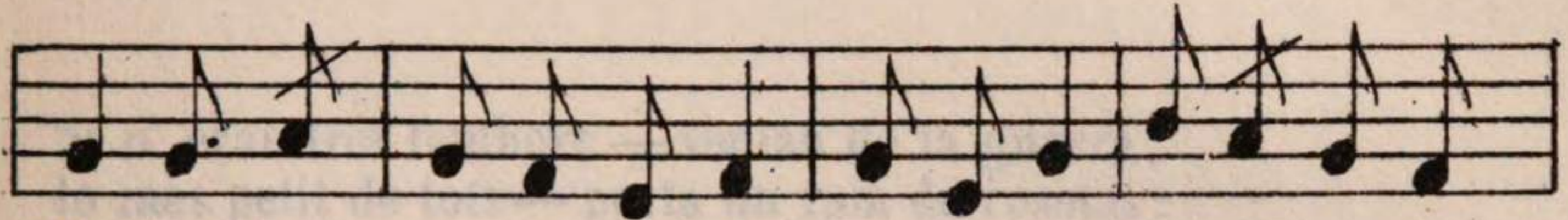
LOS TRES TAMBORS.

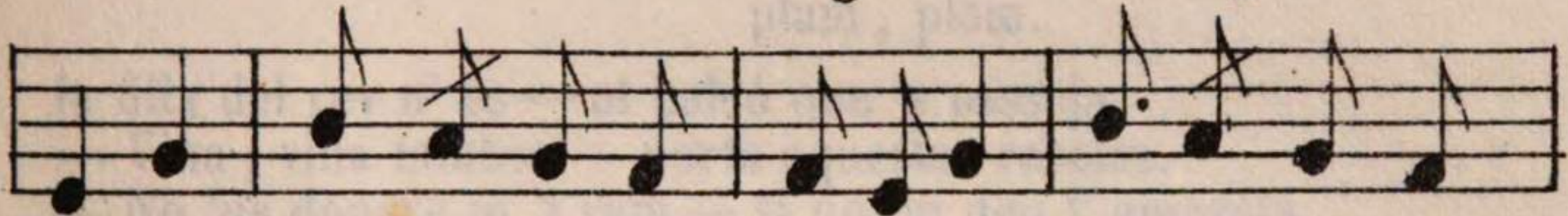
LOS TRES TAMBORS

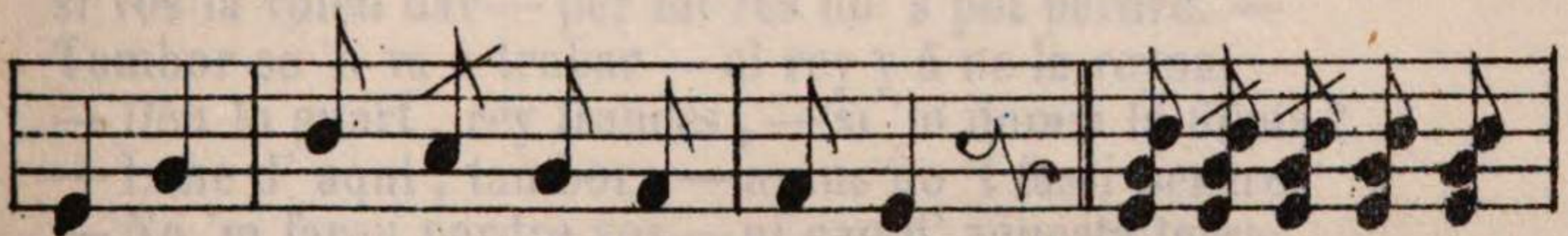
Si — — — n'e — ran tres tam —

bors ve — — ni — an de la guer — ra lo mes pe — tit de

tots por — ta un ram de ro — se — tas lo mes pe — tit de

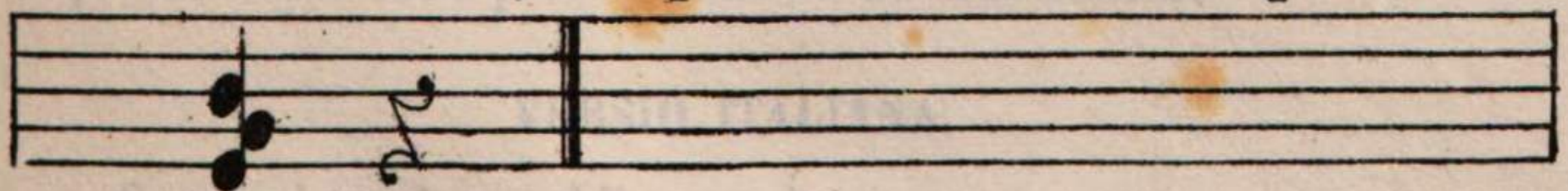
tots por — ta un ram de ro — se tas ram ra — ta — pam pam

pam pam pam ram ram ram ram pam pam pam

ram ra — ta — pam pam pam ram pam pam

pam

Si n' eran tres tambors — venian de la guerra,
lo mes petit de tots — porta un ram de rosetas ;

Ram , rataplam ,
plam , plam.

la filla del rey n' es — al balcó que 's passeja.

— Vina , vina tambor — porta aquestas rosetas.

— No 'us donaré jo 'l ram — si no 'm deu l' amoreta.

— L' havéu de demanar — al peyra y á la meyra ,
si vos la volen dar — per mi res no 's pot perdre. —

Tambor se 'n va á trobar — al rey y á ne la reyna.

— Dèu lo quart , rey francés , — si 'm donéu la filleta ?

— Ixme d' aquí , tambor , — avans no 't fassi perdre.

— No 'm fareu perdre vos — ni cap d' aquesta terra ,
qu' allí en lo meu pais — ne tinch gent que 'm defensa.

— Digas , digas tambor , — digas ¿ qui es lo tèu peyra ?

— Lo meu peyra be n' es — la rey de l' Anglaterra.

— Vina , vina 'l tambor — que 't daré ma filleta.

— Ni 'n sento grat de vos , — tampoch ne sento d' ella ,
qu' allí en lo meu pais — n' hi ha que son mes bellas.

VARIANT.

Vers 15.

— Vina , tambor gentil , — que 't donaré ma filla.

— No 'n sento grat de vos — ni de la vostra filla ,
qu' allí en lo meu pais — n' hi ha de mes bonicas.

VERSIÓ ITALIANA.

Sun trei tamburn ch'i veno da ra uera

E ir pi bel l'heiva in mass de rose ;

- Fija du re che l'era a la finestra :
— O ti tamburn, dùneme an pò iste rose. —
— Fija du re, dunèm lu vostir core. —
— O dis, tamburn, andèle a di a me pare. —
— Munsì lu re, dunèm ra vostra fija. —
— Dime, tamburn, che mistè tu fai ? —
— Ir me mistè l'e cull dir miradure. —
— Dime, tamburn, fàme ina stansieta,
Famela senza mun, senza causin-nha,
Famela senza mun, senza rubetta. —
— Monsì lu re, dijme an pò ina cosa,
Che mistè fa ra vostra bela fija ? —
— Ra me fija ra fa le marsinette. —
— Mna fassa senza fi, augia e rubetta. —
— Va via, támburn, si d'no ti farò pende. —
— Sinqsent canun ajò pir mi defendmi. —
— Dime, tamburn, dime chi l'è to pare ? —
— Me pare l'è u re de Ninghilterra. —
— O dime, tamburn, vastu pijè me fija ? —
— Mi nun vôi pì ra vostra bela fija,
Ar me pais u n'è dir pì zulie. —
— O dis, tamburn, at'intim ra uera. —
— Me pare l'ha zà fà uera a di suvran :
Tan plan rataplan, tan plan rataplan. —

(*Canti Monferrini.* — Ferraro.)

CASTICH DE DEU.

CASTIGLIONE DE' PECCI

Las tau — las son pa —

ra — das de pal — mas y de

rams de fu — llas do — mi

ve — ra y un ci — ri

molt ga — lant ¡Je — sus Ma — ri —

a! y un ci — ri molt ga —

lant

Musical staff with notes and lyrics: L'ES - SONS DE - US

Musical staff with notes and lyrics: DE - US - DE - US

Musical staff with notes and lyrics: DE - US - DE - US

Musical staff with notes and lyrics: DE - US - DE - US

Musical staff with notes and lyrics: DE - US - DE - US

Musical staff with notes and lyrics: DE - US - DE - US

Musical staff with notes and lyrics: DE - US

Las taulas son paradas — de palmas y de rams ,
de fullas d' olivera — y un ciri molt galant,

¡ Jesus Maria !

A dalt del Paradís — si hi havia un banch tan gran ;
á l' un cap hi séu S. Pere — á l' altre hi séu S. Joan
y en mig dels dotze Apostols — hi séu nostre Deu gran.

Sa Mare preciosa — ja n' hi plora al davant

— De que ploréu vos Mare ? — ¿ de que ploréu vos tant ?

— Ay fill del meu cor , fill — be tinch de plorar tant ;

son tres de companyia ; — la mort vos van buscant ,

l' un es lo malvat Judas , — lo altre en Barrabás ,

l' altre n' es l' heretaire — que sempre está heretant

y 'n va da de Deu pare — trenta diners d' arjant. »

Divendres al mig dia — en creu l' estan clavant ,

la túnica 's jugavan — al peu del arbre sant.

Jesus demana beure , — beure li van donant ,

li donan sutxa y vinagre — y un fel molt amargant.

D' una cruel llansada — lo cor li van passant.

Mentres Jesus moria , — Terra va tremolant.

Sa Mare llastimosa — ne plora al seu davant.

— De que ploréu vos , Mare , — de que ploréu vos tant ?

— No tinch de plorar , fill , — si 'l món se va acabant

y 'l vici entre la gent — se va multiplicant ;

las portas del infern — clohentse y badant van ,

y las del Paradís — tancadetas estan.

— Jo 'ls enviaré un cástich — que se 'n recordarán ;

aucellets qu' ara volan — morts á terra caurán ,

las criaturas xicas — se morirán de fam ,

los carrers y las plassas — sos ossos cobrirán ,

los molins qu' are molen — tampoch llavors moldrán ,

las pedras preciosas — pel mig se partirán ,

los turons y montanyas — també s' arrasarán.

Jo 'ls enviaré un cástich — que se 'n recordarán,
los camps y las montayas — tot ne será pla igual.
— No fassas aixó, fill, — n' es un cástich molt gran.
— Jo tinch de ferho, Mare, — perque 'l pecat n' es gran ;
renegan y blasfeman — llasant la meva sanch.
— No fassas aixó fill — que ja 's convertirán.
Ara ve la quaresma — las gents confessarán ;
per la pasqua florida — las gents combregarán,
los vells y las velletas — rosari 'm passarán.

VARIANTS.

Vers 1.

Ara vè 'l sant Diumenge — sant Diumenge de rams ,
las taulas son paradas — de palmas y de rams ,
de fullas de olivera — violetas y rams.

ALTRA.

S' acosta 'l sant Diumenge — Sant Diumenge de rams.

Vers 2.

De fullas d' olivera — si n' hi ha un gran ram.

Vers 25.

Torrents y fonts vivas — totas s' aixugarán ,
los aucellets del ayre — y terra morirán ,
las pedras del carrer — totas se esberlarán ,
y ne pendré á las mares — los seus petits infants.

Vers 37.

Y als peus del confessor — tots los pecats dirán.

ALTRA.

Y de genolls en terra — perdó 't demanarán.

NOTA.

Aquesta cansò no es altra cosa que una passió, modificada y espatllada per fer un cant *ad hoc* á comens

del segle xvii, ab motiu de la fam que en aquells anys (1601) caiguè sobre la terra. Ab lo títol *Castigo del Cielo* publica en son *romancerillo* lo senyor En Manel Milá, pág. 135 aquesta altra versió de la mateixa.

En nom de Deu comenso — y del Esperit Sant
d' una tragedia grossa — que 'l món está passant.
La soperbia y luxuria — se van multiplicant,
l' avaricia y la ira — ne van perseverant,
y així clavém á Cristo — los dolorosos claus,
una cruel llansada — que 'l cor li atravessam.
Nos enviará un cástich — que 'ns morirém de fam.
Las vinyas se 'ns assécan, — també 'ls sembrats péls camps;
las aygas se 'ns eclipsan, — los molins no moldrán.
Las pobras donzelletas — ¡ y que llástima fan!
al costat de la mare — salvadas no serán.
¡ Y las criaturetas — aqueixos ignorants
que no hi tènén cap culpa — y ells ho pagaran!
Las pobras de sas mares — no 'ls alimentaran.
Moltas quedarán viudas — que marits no tindran.
Perque campi qui puga — pèl món se n' anirán
y per las carreteras — se 'n morirán de fam.
¡ O Rey de cel y terra — això no ho permetáu!
La Mare piadosa — ja li plora al davant:
— Dònals ayga, 'l meu fill, — no 'ls ne castiguis tant.
— No pot ser, mare meva, — que 'l pecat n' es molt gran.
No puch, la mare meva, — tots me están cansant,
renegan y blasfeman — llansant la meva sanch.
— Donals aiga 'l meu fill, — que ya 's convertirán
resant lo meu rosari — que tots me 'l passarán,
fent caritat als pobres — lo cel ne guanyarán. —

Ab lo tema que forma l' argument de aquest cant, lo gran pintor Flamench Rubens hi compongué un gran quadro pèls Recolets de Gant. La tela du per títol *Crist volent destruir lo món*, y es una cosa de

gran préu la noblesa y ensemps emociò que 's pinta en la imatge de la Verge pregant per la humana nissaga.

A Provensa també es coneguda aquesta canso qu'ab lo títol *los tres bancs blancs* ne publica una versió Mr. Arbaud en la ja per nosaltres molts cops nomenada obra *Chants populaires prouvensaux*.

Au Paradís l' y a tres bancs blancs
l' y a Sant Peyre eme Sant Jean

Jesus es au mitan,
n' a vist venir sa boueno Mero
que n' en fasie que plourar,
que souspirar.

— Que n' avets vous, ma boueno Mero,
que tant plourets
tant souspiretz?

— Hai ! moun enfant, moun doux enfant,
n' ai ben resoun de plourar
de souspirar ;

an Paradis degun se ves intrar,
l' Infer fai que durbir et sarar.

— Counsouletz vons, ma boueno Mero,
se ves plus que de renegats
que vous et iou ant parjurat !

Mai se vouen pas se courrigear
les tempestos li mandarém,
les vignos li brularém,
les blats seran destestats,
grando guerro l' y aura
et tout lou mounde perira.

— Ah ! moun enfant, mon doux enfant,
mandetz de vignos ben flouridos,
mandetz d' espigos ben fournidos,
lon ciel lused, d' aiguo ben claro,
ausin se counvartiran
et lou caremo junaran,
á Pasquo coumuniarán.

La llegenda aquesta pot haver pres peu tambe del somni de Sant Domingo, qual somni consisteix en haver vist aqueix sant á la Mare de Deu deturant lo bras de son fill, que anava á destruir lo món, enujat del vicis dels homes.

VERSIÓ ITALIANA.

Quannu Gêsu cummitau
Tutti quanti 'i Virgineddi,
Beddu pranzu apparicchiau
Di galanti e cosi beddi;
'Nta lu menzu d' 'u banchettu
'S assittau cu gran rispettu.
'Nta li tanti virgineddi
Cci nn' era una e larimava,
Si pigghiava di rispettu,
La sò patria pinsava;
Si vutò 'a Matri Maria:
— Ch' hai ca chianci, Rusulia?
— Ch' aju a aviri, Matri bedda!
Aju 'na granni affrizioni;
La mê patria è puvireda,
È 'nta 'na cunfusionsi;
Cc' è un sirpenti chi camina,
E 'a cità è misa a ruina. —
— Zittu, zittu, Rusulia:
'N ha' paura, figghia mia;
Ora vaju nni mè Figghiu,
Biancu e biunnu comu un gigghiu,
È lu Re supra li Rè,
Ch' è putruni 'i quantu cc' è.
— Figghiu mio, 'na virginedda
M' ha cuntatu affrizioni:
La sò patria è puvireda,
È 'nta 'na cunfusionsi;
Cc' è un sirpenti chi camina,
E 'a cità è misa a ruina. —
— Matri mia, su' piccaturi:
Io li vogghiu castiari;

M' hannu fattu milli erruri:
Io li vogghiu subbissari;
Cu' nun fa cuntù di mia,
Li castiù, Matri mia. —

— Figghiu mio, l' ha' pirdunari!
Cà dipò' l' ha' fattu tu,
Sunnù genti di stu Regnu,
Sunnù avvinti e 'un ponnu cchiù;
P' 'u latti chi detti a tia,
Fa' la grazia a Rusulia! —

— Matri mia, siti patruna...
Di lu Suli e di la Luna,
Di li stiddi e quantu cc' è;
Già chi mè Matri lu cumanna,
Biniricu la campagna;
Mentri 'uliti, Matri mia:
Fazzu 'a grazia a Rusulia. —

Viva viva Rusulia
Ca lu 'nfernu fa' trimari;
E Lucifaru cu tia
Nun cci potti cuntrastari;
Comu spusa di l' Amanti cilesti
Scánsanni 'i fami, tirrimoti e pesti,
Comu nn' ha' libbiratu tanti voti
Di fami, pesti, guerri e tirrimoti.

(*Canti popolari siciliana.—Pitré.*)

PAU GIBERT.

PALMER

2
4

U — na can —

so vull can —

tar d'u — — na Ma —

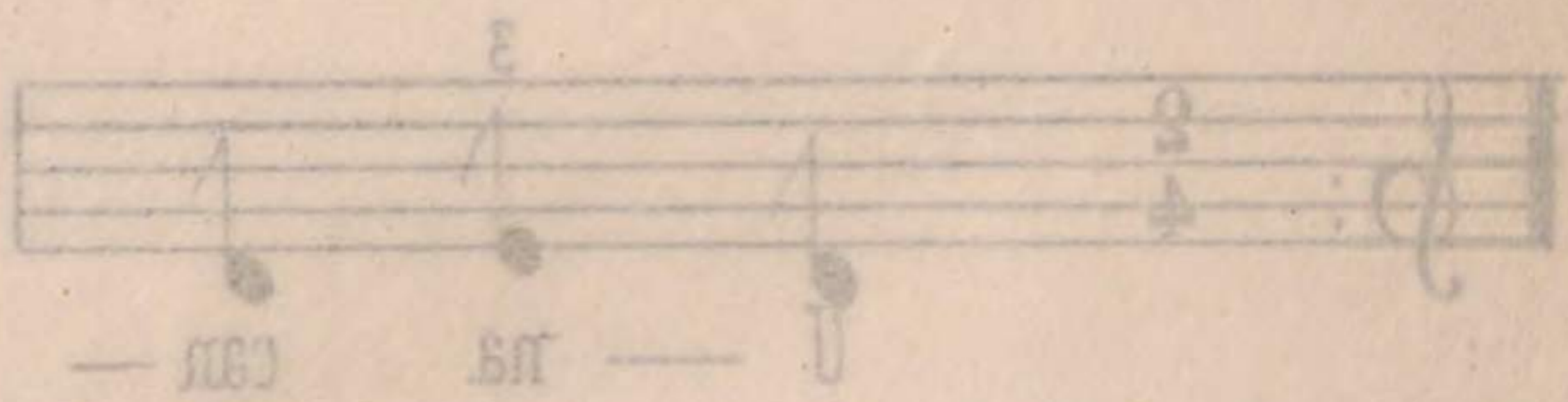
ri — — — — a ga —

la — na A

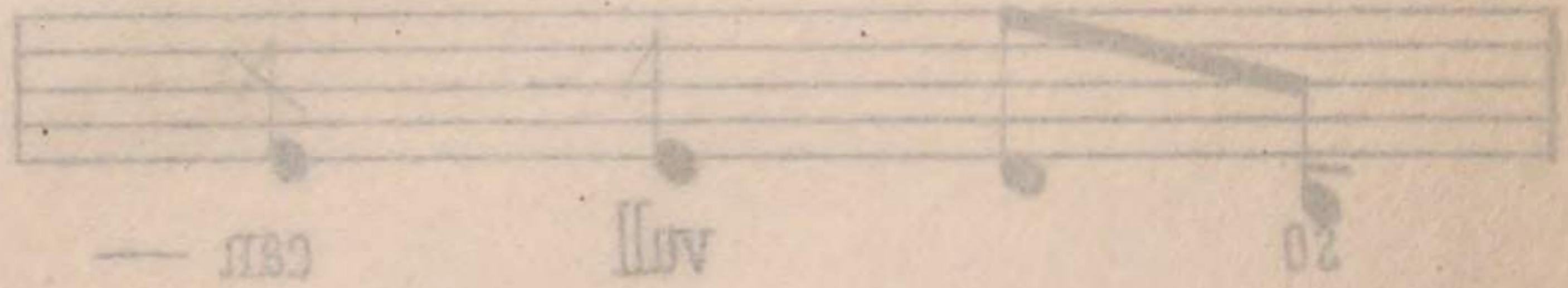
de — u Pau Gi — bert con-tra-ban

dis — — — — ta d'Es — pa — nya

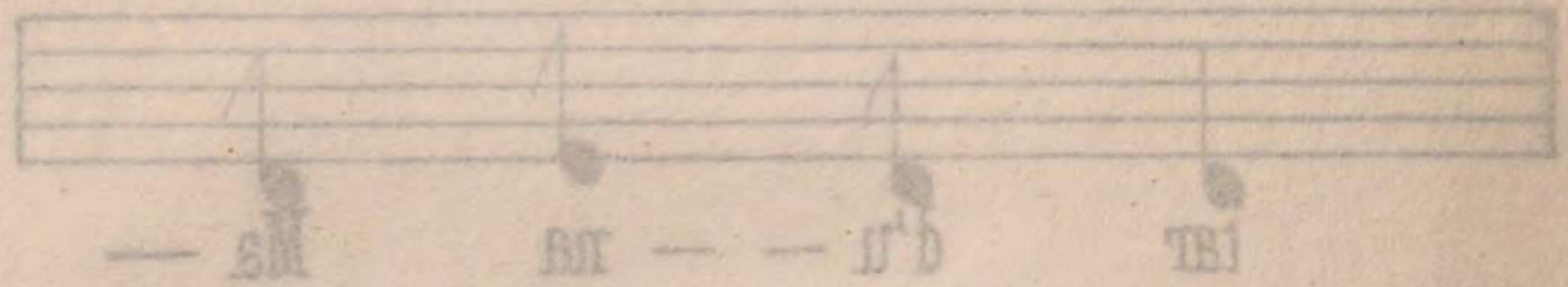
3

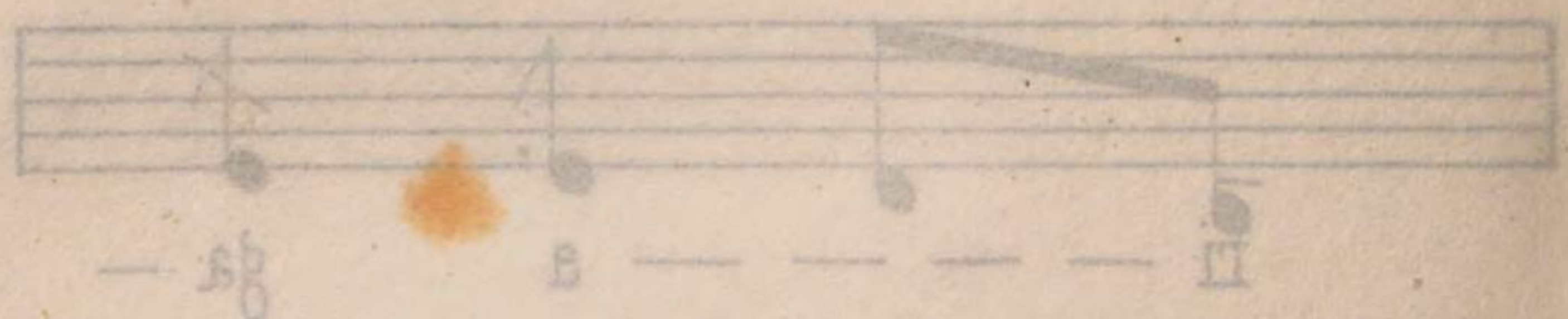
— на — на —

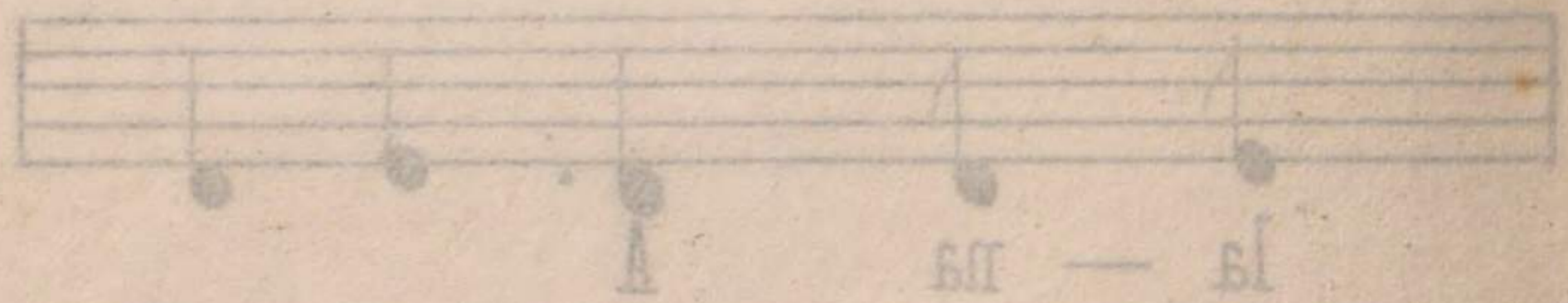
— на — на

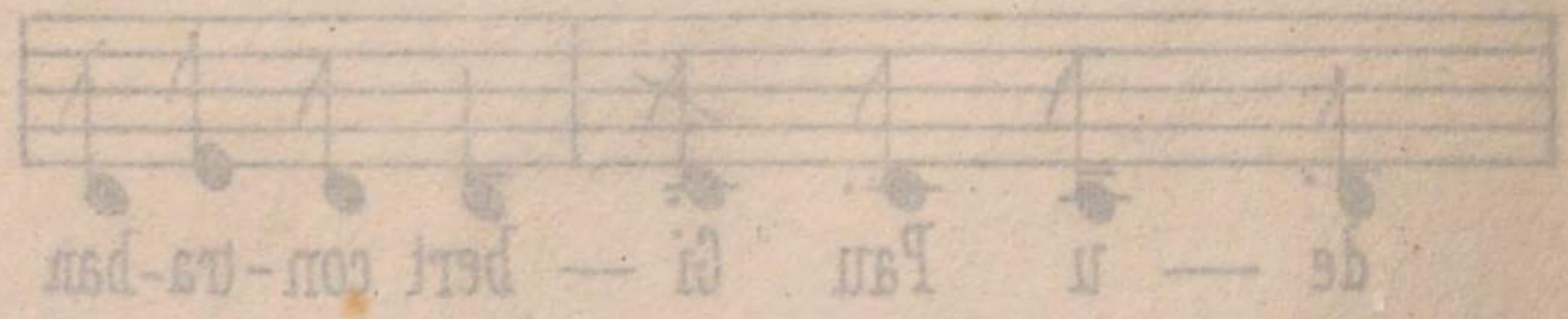
— на — на

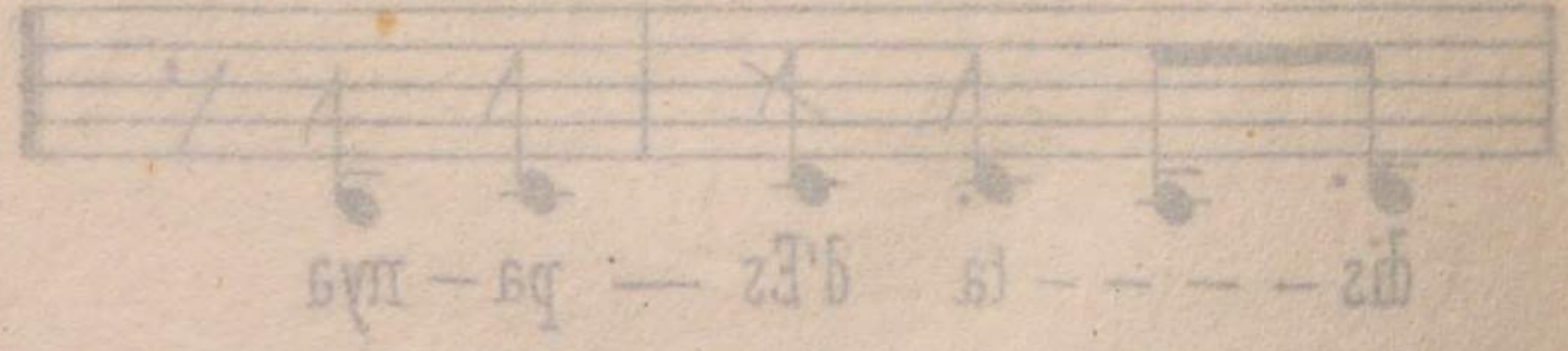
— на — на

— на — на

— на — на

— на — на

Una cansó vull cantar — d' una Maria galana

Adéu Pau Gibert, adéu,
contrabandista d' Espanya.

Lo seu pare se 'n va al llit — al cap d' un poquet sa mare.
Maria se 'n queda al foch — ab un pom d' or que brodava.
Ja n' hi van tres fadrinets, — tots tres eran per robarla.

— Maria, si vols venir — ara es hora retirada.

— No per cert lo Pau Gibert — que ab tu no hi fora fiada.

— Tan fiada n' ets ab mí — com si fosses ma germana.

— Me'n vull aná' á despedir — del meu pare y de ma mare.

« Pare y Mare adeu siau — y tots los demés de casa. »

Jo de cor los ho vaig dir — que de boca no gosava. —

Quan son abaix del carrer — vestit d' home li posavan,

la vesteixen de fadrí — calseta y jupa de grana,

espartenya blanca al peu, — veta fins á mitja cama,

lo barret engalonat — com un mosso de la esquadra.

— Anirem al hostel nou — que allí n' es nostra posada.

— No per cert que l' hostalera — n' es germana de la mare. —

Ja l' agafan per un bras — y á cavall ja la pujavan.

Quan al hostel nou van ser — mestresa se la mirava

— Maria, que n' has fet tu? — ¿que n' has fet tu desdixada?

— Mestresa, no 'm coneixéu, — vos me prenéu per un altra.

— No 't prenc per un' altra, no, — só germana de ta mare.

— Minyons, anémsen' d'aquí, — qu'aquí no es la meva estada. —

Ja n' agafan cap avall — dret al hostel del vinagre.

Quan ne son á mig camí — un jayet ja n' encontravan.

— ¿Si n' hauriau vist passar — una minyona robada?

Que sa mare ha mort d' enuig — y jo no trigaré gayre?

Quan Maria sent aixó — cáu en terra y se desmaya.

— Maria Déu te perdó, — Déu t' haja ben perdonada,

que n' has mudat de servey — en eixa vida y en l' altra. —

NOTAS.

En una altra versió comensa la cansó aixís :

Un dia anant al molí— lo Pau Gibert la trobava :
— Pauleta si vols venir — si vols venir ab nosaltres.
— No pas avuy Pau Gibert — que no fora prou guardada.

VARIANT D' ESTA VERSIÓ, — *Vers 2.*

— Pauleta si vols venir — que jo me 'n vaig á campanya.

Existeix una altra cansó en la que 's conta per pessas menudas totas las malvestats d' aquest home; diuhen que n' es feta per ell mateix y du per respone-ment:

Mal usar no pot durar
la justicia meny se cansa.

Com havem pogut aplegar algunas novas sobre la vida y mort d' aquest malfactor, ne direm dos de sos fets mes capdalts perque pugan dar rahó, los quins las llegescan de las entranyas d' aquell facinerós.

Un d' ells es, que trobantse Pau Gibert á casa son cunyat, lo matá, li va treure'l cervell y'l feu menjar á la muller d' aqueix, dihentli apres á qui pertenyia la part del cos que havia menjat.

L' altre fet es sa agafa. En sos últims anys desconfiant de si mateix y plé d' un xich de por (sempre havia anat sol) s' acompayá ab dos carboners. Aquests

resolgueren pëndrel. Una crida havia promés molt or per l'agafa y, 'l perdó, si qui l'agafava tenia pena de la vida. A ningú millor que als carboners podia convenir aixó, pus se trobavan també perseguits per sos furts y homeys. Resolgueren donchs agafarlo per salvarse ells. Cada dia un dels tres que vivian en comú, devia cuydarse del guiso. Esperaren á que li toqués á Pau Gilbert lo torn y mentres ajupit de genolls á terra bufava 'l foch, se li tiraren damunt y, lligantlo, lo portaren al poble mes vehí. D' allí fou dut á Barcelona y aquí penjat al Carner. (*Vejas la nota de la cansó de Serraller.*) Fou prés aprop de San Llorens de la Muga.

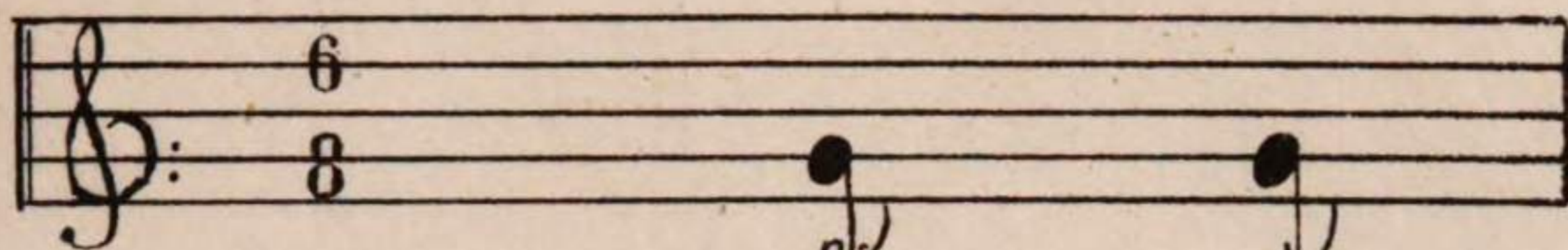
187

no s'ha de perdre el temps en
perdre el temps, si no l'ha de
vida. A ningú millor que als
això, per se troba en tants
bona. L'esperança de vida
cada dia un dels tres que
dava del guiso. Esperança
per se tota y no es a part
en el món, se li ha de
també al poble mes veu. El
y aquí pensat al (fins a la
de l'esperança) per més que de

LA PLOMA DE PERDIU.

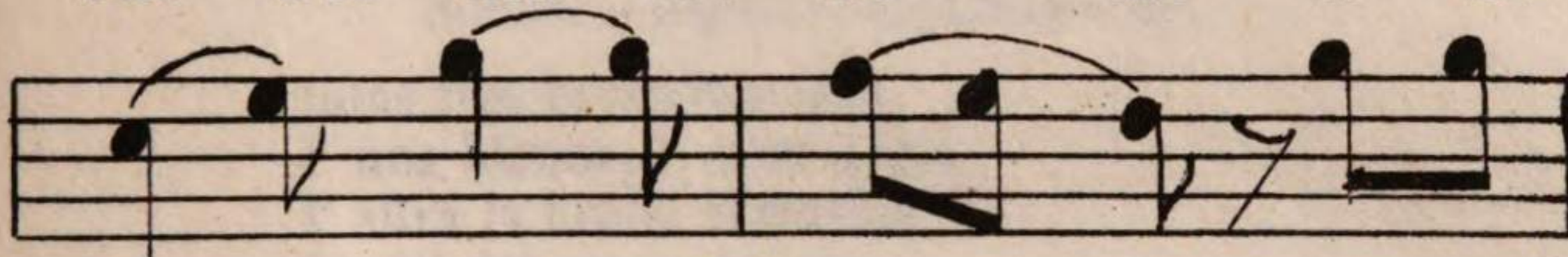
LA PLOMA DE PERDIA

si n'è. —

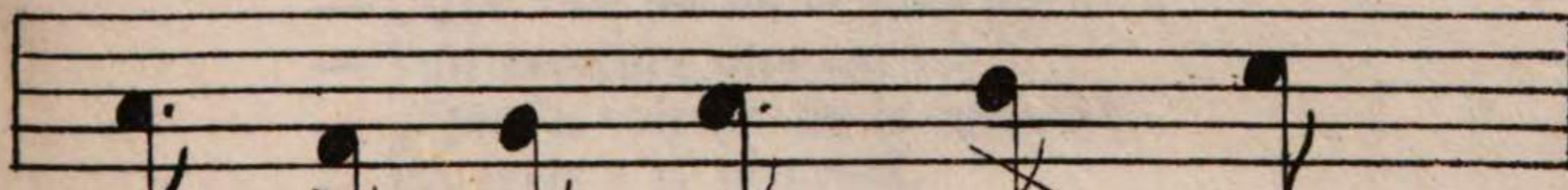
ran tres don — ze — lle — tas to — tas

tres bro — da — van se — da Lum —

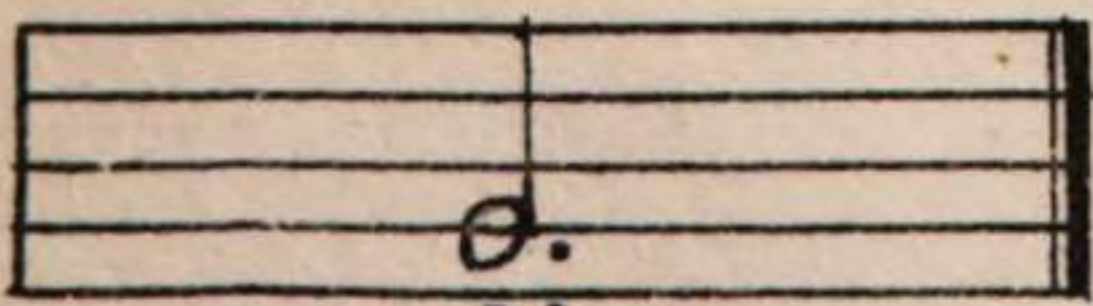
bert — — — — — di — gu — di

di — — — gu — do di — — — gu — — — de —

ta L' um — — bert — di — gu —

do

Si n' eran tres donzelletas,
totas tres brodavan seda

Lumber—digudí—digudó—digudeta,
lumber—digudí—digudeta—dó.

totas tres brodavan seda,
l' una blanca, l' altra negra,
l' altra la broda bermella.

Lo fill del rey se paseja.

— Vóls men dar un brí de seda?

— ¿Que 'n vols fer del brí de seda?

— Vull ferne una llassadeta.

— ¿Perque vols la llassadeta?

— Per cassá' una perdiuheta.

— ¿Perqué vols la perdiuheta?

— Per trencarlhi una plometa.

— ¿Que vols fer de la plometa?

— Vull escriure una carteta?

— ¿Que 'n vols fer de la carteta?

— Enviarla á la amoreta.

— Que 'n vols fer de la amoreta.

— Vull ferlhi una abrasadeta.

21. In the first part of the
 paper, the author discusses
 the importance of the
 study of the history of
 the world. He argues that
 the study of history is
 essential for understanding
 the present and for
 planning for the future.
 He also discusses the
 role of the historian in
 society and the importance
 of the study of the
 past for the present.
 The author concludes that
 the study of history is
 a necessary part of
 a well-rounded education
 and that it is essential
 for the development of
 a responsible citizenry.
 He also discusses the
 importance of the study
 of the history of the
 world for the development
 of a global perspective
 and for the understanding
 of the role of the United
 States in the world.
 The author also discusses
 the importance of the
 study of the history of
 the United States for
 the development of a
 national identity and
 for the understanding
 of the role of the United
 States in the world.
 He concludes that the
 study of history is a
 necessary part of a
 well-rounded education
 and that it is essential
 for the development of
 a responsible citizenry.
 He also discusses the
 importance of the study
 of the history of the
 world for the development
 of a global perspective
 and for the understanding
 of the role of the United
 States in the world.

LA ROSA.

LA ROZA

A

l'hor — ta del meu pa — re un

ta — ron — ger n'hi ha fa

las ta — ron — jas dol — sas mi —

llor fruy — ta no hi ha. Lan —

là, que ja ve del ay re. Lan —

là, que del ay — re va.

A single musical staff with a treble clef. It contains several notes, including a quarter note on the first line, a half note on the second line, and a quarter note on the second space. There are also some faint markings above the staff.

A musical staff with notes and lyrics. The lyrics are "l'rot - ta del meu". The notes are quarter notes on the first line, second line, and second space.

A musical staff with notes and lyrics. The lyrics are "ca - tor - get - in m". The notes are quarter notes on the first line, second line, and second space.

A musical staff with notes and lyrics. The lyrics are "182 - 18 - tor - 182". The notes are quarter notes on the first line, second line, and second space.

A musical staff with notes and lyrics. The lyrics are "lor froy - la no m". The notes are quarter notes on the first line, second line, and second space.

A musical staff with notes and lyrics. The lyrics are "la, que ja ve del". The notes are quarter notes on the first line, second line, and second space.

A musical staff with notes and lyrics. The lyrics are "la, que ja ve". The notes are quarter notes on the first line, second line, and second space.

A l' horta del meu pare — un taronjer n' hi há
fá las taronjas dolsas — mes dolsas no n' hi há ,

Lanlá , que ja ve del ayre !
lanlá , que del ayre va !

també una clavellina — que regalada está :

mentre jo la 'n regava — lo meu galant passá.

— Deu vos quart hortelana — ¿volèu llogá' hortolá ?

— Digáuhó á lo meu pare — qu' hortolá ha de mudar.

— Voléume dá una rosa — per vostra propia má ?

— Una , dos , tres y quatra — y quantas com n' hi haurá :

entréune lo galant jove — entráusela á buscar. —

Mentre que la cullia — la rosa 's va esfullar.

Al llindar de la porta — un gran sospir ja 'n fa .

— ¿Que sospiréu vos jove? » — « Prou tinch que sospirar,
suspiro l' amor vostre — si me 'l volíau dar.

— Digáuhó á lo meu pare , — també á lo meu germá
y també al senyor oncle — qu' á vora 'l prat s' está. —

Son pare se l' escolta — de dalt d' un olivar.

— A poch á poch lo jove — no passéu tan enllá ,
que ab la filla meva — no vos hi cal pensar. »

VARIANTS.

Vers 2.

que fa taronjas dolsas, — millor fruita no hi ha.

Vers 6.

— L' amo que no te sembra — mosso no pot llogar.

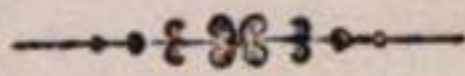
NOTA.

Ab altre metro y ab diferent tonada y responement
se canta també aquesta cansó.

Montanyas de Jorba
lerum , lerum ,
poguesseu parlar
lerum , lá.

Quantas ne diriaho — del meu festejar.
Un dia la trobo — que soleta va.
Jo lin dich Treseta — ¿si ab mi 't vols casar?
— Diguého al meu pare, — també al meu germá
també al senyor oncle — que en la Pobla está etc.

LO PETIT BAYLET.

TO PETIT BAYLIE

117

Lo pe — tit bay —

let de — ma — — ti se'n

va a — ga — — — fa l'a —

ra — da ya llau — — rar se'n

va a — ga — — — fa l'a —

ra — da ya llau — — rar se'n

loco

va i! i! i! i!

musical staff with notes and lyrics: pa - ra -

musical staff with notes and lyrics: de -

musical staff with notes and lyrics: -

musical staff with notes and lyrics: -

musical staff with notes and lyrics: -

musical staff with notes and lyrics: -

musical staff with notes, slurs, and lyrics: loco

Lo
aga
La
un
y u
y u
-
-
aqu
Al
que
Al
que
de
Me
-
-
-
Tre
l' u
l' a
l' a
-
-
ve
v
Pe
pe

Lo petit baylet — dematí 's llevá
agafa la arada — y á llaurar se 'n va.

i! i! i!

La mestressa es jove — n' hi du l' esmorsar,
un tupí de sopas — y un crustó de pa
y una arangadeta — per poderl' passar,
y una carbasseta — pera xarricar.

— Feste ensá baylet — feste ensá á esmorsar.

— No pot ser mestressa — que tinch de llaurar:
aquest camp que llauro — tinch de conrear.

Al mig d' aquell camp — una herbeta hi ha
que se 'n diu falsia — que may granará.

Al mig de la herbeta — una font hi ha
que tots los que hi beuhen — s' han de agenollar,
de genoll en terra, — sombrero á la ma.

Mentres ell bevia — l' amo hi arribá.

— Baylet si te 'n sembla — qu' aixó es treballar!

— Si per cert, nostramo, — molt que 'm fa suar.

— Baylet, passa á casa — que 't vull despatxar.

Tres doblas que 't dech — no te las vull dar,

l' una me la quedo — pèl poch treballar;

l' altre me la quedo — pèl molt festejar;

l' altra per las banyas — que m' has fet portar.

VARIANTS.

Vers 18.

— A tu y á la dona — 'us vull despatxar.

— Tres doblas de quatre — me n' hauréu de dar.

— Vetanaquí dugas — pèl bon treballar;

vet á n' aquí un' altra — per lo festejar

y pera las banyas — que me 'n fas portar.

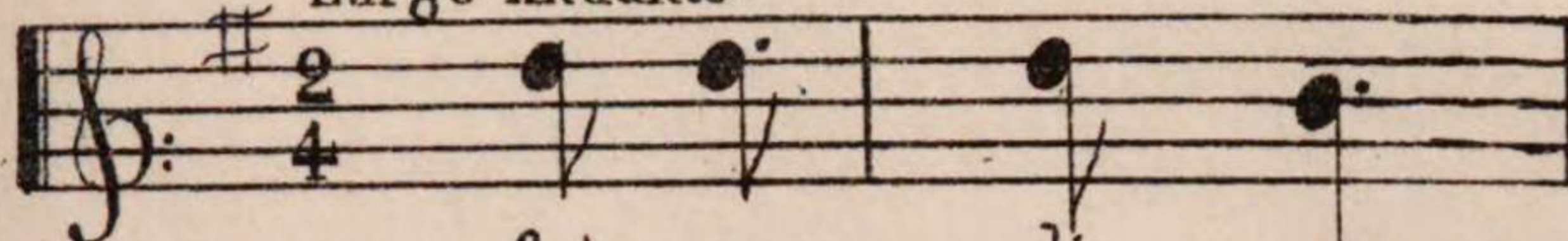
Portals y finestras — tindré d' aixamplar

perque son estretas — y no hi puch passar.

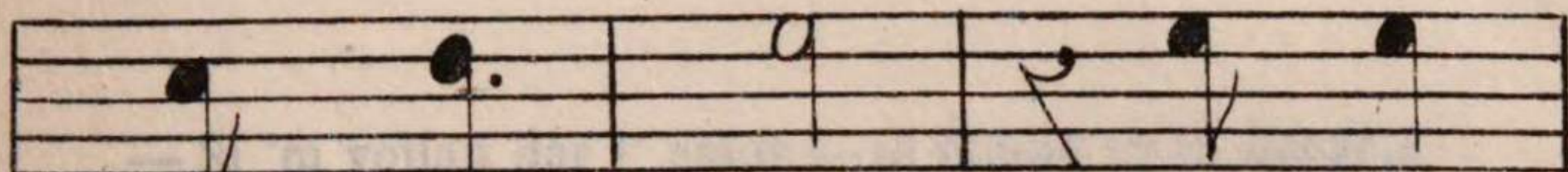
VAL MES!

—•••••—

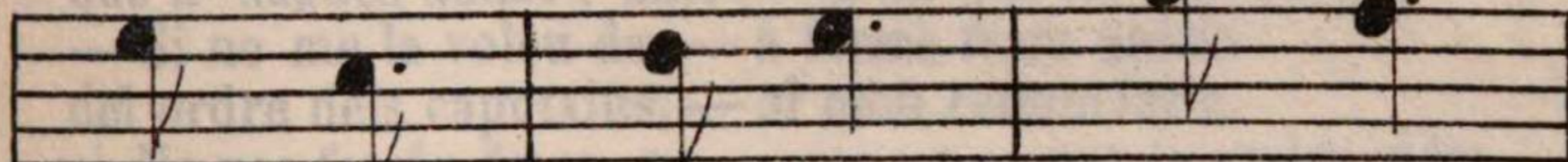
Largo Andante.

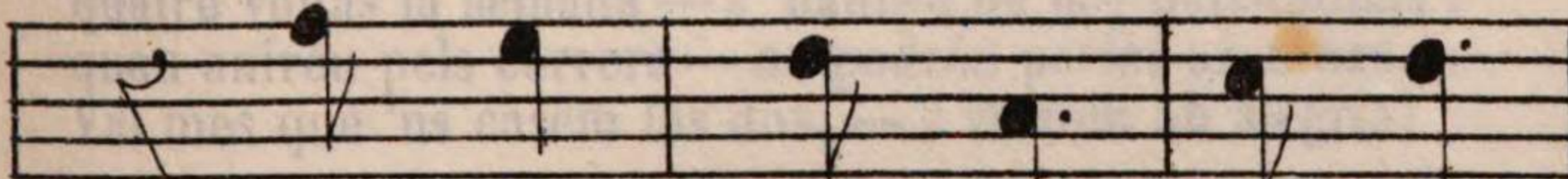
Si'm vo — — li — — au

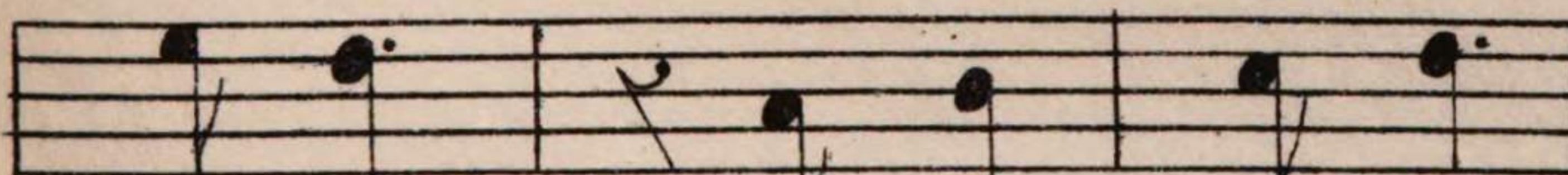
dar l'a — — mor, jo tam —

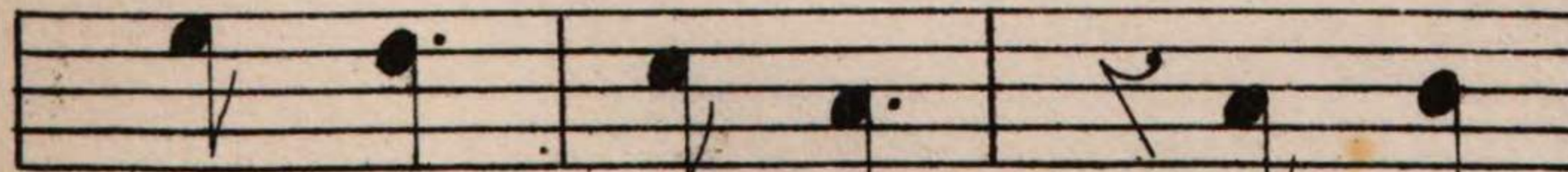
be'us lo do — na — — ri — a

Que di — — ri — a lo meu

pa — re, — — — la ma — — re quan

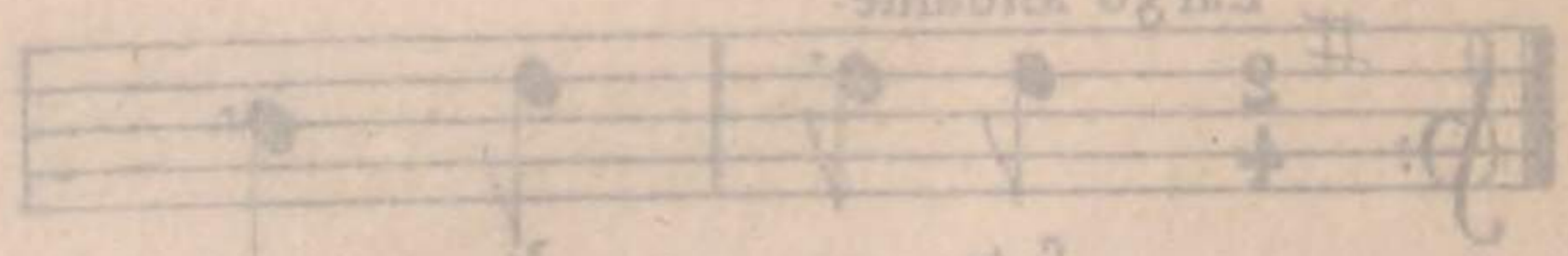
ho sa — — bri — a la ma —

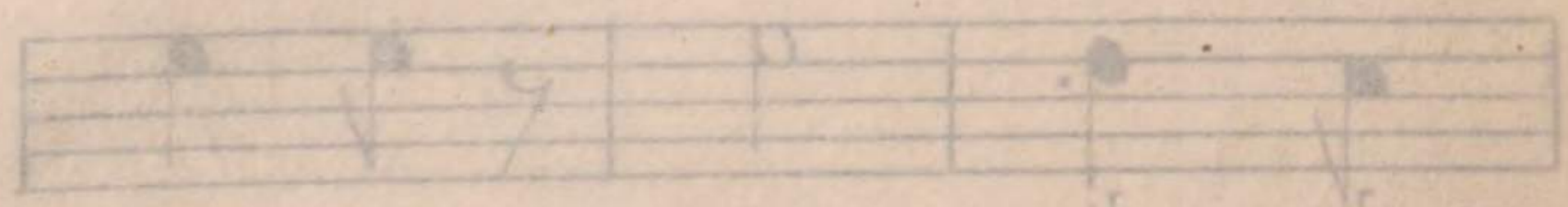
re quan ho sa — — bri — a

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or page number, which is mostly illegible.

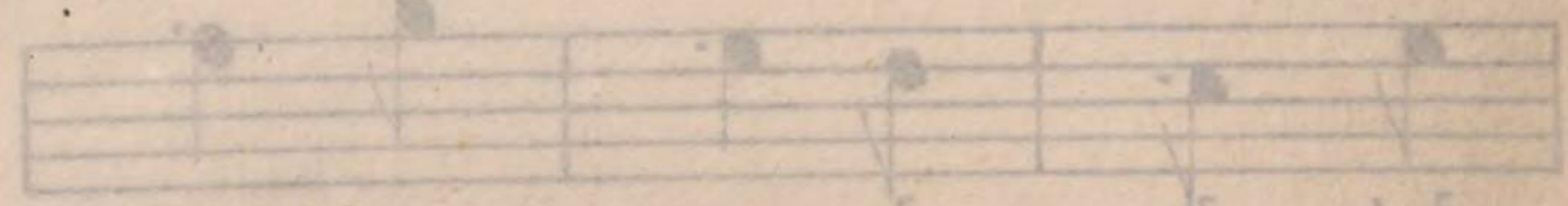
Largo andante

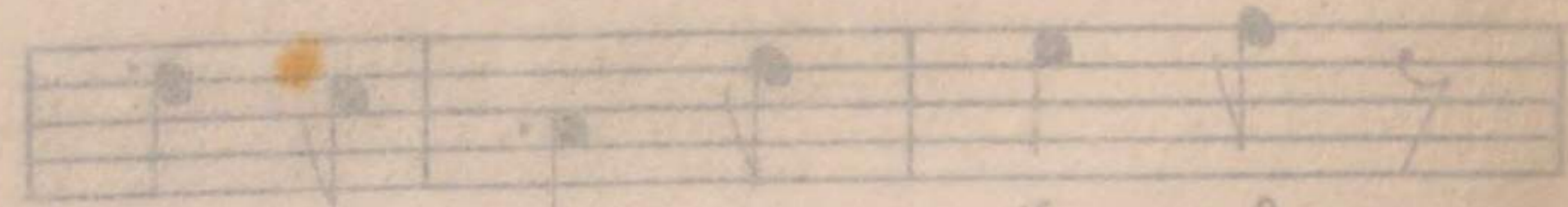
— — — — —

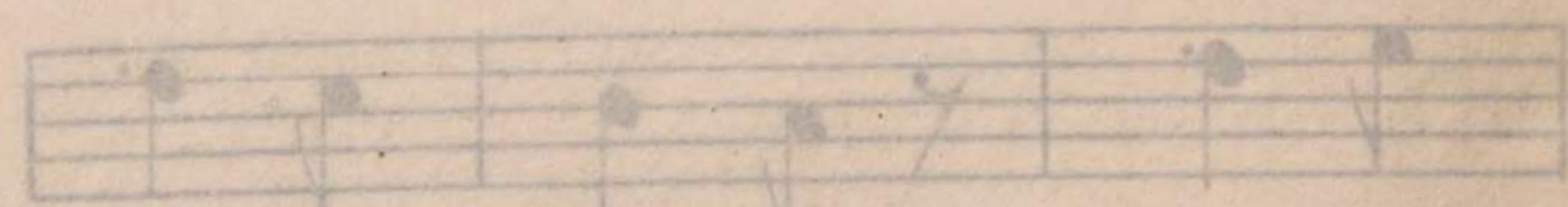
— — — — —

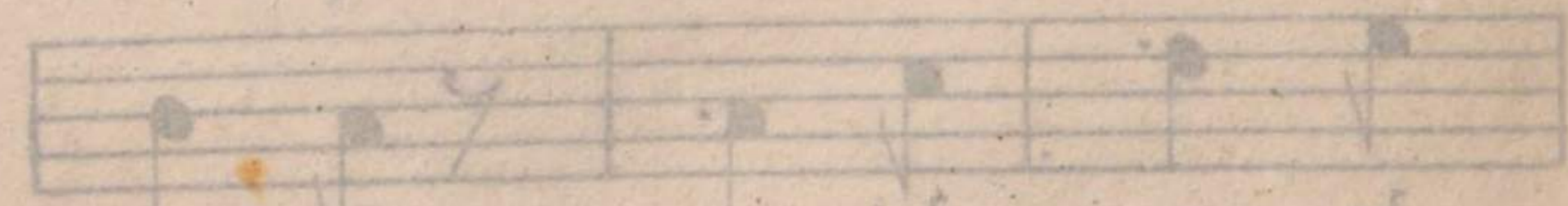
— — — — —

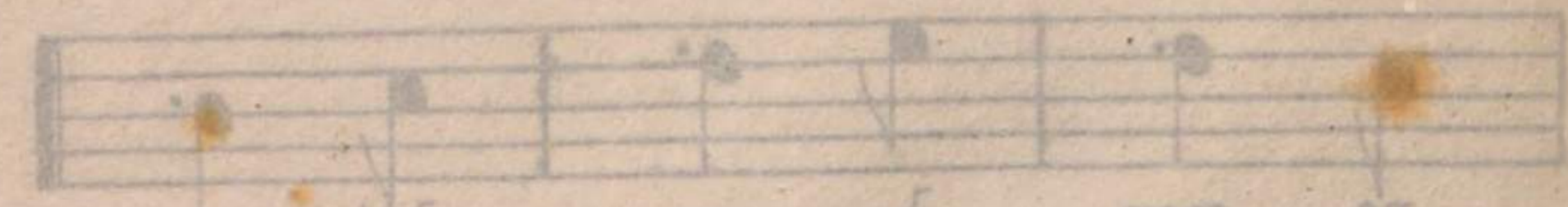
— — — — —

— — — — —

— — — — —

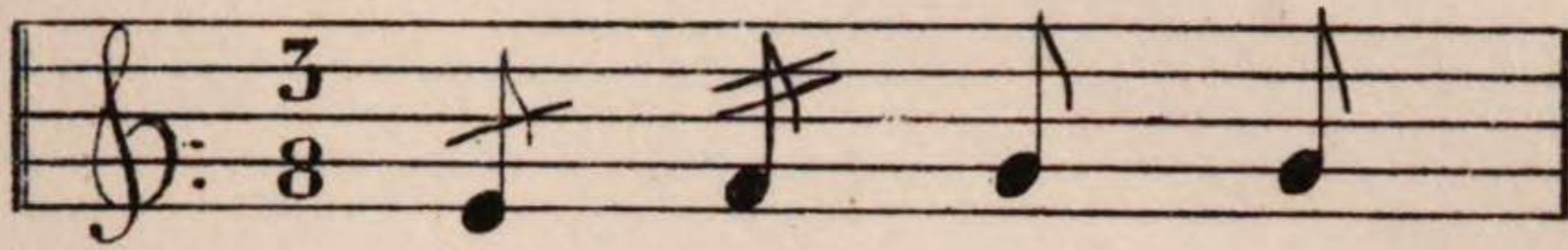
— — — — —

— Si 'm volíau dar l' amor — jo també us la donaria.
— ¡ Que diria lo meu pare, — la mare quan ho sabria
y també los meus germans — que jo 'n fos tan atrevida
que n' hagués donat l' amor — á un que no 'l coneixia!
— Si no me la voléu dar — á ferme frare aniria
del ordre dels caputxins, — al món renunciaria.
— No vos fassáu frare, no, — que no es pas la vostra vida:
dormiréu en llit de pots, — sense llansols ni camisa;
estaréu mortificat, — y hauréu de portar cilicis;
quatre vóltas la semana — s' hauréu de dar deixuplinas;
quan aniréu pels carrers — no podréu parlar ab ninas.
Val mes que 'ns casem los dos, — y viurem ab alegria.

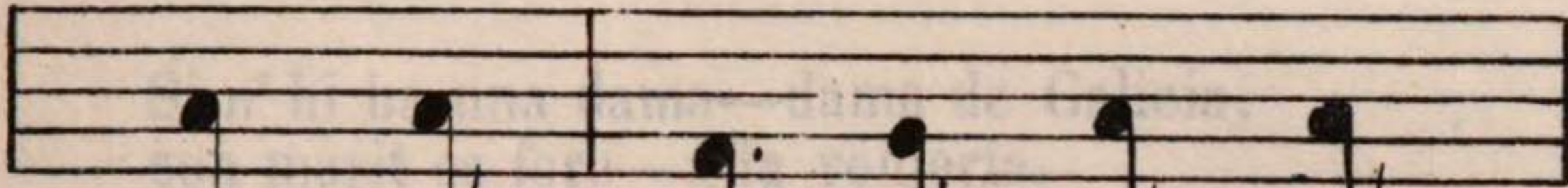
LA BONA VIUDA.

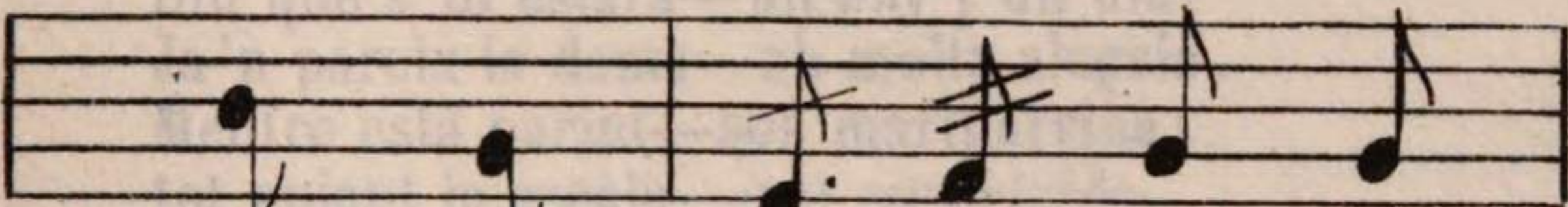
JA BONA VIDA

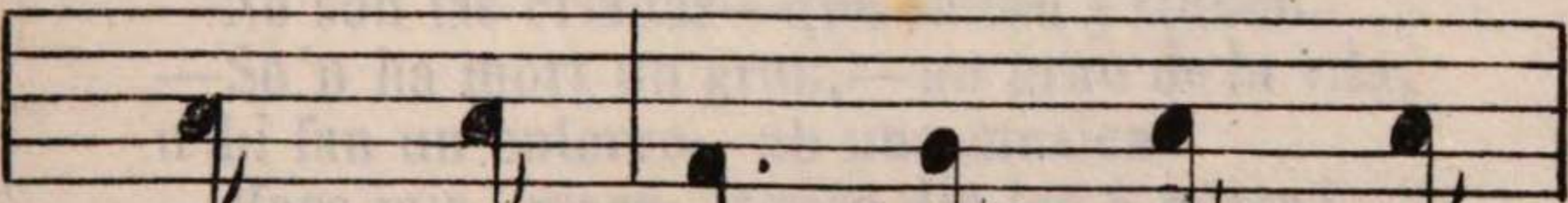
Ma — re mi — a

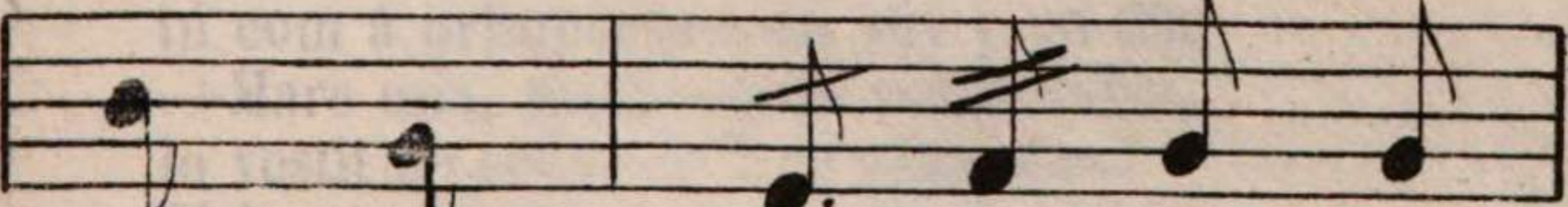
ma — re sen — to gran ru —

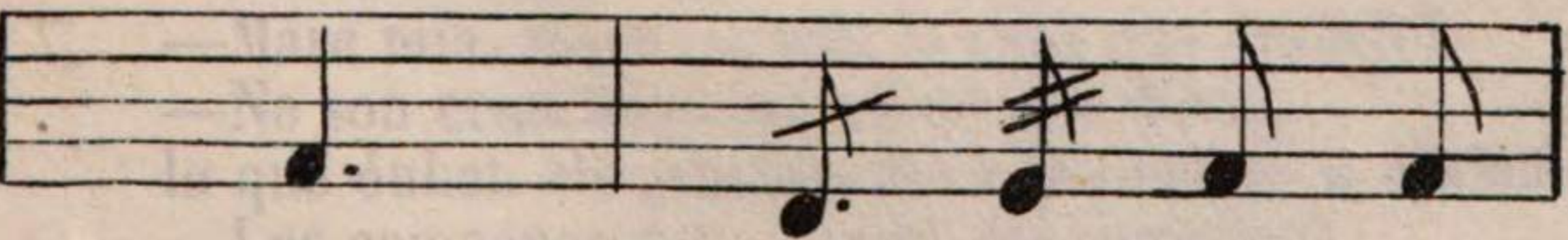
i — — do. Ne son las cam —

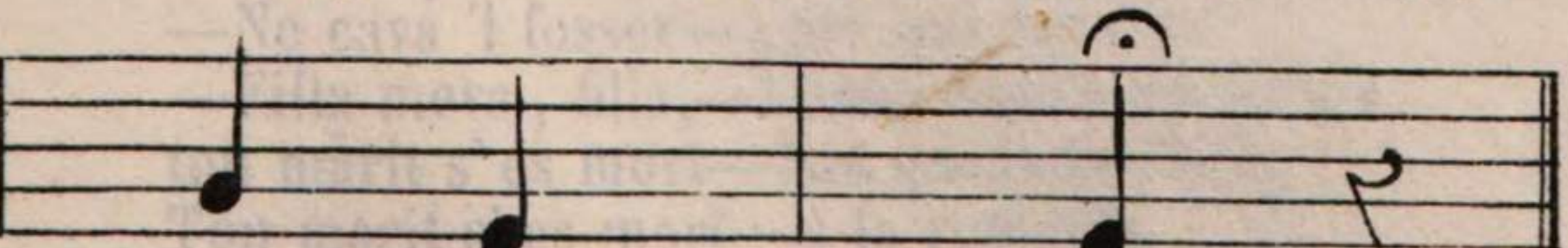
bre — ras que sal — tan y

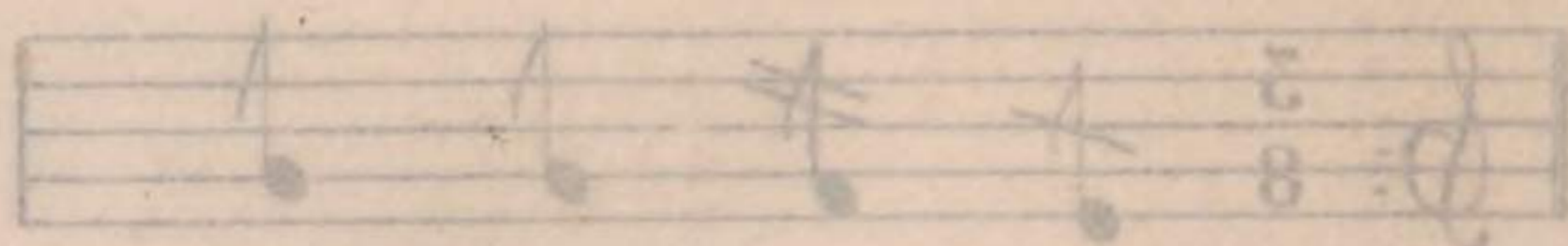
riu — hen. Jo no dor — mo

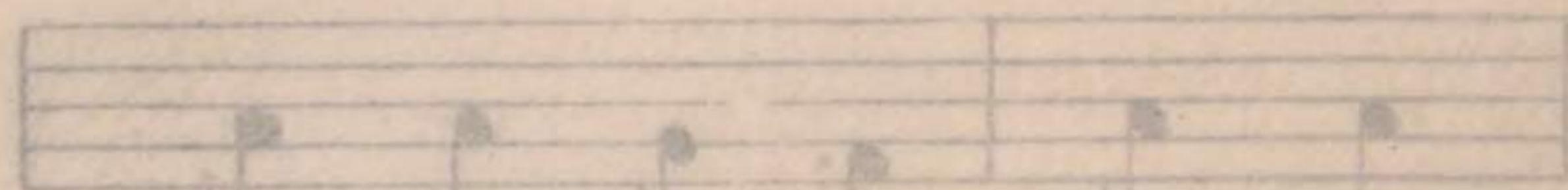
no; no es — tich á — dor —

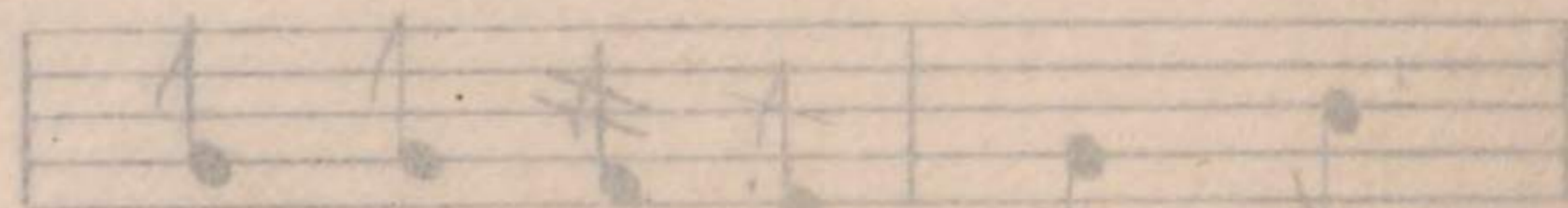
mi — da

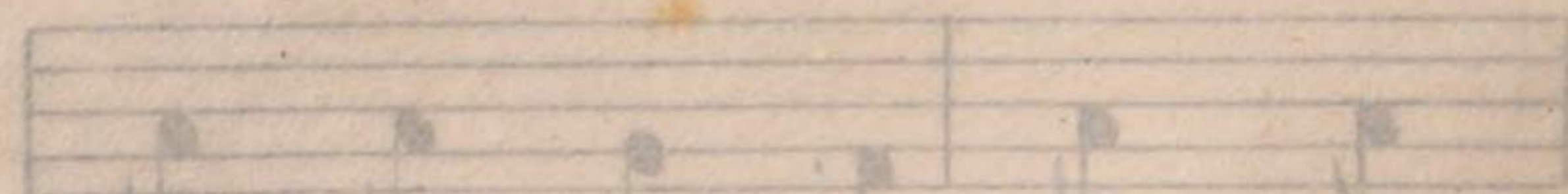
Ma - ri - a

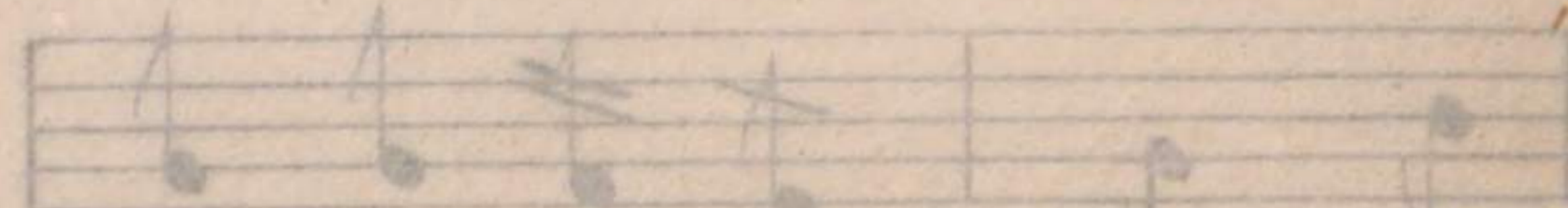
Ma - ri - a

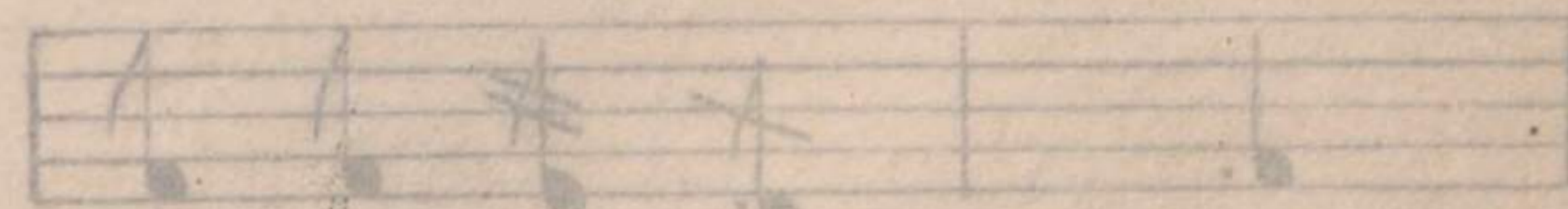
Ma - ri - a

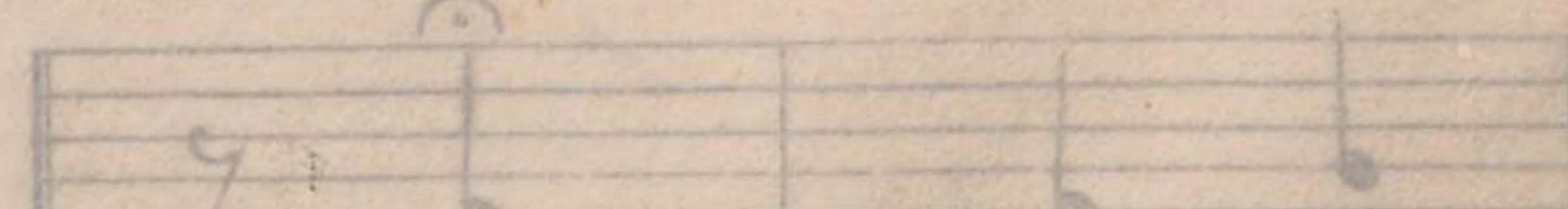
Ma - ri - a

Ma - ri - a

Ma - ri - a

Ma - ri - a

Si n' hi ha una dama—dama de Galicia,
son marit es fora—á la romería.

—Jo no dormo, no,
no estich adormida.

Diu que s' hi estar —un any y un dia.
Ja 'n pareix la dama—ab molta alegría.
Mentre est  parint—son marit arriba:
tot pujant la escala—cau *esmortuido*.

—Mare mia, mare,—sentí gran *ruido*.

—Ne son las criadas—que saltan y riuhen.

—Se 'n ha mort un gran,—un gran de la vila,
n' hi fan un enterro—ab una musica.

—Mare mia, mare— quin dia ir  á missa?

—Filla, las pagesas—estant quinze dias
y las menestralas—los quaranta dias,
té com   primpcesa—un any y un dia.

—Mare mia, mare—quin vestit duria,
lo vestit de seda—  'l de plata fina?

Si 't posas lo negre—mes be t' estaria.

Al sortir de casa—sent la gent que diuhen:

«Ara v  la dama—ara v  la viuda.»

—Mare mia, mare— sent la gent que diuhen?

—Ne son criaturas—no saben que dirse,
lo que  uhen als grants—los xichs també 'u diuhen.

—Las campanas van,— per qui tocarian?

—Tocan per un gran—un gran de la vila.

—Ne cava 'l fosser— per qui cavaria?

—Filla meva, filla,—també haurà de dirtho:

ton marit s' es mort—has quedada viuda.

Ton marit s' es mort—  la romería.

—Mare mia, mare,—h use aquí ma filla,
que me 'n vaig al Cel—ab qui tant volia.

VARIANTS.

Vers 24.

Mare mia, mare—vos encoman lo fill
que me 'n vaig al Cel—á veure 'l meu marit.

Lo diferent assonant d'aquest acabament, nos fa mostra de una versió que no hem pogut arreplegar.

De todas las cansons populars, sens cap mica de dupte, la que ha sigut mes estudiada, la que ha dat mes treball als col·leccionadors, la que ha ofert mes investigacions curiosas, es estada la que'ls francesos conexen ab lo nom de la *cansò de Jean Renaud*, si be 'ls italians la nomenan *Comte Angiolino* y 'ls bretons y danesos *Sire Nan* y *Sire Olaf*. Homes de gran coneixensa en aquest ram, com Volf y Villemarqué, n'han dit cosas molt novas; Gerard de Nerval ne parla molt be en las planas de sa *Bohème Galante* y A. Branchet y G. Paris l'hi han dedicat llarchs articles en la *Revue critique d'histoire et de littérature*. En un d'aquests articles hi hem llegit una llista de todas las versions que's coneixen de la cansò anomenada: allí se diu, que n'hi ha de torenesas, bretonas, auvergnesas, del Rouen, de la Vendée, de Limoges y molts altres punts de Fransa á mes de las italianas y danesas. Emperó tants y tants com n'han tractat, ningú s'ha recordat de la versió ò versions catalanas. Aquesta cansò que móu á gelosia á bretons y francesos y promóu questions sobre quin es dels dos, lo poble que l'ha inventada, també n'es coneguda aquí. Y, per cert, nostra versió va acompanyada de una melodia que no la tenen pas tan bonica 'ls de fora casa.

En la versió francesa comensa la cansò arribant Renaud de la guerra, aguantantse las tripas ab las mans y cridantlo sa mare des de dalt de la finestra; (aixó darrer nos recorda desseguida la cansò de don Joan y D. Ramon). En la versió italiana lo compte Angiolino torna de la guerra. En una de las altras versions francesas, Jean Renaud torna de la cassada ferit pel porch singlar (y aquí es encara mes sa semblansa ab la cansó mallorquina). En la versió bretona es un cavaller que se'n va al bosch y allí hi troba una bruixa (korrigan) la qui'l fa morir al esser de retorn á casa seua.

En lo comens es ahont hi ha mes diferencia entre las versions fins d'una mateixa encontrada. En las unas ve de cassar, en altras de fira, en altras de guerra; en lo acabament totas son quasi igualas.

La mes notable de totas las versions es la bretona publicada per Villemarqué, (*Barzaz-Breiz*). Creyém que d'ella van sortir las versions francesas, de aquestas la provenzal (ja en época tardana) en la quina l' héroe se titula *Arnaud l' infant* y d'aquesta la catalana.

No volém fer un estudi, ni un juhi crítich sobre eixa cansó, sols sí volém fer saber que nostra versió val tant com las estrangeras, si no val més.

Posém aquí la versió francesa de la mateixa, perque's veja la semblansa que tè ab la catalana de que tractém, sobre tot en lo comens.

Renaud á la chasse est allé
á la chasse du sanglier
il a manqué le sanglier
et le sanglier l' a mangé.
Quand Renaud de la guerre s' en vint,

Tenant ses tripes dans ses mains,
Sa mère qu' est au grenier haut,
Voit arriver son fils Renaud.

« Mon fils Renaud , réjouis-toi,
Ta femme est accouché d' un roi.
— Ni de ma femme , ni de mon fils
Mon cœur ne peut se réjoir.

Mère , faites-moi faire un lit
Qui soit bien loin , bien loin d' ici ;
Faites-le moi faire si loin
Que ma femme n' en sache rien. »

Or , quand ça vint sur le minuit
Que Renaud eut rendu l' esprit,
Sa mère se mit à pleurer
Et la servante à soupirer.

« Dites-moi , ma mère , ma mie,
Qu' a-ton à tant pleurer ici ?

— Ma fille , ce sont tous nos chevaux
Qui sont mors d' hier au tantôt.
Mais nos chevaux , ce n' est ça rien,
Paurvu que Renaud se porte bien.
Quand de la guerra il reviendra
De plus beaux il amènera.

— Dites-moi , ma mère , ma mie,
Qu' a-ton à tant cogner ici ?

— Ma fille , ce sont les charpentiers
Qui raccommoient nos greniers.

— Dites-moi , ma mère , ma mie,
Qu' a-ton à tant chanter ici ?

— Ma fille , ce sont les processions
Qui font le tour de nos maisons. »

Or , quand ça vint sur les dix jours
Que la commère fit ses atours,
Le blanc elle a voulu porter,
Le noir on lui a présenté.

— Dites-moi , ma mère , ma mie,
Pourquoi me change-t-on d' habits ?

— Prenez-le blanc , prenez-le gris,
Le noir est beaucoup plus joli. »

Les enfants la voyant passer
Disaient entre eux tout chagrinés :

—C' est là la femme de Renaud,
Enterré d' hier au tantôt.
—Dites-moi, ma mère, ma mie,
Ces paysans qui disent-ils?
—Ma fille, ils disent que les moineaux
On fait leur nit dans les créneaux.»
Quand elle fut dans l' église entrée,
L' eau bénite lui fut présenté.
Elle a levé les yeux en haut:
— Ah ! Dieu, maman, le beau tombeau !
—Ma fille, il peut bien être beau,
Il a coûté tous mes joyaux.
Non, je ne puis te le céler :
Renaud est mort et enterré. »
Elle a jeté un si grand cri
Que l' église en a retenti :
Prenez mes bagues, mes anneaux,
Je veux mourir avec Renaud. »

VERSIÓ BRETONA.

Lo senyor Nann y sa esposa s' han casat ben joves y joves s' han allunyat l' un de l' altre.

Ella ha parit dos bessons blancs com la neu; l' un es un noy, l' altre una noya.

— Que desitja vostre cor, per haverme donat un fill? Diguéu, vos ho donaré desseguida. Vol carn de becada del estany del vall, ó carn de corsó del bosch vert?

— La carn de corsó es la que mes m' agradaria; mes per aixó tindréu d' anar al bosch.

Lo senyor Nann quan la sent, prent la llansa de alzina, salta á damunt del cavall y se'n va cap al bosch vert. Al arribar á l' entrada del bosch véu una corsona blanca: tan furient se tira al darrera d' ella que tota la terra 'n tremola: tan furient se tira al darrera d' ella, que la suor regala de son front y pels costats de son cavall. Y arrivá la nit. Y va trobar aprop de la cova de una bruixa, un regaró d' aiga clara que corria per entremig de fina molsa, y descolcá per beure. La bruixa estava sentada á la bora de l' aiga y pentinava sos llarchs cabells rossos ab una pinta d' or.

— ¿ Com goséu venir á embrutar la meva aiga? O's caséu ara tot desseguít ab mi ó set anys de carrera vos aniréu amagrínt ó moriréu avans de tres dias.

— No'm casaré ab vos, perque ja sò casat: ni'm corsecaré, ni'm moriré abans de tres dias sino quan Deu voldrá: empero m'estimaria mes morir tot desseguít ans que mullerarme ab una bruixa.

— Mare meva, si'm voléu be, féume'l llit, sino está fet. Estich malalt. No'n diguéu res á ma muller: de aqui tres dias m'enterrarán: una bruixa m'ha embruixat.—

Y tres dias després preguntava la jove:

— Diguéume, sogra, ¿ perqué sonan las campanas? ¿ Perque cantan á baix los capellans, vestits de blanch?

— Un pobre que haviam arreplegat, s'ha mort aquesta nit.

— Diguéume, sogra, ¿ hont es anat mon senyor Nann?

— Hanat á la vila, filla meva: tornarà aviat.

— Diguéume, sogra, ¿ quina roba'm posaré per anar á l'esglesia, la blanca ó la de color de rosa?

— Filla meva, ara es moda anar á l'esglesia ab vestit negre.—

Tot pujant la escala del cementiri, ella veu la tomba del seu marit.

— ¿ Qui s'ha mort de nosaltres, que nostre tros de terra ha sigut cavat?

— ¡ Ay! ¡ filla meva! Ja no puch amagartho mes, ton marit hi es!

Ella s'agenollá y no se'n va aixecar mes. Maravella fou veure eixir de la tomba, hont enterraren en companya del seu marit á la esposa, veuren'eixir dos alzinas. En las brancas d'abduas hi havia dos colomas, jolías y bellugayres que, al espuntar lo jorn, cantaren y després cap dalt del cel feren son vol.

Podriam posar variants d'aquesta versió y á mes altrás versions ja escandinavas ó be italianas; mes creyem que prou hem dit de la mateixa per fer notar sa importancia. Quan mes avall se llegendesca la cansó de

D. Joan y D. Ramon, no li será difícil al llegidor veure en ella á una filla d' aquest hermosissim cant.

En la música se pot haver reparat que la lletra no correspont á las primeras ratllas de la versió estampada: la rahó es haver arreplegat las ratllas que precedeixen á las de la solfa, quan ja aquesta era estampada.

The first of these is the fact that the
 system is not a simple one. It is a
 complex one, and it is not possible to
 describe it in a few words. It is a
 system of many parts, and it is not
 possible to describe it in a few words.

The second of these is the fact that the
 system is not a simple one. It is a
 complex one, and it is not possible to
 describe it in a few words. It is a
 system of many parts, and it is not
 possible to describe it in a few words.

The third of these is the fact that the
 system is not a simple one. It is a
 complex one, and it is not possible to
 describe it in a few words. It is a
 system of many parts, and it is not
 possible to describe it in a few words.

The fourth of these is the fact that the
 system is not a simple one. It is a
 complex one, and it is not possible to
 describe it in a few words. It is a
 system of many parts, and it is not
 possible to describe it in a few words.

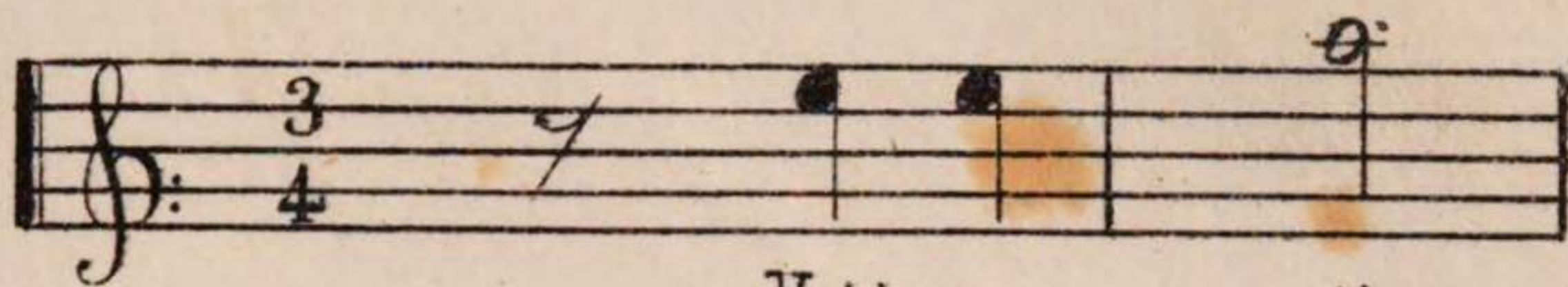
The fifth of these is the fact that the
 system is not a simple one. It is a
 complex one, and it is not possible to
 describe it in a few words. It is a
 system of many parts, and it is not
 possible to describe it in a few words.

The sixth of these is the fact that the
 system is not a simple one. It is a
 complex one, and it is not possible to
 describe it in a few words. It is a
 system of many parts, and it is not
 possible to describe it in a few words.

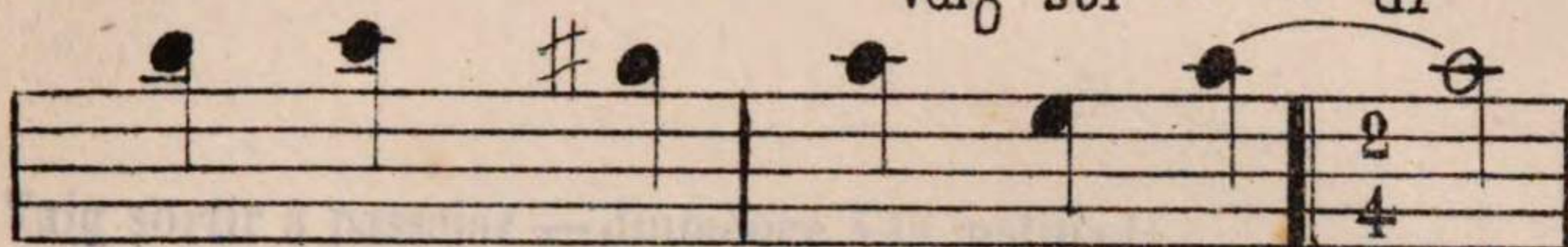
D. JOAN Y D. RAMON.¹

¹ En la versió nostra no hi figura no mes que D. Joan ; mes com comunment se coneix aqueixa cansó ab lo nom que deixem estampat, á causa de figurarhi dos personatjes en algunas versions, seguint la costum hi deixem lo nom ab que 'l poble l' ha batejada.

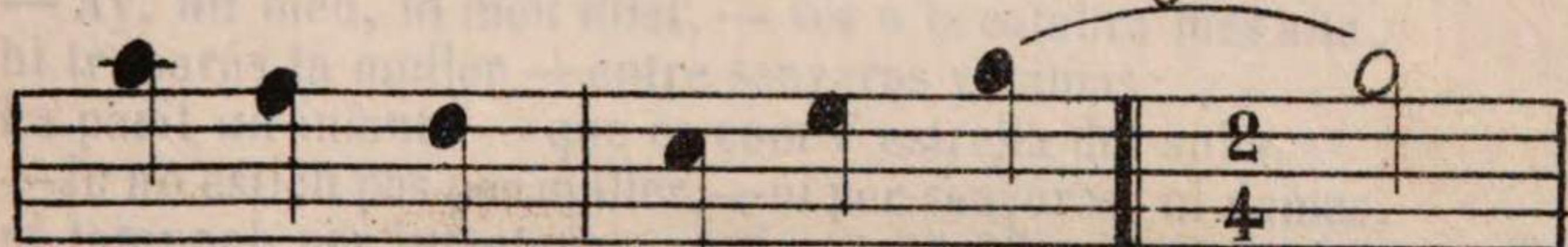
Vaig sor — — tir

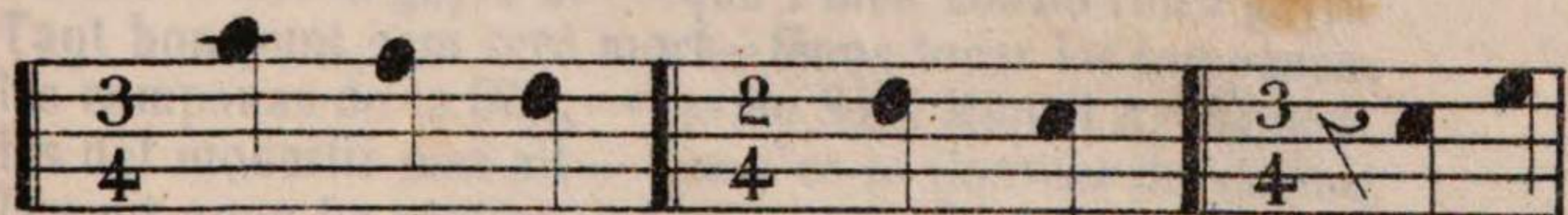
à pas — se — jar diu — men — ge a

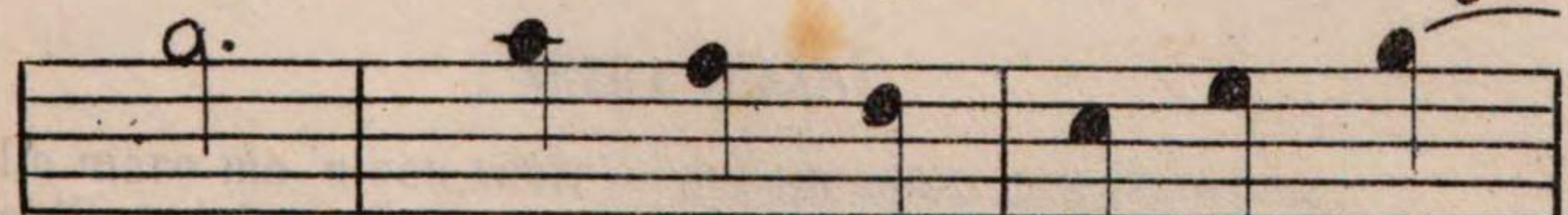
la ma — ti — na — da veig ve — nir

lo meu fi — llet per un camp

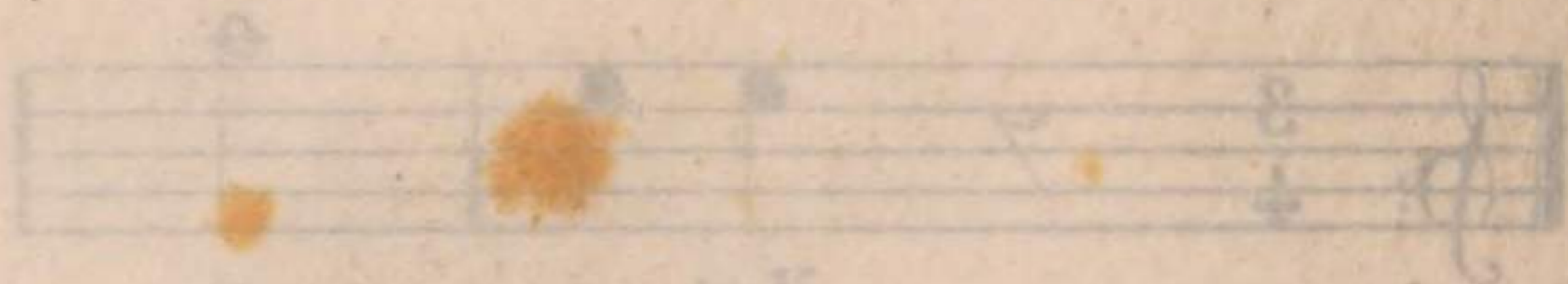
que ver — de — — ja — va veig ve

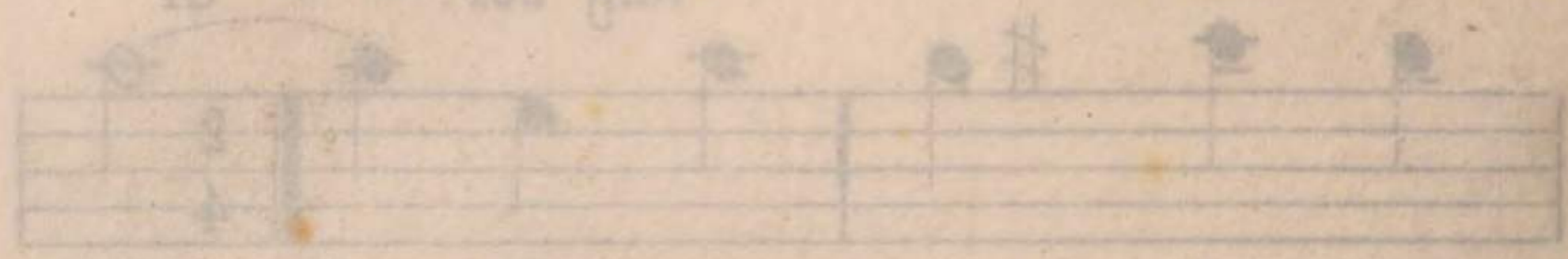
nir lo meu fill — llet per un

camp que ver — de — ja — va

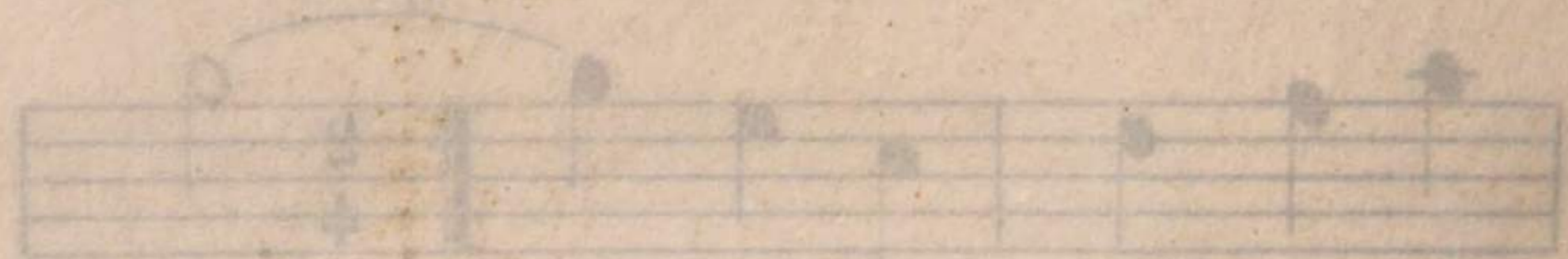
TO — — TOZ g16V

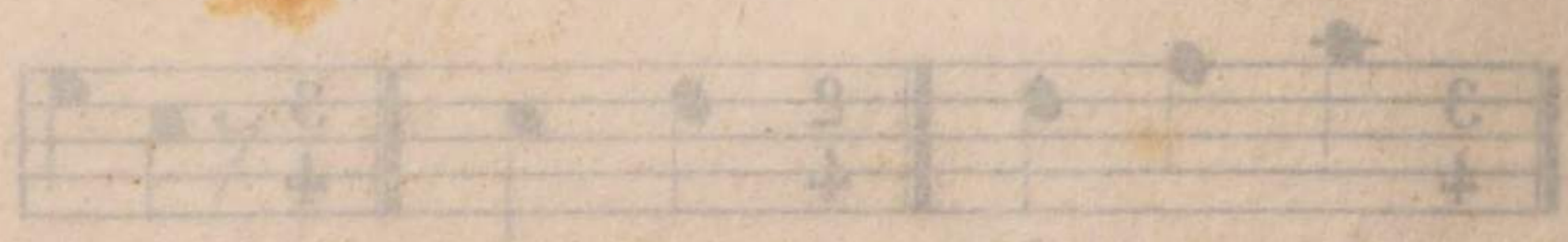
8 98 — 13M — 916 TBI — 82 — 269 B

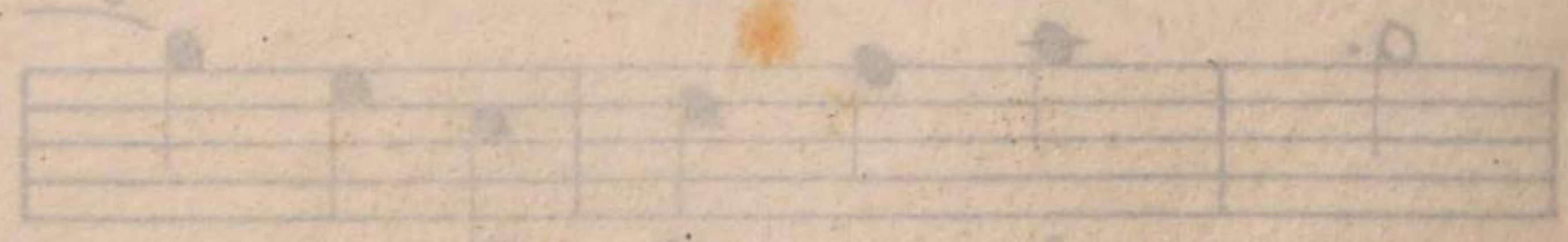
TIT — 9V 81V 66 — 6A — 0 — 6M B

quie . . . ut reg tell — let per in

9V 81V 66 — 6A — 0 — 6M B

ut reg tell — let per in

9V 81V 66 — 6A — 0 — 6M B

Vaig sortir á passejar — diumenge á la matinada ;
veig venir lo meu fillet — per un camp que verdejava.
—¿Ay fill meu, d'ahont vens tú?—Ay fill meu d'ahont vens tu ara?
—De la campanya del rey—dels que hi van no'n tornan gayres.
¡ Ay, mare , si so tornat — á la Verge ho suplicava !
Entre jo y lo meu cavall — portém trenta nou llansadas ;
lo cavall ne porta nou — y 'l meu cos porta las otras.
¡ Ay, mare , feume lo llit — alli ahont soliau antes !
— Ay, fill meu, lo meu fillet, — ves á la cambra mes alta ,
hi trobarás ta muller — entre senyoras y damas :
ha parit un infantó — que es com l' estrella del auba.
— Jo no estich pas per muller, — ni per senyoras, ni damas,
ni tampoch per infantons , — ni per estrelles de l' auba,
¡ Ay mare , fassáume 'l llit — allí hont me lo feyau antes !
No me 'l fassáu gayre bè — que 'l meu cos no viurá gayre.
Tant bon punt com serè mort — féune tocar las campanas,
las campanas de la Sèu, — las de Sant Miquel Archangel,
las del monestir mes alt — que n' es lo Convent del Carme,
la gent quan ho sentirá — dirá : « ¿ per qui tocan ara ? »
Ne tocan per D. Joan — que n' es mort á la campanya. »

ALTRA VERSIÓ.

La mare me 'n veu venir — per un camp que verdejava ,
cullint violas y flors , — flors y violas boscanas.
—¿D' ahont veniu, lo meu fill ?—La color portéu mudada.
— Mare meva , m' han sangrat, — la sangría m' han errada.
— Renego d' un tal barber — que la sangría 'us ha dada.
— Ay , mare, no reneguéu, — vos mateixa 'n sòu la causa ;
que un fill que haveu tingut — aquell feu aná' en campanya,
á la campanya del rey, — que 'ls que hi van no'n tornan gayres ;

no 'n tornan sino 'ls hereus, —los hereus de bonas casas.
Mare meva, féume 'l llit — en lo portal de la cambra ;
no me 'l fassáu gayre bè, —que 'l meu cos no viurá gayre,
jo moriré á mitja nit — y 'l cavall á punta d' auba.

ALTRA VERSIÓ MALLORQUINA. ¹

D. Joan y D. Ramon — venian de la cassada :
Don Ramon cau del cavall — y Don Joan ne colcava.
Sa mare los veu venir — per un camp que verdejava,
collint baumes y violas — per curar las sevas nafras.
—¿Que'n teniu, mon fill Ramon?—La color teniu mudada.
—Ma mare, seinat ne som — la sainia m' han errada.
—O mal haja tal barber — que tal sainia 'us ha dada.
—Ma mare no flestoméu — qu' es la darrera vegada :
entre jo y lo meu cavall — portém vint y nou llansadas ;
lo cavall ne porta nou — y jo totas las que faltan ,
lo cavall morirá á nit — y jo á la dematinada ,
lo cavall l' enterraréu — al lloch millor del estable ,
y m' enterraréu á mí — en lo vas de Sancta Eularia
y damunt y posaréu — una espasa atravessada.
Y si diuhen qui ha mort : —« D. Joan de la cassada.»

NOTAS.

¿Serán aquesta cansó y la que la precedeix, dos tros-
sos de una ó duas versions primitivas sanceras ? ¿ Se-
rán dos cansons diferentes ? Dos cansons diferentes no
las creyem. Dos trossos de dos versions en diferent
metro , potser. En totas las versions estrangeras tam-
bé hi entra lo cavall y en unas mort embruixat , en
altras plé de nafras , y no 'n manca una que 'l fa finir
sense camas perque una bruixa las hi talla.

¹ Es de notar que en eixa versió son dos los personatjes que hi fi-
guran : si be un dels dos, (D. Joan) es del tot sobrer al argument.

En la *bohème Galante* de Gerard Nerval al tractar d'aquesta cansó al concloure la primera part hi trobem la següenta observació: « aquí lo lloch de la balada cambia, seguint l'argument en la cambra de la partera.» Aquest trencat es també visible en la nostra.

En una de las versions italianas (la Vicentina) qu'es la que mes s'acosta á la nostra versió, també torna de la *cassada*.

— O madre, piu che madona,
cosa xè que l'Anzolin non vien trovarme?
— O fiola, piu che nureta,
el conte Anzolin è aduà a cazza.

La següent versió alamanya nos explica en part la formació de aquest cant independent de *la bona viuda*. Ella es una reproducció de la cansó sueca *Sire Olaf*; ab tot no conta tampoch l'argument per sancer (com nostre D. Joan y D. Ramon) sino que trencantlo á la tornada de *Sire Olaf* y posanthi una variant que li muda la fi, ne fa un cant que, á primer cop d'ull, sembla diferent no sent mes que un retall de la cansó sueca. ¿Succehirá lo mateix ab lo nostre cant *D. Joan* respecte á *la bona viuda*? Creyem que sí.

Veuse aquí la cansó alamanya.

Olaf atravessa de nit lo bosch, sense por y ab lo cor plé d'alegria perque va á casarse.

Las Elfes li privan lo pas y la regna dels boschs li allarga la má.

— Salut, Sire Olaf, siguéu ben arribat. ¿Heu vingut per ballar ab mi, no es aixís?

— ¿Ballar? No, no puch, no puch Elfes. Bruixas, no puch pas ballar; demá á punta de dia me mullero.

— Escolta , hermós Olaf , balla ab mí , tinch dos esparons d' or y te 'ls donaré ; tinch roba de la mes fina y un traje dels mes richs , mos dits l' han cusit y la lluna li ha donat la blancor que té, y aixó será teu.

— ¿Ballar ? Ni puch , ni vull : demá á punta de dia me mullero.

— Escolta , hermós Olaf , balla ab mí, en mon palau hi tinch per tu una pila d' or.

— Or que vinga de tu , prou lo rebré; mes pèl que toca á ballar.....

—Es dir que no vols ballar ab mí? Donchs que la mort colqui tot seguit sobre tas espatllas.—

Y aixeca la má y li fereix lo cor. — Dèu meu , quina punyida sento ! quina dolor es la meva. —

Y après posantlo altre cop sobre son cavall : — Ves , li diu , y demá podrás ballar ab ta namorada.—

Y quan va arribar al portal de son castell, sa mare l'esperava y li digué tantost lo va veure :

— Fill meu , que tens ? Fill meu , m' espantas ! Perque tos ulls son entelats ? perque ta cara n' es tan groga ?

— Sossègat , mare meva , no t' espantis : una elfa del bosch m' ha ferit lo cor.

— Fícat' al llit, estimat Olaf, y fes un bon sò ; mes ¡ pobre de mí ! ¿ qué li dirém á ta promesa ?

— Diguéuli que sò per valls y montanyas ; que probo mos gossos y mos cavalls. —

S' ajáu y s' adorm. A punta de dia arriba la promesa : tot lo camí ha anat cantant. ¹

— Perque ploréu , mare ? ¿ Qué teniu ? Diguéu. ¿ Perque no es aquí ab vos , mon estimat ?

— Filla meua, es per valls y montanyas ; proba sos gossos y sos cavalls.—

La verge alsá 'l panyo d' or y dessota hi havia Sire Olaf tot groch y... mort !

¹ En la versió sueca , mare de totes las altras versions , quan arriba aquí segueix d' esta altra manera.

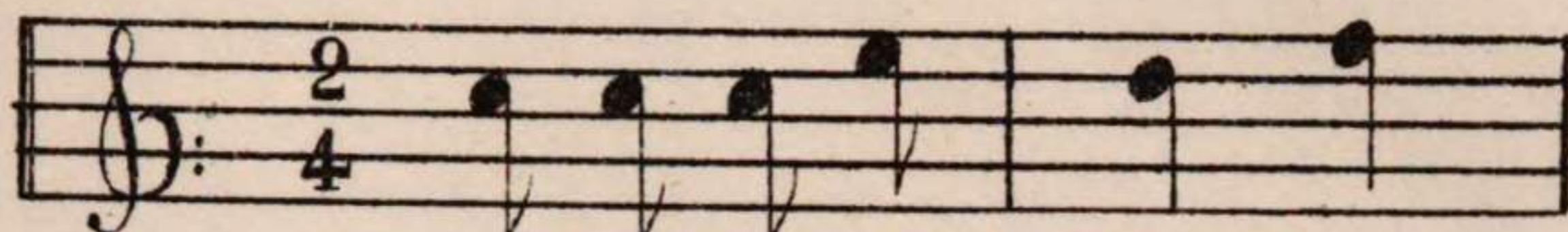
Y la promesa deya :—Mare , ¿perque tocan las campanas ?

— Es costum en nostra terra que lo promés fassi tocar las campanas quan arriba sa promesa. etc., etc. » fins á termenar exactament com la major part de las versions.

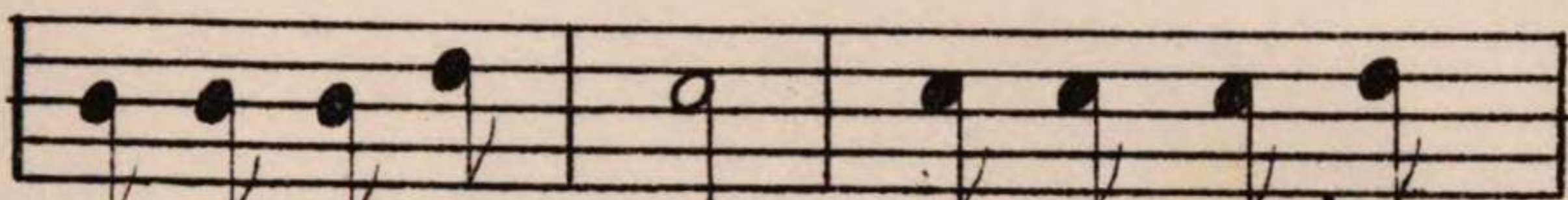
SERRALLONGA.

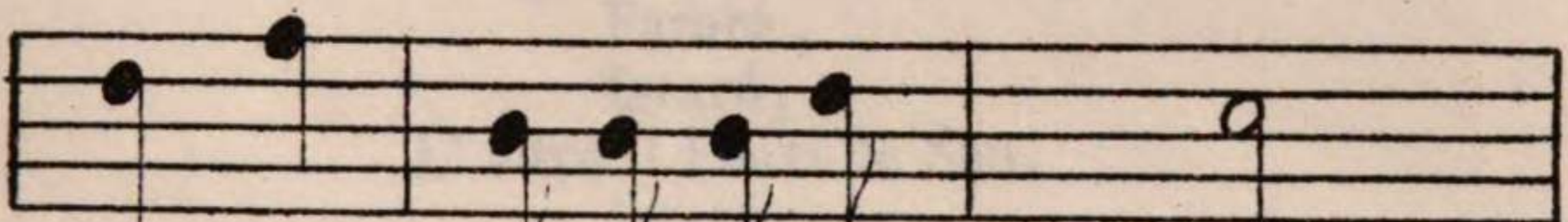
2222222222

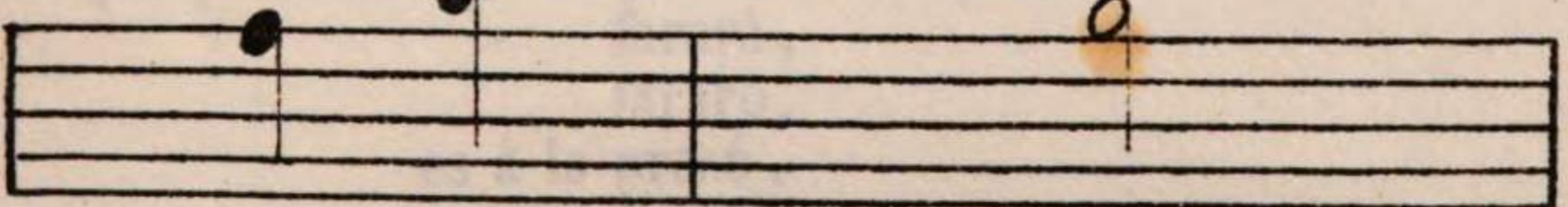
Las ni-ne-tas plo — ran

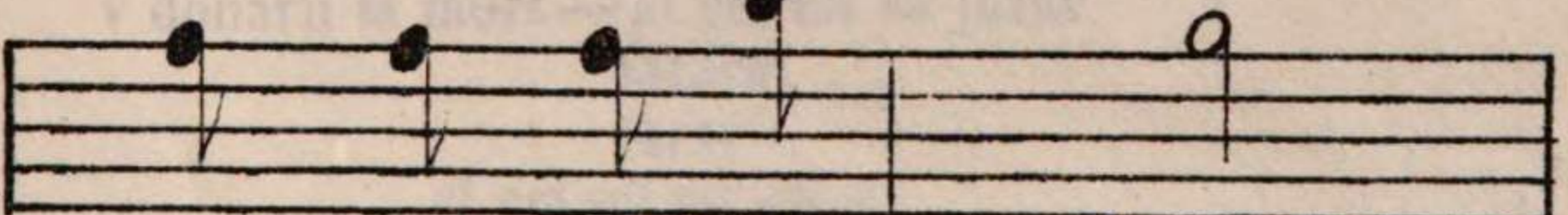
plo-ran de tris — tor per qu'en Ser-ra —

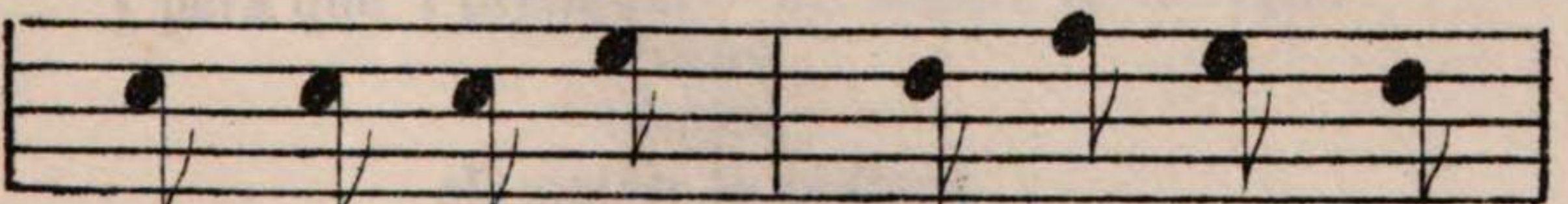
llon — ga n'es à la pre — sò

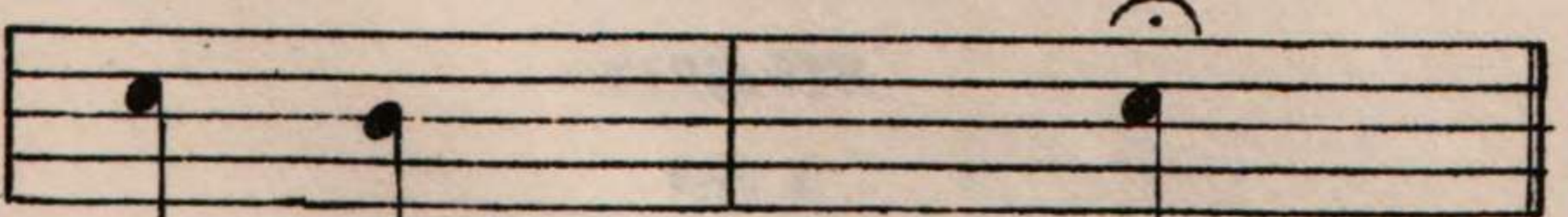
Fa — ra — — — — — ra

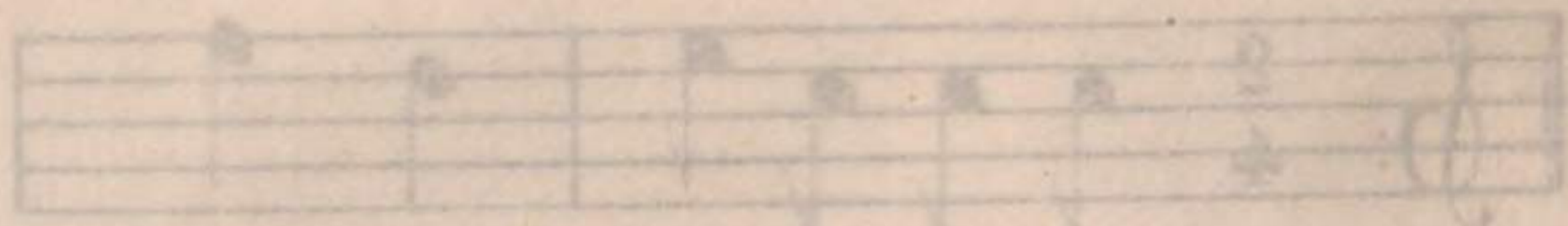
fa — — — — — ra — — — — — rò

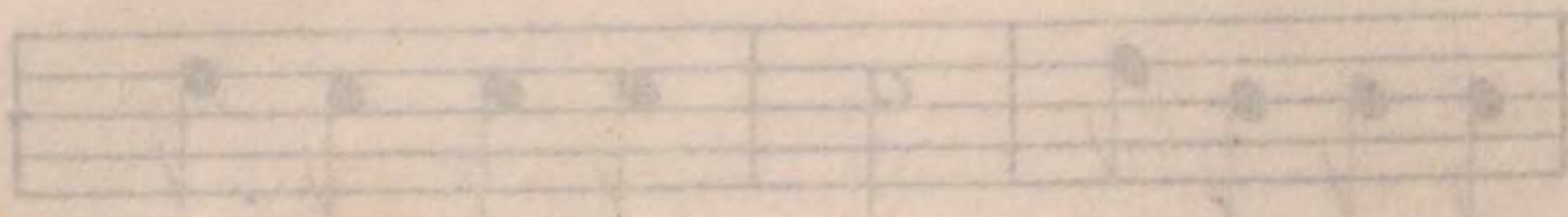
n'es à la pre — sò fa — — — —

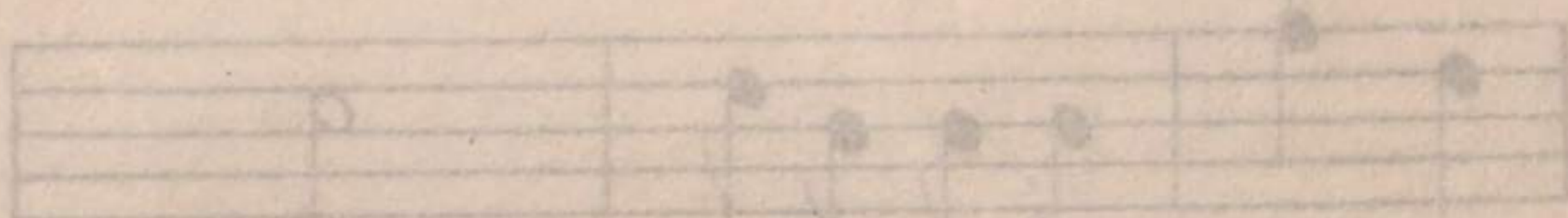
rà — — — — — rò

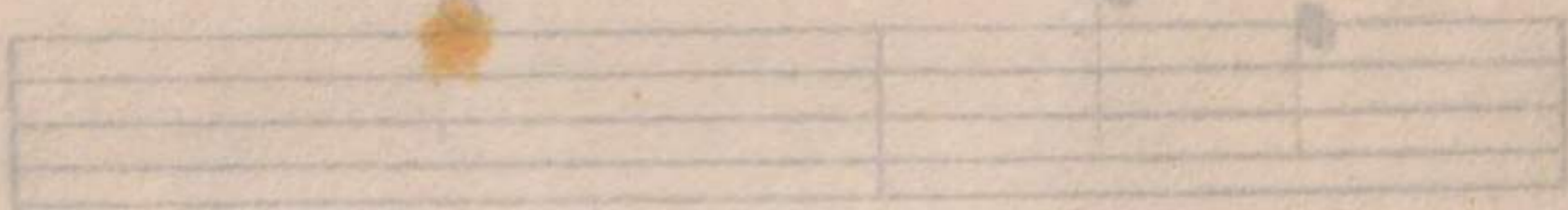
pas ni - me - les plus - ter

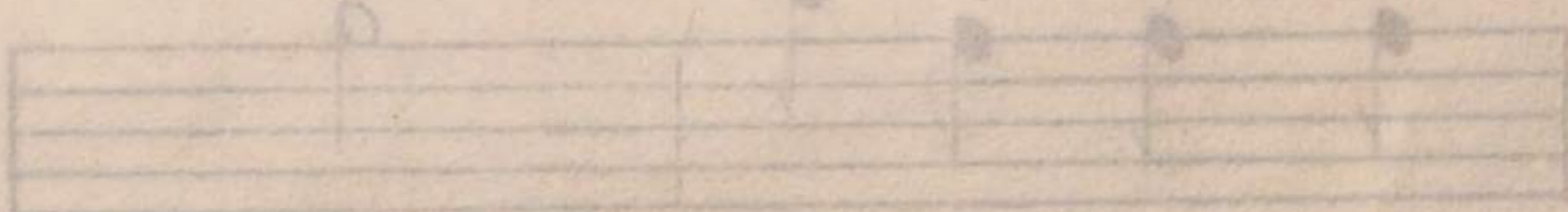
plus - ter de tous - ter par d'un se - ter

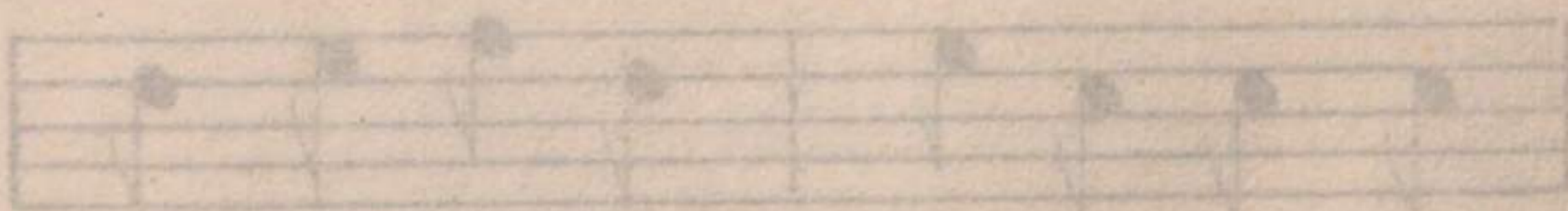
non - ge nes a la pre se

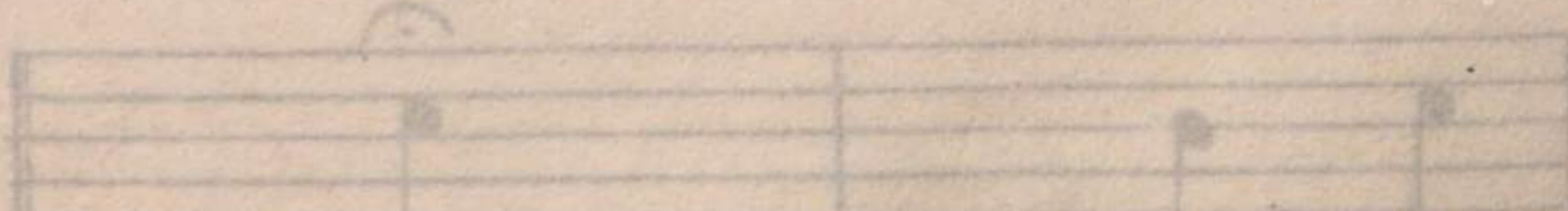
la - ter - ter - ter

la - ter - ter - ter

nes a la pre se - ter - ter

la - ter - ter - ter

Quatre bandolers — van de camarada ,
un era Serrallonga , — l' altre s' amiga Joana ,

Farará ,
fararó ,

L' altre 'l Fadri de Sau ,
fararó .

Las ninetas ploran , — ploran de tristor
perque en Serrallonga — es á la presó ,

farará ,
fararò ,

es á la presó ,
fararó .

Joana la sua amiga — á son germá deshonrá
y donarli la mort — al cel ell va jurar

farará ,
fararó ,

al cel ell va jurar ,
fararó .

Bernat de Serrallonga — per son fill plorá
y pera que 'l prenguin — ell mateix lo entregá ,

farará ,
fararó ,

ell mateix lo entregá ,
fararó .

VARIANTS.

Vers 4.

Ploran las minyonas — ploran de dolor.

La única versió que 's coneix fins ara d' aquesta cansó es la que publica En Manel Milá en son *Romancerillo*, qual versió segons diu lo autor de l' obra citada es extreta de la comedia que ab lo títol *El Catalan Serrallonga* escrigueren tres ingenis (Antoni Coello , Francisco de Rojas y Lluís Velez de Guevara) á mitjans del segle XVII. En la versió aquesta, com nota molt be En M. M., no mes hi ha tradicional la segona posada; las altras tres, se véu que foren arregladas pèls autors del drama. Nos acaba de probar aixó la música de la mateixa, pus aixis com escáu molt be á la segona posada, no va gayre á tom á las altras, perçó en la solfa s' hi troba la lletra de aqueixa y no la del comens.

També probaria indirectament lo mateix alguna altra cansó catalana que 's troba en lo acte primer del citat drama , la qual no te per cert res de popular , y es la següent :

Una veu : Qu' ha de se' una dama
que no té dinés ?

Altra : Si es molt hermosa
ser lo pitjor qu' es.

Una : Ay , ay que dolor
que té á ne 'l cor !

Tots : Y de qué ?

Una : Espera y t' ho diré.
De veure una Joaneta
qu' es bonica y discreta
sens dinés
per compra' un jipó
ab passamá d' or
á Barcelona....

Ara ve lo tractar d' un altra cosa mes que sia lleugerament. ¿Era un cavaller lo dit Serrallonga ,

com han pretés los autors del drama ja nomenat? ¿Se deya Serrallonga ó be Sala? Que no era cavaller ni molt menys, ho prova lo procés que se li feu quan lo varen agafar, qual publicació devem á En Joan Cortada, distingit lletrat y eminent historiayre que, per desgracia de las lletras catalanas, la mort nos ha pres ara de poch. Extraurém algun bocí del dit procés y per ell se podrá formar clar juhí sobre l' assumpto que 'ns ocupa.

Declaració de Jaume Malianta (a) Fadrí de Sau.

« Dich que en companya del dit Serrallonga y del Hereu del puig de la Vall, avuy difunt, pochos dias despres de haverme arreplegat ab en Serrallonga, varem robar la casa de G. Muntada de Susqueda y vam matar al dit Muntada, porque es va defendre, y varem entrarhi á capvespre y *robarem* diners, joyas d' or y plata y de allí ab lo *robat* fugirem al bosch de Sellabona etc.

« Lo dia de Santa Lluçia de 1625 anant jo aquadrillat ab dit Serrallonga, Miquel Miarons etc. anarem armats de nostres pedrenyals á casa de J. Torrents de las Planas y al mig del dia entrarem en dita casa en nom del rey y pujant dalt alguns de naltres, y quedantse los demés baix á la porta, vam esbotzar una caixa y *robarem* joyas de plata, diners y una xica cadena d' or; algunas culleras de plata, anells d' or y roba etc.

« També en las festas de Nadal del dit any 1625, anant ab dit Serrallonga y demés *lladres* de sa quadrilla, un dia nos posarem en lo cami ral que va de la present ciutat á la de Girona en lo lloch dit la *Creu de Franciach* y allí armats de pedrenyals curts y llarchs *robarem* als pasatgers diners, robas y demés cosas que duyan, y'ls que ferem lo robo eram *Serrallonga* etc. etc.

Ab aixó crech que ni ha prou per demostrar que lo dit Serrallonga no era altra cosa que un lladre de pas.

Ara per probar la magnanimitat de son caràcter, direm, que sent casat y tenint cinch criaturas, deixá á sa muller y s'acompanyá d'altras donas á las quals no tractava del tot be, puig á una d'ellas, segons declara ella mateixa, un dia perque estava de mal humor, la deixá estaburnida d'un cop de culata al cap.

Per lo que toca al nom devem dir, que encara que 'l nom Serrallonga no era nom de casa segons se véu pel procés, ab tot, com ho proban las declaracions, no'l coneixian per altre los seus y 'ls estranys.

Un autor modern que ha sostingut al tal Serrallonga son padrò de noblessa postissa, per fugir de la llum del procés, ha dit que 'l Serrallonga noble, no era en Sala y Serrallonga terrós, sino un altre. Preguntarém nosaltres en resposta á n'aixó: ¿es probable que en la mateixa época y en lo mateix poble nasquessin dos Serrallongas y que tots dos fossin aventurers com algú ha pretés sostindre?

Estem plenament convensuts de que no mes n'ha existit un en aquella época y á n'aquest es al que's refereix la cansó. Cal no mes llegir lo procés publicat en lo *Telégrafo* per convencers' de que no tenia res de noble, sent com era un terrós (com se sol dir de un treballador de la terra) y ben poch ó gens de polítich lo qui robava, cremava y matava per vilas, montanyas y camins rals, ab lo sol objecte de johir de lo robat. Per acabar de donar un xich mes de llum á n'aquest rahonament, publiquem aquí la crida ab que's posá preu al cap d'aquest fascinerós.

Ara ojats tothom generalment, queus notifcan y fan á saber, que de part del Excelentíssim señor Don Henric de Aragò Folch de Cardona y de Cardona, Duch de Sogorb y de Cardona, Gran Condestable de Aragò, Marques de Co-

mares, del Consell de Estat de la S. C. y Real Magestat, y son Loctinent y Capita General en lo principat de Catalunya, y comtats de Rosselló y Cerdanya, que attenent sa Excelencia, que ab lo Capitol de les crides ordinaries manades publicar per sa Excelencia, lo die de vint y tres del corrent mes de Maig en lo Capitol catorze están promesos premis per als qui capturaran y posaran en ma de la Regia Cort los lladres publichs, y homens facinerosos, que inquietan y perturban la pau pública dels dits Principat y Comtats, ço es per cada cap de quadrilla dos centas lliuras moneda Barcelonesa si será pres viu, y posat en ma y poder de la Regia Cort, y si será mort cent lliures, y dels demás lladres cent lliuras per cada hu si vius serán, y cinquanta morts, y per que importa que dels que vuy son publicats en la Regia Cort per enemichs de sa Majestat, y separats de pau y treva, com á lladres publichs, y altres per homicidas proditoris se tingue noticia dells. Per tant sa Excelencia diu, notifica y fa á saber, que los que vuy son publicats per lladres y homens facinerosos son los següents.

- Joan Sala y Serrallonga de Caros, cap de Quadrilla.
- Valenti Oliueres, texidor de lli de Sant Llorens Cauall.
- Ramon Montada de dit lloch.
- Hiacynto Vila dit lo Magay de Artes.
- Pere Puig de Castell Tersol.
- Joan T. dit lo Monjet de Tona.
- Joan Gardan, dit lo garçó de Caldes de Montbuy, tots de la quadrilla de dit Joan Sala y Serrallonga.
- T. Armengol de la Sglayola.
- T. dit lo Tendre.
- T. dit lo Piler, tots de la Seu de Urgell.
- Juan Cadell, dit lo bastart Cadell.
- Joan Guix, dit lo Estudiant Guix de Berga.
- T. dit lo Bomia de Sant Joan de Oló.
- Ramon T. que sa mare ha abitat en lo lloch de Roda.
- T. Vacarisses, dit lo Caballut de Collbató.
- Joan Guasch de Sant Climent.
- Francisco Rubert de Mora Ribera de Ebro, cap de Quadrilla.
- Hieronym Gil, dit Hieronymet, francés.

Francesch Abbas del lloch de Calafeit.

Antich Gorderes y Cerdá.

Guerau Cape, tots del lloch de Alp.

Hiacynto Canyelles de la part de Segarra. Y los que son publicats per enemichs de sa Magestat per homicidas proditoris son.

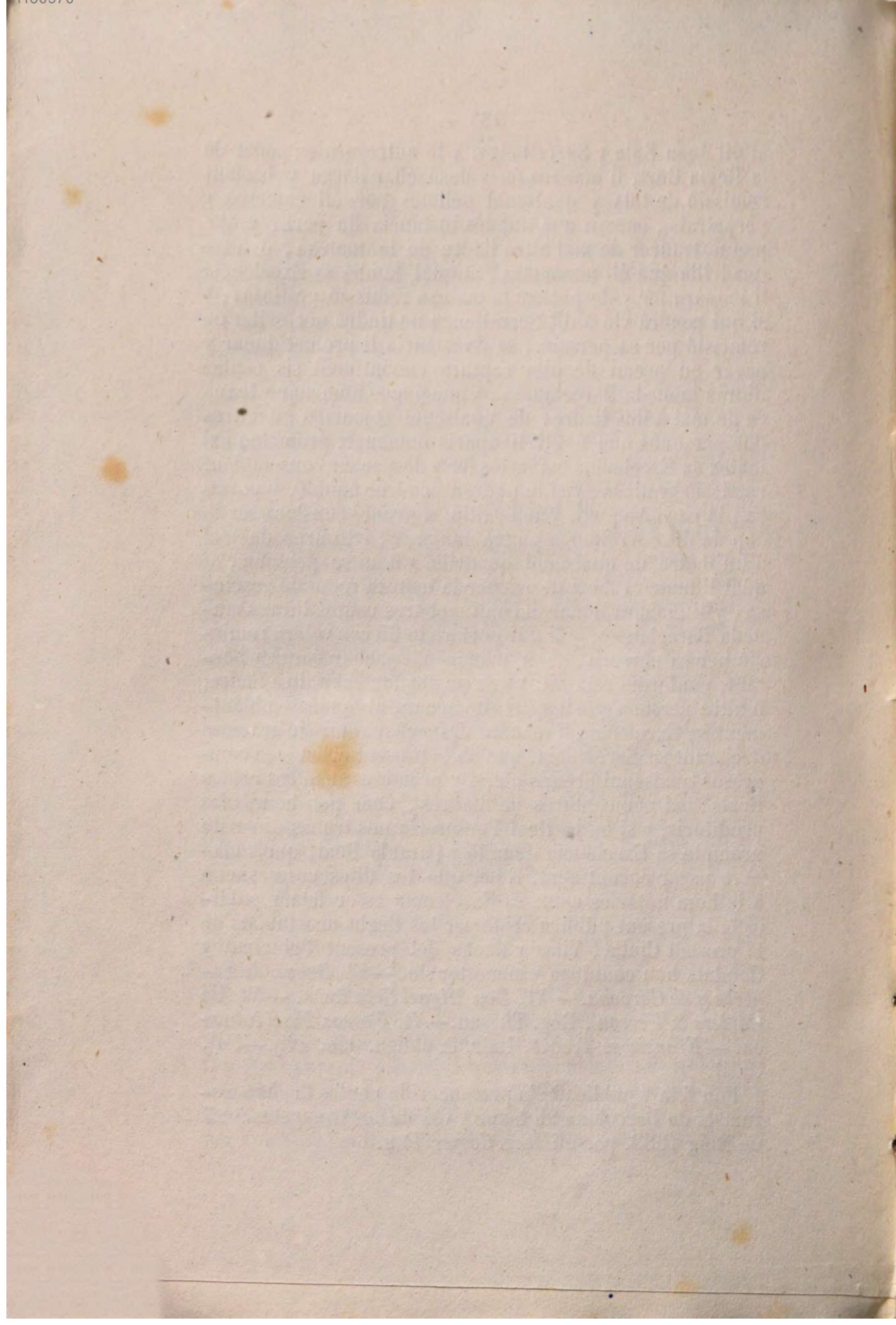
Matiá Morot y Pere Morot germans, de Vilassar.

Francesch Companyó, de Ripoll.

Y així inseguint la conclusió en lo Sacre Real Concell feta diu, y en sa bona fe y paraula Real promet, que per cada cap de Quadrilla dels sobre nomenats, y per los demes lladres nomenats manava pagar ab tot efecte de diners de la Real Thesorería los premis ab dit Capítol promesos, si y conforme en dit Capítol de crides, está expressat, y als qui pendran y capturaran al dit Matiá Marot, Pere Marot, Francesch Companyó, homicidas proditoris, y posaran en ma de la Regia Cort algú de aquells, á efecte que puguen ser punits y castigats en pena ordinaria, los manará donar y pagar, realment y de fet de diners de la Real Thesoreria, si serán presos dos centes lliures per cascu, y si morts cent lliures, y á mes de dit premi manará fer llarga y bastant remissió á una persona per ell nomenadora, com no sie cap de Quadrilla, ó homicida proditori, á arbitre de su Excelencia y Real Concell, y los matexos premis manará donar y pagar als qui posaran en ma de la Regia Cort vius ó morts, á altres homicidas proditoris, que com á tals son estats ya publicats per enemichs de sa Magestat, encara que en las presents cridas no están anomenats, ni especificats, perque nos te certitut si encara son vius, ó morts. Y perque la captura de dit Joan Sala y Serrallonga importa lo ques pot y deu considerar per la pau y quietut del present Principat y Comptat, per ser home tant facineros, y de tans anys publicat per enemich de sa Magestat, com á cap de Quadrilla, y hage comesos atrocissims crims y delictes, inseguint sa Excelencia la mateixa conclusió diu, y en sa bona fe y Real paraula promet á qualseuol persona de qualseuol estament grau ó condició, encara que sie lladre publich de la mateixa ó altre Quadrilla, y encara que sie ya publicat per enemich del Rey nostre Senyor, que pendra viu ó mort

al dit Joan Sala y Serrallonga, y lo entregara en poder de la Regia Cort, li manara fer y despachar llarga y bastant remissió de tots y qualseuol delictes per ell comesos y perpetrats, encara que tingués instancia de part, y que pugue traurer de mal altre lladre de la matexa, ó altre quadrilla que éll nomenara, al qual també sa Excelencia li manara fer y despachar la matexa remissió graciosas, y si qui pendrá viu á dit Serrallonga no tindrà necessitat de remissió per sa persona, sa Excelencia li promet donar y pagar en premi de dita captura encontinent sis centas lliuras moneda Barcelonesa, y que pugue nomenar y traurer de mal á dos lladres de qualseuol Quadrilla, ó altres dos persones que á éll li aperia nomenar, prometen axi matex sa Escelencia manarlos fer y despachar consemblant remissió graciosas, y sino podrán pendrer aquell, y portaran lo cap de aquell, y ab legitimes proues constara ser lo cap de dit Serrallonga pugue nomenar, y traurer de mal á un lladre de qualseuol quadrilla, ó altre persona, al qual li manara fer y despachar la matexa remissió graciosas, y li manara donar encontinent tres centes lliures moneda Barcelonesa, y si qui portara lo dit cap voldrá remissió per sa persona, se li manará despachar llarga y bastant, conforme está dit, y que pugue nomenar altre lladre, ó altre persona que li aperia nomenar, als quals semblantment sa Excelencia li manara despachar remissió graciosas declarant sa Excelencia, que ab la present crida sien compresos qualseuol premis oferts y promesos ab altres crides Reals, axi per captures de lladres, com per homicidas proditoris, y si en la Real Thesoreria nos trobas diner de prompte sa Excelencia dona fe y paraula Real, quels manera pagar encontinent. E per que les dites coses sien á á tothom notories mana sa Excelencia esser feta y publicada la present pública crida per los llochs acostumats de la present Ciutat, Vilas y llochs del present Principat y Comtats hon conuinga y menester sia. — El *Duque de Sogorbe y de Cardona*. — Vt. *Don Miguel Sala Reñs*. — Vt. *De Calders & Ferran*, Reg. Thesau. — Vt. *Ferruz Fisci Aduoca*. — *Franciscus Trobat*, Infir. & obliga. loc. xvij. — Fol. CLij.

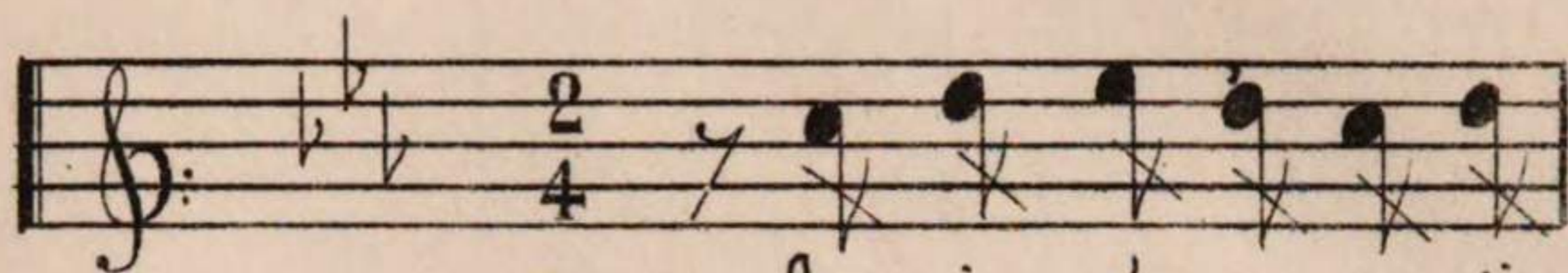
Fou feta y publicada la present crida per los llochs acostumats de Barcelona ab tenor y veu de dos trompetas á 27 de Maig 1633, per mi *Joan Gaspar Pau*.

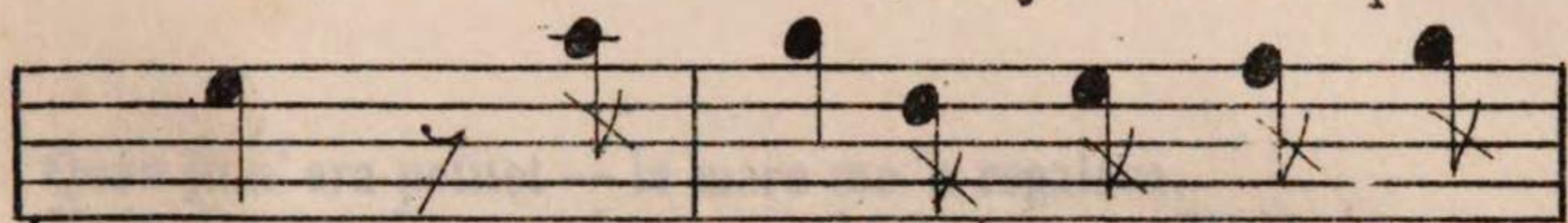
L' HEREU DE LA FORCA.

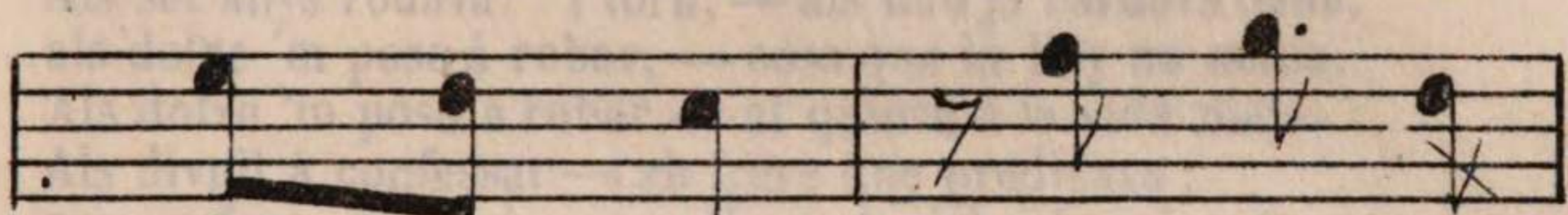
L'HEREU DE LA FORÇA

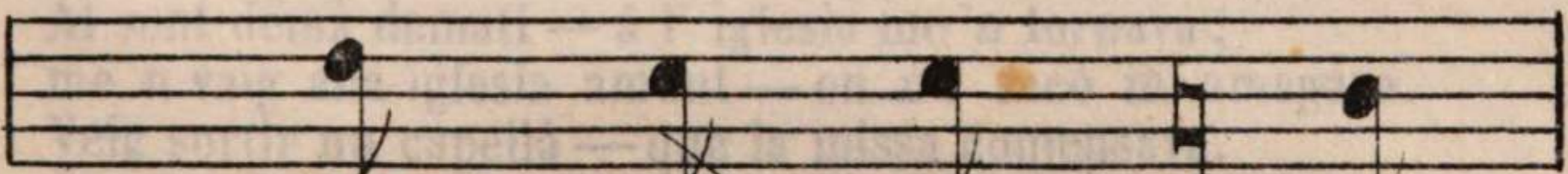
Quan jo n'e-ra pe-ti-

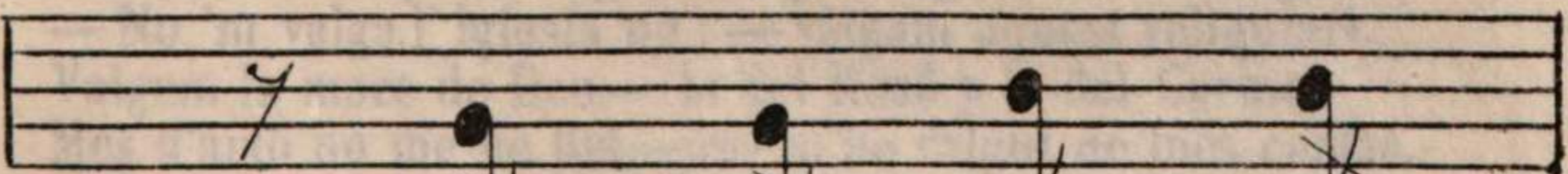
tet, la ma-re me'n re-ga-

la — — — va me'n da — va

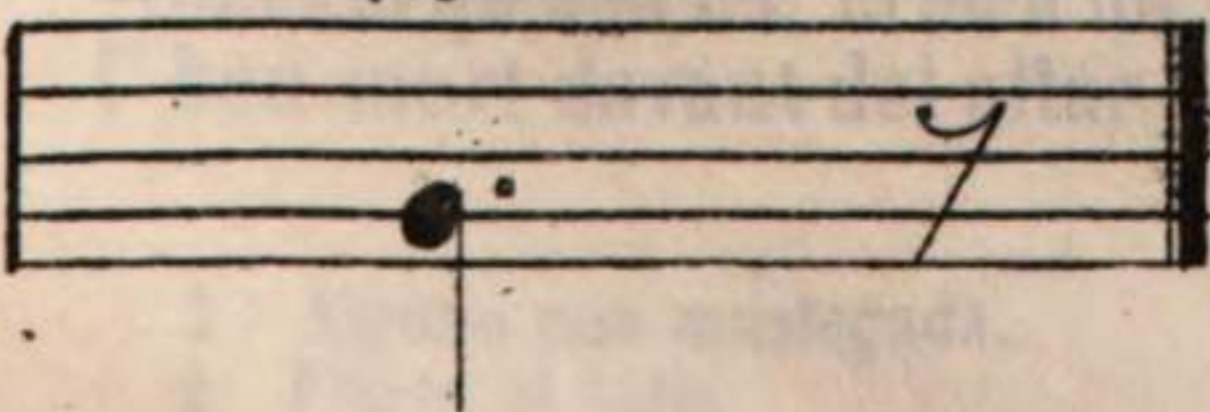
dels hons ou hets

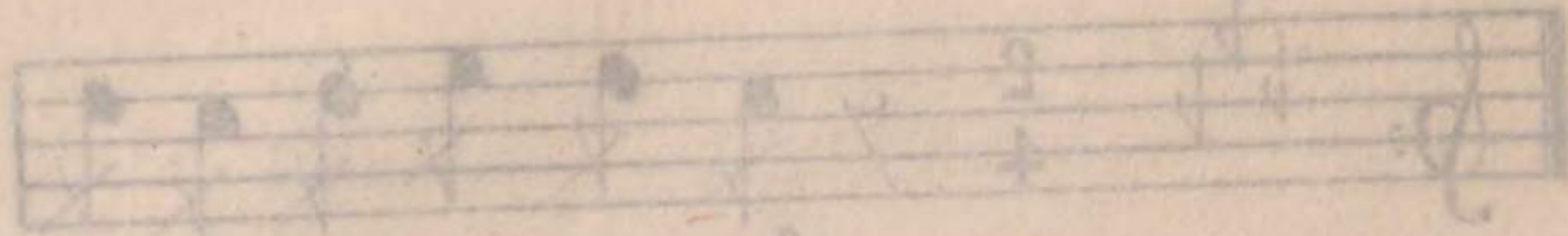

y al gu. — na nou

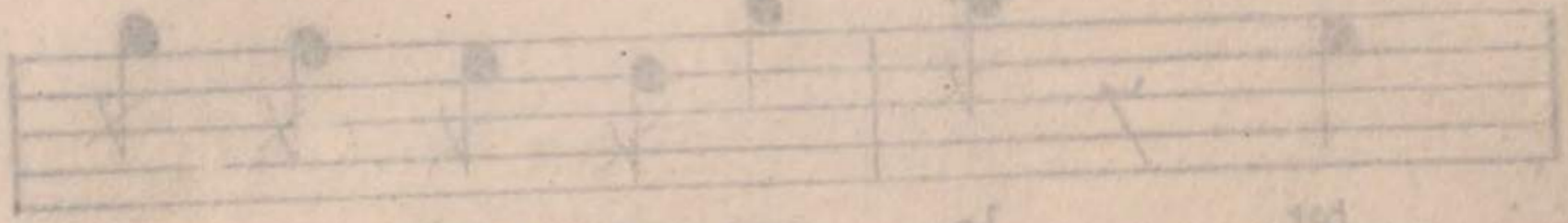

con — fi — — — ta — — da

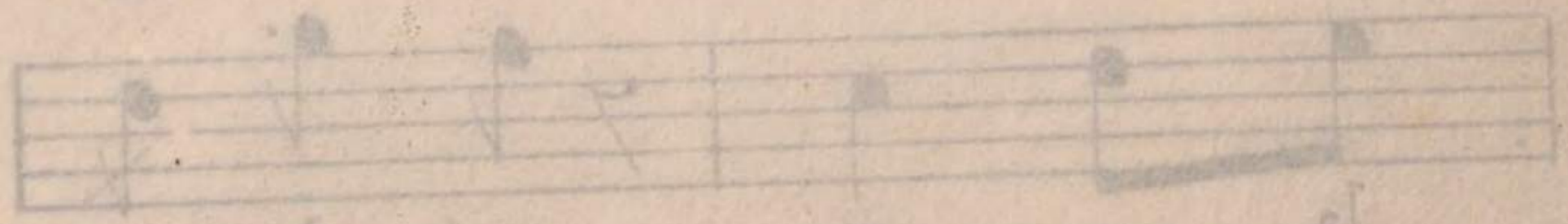

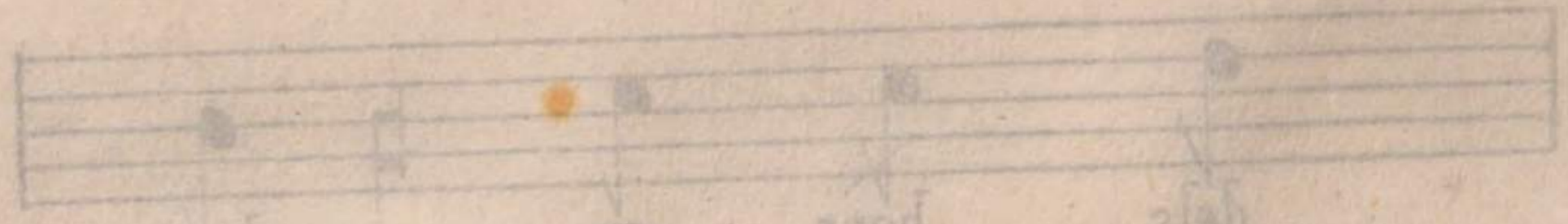
Quam Jo ne-ta pe-n-

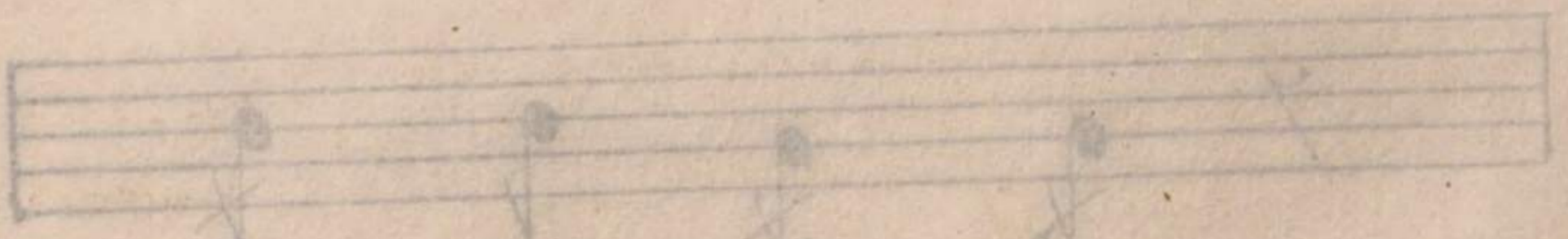
-ba - et me-tu ba -

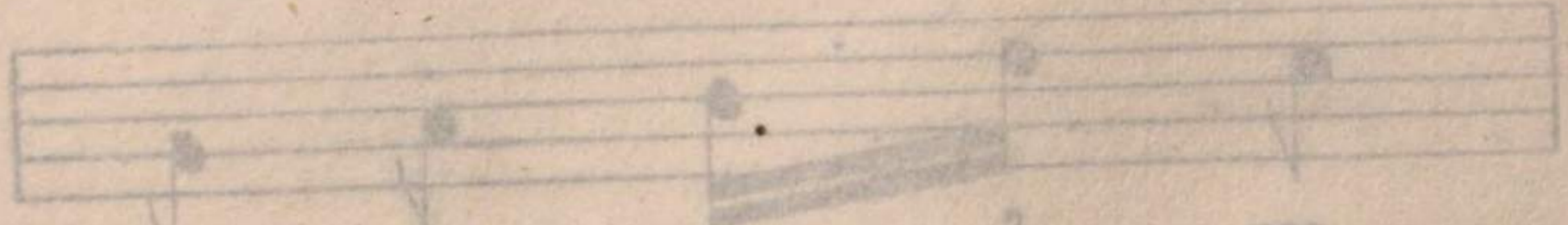
ba - et me-tu ba -

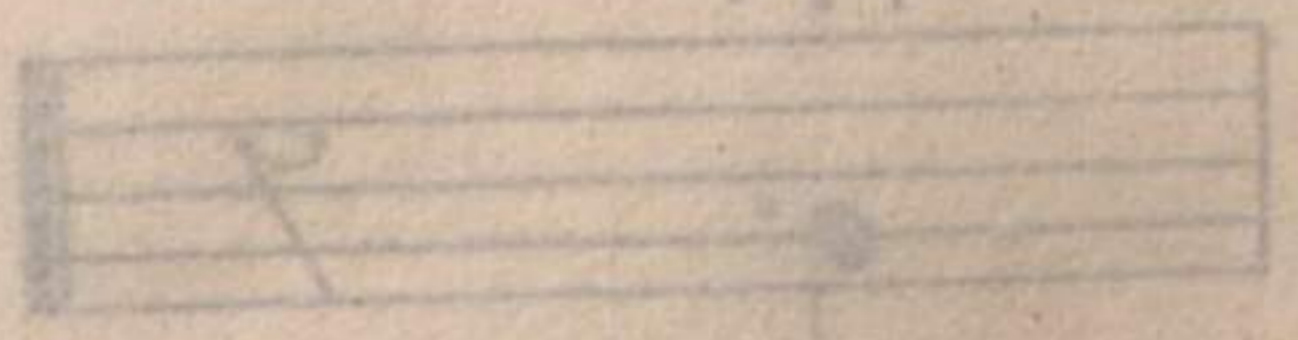
ba - et me-tu ba -

ba - et me-tu ba -

ba - et me-tu ba -

Quan jo n'era petitet — la mare me 'n regalava.
Me 'n donava alguns ouhets — y alguna nou confitada.¹
Me 'n posava sobre 'l llit, — quan dormia no plorava.
Als set anys rodava² 'l torn, — als nou ja cardava llana,
als dotze 'm poso á robar, — cosa que la lley no mana.
Als dotze 'm poso á robar, — al quinze á la vida mala.
Als divuit á confessar — ab frare que predicava ;
era un frare caputxi — que 'ls sants del cel reclamava,
al se' á mitxa confessió — diu mal de mos camaradas.
Me n'aixeco del confés — cap á casa me n'anava.
Al sent demá dematí — á l'iglesia me 'n tornava ;
me 'n vaig aná iglesia amunt — en un racó m'amagava.
Veig sortir un capellá — que la missa comensava.
Al punt de consagrar l'hostia — jo n'hi pego escopetada ;
la mesa del sant altar — tota ella de sanch anava.
« Deturéume aquest traydor — que l'iglesia no li valga. »
— No 'm valga l'iglesia no, — válgam aquest reliquiari.
Valgam la mare de Deu — la del Rosé y la del Carme.
Mes d'aixó no me he fiat — pus m'he valgut de mes camas.
Vaig saltar una paret, — baix n'hi havia un gros tou d'aiga.
Sota un rodet de molí — la vida me 'n so salvada.
A las dotze de la nit — ja trucava á ca la mare
— Mare meva feume 'l llit — que no hi descansaré gayre.
Aixís que me 'n fico al llit — ja me 'n portan una carta.
La carta n'era per mi, — lo sobrescrit per la mare.
Ja me la poso á llegir — al davant de los meus pares.
Al estar á mig llegir — la mare ja sospirava.
-Qu'es lo qu'heu fet, lo meu fill, - que n'haveu dat mort á un frare:
l'heu mort davant del altar — mentres l'hostia consagrava.

1 Alguna nou mastegada.

2 Filava al torn.

—Mare, no creguéu aixó — que'us porten molt enganyada,
que á mí me n' han fet hereu — d' una casa de Cerdanya ;
una casa á quatre vents — sense sostre ni teulada,
de dias hi toca'l sol — y de nits hi cáu rosada ,
vingui d' allá hont vingui'l vent — sempre'm tocará la cara.

VARIANTS.

Ratlla 11.

Un dia davant de Deu — jo li tiro escopetada,
Un dia davant de Deu — mentres la missa resava, etc.

Ratlla 16 y 17.

Agaféulo qu' es traïdor — que la etc.
Si la iglesia no 'm val — válgam las reliquias santas, etc.

Ratlla 20.

Vaig saltar una paret — que set canas te d' alsada.

Ratlla 22.

Sota un rodet de molí — la vida vaig acamparme.

Ratlla 24.

—¿D'ahont veniu, vos lo meu fill — malas ordres corran ara,
diu qu' heu mort un sacerdot — mentre la missa resava ?
— Mare, no creguéu aixó — miréu que 'us han enganyada,
que si aixó fos veritat — jo no fora dintre Espanya. —
Estant en eixas rahons — una carta 'ls arribava,
la carta n' era per ell , — lo sobrescrit per sa mare,
diu que 'l volian fe' hereu — de la plana de Cerdanya.
«Y aqui dalt en un tossá — tens una casa parada,
una casa ab tres pilans — sense sostre ni teulada,
que de dia hi toca 'l sol — y de nit la lluna clara.»

ALTRES VARIANTS.

Per rahó á haverhi en las següents versions , va-
riants de certa importancia, es per lo que las posém á

seguiment. Mereix ser reparada la fi d'una d'ellas en la qual lo condempnat s'escapa de la mort, mitjansant la ajuda de sos companys.

als vuit anys filava al torn, — al nou anys cardava llana,
als onze 'm poso á robar, — al dotze á la vida mala.
Me 'n vaig aná' á confesá' — á un frare que predicava,
la penitencia que 'm do — á mí no m' agrada gayre.
Un dia llevant á Deu — jo lin vento escopetada.
« Calla tu malvat traidor, — que la iglesia no l' hi valga. »
— Si l' iglesia no li val, — válgam lo reliquiari
y si aixó tampoch valgués, — jo me 'n valdré de las camas. »
Ja 'n saltava una paret — nou canas feya d' alsada,
altres nou tenia mes, — altres nou n' hi havia d' aigua;
sota 'l rodet d' un molí — jo la vida m' he salvada.
Me n' aixeco y me n' hi vaig — dret á casa de ma mare.
— Mare, baixéumen á obrir; — baixéumen á obrir, ma mare.
Ay, mare, que jo ja 'n vinch — de las Montanyas de Malta.
— Ay fillet, lo meu fillet — haurás d' aná' á las de Fransa:
per la vila van dihent — que arribas de matá' un frare.
— Mare, no cregáu la gent — que veritats no'n diu gayres. »
Mentres está dihent aixó — la casa li han enrotllada.
No 'l poden agafar dins, — l' agafan á la teulada.
Ja l' agafan y 'l ne lligan; — dret á Girona 'l portavan.
Com ell n' era pel camí — los seus companys encontrava.
— Ara es hora, companys meus, ara es hora d'ajudarme. —
« Ay adeu, hereu coral — de quina t' ets escapada;
te 'n volian fer se' hereu — d' una casa ben honrada
que n' es feta ab tres pilans, — sense sostre ni teulada. »

Una tia que jo tinch — tot lo que volia 'm dava.
Me n' ha fet un rich vestit — sombrero á la galant xarpa;
á cada ala del barret — una rosa platejada,
cent escuts val cada rosa — y altres tants l' ala girada,
y altres cent ne tinch en bossa, — no se si durarán gayre.
Ara ja so un home fet — y m' he donat á las armas;
lo treballar no 'm sab bo — y la feyna no m' agrada.

Los diners son acabats, — mestressa diu que me 'n vaja.
—Mestressa ja me 'n iré — un dia d' esta setmana ,
me n' aniré al camí ral — á robar la gent que passa ,
com son frares caputxins — y hereuhets de bonas casas. »
Ja 'n passen dos minyonets, — capa de pastor portavan.
—Féuse ensá bons minyonets—que vos vull robar la capa.»
—No 'u farás tu, tocasson, — no 'u farás tu ni un altre.»
Lo minyó s' es enfadat — y ni venta escopetada.
Las cinch balas que hi havia — al cap las hi ha tiradas.
Ja se ne puja á cavall — cap á Taradell anava.
Quan arriba á Taradell — se 'n va aná' á cal senyor batlle.
—«Senyor batlle, senyor batlle—he fet una mort molt rara,
he mort á un tocasson, — tocasson de mala rassa.»

Quan jo n' era petitet — ma mare me 'n regalava
me 'n dava dels bons ouhets — y alguna nou mastegada.
Ara que m' he fet grandet — me n' he tirat á las armas :
lo treballar no 'm sab bo — ni la feyna no m' agrada ,
sí pentinarm' las polseras , — l' ala del barret girada,
á cada ala de barret — una rosa platejada,
y anármen á passejar — y tocar be la guitarra.
Un dilluns al dematí — qu' es principi de setmana
á ne la casa del joch — vaig fe una bona jugada.
Després vaig torná' al hostal — y allí gastava la plata,
quan hi vaig torná' 'l dimars—l' hostesa diu que me 'n vaja.
— Hostesa jo me n' ire — un dia d' esta setmana;
me n' aniré al camí ral — á robar la gent que passi. —
Passan pares capellans — y darém molt bona cassa.
Ja passava un minyonet — capa de pastor portava.
— Vina ensá tu, bon minyó, — que te'n vuy robar la capa.
— No 'u farás tu, tocasson, — no 'u farás tu ni un altre. —
Lo minyó fou atrexit — y li venta escopetada ;
las cinch balas que hi havia — al front las hi ha tiradas.
— Dèu te perdó tocason — ja ets acabat la jornada. »
Se 'n va casa de la vila — á dirho al senyor arcalde

BOCÍ D' ALTRA VERSIÓ.

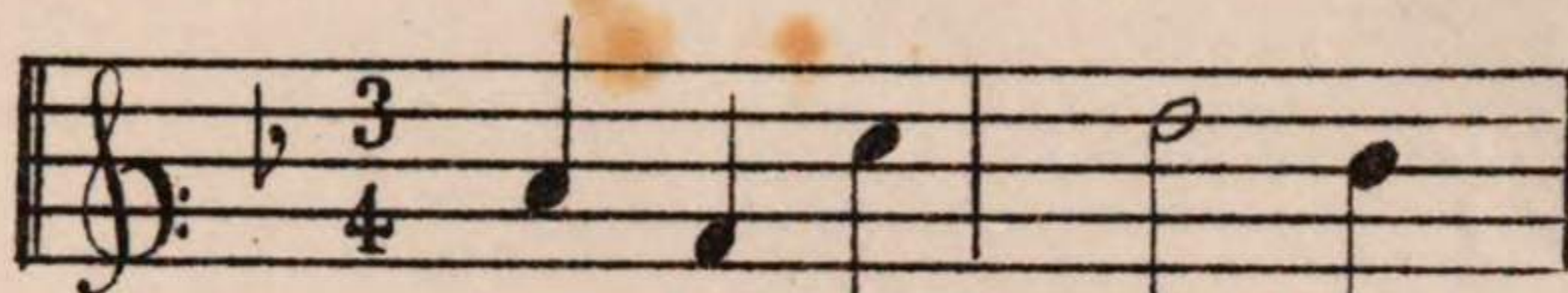
De dias hi toca el sol — y de nits la rosada :
te un llit ab quatre pilans — y ab duas escalas
y al damunt de las escalas — las forcas son pintadas.

LO CANIGÓ.

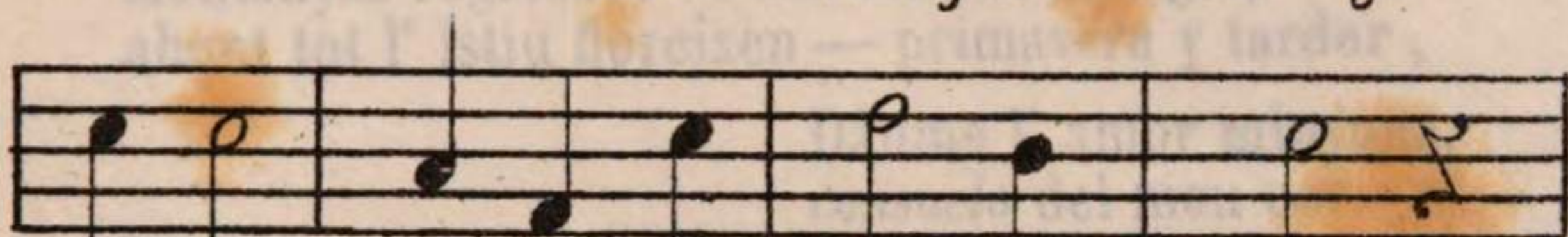

TO CAMBODIA

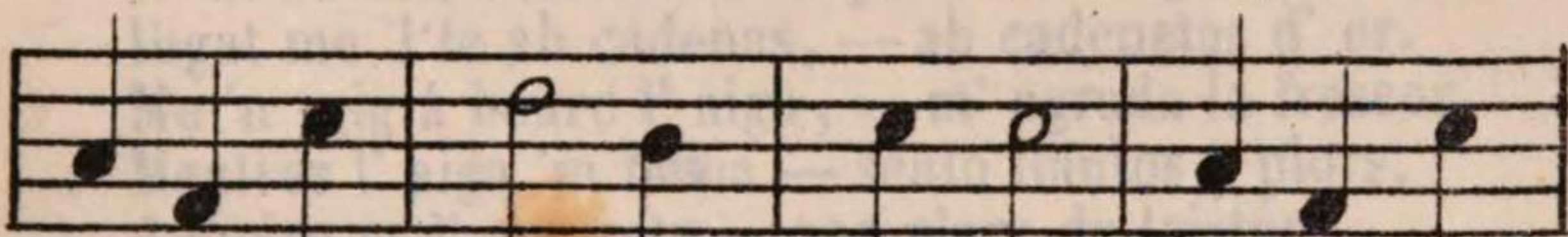
1951

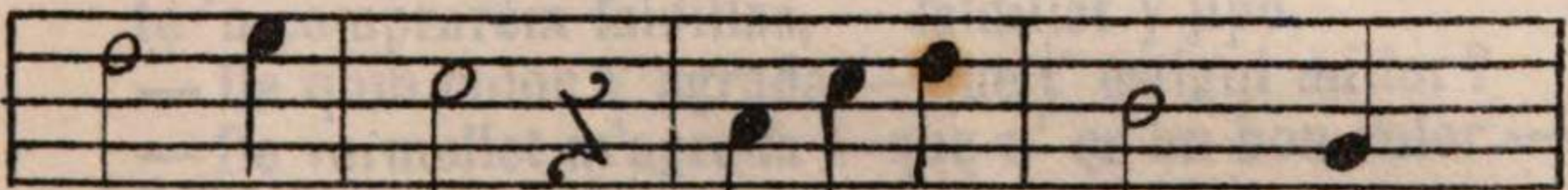
Mon - ta - nyas re - ga -

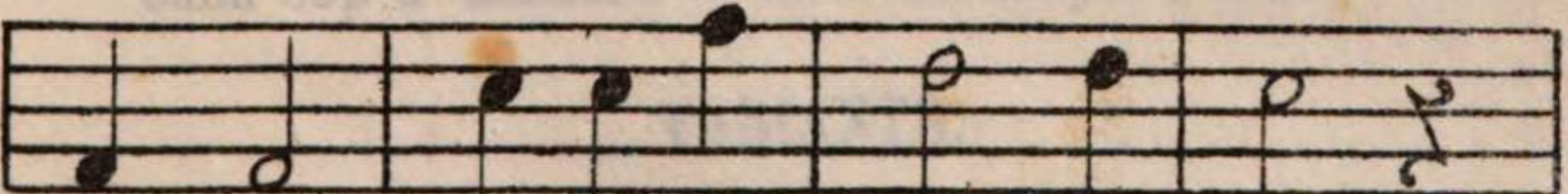
la - das son las del Ca - ni - - go,

Mon - ta - nyas re - ga - la - das son las del

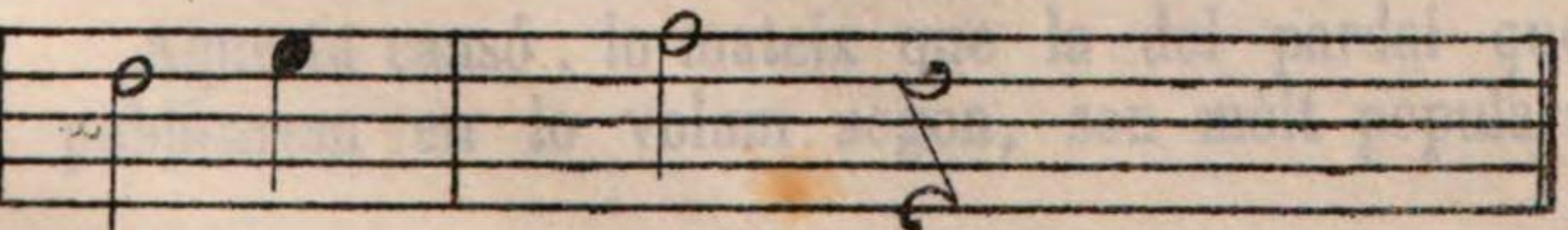
Ca - ni - go, que tot l'es - tiu flo -

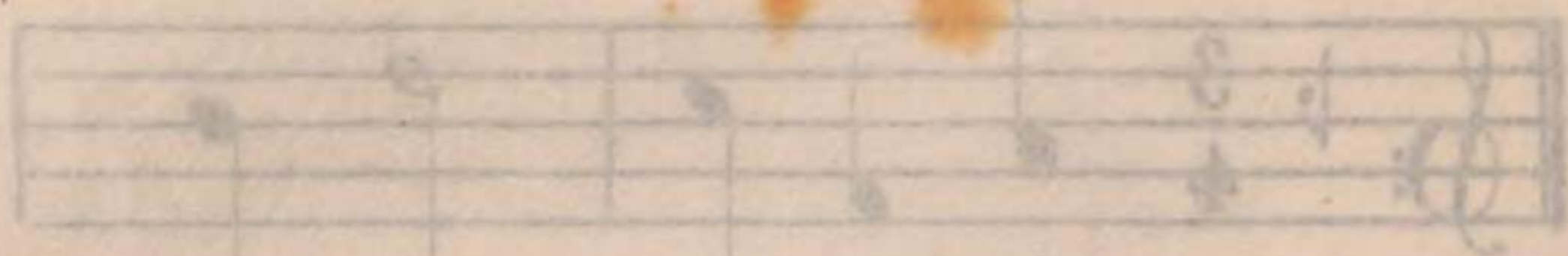
rei - xen Pri - ma - ve - ra y tar - dor

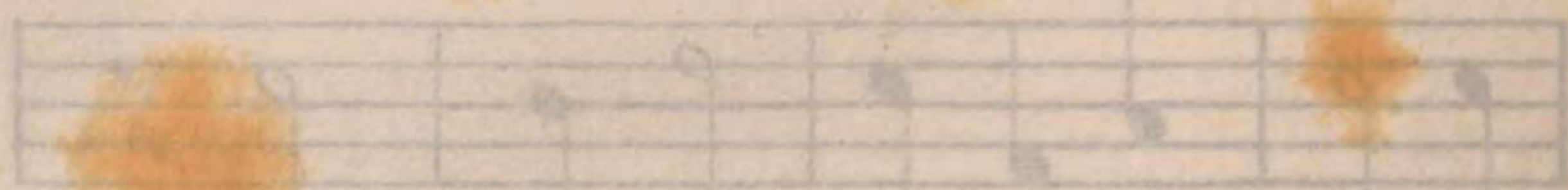
Dáu - me l'a - mor mi - nyo - na con - sue - lo

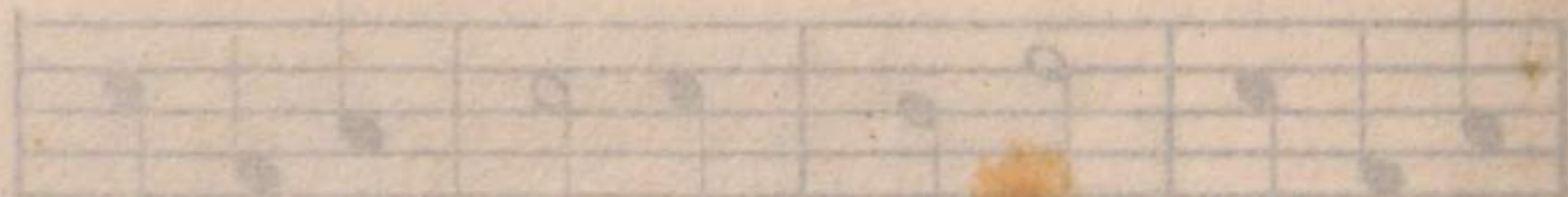
del meu cor

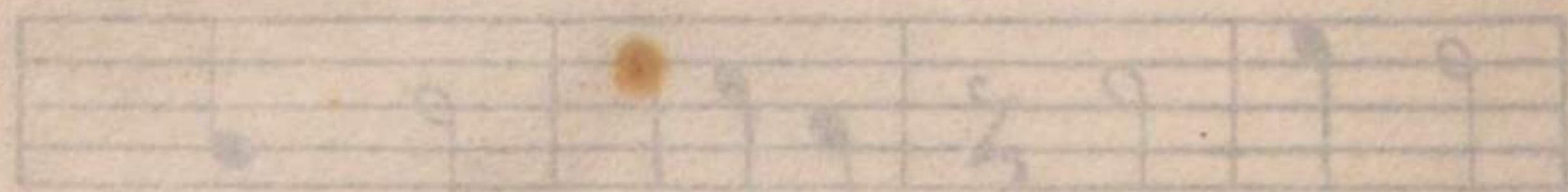
Mon - te - nus - se - mus

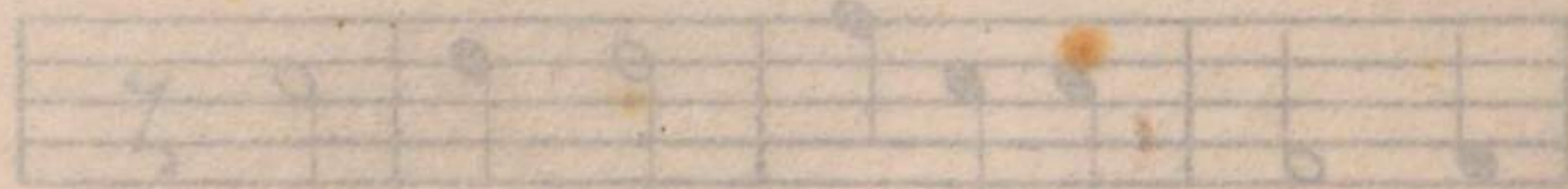
is - das son las del ca - mi - no

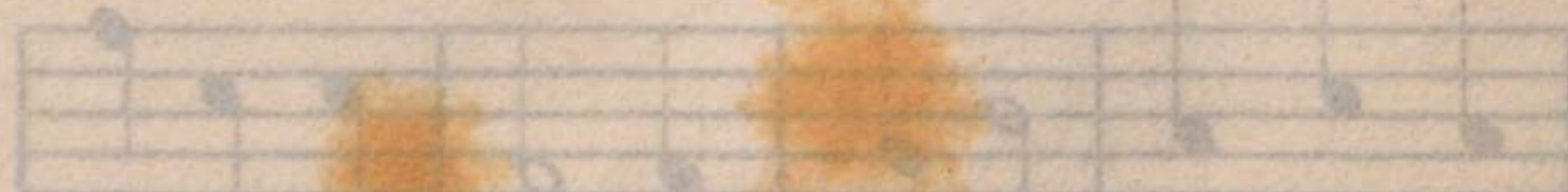
Mon - te - nus - se - mus is - das son las del

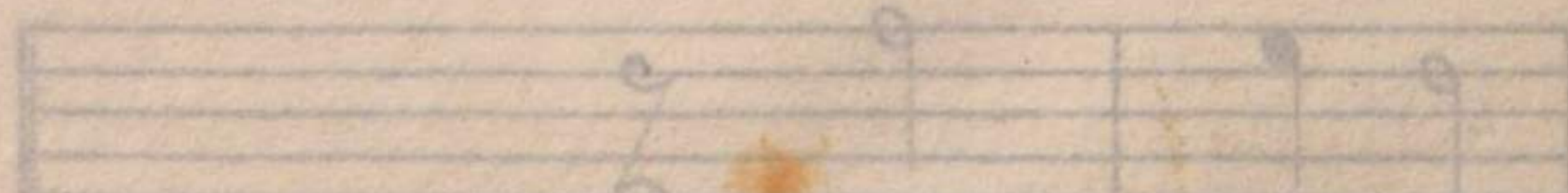
ca - mi - no que tor - ces - tu - so

Te - rex - ter - ti - ma - ve - ra y ter - ter

Dan - que is - tor - ni - vo - na con - sus - jo

del ter - ter

Montanyas regaladas — son las del Canigó ,
ahont tot l' istiu floreixen — primavera y tardor ,

Dáume l' amor minyona,
consuelo del meu cor.

hi floreixen las rosas — clavells y altres flors.
N' hi ha una donzelleta — que 'm te lligat lo cor;
lligat me 'l te ab cadenas, — ab cadenetas d' or.
Me 'n vaig á beure l' aiga, — m' agrada la frescor.
Mentres l' aiga 'm bevia — sento llantos y plors.
Aqueixa es l' amoreta — que plora de tristor.
— Si me n' han robadetas — faldillas y jipó.
— Ara ja 'n ve la fira, — fira del Canigó ,
te 'n comprarém faldillas, — faldillas y jipó.
— De quin color t' agrada — que t' estigui millor?
— De vermellet m' agrada — que n' es un bon color.—
Lo sastre que li feya — era 'l seu aymador
á cada punt d' agulla — hi posa un ram de flors,
cada cop d' estisora — hi fa un sospir ó dos.

VARIANTS.

Vers 2.

L' istiu y primavera — en tot temps hi ha flors.

Vers 4.

N' hi ha una donzelleta — que m' ha robat lo cor ,
es primeta de talla — y ben feta de corps.

NOTAS.

Aquesta cansó , lo mateix que la del pardal que
publicarem en lo volum segon, son mòlt populars

en lo Rosselló ; las variants que nosaltres ne posem son d'una versió rossellonesa, aixís no 's deu estranyar lo trobarhi las paraulas *consuelo*, *corps*, *talla* y algunas altras en boga y vivas encar en aquella part de l' antiga corona d' Aragó. Lo catalá que allí's parla es molt consemblant al nostre ó per millor dir igual, si be s' hi troban algunas paraulas ben catalanas que aquí las pendriam per arcaicas y algun qu' altre castellanisme (ja no parlém dels galicismes). Com mostra de la llenga que allí s' usa y s' escriu , posém aquí una poesia d' un poeta de Banyuls premiat, per altras composicions , en un certámen de Beziers.

L' EURA Y LO ROSER.¹

L' eura plena d' orgull , qu' havia dalt montat
se reia , un matí , d' un roser aceptat :
— Dins de la creació contas per un no res ,
no comprench pas perque Dèu ha fet los rosers :
 espia be tos magres rams
 que no son alts sols de tres pams ;
espiam be á jo , domino la contrada ,
del sol , avant ningú sempre veig la llevada » .
Lo roser , ofengut d' aqueix gran menyspreu ,
li respont dolsament , de la mes fresca veu :
*Sens aqueix olm robust , que 't serveix de tudor ,
no veurias tan alt del sol la resplandor . »*

La cansó de *Lo Canigó* aixís com *Lo pardal* , se troban , lletra y música , ricament estampadas en la preciosa col·lecció de cants populars pirinàichs que ha

¹ Aquesta poesia fa part d' un llibret de poesias que ab lo titol *Las flors de Canigó* ha publicat á Perpinyá En Pere Courtais de Banyuls.

publicat á Pau Mr. A. Lamazou. Es un preciós llibre que recomaném á tots los aficionats al art musical.

Del Romancerillo del Sr. Milá preném eix tros de la següent versió , diferenta de la que hem posat mes amunt.

Montanyas de Canigó
son frescas y regaladas ,
al demés ara al istiu
que las aigas son geladas.
Allí me n' hi estat tres anys
sens veure persona nada ,
sino un petit rossinyol
que nit y dia cantava :
« Rossinyol , bon rossinyol ,
Dèu te dó bona volada ;
á l' altra banda del riu
trobarás la mar salada
y dirás á mos parents
que mon pare m' ha casada...

Eix boci de cansó que posém al peu d' aqueixas ratllas , es (á lo que 'ns sembla) pertanyent á una versió antiga sobre 'l mateix tema ; aixís nos ho fan pareixe certas analogias que te sa fi ab la fi de las versions mes modernas.

Ne tallan una saya — de un bet á la manyé.
La 'n tallan trenta sastres , — l' han cusen trenta tres.

Sona , sona la viola ,
sona lo só cortés ,
mira que ballan damas
comptes y cavallers.

A cada estisorada — pesols de tres en tres ,
cada punta d' agulla — un ramet de l' aumés.

Al vestirse la saya — la nena fa un sospé.
—¿Qué 'n sospirau vos, nina,—que'n feu tan gran sospé?
—Sospiro de la saya — que tan estreta m' es.
Deixáume lo *punyalo* — que 'm daré un punt ó tres.»
Lo *punyalo* fou d' oro — del cor se 'l ne passé.
Ja l' agafa y se 'n tombe — y á la mar s' enfonzé.
—Xanta, xanta granota, — xant que prou pots xanté,
tens aigua pera beure — y nina per manjé.

VERSIÓ ITALIANA.

U j'era trei bei giuvo
Ch'i andavo a sijé ir prà,
Tra lur i díscurivo :
— Chi vinrà a purtée disnée? —
— U vinrà ra Franceschina
Che r'è ancur da maridèe. —
R'ha stendi ir manti an terra :
— O bei giuvo, avni a disnée. —
E dui lnr i mangiavo,
L'atr u 'n mangiava nent.
— Mangèe, mangèe bel giuvo
Chi posse travajèe
— Nun poss né mangèe nè beive,
Sun anamurà di vui.—
— Ajò ir me spus an Fransa,
Che l'è pi bel che vui :
Mi nun vi poss spusève,
Ir me spus l'á maggiur di vui. —
— Vi crumpirò ina vesta
Di trantadui culur ;
Vi ra farò tajè
Da trantadui sartur,
Vi ra farò chisi
Da due fije d'amur.
Ogni puntal d' aghigia
In massurin di fiur ;
Ogni pcitta custiretta
Vi darò in basin d'amur. —

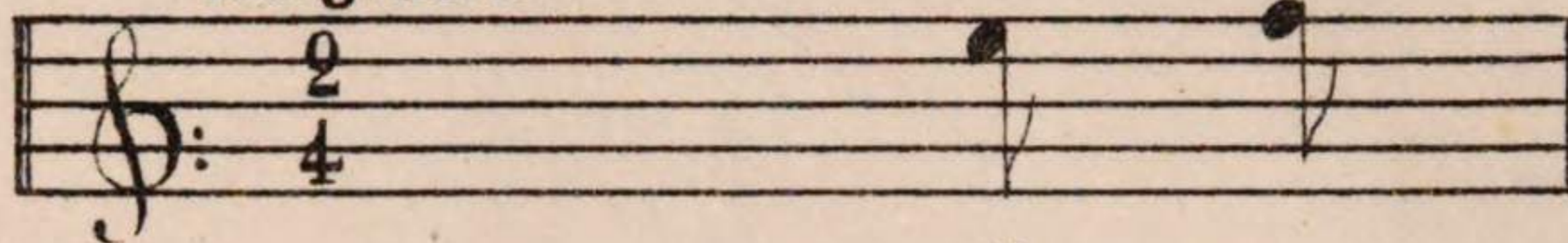
(*Canti Monferrini.* — Ferraro.)

LA SILETA.

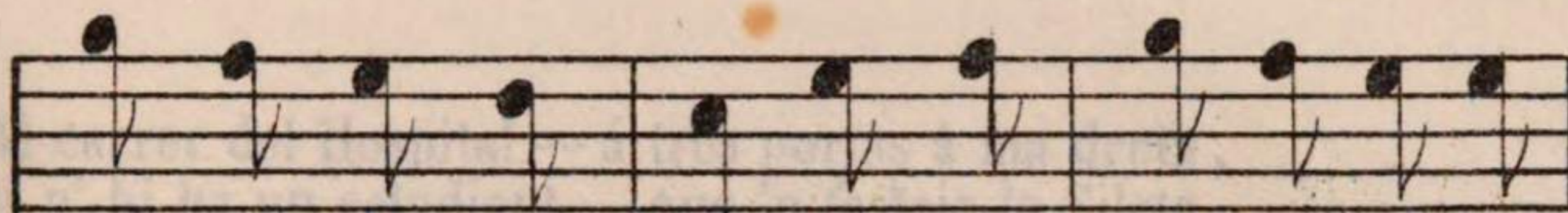
—••2963••—

SECRET

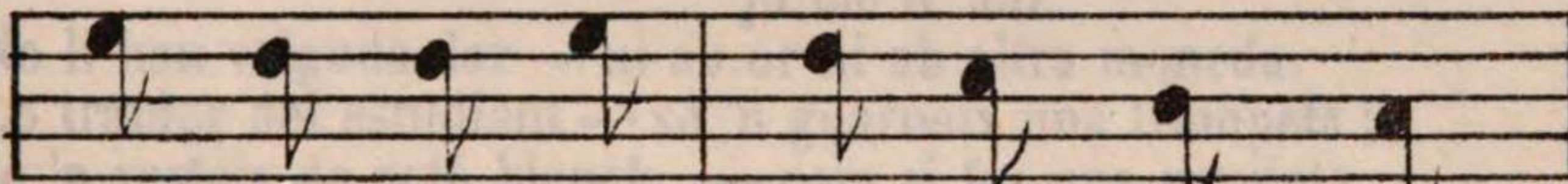
Con grazia

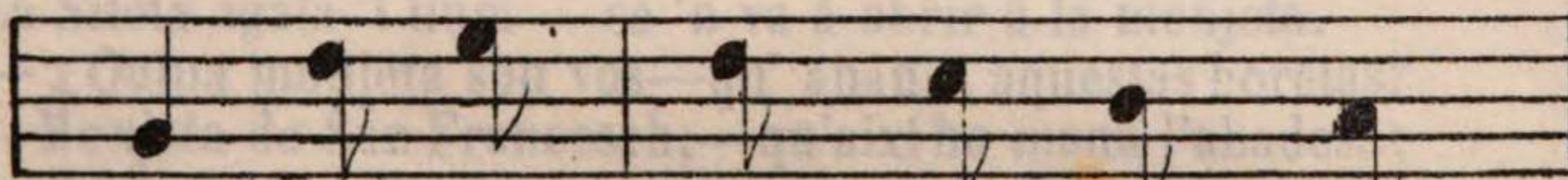
Al car—

rer del Hos—pi — tal á tres por—tas á ma—

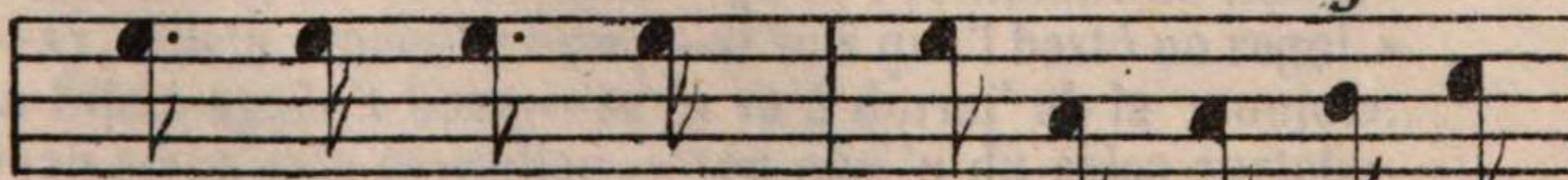
dre — ta ja n'hi ha un es — tu — di —

ant que'n fes ³ te — ja la Si —

le — ta jo men' a — ní jo men' a —

ní, to — ta so — le — ta jo men' a —

ni á la mar so — le — ta jo men' a — ní

Al carrer del Hospital.— á tres portas á ma dreta ,
si n' hi ha un estudiant — que 'n festeja la Sileta.

Jo me n' aní ,
jo me n' aní tota soleta ,
jo me n' aní.

No li han volguda dar — ni ab or ni ab altra moneda.

Lo traidor del estudiant — se 'n guarneix una trampeta ;
se 'n vesteix de cotó blanch , — com si fos una monjeta.

À las dotze de la nit — ja 'n trucava á la porteta.

—Ay, Sileta, baixa á obrir,—baixa á obrir á una monjeta».

La Sileta agafa 'l llum — se 'n va á obrir á la monjeta.

— ¿ Quina monjeta sou vos — qu' anáu á aquestas horetas?

— Monjeta de San Francesch, — qu' així ho mana l' abadesa ;
monjeta de San Francesch — que vinch de fer penitencia. »

— ¿ Qué li darém per sopar ? — « Un ouhet y una sopeta. »

Quan es á mig del sopar — la monja está nujadeta.

— Ay , monjeta que teniu ? — Perqué esteu enujadeta ? »

— Mestressa , lo que jo tinch — es por de dormí' soleta. »

— No dormiréu sola , no , — que vindrá la criadeta. —

— No hi vull la criada , no , — que hi voldria la Sileta. —

— Sileta , encenne lo llum , — ves al llit ab la monjeta. —

— Ay, mare, no hi vull anar — qu' es l' estudiant de lletra. »

— Ay, Sileta, encen lo llum, — si vols que 'l bastó no regni. »

La Sileta agafa 'l llum — se 'n va á dormí' ab la monjeta.

Quan son á mig despullar — veu que 'n du calsa curteta.

— ¿ De quin convent ne sou vos — que porteu calsa curteta ? »

— Del convent de S. Francesch — qu' així ho mana l' abadessa. »

Quan son per la nit enllá — ja n' hi parla d' amoretas.

— ¿ Quina monjeta sou vos -- que enrahonéu d' amoretas ?

-- Jo no sò monjeta , no , -- que sò l' estudiant de lletra ;
que jo só aquell estudiant — que 't pagava arrecadetas.

Al ser l' endemà al matí — sa mare l' ha cridadeta.
—Ay, mare, no'm vull llevar-bon dormí' fá ab la monjeta.

VARIANTS.

Vers 2.

Un pulit estudiant — ne festeja la Sileta.

*Ay Sileta del meu cor
cásathi y no 'm dongas pena ,
que n' has de saber de mi
si me'n tinch d'aná' á la guerra.*

Vers 4.

L' estudiant se 'n va á Vich — á vestirsen de monjeta.

Vers 22.

Quan son á mig despullar — ja li veu faixa de seda.
— Quina monjeta sou vos — que portéu faixa de seda ?

L' ANIMA CONDEMPNADA.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Second block of faint, illegible text in the upper middle section.

Third block of faint, illegible text, appearing to be a list or series of entries.

Fourth block of faint, illegible text in the middle section.

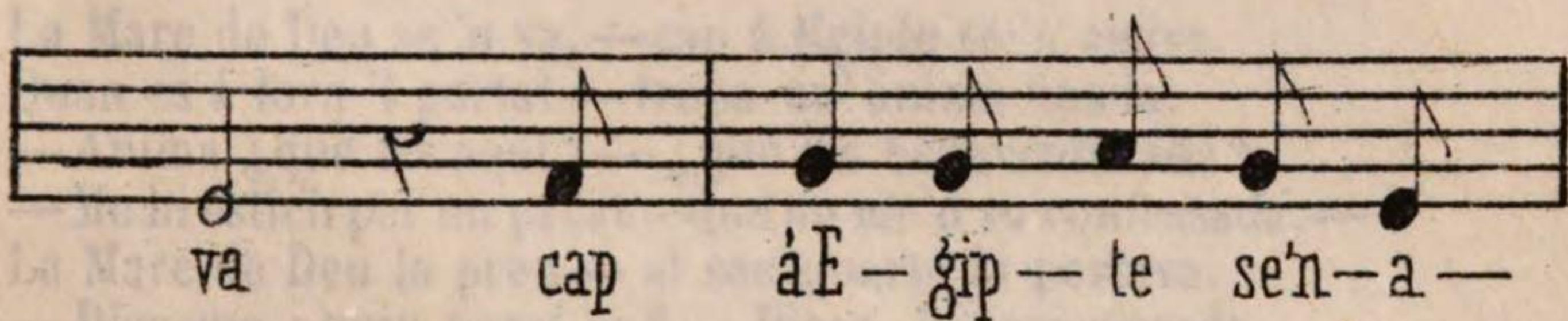
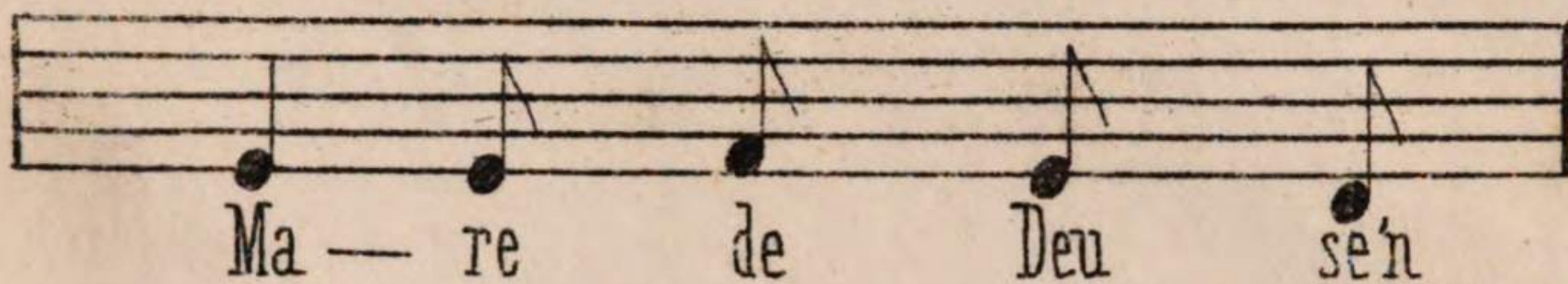
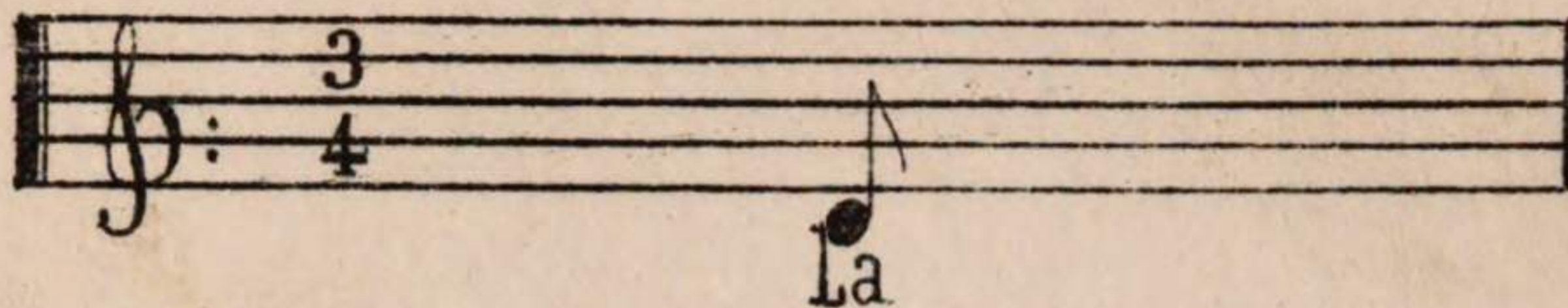
Fifth block of faint, illegible text, possibly a continuation of the list.

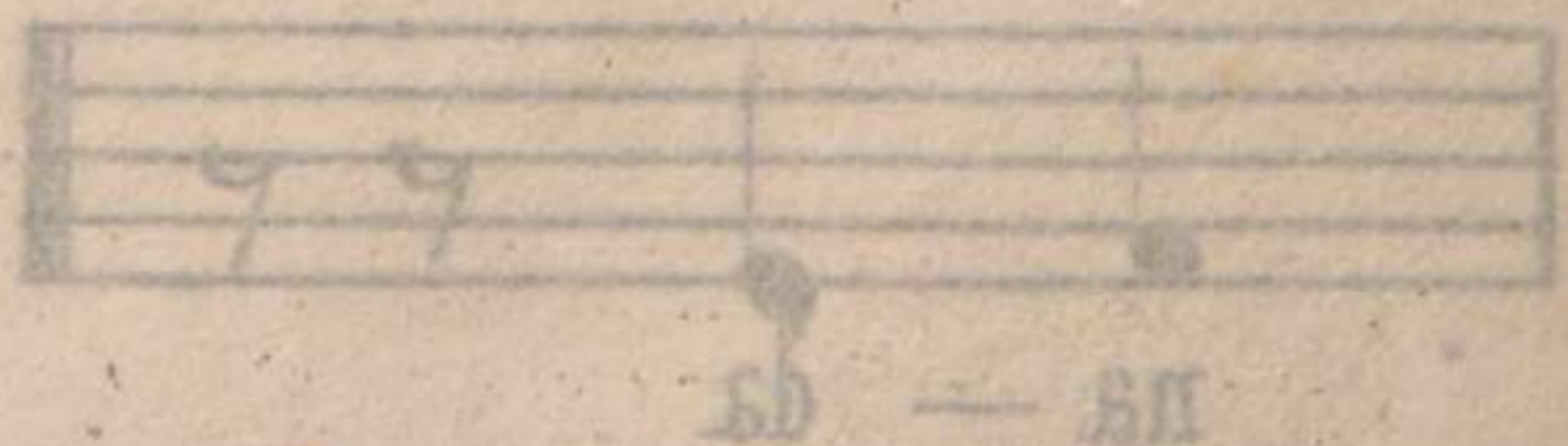
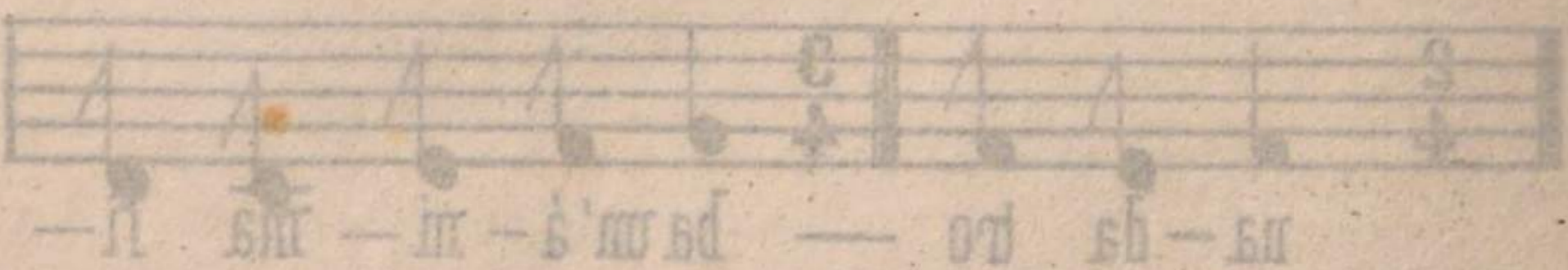
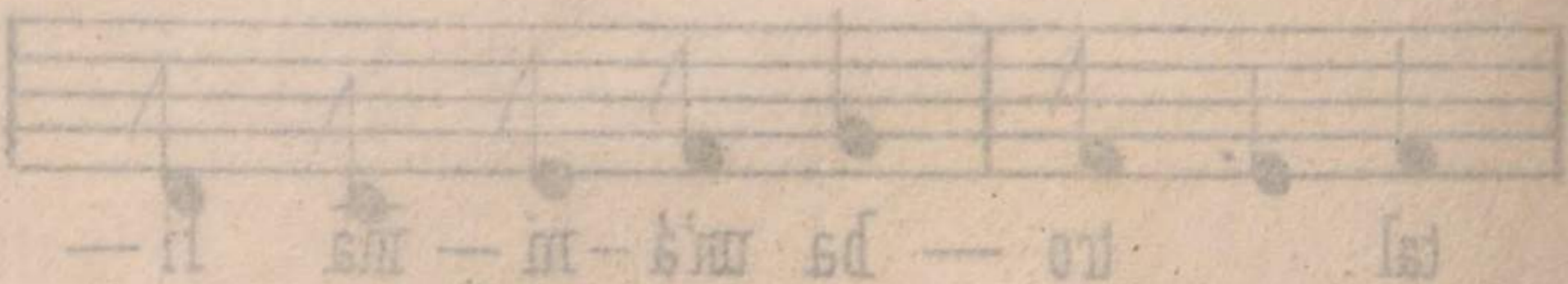
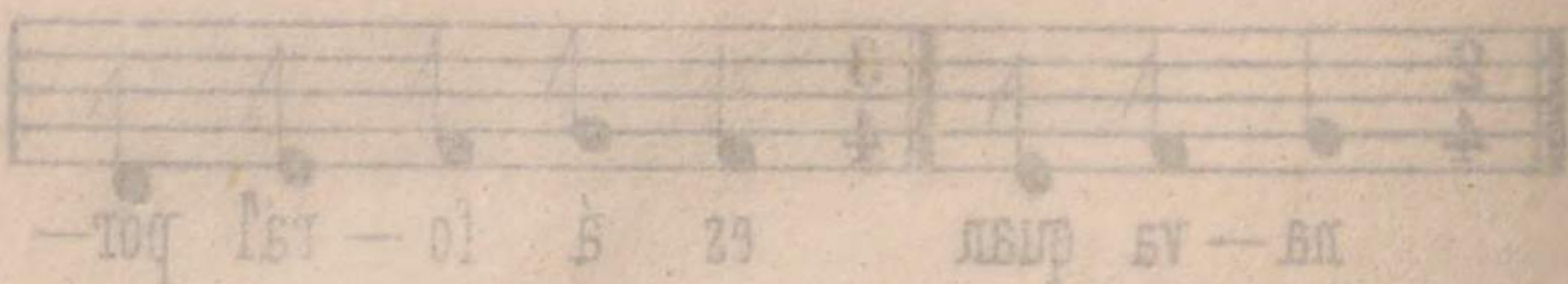
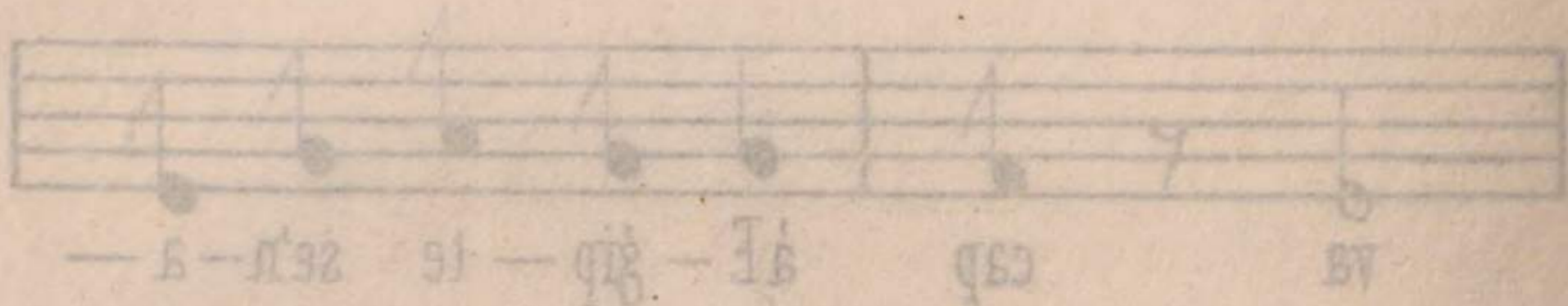
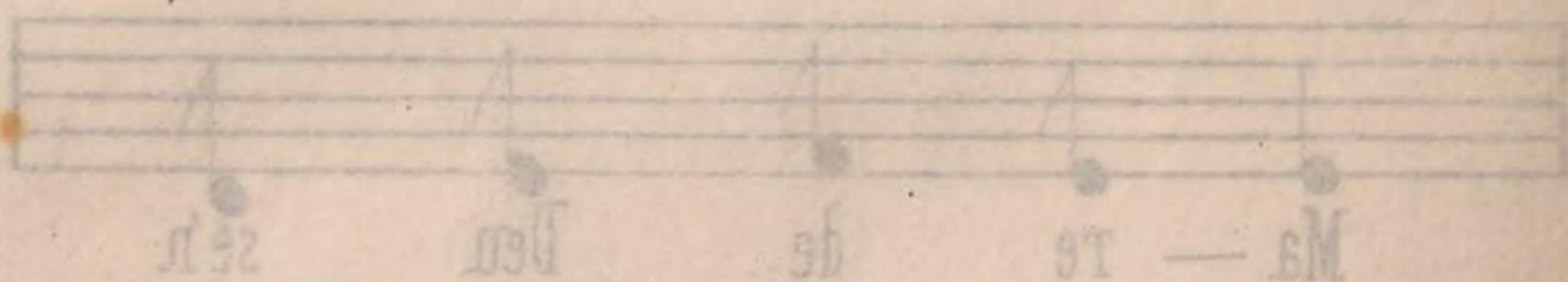
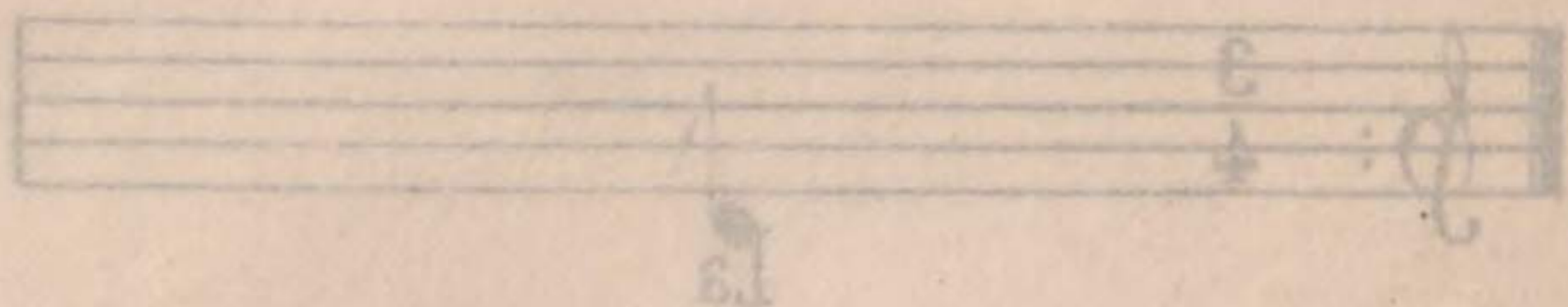
Sixth block of faint, illegible text in the lower middle section.

Seventh block of faint, illegible text, appearing to be a list or series of entries.

Eighth block of faint, illegible text in the lower section.

Ninth block of faint, illegible text at the bottom of the page.

La Mare de Deu se 'n va, — cap á Egipte se 'n anava.
Quan es á fora 'l portal — troba un' ánima finada.
— Anima ¿ que fas aquí? — ¿ que fas benaventurada?
— Me hi estich per un pecat — que no me'n so confessada. —
La Mare de Deu la pren — al seu quarto la portava.
— Dígasmе ¿ quin pecat es? — Digas, benaventurada.
— Lo pecat que jo n' he fet, — es no creure pare y mare. —
La Mare de Deu la pren — á San Miquel la portava.
— No 'm dirias, San Miquel, — las obras que Deu t'ha dadas?
— Las obras que Deu m'ha dat, — ser pesador de las ánimas.
— ¿ Me voldrias pesá' aquesta — qu' ara tot just ha finada?
— No pot ser, Mare de Deu, — qu'eixa ánima es condempnada. —
La Mare de Deu la pren — á San Joan la portava.
— Ne 'm dirias fill Joan, — las obras que Deu t'ha dadas?
— Las obras que Deu m'ha dat — ser contador de las ánimas.
— ¿ Me voldrias contá' aquesta — qu' ara tot just ha finada?
— No pot ser, Mare de Deu, — qu'eixa ánima es condempnada. »
La Mare de Deu la pren — cap als llims se l' emportava;
quan ne son á mig camí — lo seu fillet n' encontrava.
— ¿ Ahont anéu, la mia amor, — tan trista y desconsolada?
— Me 'n vaig als llims á portar — eixa ánima qu' ha finada.
Los teus administradors — no volen salvá, aquest' ánima.
Si la volias salvar, — no tindria de portarlhi.
— Ay, Mare, jo no 'u puch fer — qu'es ánima condempnada. —
— Tots los dias de sa vida — me 'n passava lo rosari. »
— Si aixó, Mare, es veritat — dalt del cel tindrà posada.
Tornéuosen cap al cel, — que jo ja l' he perdonada. —
Ab tres gotetas de llet — ne fa caure la balansa.

NOTA.

Aquesta cansó se sol cantar també ab los següents comensaments.

Dia del divendres sant — Nostre Senyor predicava.
Mentres predicava ell — un' ànima n' ha finada.
La Mare de Deu li diu : — «Puja benaventurada.»
— Ay ¿com ne pujaré jo, — si me 'n trobo boy cansada ? »
La Mare de Deu la pren — al seu quarto la portava.
— No 'm dirias filla meva — los pecats que tu tens ara ? »
— Los pecats que tinch, senyora, — he malehit pare y mare, » etc.

No'n fa pas l'espai d'una hora — que n'ha finat un' anima,
la Verge Santa la pren — y á ne 'ls llims se la 'n portava.

VERSIÓ SLAVA.

N' era un prat tot vert , ple d' una rosada de llàgrimas.
Dos ànimas atravessaren aqueix prat ; al darrera d' ellas
segua una gran pecadora.

Quan arribaren al paradís trucaren á la porta.

— Alséu vos , Pere , prenéu las claus , veyéu qui truca.

— Senyor , son dos ànimas que truncan : darrera d' ellas
hi ha una gran pecadora.

— Deixéu entrar á las dos ànimas : la pecadora que 's
quedi fora.

Mostréuli la via llarga que segueixen los pecadors que
van al infern. —

La pobre ànima se'n aná tot sanglotant , planyentse de
sos pecats.

Va allunyarse del cel y tant va plorar , que la sanch li va
pujar als ulls.

La Verge la trobava : — ¿ Que tens , ànima pecadora ?
¿ De que 't planys ?

— ¿ Com no 'm tinch de planye , si no sè que seré
de mí ?

Dampnada so á fer la via llarga que segueixen los pecadors que se'n van al infern.—

—Vina ab mí, ànima pecadora: jo pregaré per tu al meu fill.—

Quan arribaren al paradís trucaren á la porta.

— Alséuvos, Pere, prenèu les claus, veyéu qui truca.

— Senyor, es vostra Mare la que truca; darrera d'ella hi ha un' ànima pecadora.

— Deixéu entrar á la meva mare; la pecadora que's quedi fora.

Mostréuli la via llarga que segueixen los pecadors que van al infern.

— No'u vulgas aixís, Fill meu estimat; perdona aqueixa ànima pecadora.

— Mare estimada, pregúntali lo be qu' ha fet.

Quantas festas ha santificat, quants divendres á dejunat, quants pobres ha mantingut.—

— Ni he santificat las festas; ni he dejunat cap divendres;

ni he fet cap bona acció; sols he dat un xavo á un pobre.

— Anima pecadora, allarga, allárgam la má: jo't faré passar pels torments eternals, d'aquí't duré al abim, y del abim á la joya.

Un trist xavo t' ha guanyat lo Paradís ¹.

1 En l' Alta-Alsacia també hi existeix aquest cant.

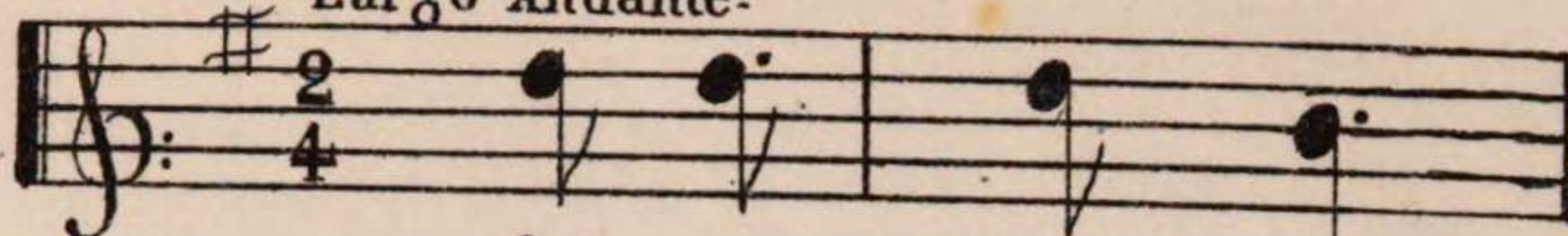
LA FILLA PERDUDA.

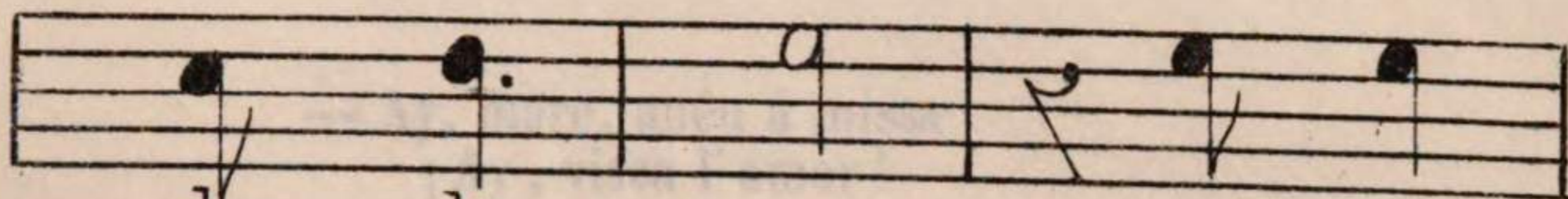
A. J. PERDUDA

Voz. 153.

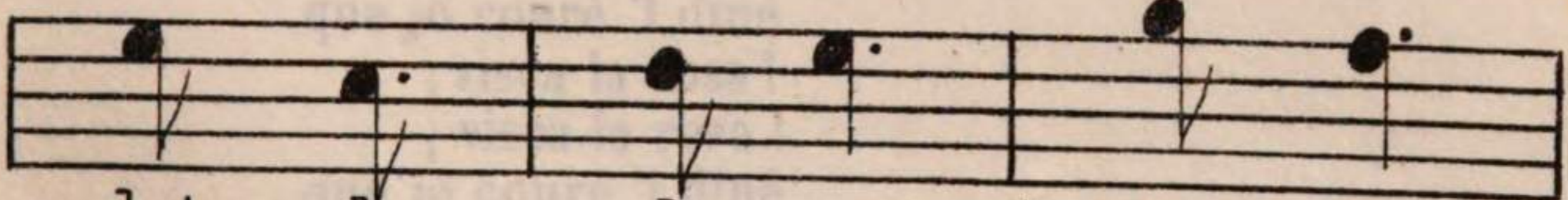
Largo Andante.

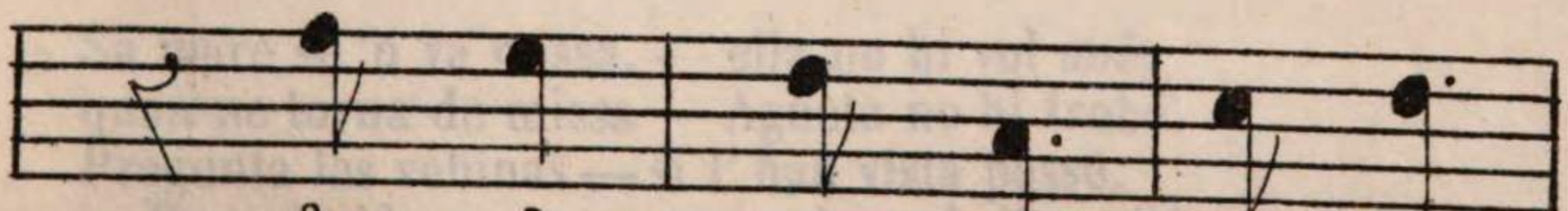
Si'm vo — — li — — au

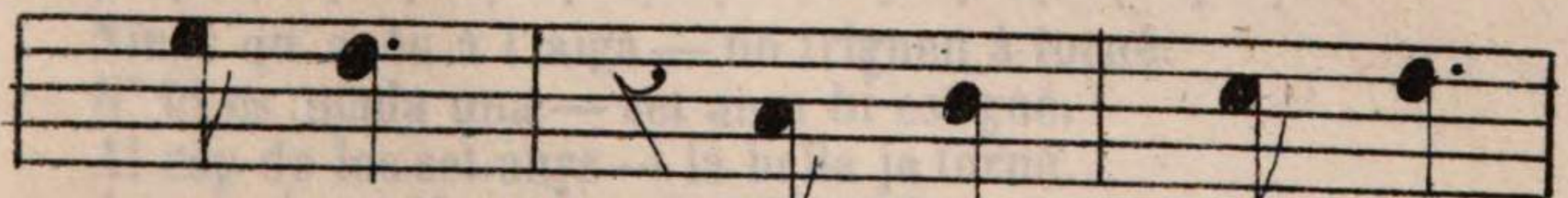
dar l'a — — mor, jo tam —

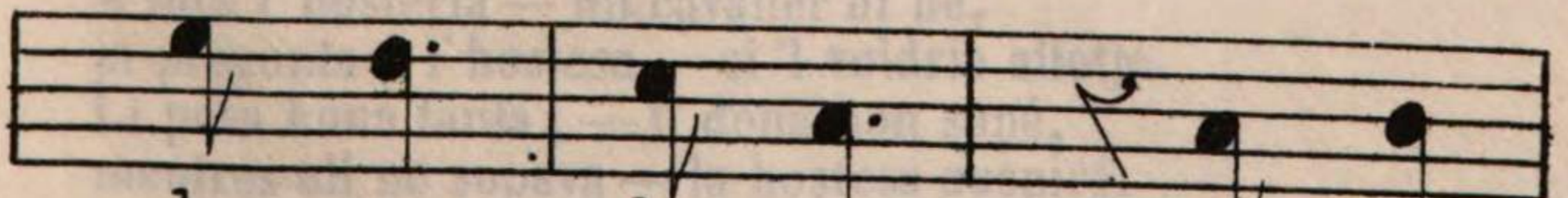
be'us lo do — na — — ri — a

Que di — — ri — a lo meu

pa — re, — — — la ma — — re quan

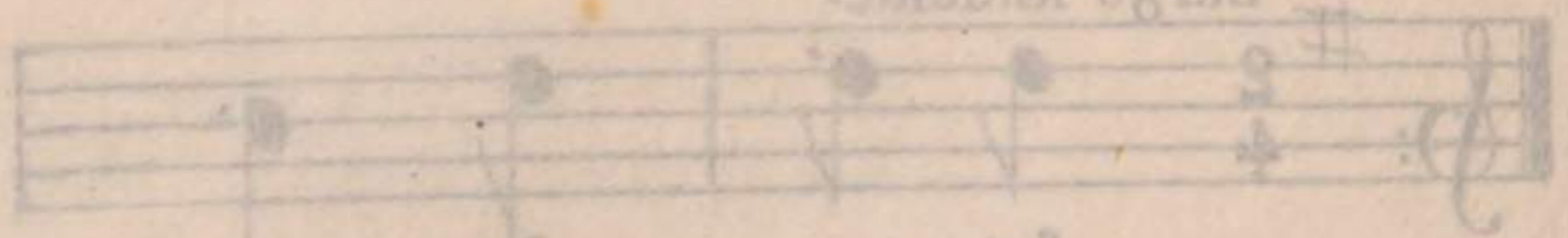
ho sa — — bri — a la ma —

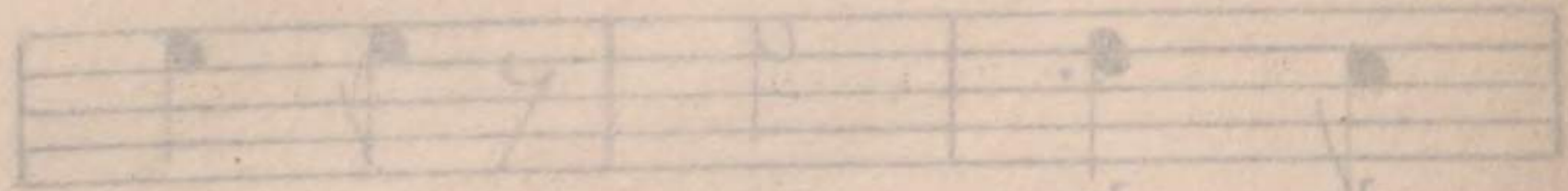
re quan ho sa — — bri — a

Handwritten title or page number, possibly "123456789".

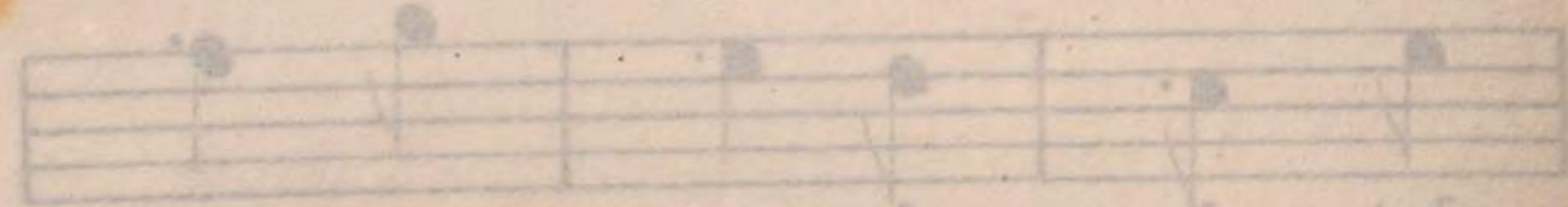
Largo Andante

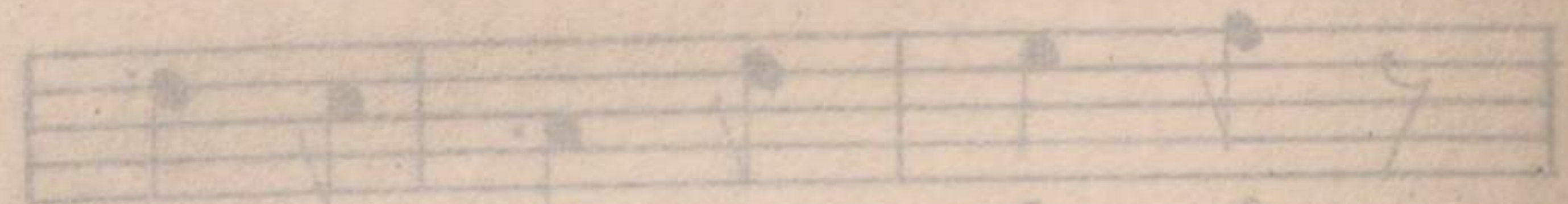
mi - - si - - ve - - ni

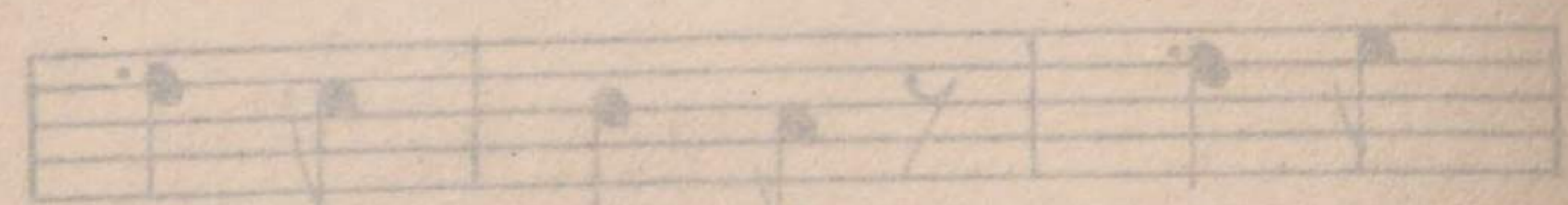
mi - - si - - ve - - ni

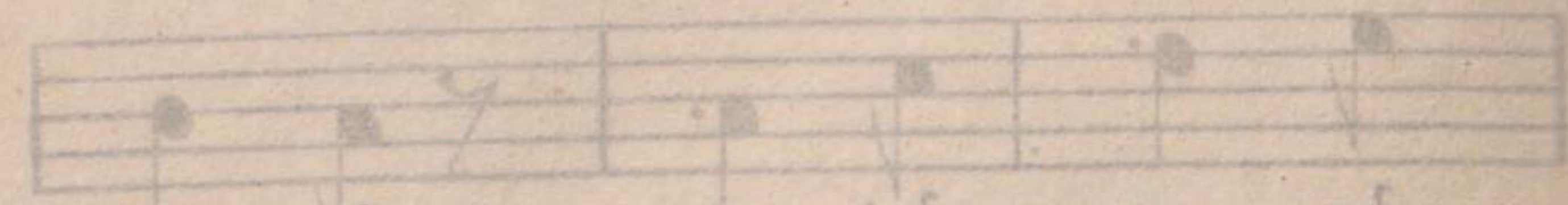
mi - - si - - ve - - ni

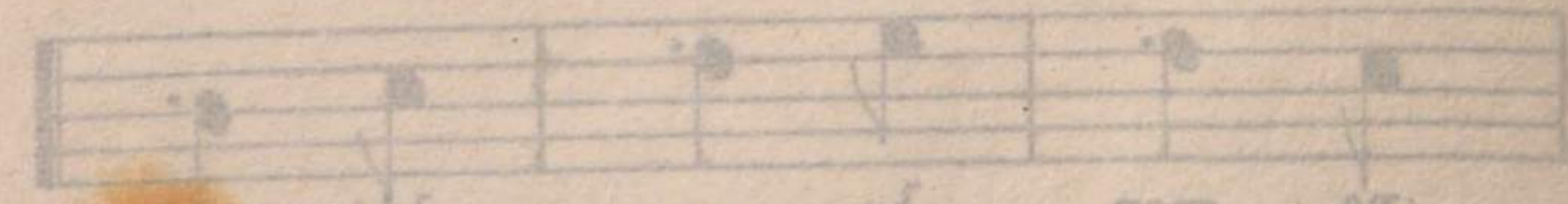
mi - - si - - ve - - ni

mi - - si - - ve - - ni

mi - - si - - ve - - ni

mi - - si - - ve - - ni

— Ay, mare, anéu á missa

¡ Ay, visca l' amor !

ay, mare, anéu á missa

¡ ay, visca l' amor !

que jo couré 'l diné

¡ visca la rosa !

¡ visca la rosa !

que jo couré 'l diné

¡ visca la rosa

en lo rosé' !

Sa mare se 'n va missa, — ella no hi vol ané,
quan ne torna de missa — Agneta no hi trobé.

Pregunta las vehinas — si l' han vista passé.

— Perqui n' ha passat una — ab un bell capité :
ne venia de l' aiga — qu' en lo torrent hi he. —

Ninas qu' anéu á l' aiga — no triguen á torné.

N' hi es anada una — set anys hi estigué.

Al cap de los set anys — la bella ja torné.

A casa de sa Meyra — ella hi aná á sopé.

A fora l' hosteria — un cavaller hi he,
ja pregunta á l' hostesa — si 'l voldria allotjé.

Li posa bona taula, — li dona bon sopé,
mentres ell ne sopava — la hostesa sospiré.

— ¿ Que suspira l' hostesa ? — ¿ Qué te que sospiré ?

— N' he perduda una filla. — Vosté si sembla be.

— Que 'm daria la hostesa — que jo la buscaré ?

— Cent lliuras tinch en bossa — totas las hi dare.

Y altrás cent y cinquanta — si poncelleta n' he.

— Aquí la te la filla — la filla que perdé.

Poncella ne sò mare — com poncella al rosé'.

VARIANTS.

Vers 13.

L'hostesa ja se 'l mira — y se 'l torna á mirè.
— Perque 'm mira l'hostesa? — perque 'm mira vosté?
— He perdut una filla — consemblanta á vosté.
— Que 'n pagaria hostesa — de poderla trobé?
— Cent escuts pagaria — de poderla trobè.
Y altres cent ne daría — que poncella tornè.

Vers 20.

Tan pura y tan poncella — com ho es la del rosè.
— Vina la meva filla — qu' un abrás te darè.

NOTAS.

D'aquesta cansó n' hi ha gran nombre de variants que 's cantan ab diferentas tonadas, quelgunas mes melanconicas, mes cap tan airosa con las que nosaltres d'entre totas hem escullit per la nostra versió.

No deixan de tindre molta analogía ab esta cansó, la provensal que comensa aixís:

qu' a 'no tant beio filho,
 jonino, lisqueto,
 belo coumo lou jour,
n' en sount tres capitannis
tous tres li fan la cour etc.

Y la italiana.

La fia del vilan
i dissu ch' l' e tant bela,
bianca e rossa come 'na fiu.
U j' e trei capitan-ni
ch' i van á fei l' amû.
Al pu bel di lor trei
U l' ha menaja an Fransa
Luntan dan so pais, etc.

De las dos tonadas que d' esta cansó publicuem, la primera es la mes popular: la segona no deixa de ser notable per lo seu caràcter mes aviat francés que catalá.

ts
es
l-
,

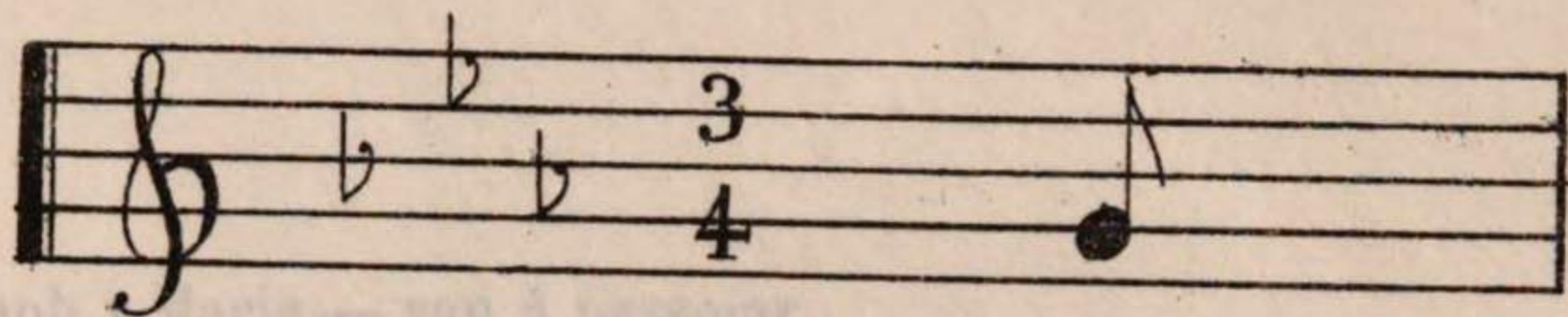
la
r
t-

ENUIG DE SANT JOSEPH.

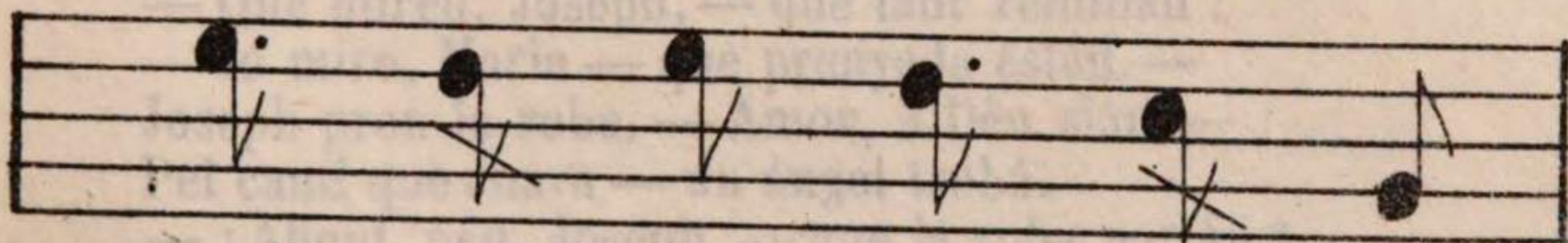
—••• 393 •••—

STAVEL

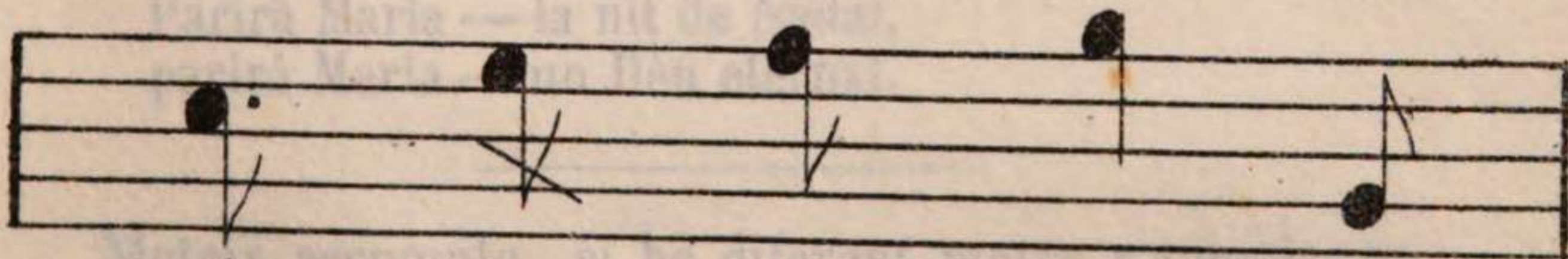
ERHARD DE ZANT JOSEPH

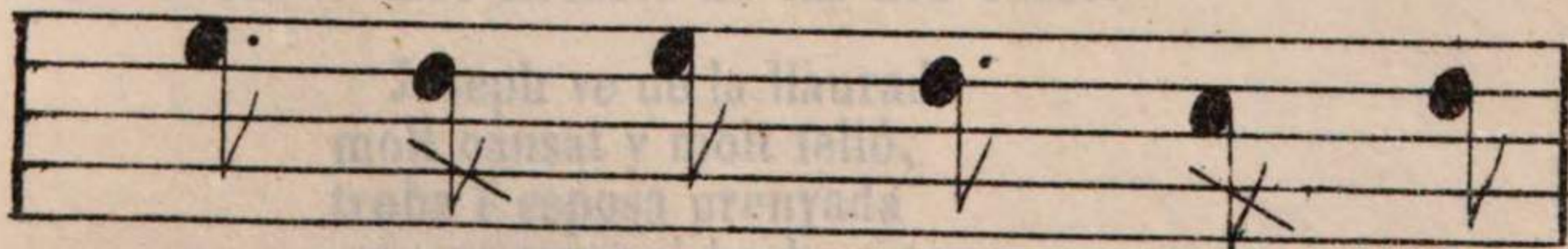
Jo —

seph y Ma — ri — a van

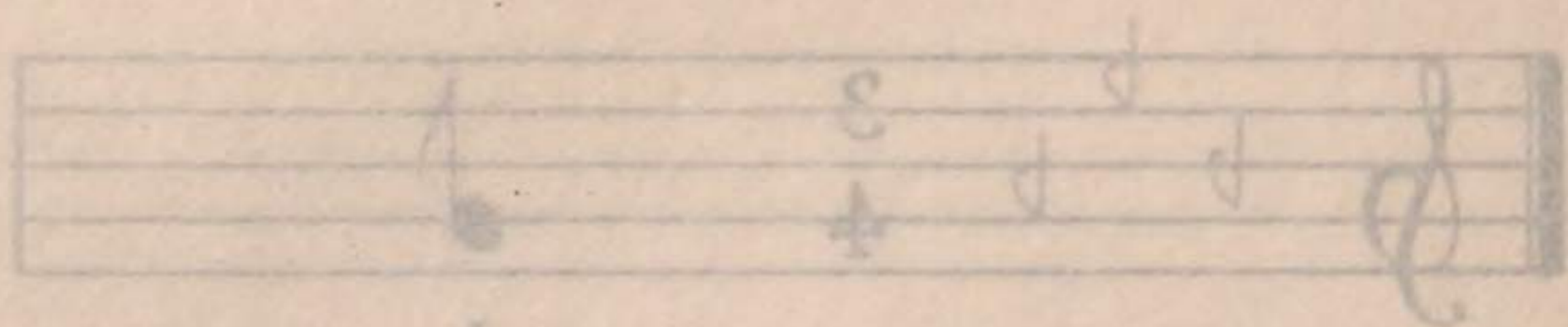
à pas — se — jar en

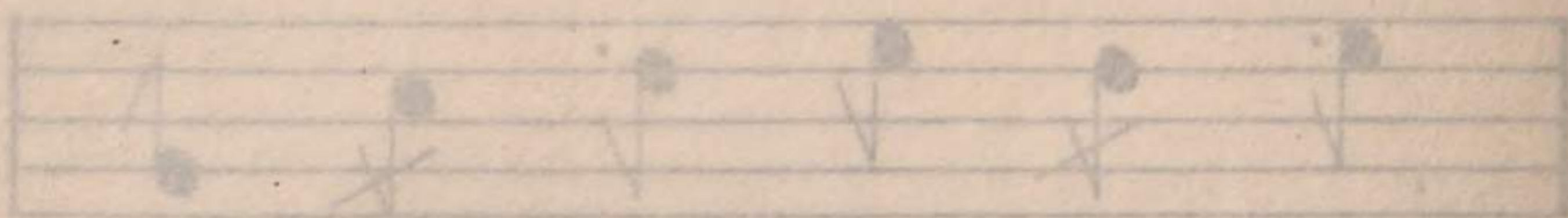
u — na font fres — ca va —

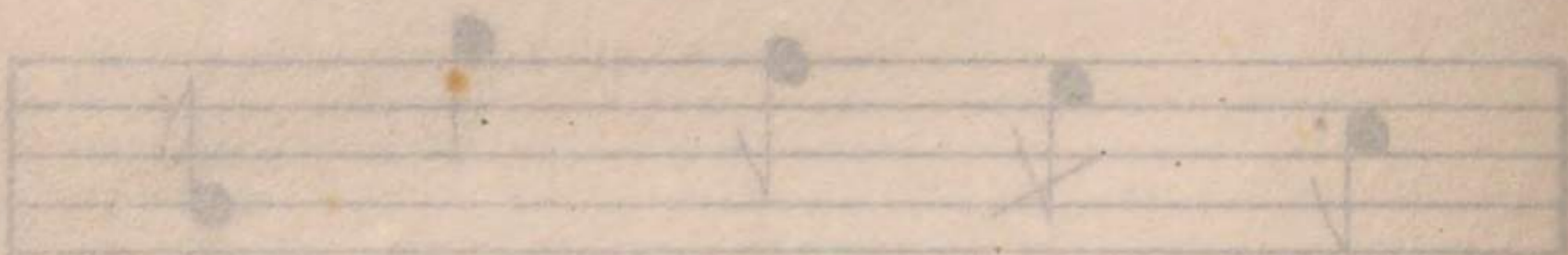
ren re — po — sar.

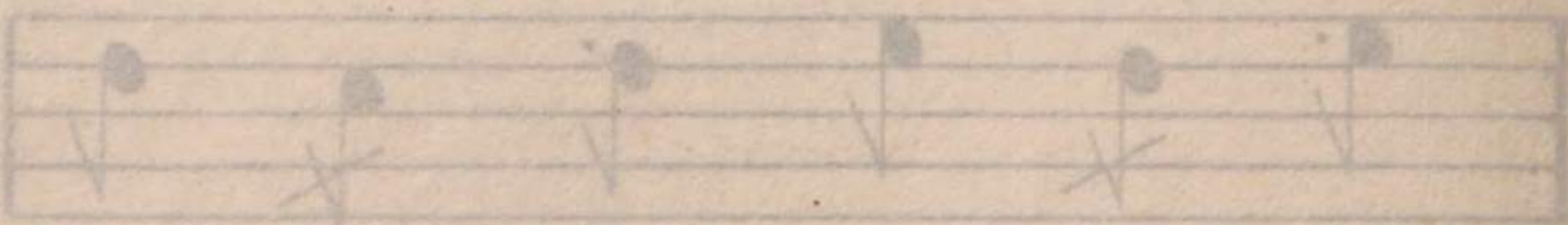
— ol

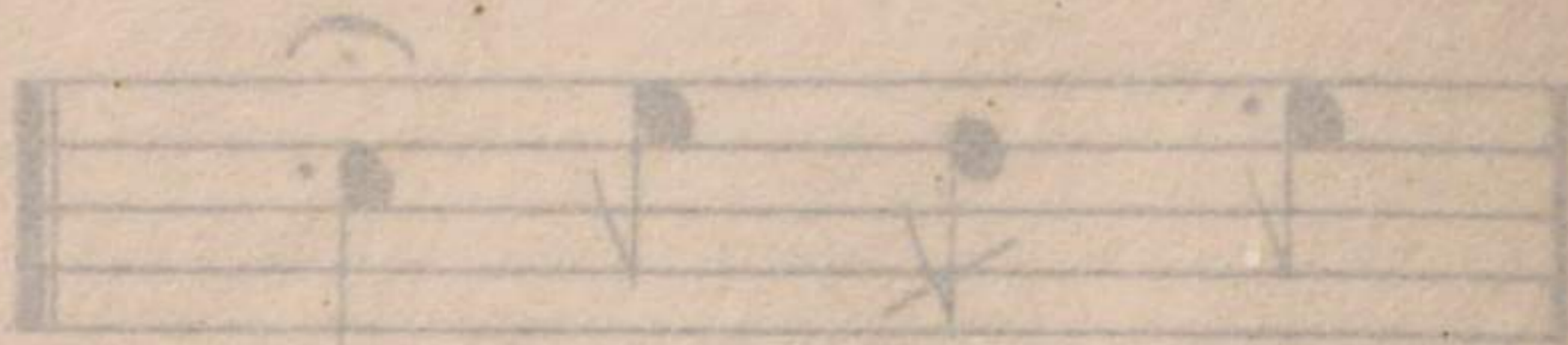
ABV B — M — SM Y hq32

AB [B] — 32 — 26Q B

— BV B3 — 291 1101 SM — D

161 16 — 291

Joseph y Maria — van á passejar.
En una font fresca — varen reposar.
Joseph se la mira, — la 'n torna á mirar.
— Qué miréu, Joseph, — que tant rehulláu ?
— Jo miro, Maria — que prenyada estáu. —
Joseph pren la roba, — Amor, á Dèu siáu. —
Pel camí que anava — un àngel trobá.
— ¿Ahont 'néu, Joseph, — que la roba portáu ?
— Maria es prenyada, — vull mudar d' hostal.
— Torneusen, Joseph, — al vostre palau.
Parirá María — la nit de Nadal,
parirá María — un Dèu eternal.

Mateix assumpto, si be diferent metro y tonada, te la següent versió, de la qual sols ne posem la lletra en rahó á ser lo mes notable de las dos cosas.

Joseph ve de la llaurada
molt cansat y molt felló,
troba l' esposa prenyada
que no sap qui ho ha fet, no.

De la soca naixia la rama,
de la rama naixia la flor,
de la flor naixia la Verge,
de la Verge 'l Redemptor.

Joseph pregunta al mosso :

— Mosso, ¿ qu' es estat aixó ?

— No 'm paguéu pas la soldada
per darvos tanta rahó. —

Joseph pregunta á Maria :

— Verge, ¿ qu' es estat aixó? —

La Verge, vergonyoseta,
no n' hi sap donar rahó.

Joseph pren la carbassa,
la carbassa y lo sarró.

Diu : « ¡ A Dèu siau, Maria !
may mes nos veurem los dos ! —

La Verge, vergonyoseta,
va darrera 'l sèu espos.

En sent á mitja costeta :

— Joseph, cansada estich jo.

— Sentéuvos aquí, Maria,
sota d' aquest pomeró.

— Joseph, havéume una poma.

— Maria, havéuvosla Vos. —

Las branquetas s' abaixavan
per virtut del Redemptor.

Ja se n' hi agenolla als peus
y li demana perdó.

— Ara si que veig, Maria,
que portéu lo Redemptor.

NOTAS.

En provensal existeix la següent versió. Es de notar que las dos catalanas tenen cada una d' ellas part de la provensal ; lo que 'ns fa creure que las nostras son dos reminiscencias d'aquella, la qual, aventaja á las nostras, precis es confesarho.

Tant aquesta cansò com la que la segueix, son de las que 's cantan per Nadal en los pesebres: y es tanta l'abundó que n' hi ha d' aquesta classe, que prou se 'n podria fer un volum. Segons tenim entés no manca qui tracta de ferho.

San Jausé eme Mario — se 'n van tous dous proumenar.
Dins lou jardin que proumenon — un tant bel aubre l' y a.
La Viergi li prend envio — de soun fruit voudrie mangear.
La Viergi ausso ses manetos — lou pumier s'es abeissat.

Sant Jausé n'en voou tant faire,—lou poumiers'es enaussat.
—Aro iou coneisse, Viergi,—que siatz, Viergi, en verita.—
La Viergi li prend envio — á Bethelem vou anar.
Quan neu es vers les onz'houros—la Viergi voou enfantar.
—Sant Jausé aro t' en pregue—cerco gens per m'assistar.
—Ah ! Mario touto puro,—ouunte iou me fau anar ?
—Vai enco de l'houstagiero—touto la nuech l'y au cantat.—
De long soun camin rescontro — uno filho senso bras.
—La Viergi eila te prego — que la vengues assistar.
— Coumo vouretz que l'assiste—siou no filho senso bras.—
An pas marchat un quart d'ouro—que la filho aguet ses bras.
Aco es lou proumier miracle — que Jesuchrist ague fach.

En LA FUGA IN EGITTO, de la col-lecció publicada per G. Pitre (Canti popolari siciliani) s'hi troba també 'l miracle del arbre, si be ab mes propietat dut á joch.

...Sutta un peri di parma s' assittaru,
Maria ddi belli frutti risguardava
e riguardannu ddu locu umili e caru,
quattru di ddi frutti addisiava.
Ascuta e senti stu mâculu raru:
la stissa parma li rrami calava;
li gratuli á Maria cci apprisintau,
Maria li cogghi e la parma s' arzau.

— 215 —
— 1. —
— 2. —
— 3. —
— 4. —
— 5. —
— 6. —
— 7. —
— 8. —
— 9. —
— 10. —
— 11. —
— 12. —
— 13. —
— 14. —
— 15. —
— 16. —
— 17. —
— 18. —
— 19. —
— 20. —
— 21. —
— 22. —
— 23. —
— 24. —
— 25. —
— 26. —
— 27. —
— 28. —
— 29. —
— 30. —
— 31. —
— 32. —
— 33. —
— 34. —
— 35. —
— 36. —
— 37. —
— 38. —
— 39. —
— 40. —
— 41. —
— 42. —
— 43. —
— 44. —
— 45. —
— 46. —
— 47. —
— 48. —
— 49. —
— 50. —
— 51. —
— 52. —
— 53. —
— 54. —
— 55. —
— 56. —
— 57. —
— 58. —
— 59. —
— 60. —
— 61. —
— 62. —
— 63. —
— 64. —
— 65. —
— 66. —
— 67. —
— 68. —
— 69. —
— 70. —
— 71. —
— 72. —
— 73. —
— 74. —
— 75. —
— 76. —
— 77. —
— 78. —
— 79. —
— 80. —
— 81. —
— 82. —
— 83. —
— 84. —
— 85. —
— 86. —
— 87. —
— 88. —
— 89. —
— 90. —
— 91. —
— 92. —
— 93. —
— 94. —
— 95. —
— 96. —
— 97. —
— 98. —
— 99. —
— 100. —

— 101. —
— 102. —
— 103. —
— 104. —
— 105. —
— 106. —
— 107. —
— 108. —
— 109. —
— 110. —
— 111. —
— 112. —
— 113. —
— 114. —
— 115. —
— 116. —
— 117. —
— 118. —
— 119. —
— 120. —
— 121. —
— 122. —
— 123. —
— 124. —
— 125. —
— 126. —
— 127. —
— 128. —
— 129. —
— 130. —
— 131. —
— 132. —
— 133. —
— 134. —
— 135. —
— 136. —
— 137. —
— 138. —
— 139. —
— 140. —
— 141. —
— 142. —
— 143. —
— 144. —
— 145. —
— 146. —
— 147. —
— 148. —
— 149. —
— 150. —

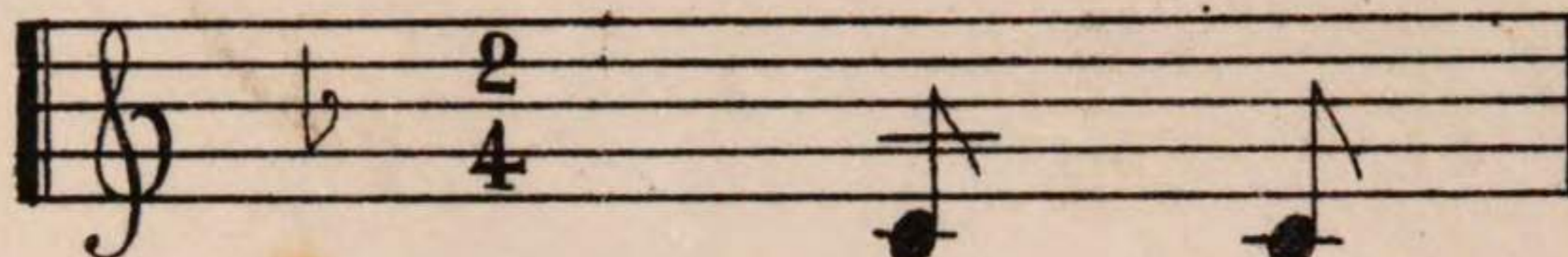
— 151. —
— 152. —
— 153. —
— 154. —
— 155. —
— 156. —
— 157. —
— 158. —
— 159. —
— 160. —
— 161. —
— 162. —
— 163. —
— 164. —
— 165. —
— 166. —
— 167. —
— 168. —
— 169. —
— 170. —
— 171. —
— 172. —
— 173. —
— 174. —
— 175. —
— 176. —
— 177. —
— 178. —
— 179. —
— 180. —
— 181. —
— 182. —
— 183. —
— 184. —
— 185. —
— 186. —
— 187. —
— 188. —
— 189. —
— 190. —
— 191. —
— 192. —
— 193. —
— 194. —
— 195. —
— 196. —
— 197. —
— 198. —
— 199. —
— 200. —

— 201. —
— 202. —
— 203. —
— 204. —
— 205. —
— 206. —
— 207. —
— 208. —
— 209. —
— 210. —
— 211. —
— 212. —
— 213. —
— 214. —
— 215. —
— 216. —
— 217. —
— 218. —
— 219. —
— 220. —
— 221. —
— 222. —
— 223. —
— 224. —
— 225. —
— 226. —
— 227. —
— 228. —
— 229. —
— 230. —
— 231. —
— 232. —
— 233. —
— 234. —
— 235. —
— 236. —
— 237. —
— 238. —
— 239. —
— 240. —
— 241. —
— 242. —
— 243. —
— 244. —
— 245. —
— 246. —
— 247. —
— 248. —
— 249. —
— 250. —

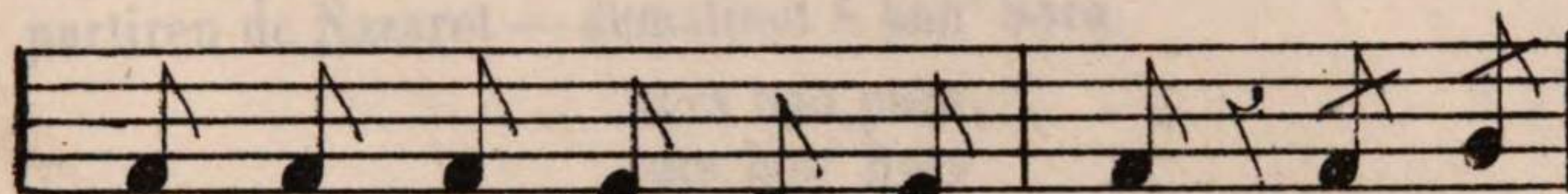
ALEGRIA DE SANT JOSEPH.

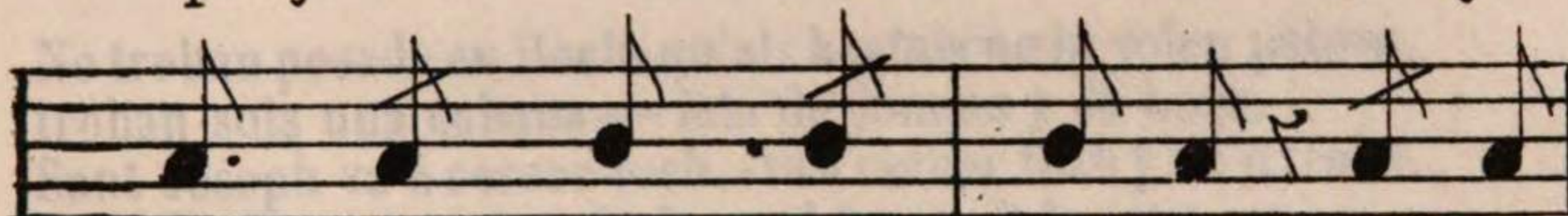
ALGERIA DE SAINT JOSEPH

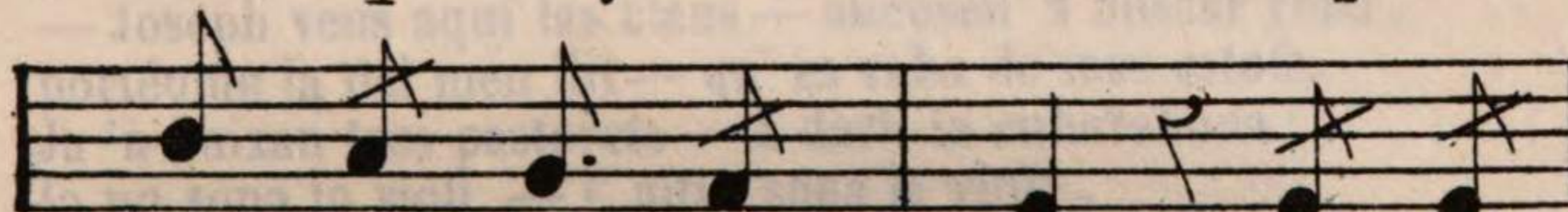
Sant Jo —

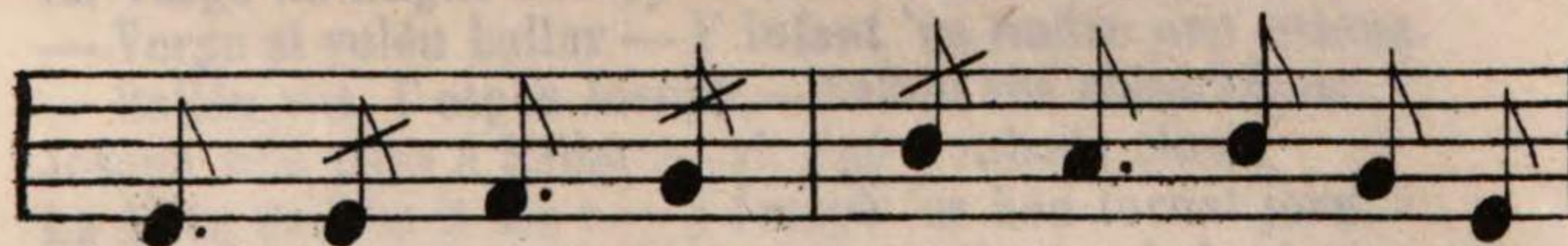
seph y la Ma — re de Deu fe — yan

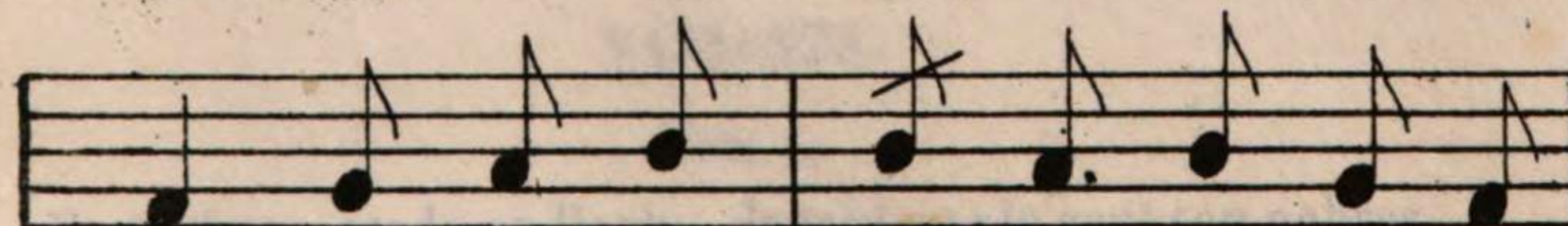
com — pa — nyi — a bo — na par — ti —

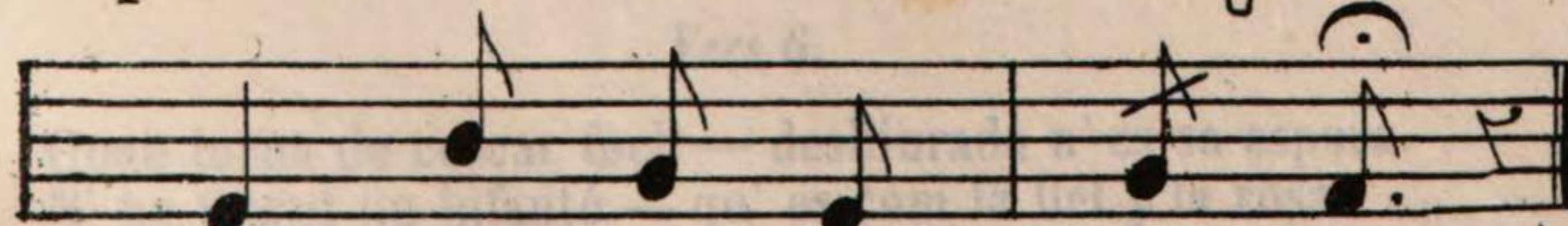
ren de Na — za — ret de ma —

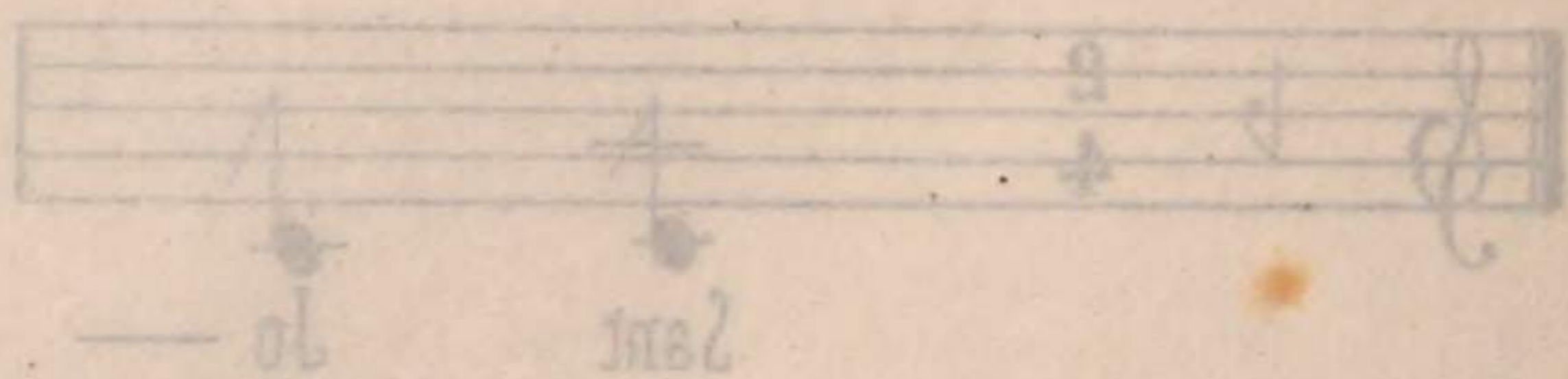
ti — net á bo — n'ho — ra á ra bon

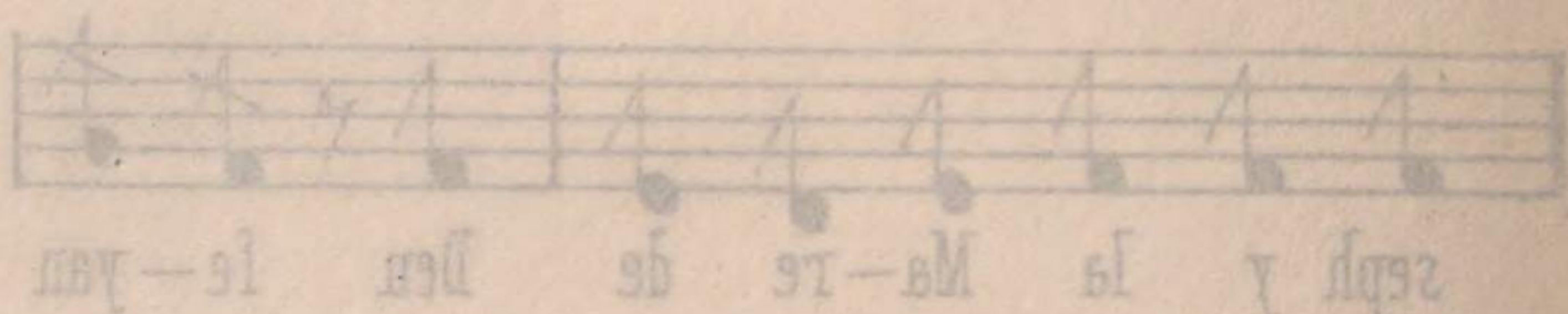
punt á — ra bon ho — ra reg — na del

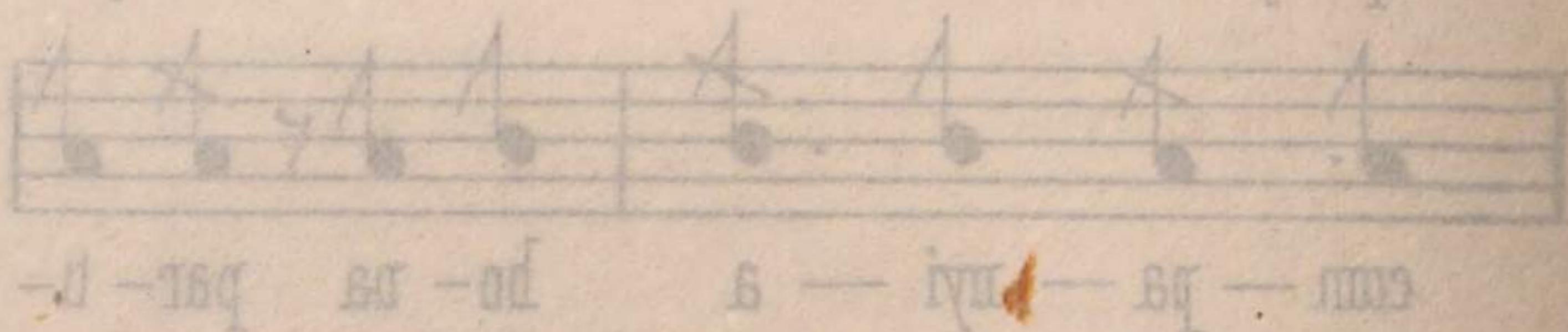
cel em — pe — ra — do — ra

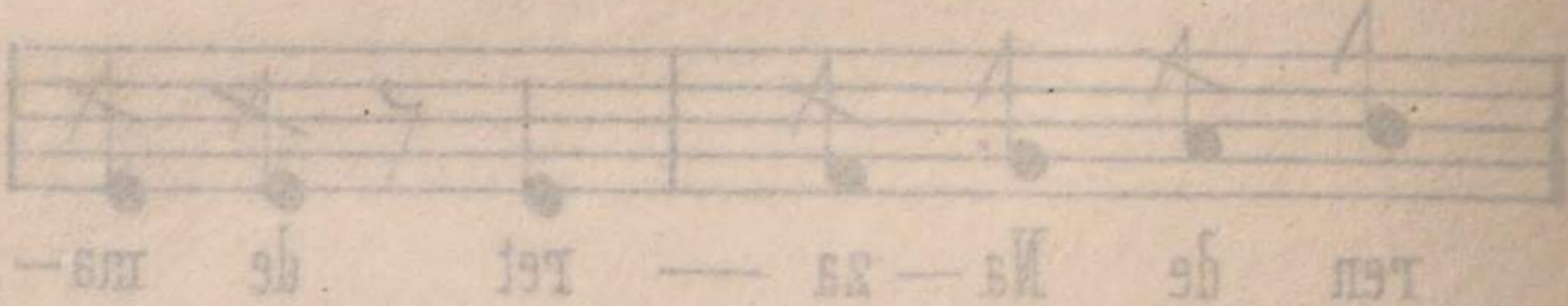
— lo — 2am

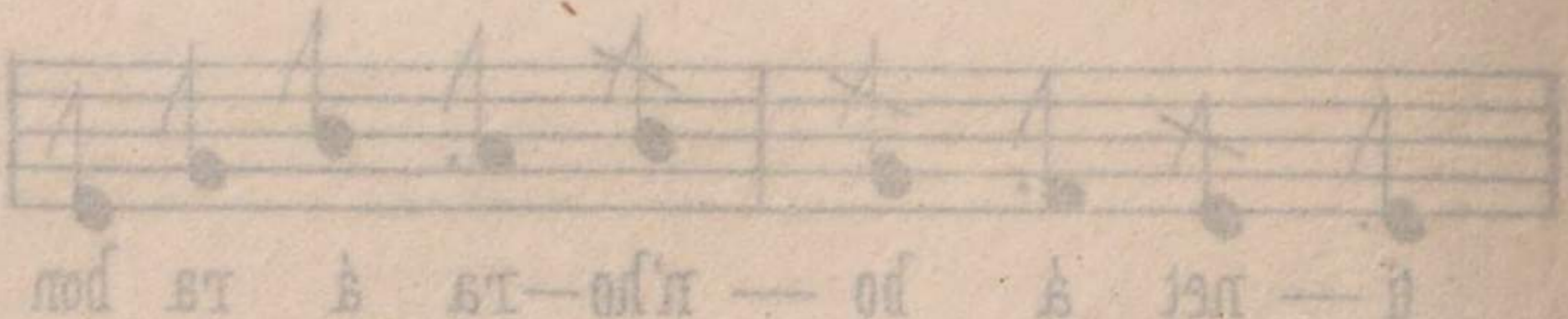
moy — 91 der de st — Ma — te la seph y

— a — qui — pa — ma — con — pa — ra — do — ra — do

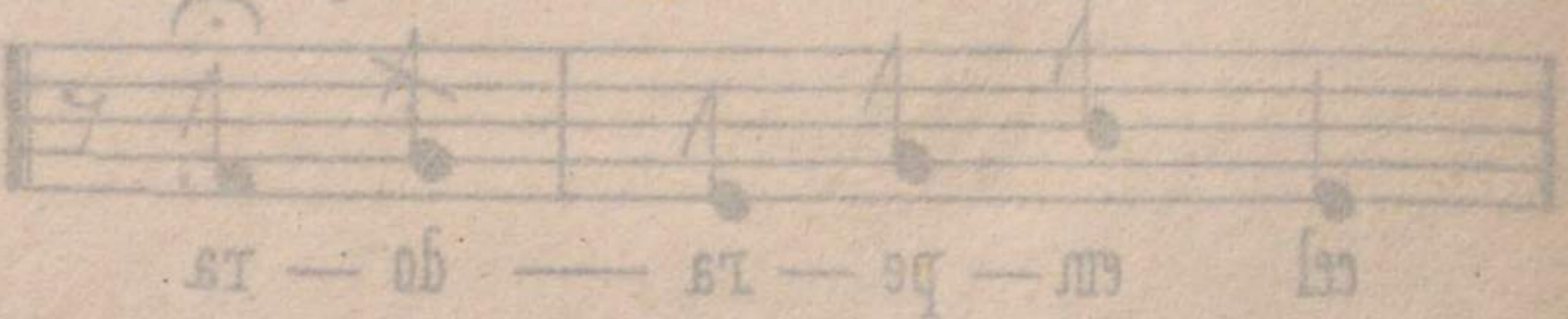
— de — ma — sa — — rei — de ma —

— a — nei — a — do — — no — ta — a — ta — pon

— a — ta — pon — ta — reg — na — del

— a — ta — em — pe — — ta — do — ta

Sant Joseph y la Mare de Dèu — feyan companyia bona ,
partiren de Nazaret — dematinet á bon' hora.

Ara bon punt,
ara bon' hora
regna del cel ,
emperadora.

No troban posada en lloch—qu'als hostals no hi volen pobres,
troban sols una cabana — feta de jonchs y de boga.
Sant Joseph va á cercar foch,—va á cercar foch y no'n troba.
Mentre n' era á cercar foch — n' ha parit la seva esposa ,
n' ha parit un infantó, — un infant com una rosa.
— Joseph veus aquí las claus — anéusen' á buscar roba ,
portéume la del meu llit — qu' es roba de mes estofa.
Ja 'n baixan tres pastorets — á darli la enhorabona ;
lo un sona lo violí, — l' altre sona la viola ,
l' altre sona 'ls cascabells — per ferne música bona.
La Verge ha tingut un noy — encara no fa tres horas.
— Verge si voléu ballar — l' infant 'us tindrè una estona.
— Balléu vos, l' espos Joseph,—balléu vos enhorabona.
Joseph se'n posa á ballar — ab jipó y calseta closa.
La Mare de Dèu li diu : — « Joseph 'us heu tornat jove. »
— Maria be ho tinch de fer—si es nat lo rey de la gloria.

VARIANTS.

Vers 3.

No troban posada en lloch—de tant que la gent son pobres.
Se 'n fan una barraqueta — tota de jonchs y de boga.

Vers 6.

Quan torna de cercar foch — deslliurada n' es sa esposa.
N' ha tingut un infantó — qu' es com la llet y la rosa.

— Verge si voleu ballar — lo fill us tindré una estona.
— Això no 'u faré, Joseph, — que no estich prou delitosa.

ALTRA VERSIÓ.

De Joseph y de María
ne dirém una cansó
y també alguna historia
ab molta devoció,
de un cas que ha succehit
la gara, gara,
de un cas que ha succehit
en Betlem aquesta nit.

En Betlem una hermosura
de una donzella que 'us dich,
s' es casada sens procura
ab un vell molt aixarit,
y en Betlem, peregrinant,
n' ha tingut un bell infant.

A dintre de l' establia
entre 'l bou y lo pollí,
la Verge se es admirada,
San Joseph lo recullí.
Los dos cansats del camí
se 'n posavan á dormí'

— Ay, aymat Joseph, despértat,
y fes foch que jo t' ho dich,
per escalfá la camisa
de nostron fill Jesucrist.—
En haventli dat mamar
ja 'l ne tenen de volcar.

En 'cabant de darli teta
ab lo seu pit verginal,
va posar la camiseta
dessobre son devantal,
y sobre l' escambellet
va posarhi 'l bolqueret.

— Ay, aymat Joseph, despertat,
qu' es hora de treballar,
que n' has de fe' un bressolet
perque hi puga reposar,
que n' has de fe' un bressolet
per bressar nostron fillet.—

— No s' enuji la mia dama
no es hora de treballar.
Mentres la música soni
no vull fer mes que ballar.
Cuydéus' de darli mamá',
la gara, gara,
qui ha fet avuy farà demá.

NOTA.

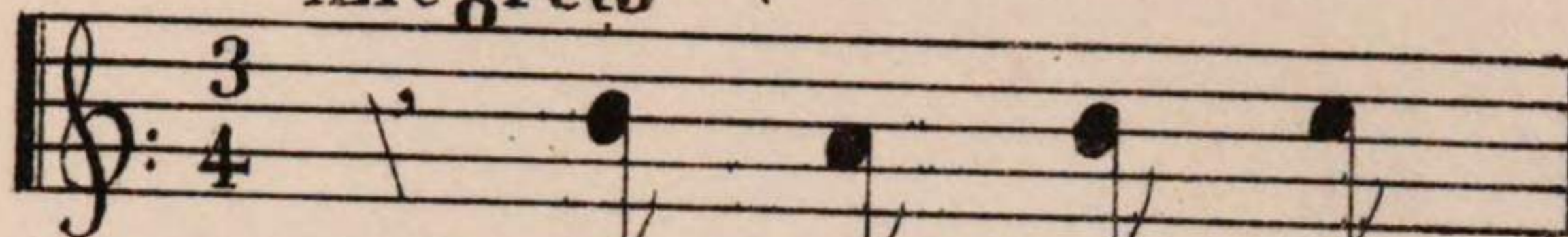
No cal fer cas de la llanesa ab que 's tracta escena tan de si delicada, perque aixís es com la tracta y per forsa á de tractarla lo poble. Si eixa lley de cançons fossen propias y eruditas ja no serian populars.

LO FRARE NAMORAT.

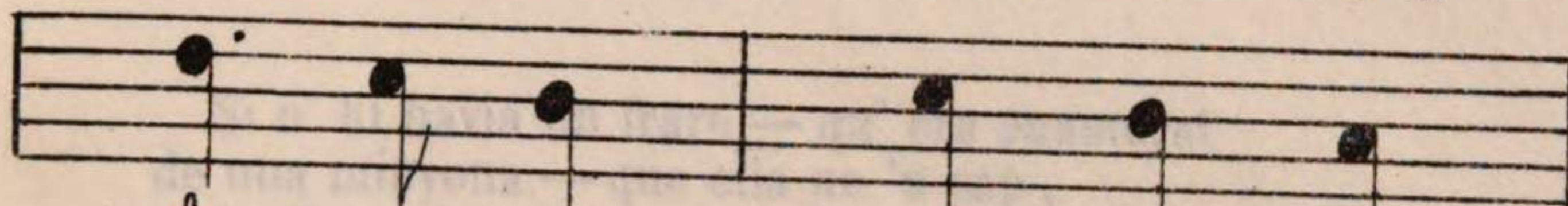

TO FRERE NAMORAT

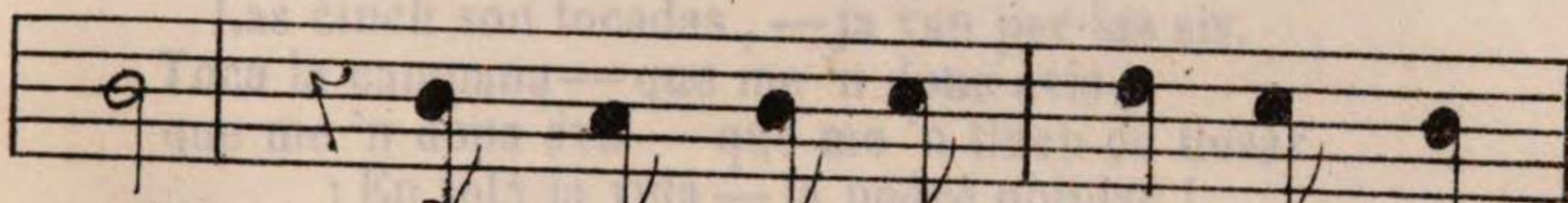
Allegretto

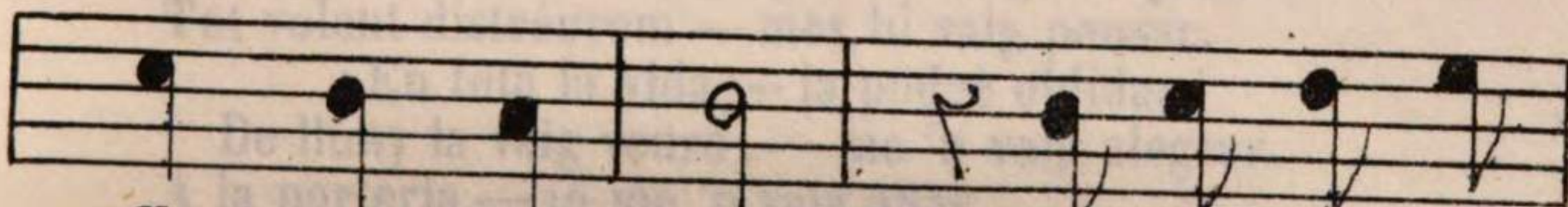
Si n'hi ha — vi — a un

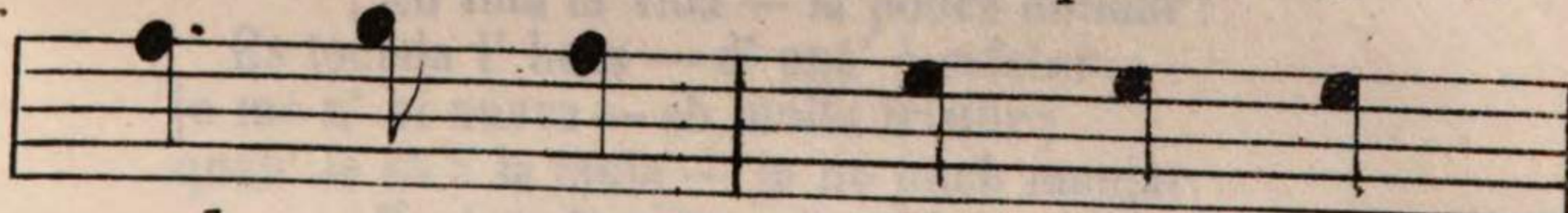
fra — re que — — ra na — mo —

rat de — u — na mi — nyo — na que —

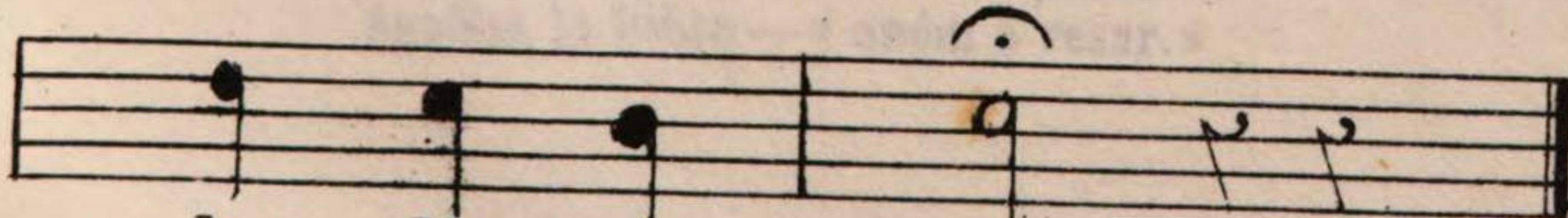
lla no — 'u sab que lla no — 'u

sab que jo li vul — ga

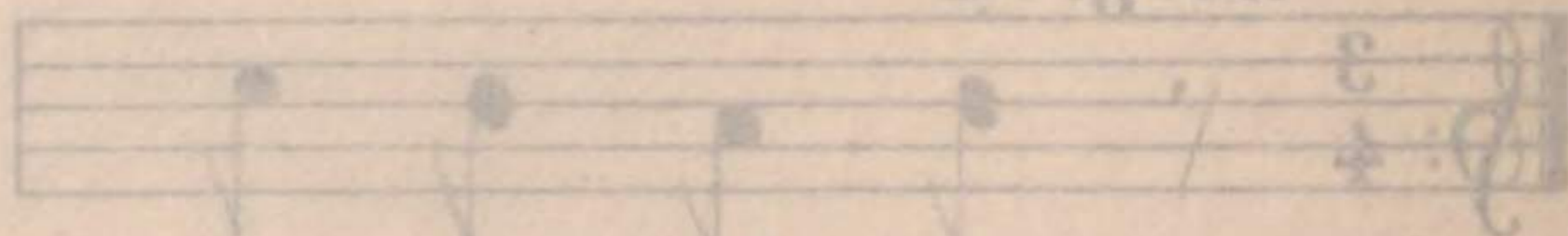

be En to — ta ma vi — da no

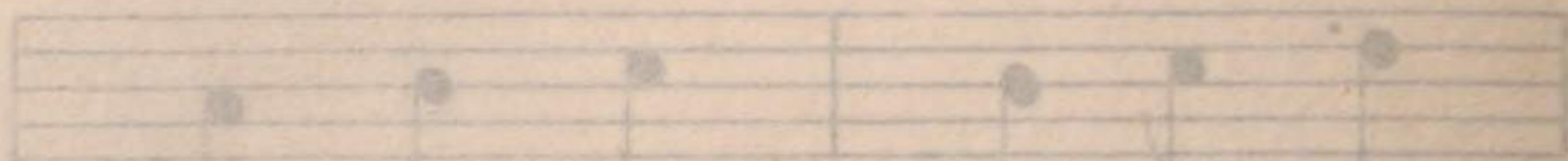

la o — bli — da — — re

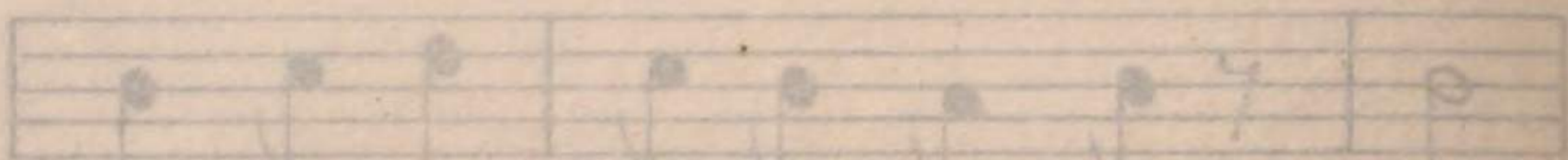
Allegrino

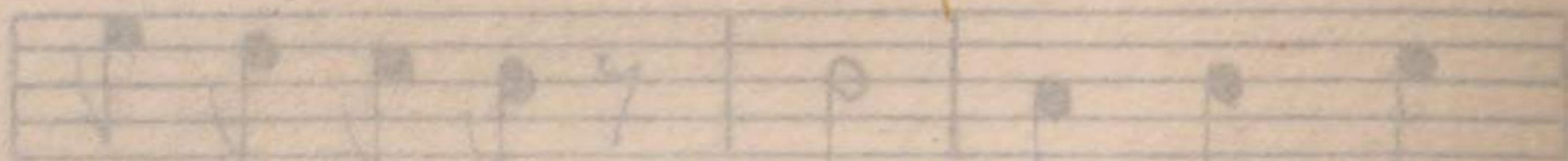
si - mi - se - re

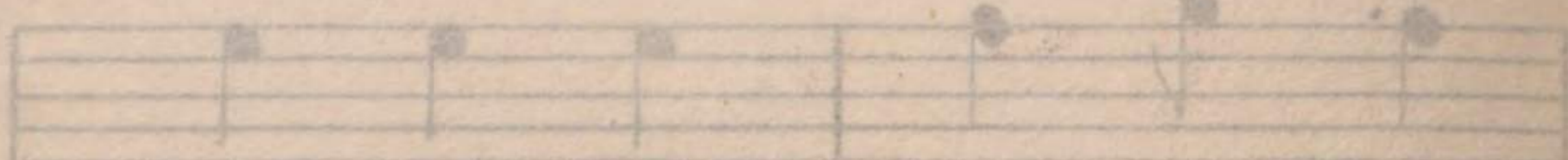
re - te - re - re - re - re

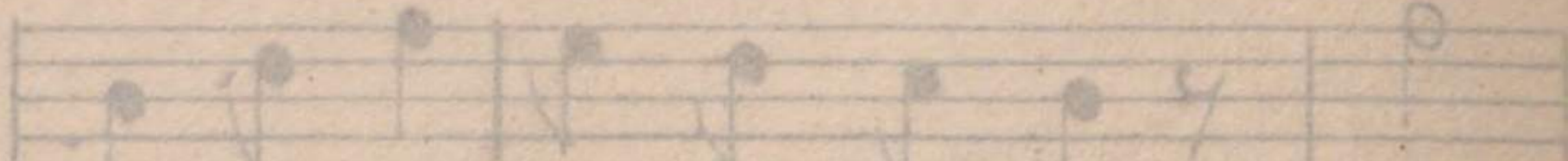
re - re - re - re - re - re

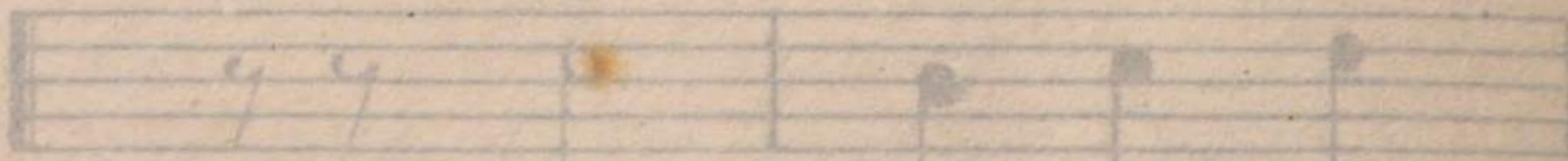
re - re - re - re - re - re

re - re - re - re - re - re

re - re - re - re - re - re

re - re - re - re - re - re

Si n' hi havia un frare — qu' era enamorat
de una minyona — que ella no 'u sap,
que ella no 'u sap — que jo li vulla bè.

¡ En tota ma vida — no la oblidaré !

Las cinch son tocadas, — ja van per las sis.
Toca la campana — que me 'n dona avis,
que me 'n dona avis — que me 'n tinch de llevar.

¡ En tota la vida — la podré oblidar !

A la sagristia — aviso l' escolá ;
vull aná' á dir missa, — que 'm vinga á ajudar.
Tot volent distréurem — mes hi vaig pensar.

¡ En tota la vida — la podré oblidar !

De lluny la vaig veure, — me 'n vaig alegrar.
A la porteria — jo me 'n vaig anar,
pensant allavoras — poderhi parlar.

¡ En tota la vida — la podré oblidar !

Es tocada l' hora — d' aná' á refetor,
jo me n' hi anava — ab molta tristor ;
quan ne sò á la taula — jo no puch menjar.

¡ En tota la vida — la podré oblidar !

Tocan las dotz' horas — de la mitja nit ;
toca la campana, — m' aixeco del llit ;
mes en sent al chor — jo no puch resar.

¡ En tota la vida — la podré oblidar !

Un company tenia, — tot l' hi vaig contar ;
Per aliviarme — ell me va renyar :

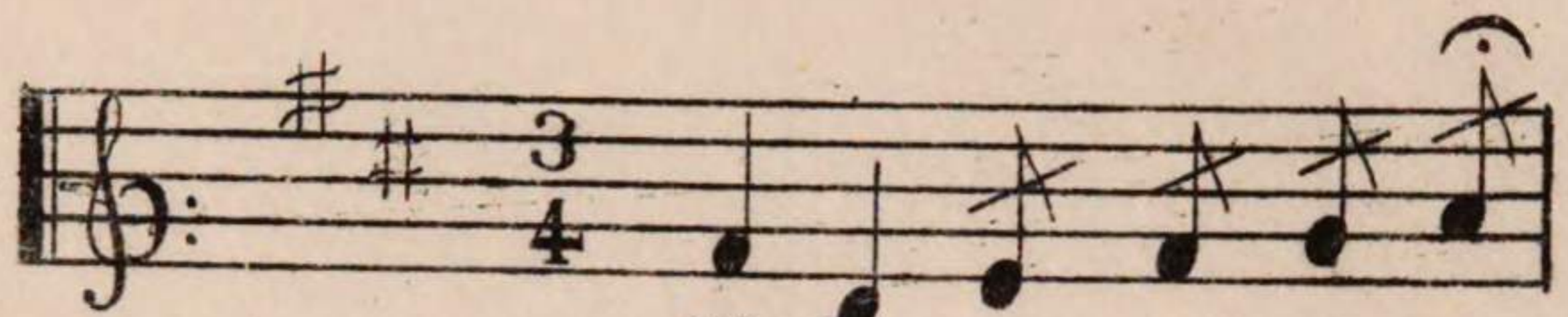
« En aquestas cosas — no 'us hi cal pensar.

Agafém lo llibre — y aném á resar. »

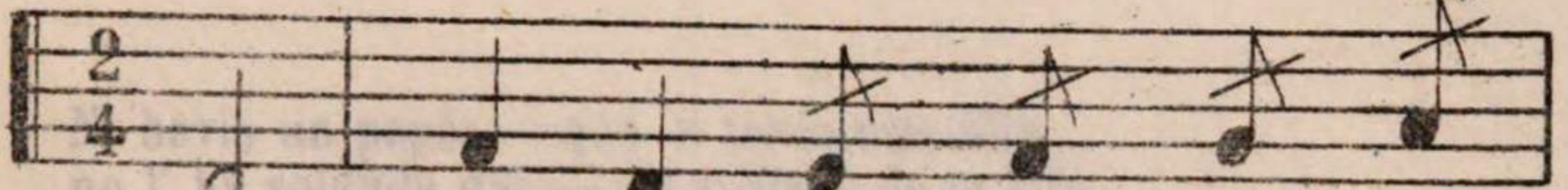
LA FILLA DEL PAGÉS.

LA FILLA DEL PAGEZ

N'hi ha vi — a un pa —

ges que'n te — ni — a u — na

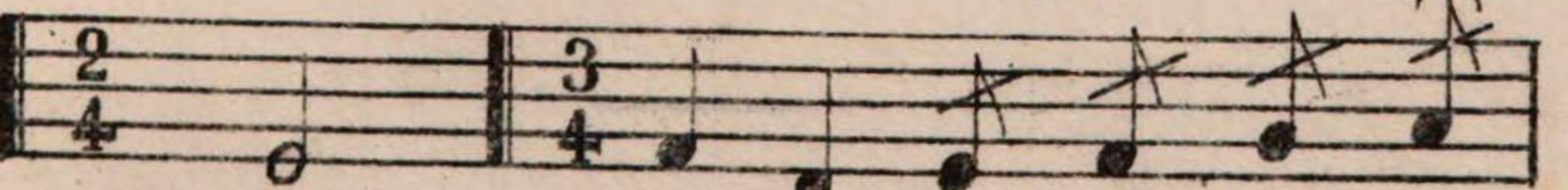
li — lla no l'ha vul — gu — da

dar als fa — drins de la

vi — la. Lo po — me — ret plan —

tat la ro — se — ta es — ban —

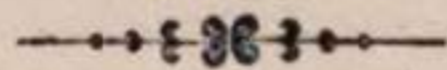
di — da !

Ni havia un pagés — que 'n tenia una filla,
no l' ha volguda dar — als fadrins de la vila

Lo pomaret florit,
la roseta esbandida.

La vol doná' á un gabaig — de la gabatxeria.
La 'n fa morir de fam — y fret á la botiga,
també la 'n fa aná' al bosch — al bosch á cercá' alzina.
A l' entrada del bosch — ja la 'n pica una espina,
ja n' arrenca un gran crit : — « Válgam' Verge María,
si Vos no m' ajudéu — demá no seré viva. —
Lo seu galant ho sent — del fondo de la vila,
ja n' ensella 'l cavall — y li posa la brida,
y se 'n va dret al bosch — allá hont era la nina,
— Nina, si vols venir — te 'n faré companyia,
De tres castells que 'n tinch — senyora te 'n faria :
lo un n' es á Valencia, — l' altre n' es á Castilla
y l' altre es lo meu cor — qu' es lo que mes t' estima. —

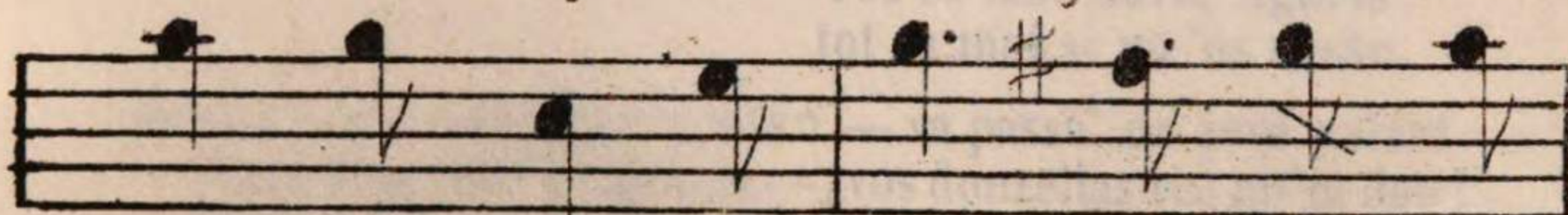
LA PROMETENSA.

LA PROMETENZA

Ay las no — yas de la

vi — la y tam — be las del ra —

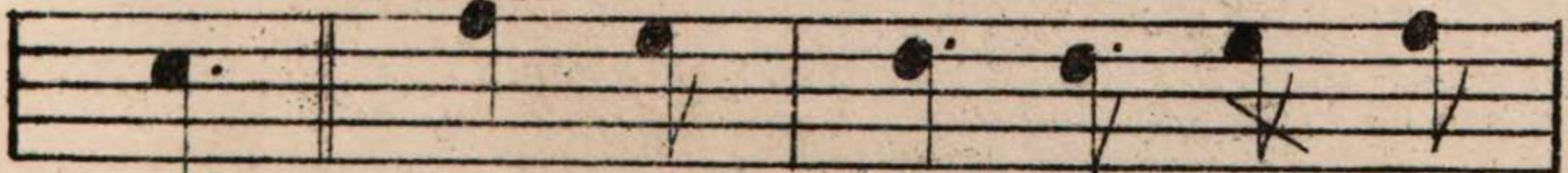

hal to — tas son ma — ti — ne —

res — tas á ren — tar — se 1 da — van —

Tornada

tal Tot es mal Ma — ria. Ag —

ne — ta, tot es mal si no'ns ca — sau

Ay, las noyas de la vila — y també las del rabal ,
lotas son matineretas — á rentarse 'l davantal.

Tot es mal Maria Agneta ,
tot es mal si no 'us casáu.

Mentres que 'l davantal rentan — va passá' un jove galant.

— Aquí prou me hi estaria — ¿vos donzellas res no'm dau ?

— Si voléu la cordonera — ó 'l cintó del davantal ?

— Jo no vull la cordonera — ni 'l cintó del davantal ,
si no las pometas blancas — qu' en lo vostre pit portáu.

— Las pomas son verdosetas, — lo jove, 'us farian mal ,

tornéu la nit de San Pere, — ó be la nit de san Joan,

las pomas serán maduras — mevas y vostras serán.

VARIANT.

Vers 7.

que 'm vull aquesta roseta — que 'n portéu aquí davant.

— Tornéu la nit de San Pere — ó lo matí de San Joan ,

las rosas serán floridas — per vos ó un altre serán.

LA MARE Y LA FILLA.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

2 # #
4 #
La

ma — re y la fi — lla se —

— uhen en banch ra

fi — lla . bro — da se — da la

ma — ré bro — da es — tam la

flor del lli — ri lli — ri la

flor del lli — ri blanh

Handwritten musical notation on a five-line staff. It begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a time signature of 4/4. The first note is a half note G4.

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notes are half notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The lyrics below are: ma - te - ra - pa - tris.

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notes are half notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The lyrics below are: in - ven - tu - ra - tum.

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notes are half notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The lyrics below are: ex - ce - ptis.

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notes are half notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The lyrics below are: om - ni - bus.

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notes are half notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The lyrics below are: in - vi - si - bilis.

Handwritten musical notation on a five-line staff. The notes are half notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The lyrics below are: et.

La mare y la filla — séuhen en un banch,
la filla broda seda — la mare broda estam,
la flor del lliri, lliri,
la flor del lliri blanch.

ne broda una camisa — per un estudiant.
Mentre que la brodava — ne passa 'l seu galant,
la filla 's posa á riure, — la mare sospirant.
— De que sospiréu, mare, — de que sospiréu tant?
— Filla, la meva filla, — joves t' enganyarán,
— Mare, la meva mare, — ja enganyadeta m' han,
al cap de los nou mesos — ne tindré un infant
Lo criaré set mesos — y la dida altres tants.
Set y set fan catorze, — l' infant ja será gran:
li 'n comprarem pistolas, — pistolas y punyal,
s' en irá per la plassas — matant y degollant.
Las gents farán preguntas; — «¿ Qui es aquell bergant?
Fill de dona Maria, — nebot de Don Joan.

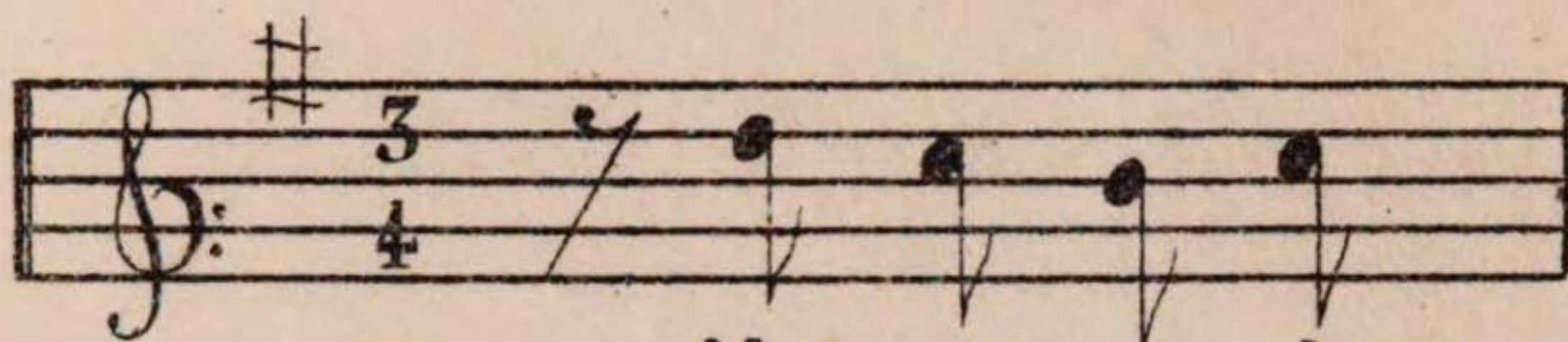
NOTA.

Notable es la manera ab que s' espressa aqui lo desig de deixar venjada l' honra perduda, valentse del mateix fruit del crim ó seducció.

LA CANSÓ DELS CARLINS.

—→ 333 ←—

LA CAJON DE LOS CARIBAS

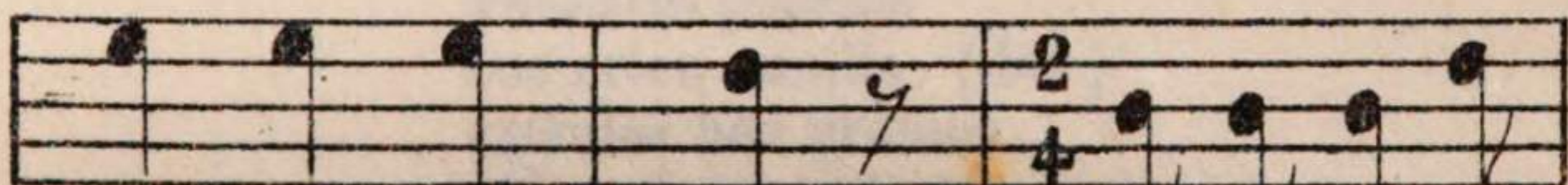
Mon - ta - nyas de

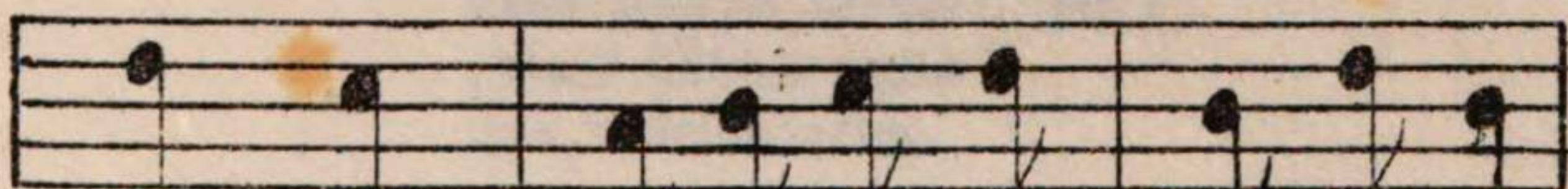
Bu - sa que tan al - tas sou

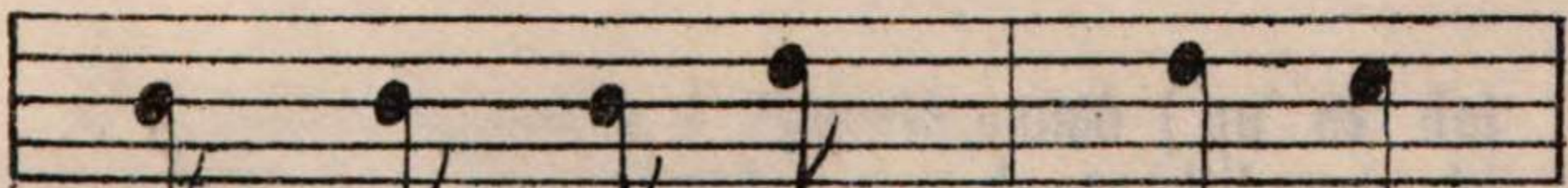
Mon - ta - nyas de Bu - sa que

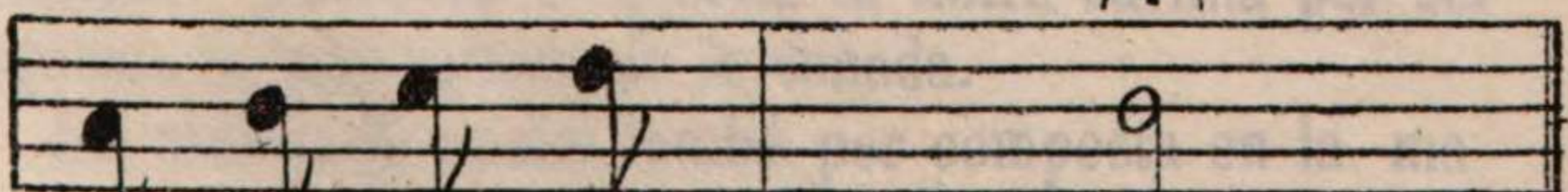
tan al - tas sou Di - gueu - nos hont

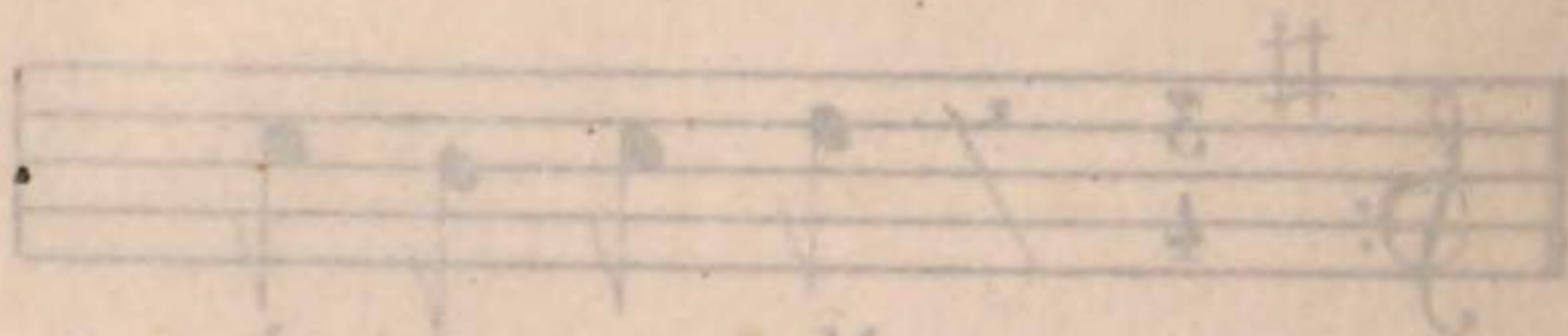
pas - san los Car - lins hont son hont son

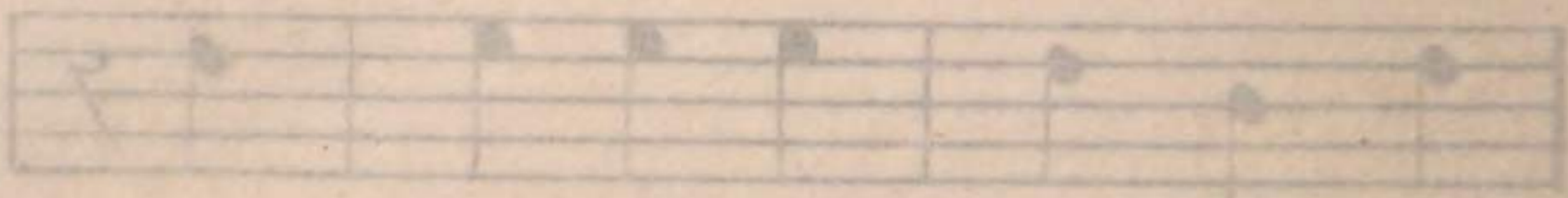
Di - gueu - nos hont pas - san

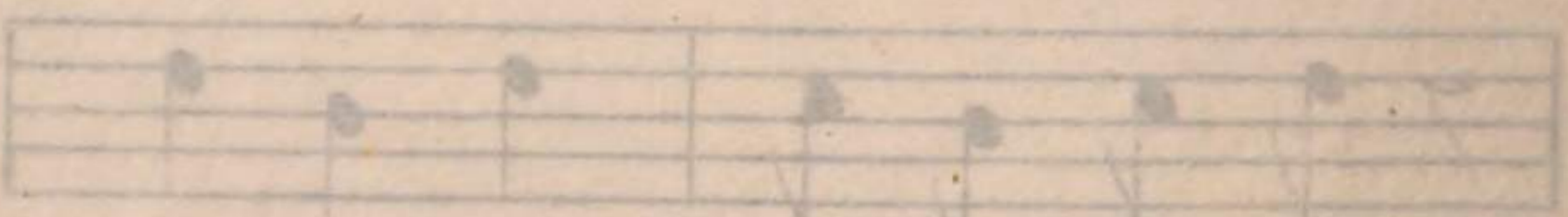
los Car - lins hont son

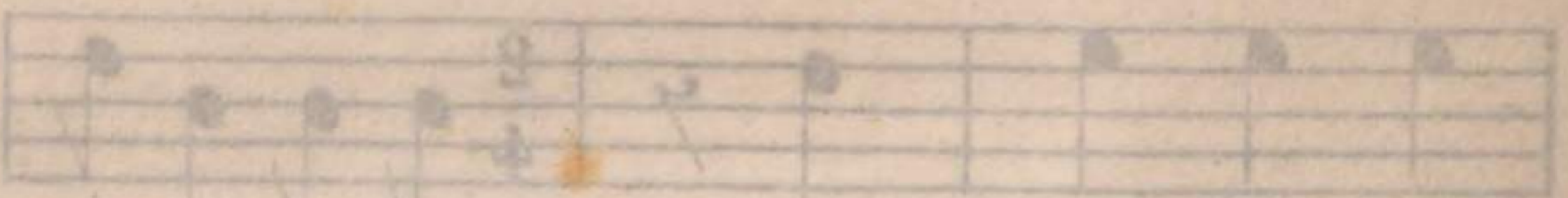
Mom - ta - pas de

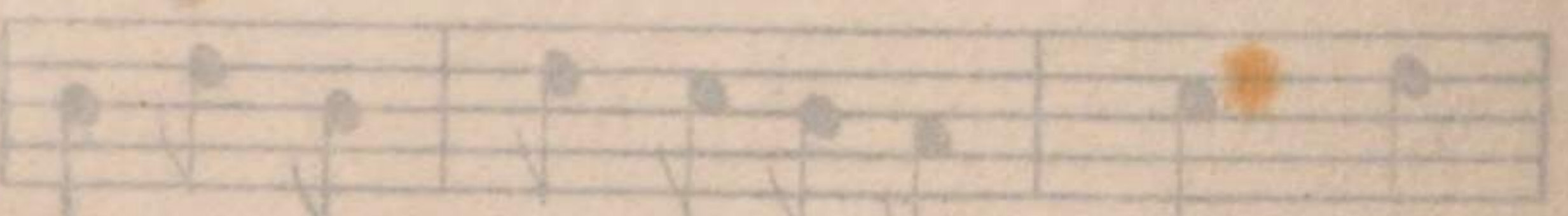
de - sa que tal a - pas de

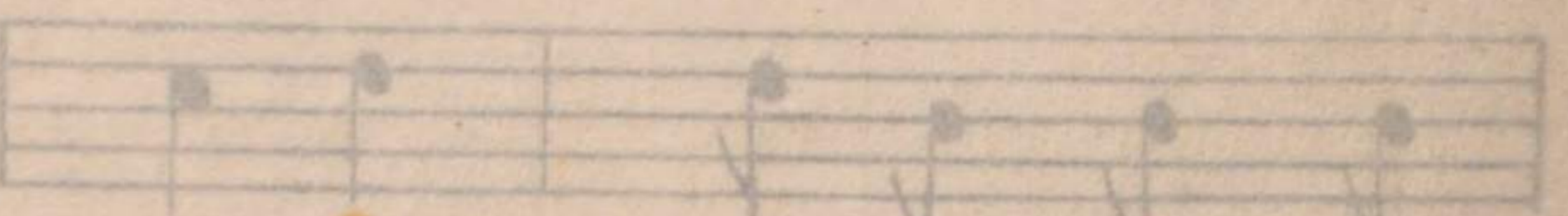
de - sa que Mom - ta - pas de

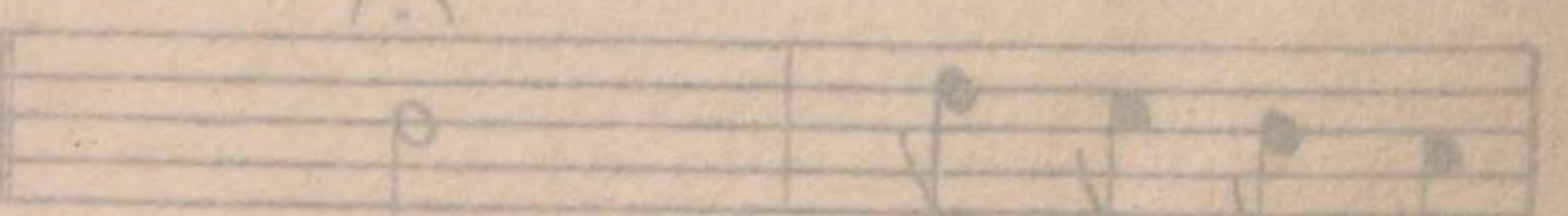
tal a - pas de son in - gien - pas de

pas - sau los car - pas de son son

ni - gien - pas de son son

son los car - pas de son

Montanyas de Busa
que tan altas sou , (bis)
diguéunos hont pasan
los carlins hont son.

Vosaltras pagesas
que baixèu al plá , (bis)
déunos bona cambra
bon blat y bon pá.

Vosaltres pagesos
que crieu cunills , (bis)
criéulos ben grassos
pèls pobres carlins.

Déunos bonas armas
bons soldats serém : (bis)
¡ visca Cárlos sexto !
que 'l defensarem.

NOTA.

Ab la mateixa tonada d' aquesta cansó (qu' es del primer ters del present segle) las hosts lliberals hi cantavan una lletra favorable á sas ideas y propósitos polítichs. Nosaltres hi deixem la lletra carlina per ser aquesta la inspiradora de la tonada.

La música la tenim també per composta en la mateixa época : nos fa pensar així, la comparansa que ha-

vem fet detingudament de la mateixa, ab totes las al-
tras tonadas patrióticas del mateix temps. A mes á mes
que, per poch coneixedor que se sia de la música de
la terra, ja 's veu tot seguit que en res se sembla á
las tonadas vellas , de las quals sols ne conserva un
bany lleuger.

Altras posadas té la canso, que no las hi havem po-
sadas per tontas ó lletjas : lo millor d' ella es la tona-
da.

Veuse aquí ara l' article de Mr. Gaston Paris, publicat en la REVUE CRITIQUE D' HISTOIRE ET DE LITERATURE, any 1868, nombre 12, pág. 188, de que hem parlat en lo comens del present volum.

Los volums que ab lo titol *Cansons de la terra* acaban de publicarse á Barcelona, forman una de las mes preciosas contribucions que en aquest darrers anys s' han presentat al estudi de la poesia popular; las cansons que contenen cridan y molt l'atenció, no tan sols per la bellesa y gracia original de la forma, sino també per la antiguitat ó rarsa del fons y per los coteigs que fan venir ganas de fer ab las d' otras paissos. No es ara 'l lloch de tractar d' ellas baix aquests dos punts de vista; reduhímnos á donar alguna idea de lo que es la col·lecció de M. Briz y á fer sobre la mateixa algunas observacions.

La major part de las composicions d' aquest aplech son cansons epicas, á escepció de un curt nombre de cerdanas, baladas ó cants d'amor. Si se 'n treuhen una deuhéna de cantichs ó llegendas de sants, quedan mes de trenta cansons verament importants, de las que algunas son de primer ordre. Be es veritat que molts d'aquets cants han sigut publicats ja en lo *Romancerillo catalan* de M. Milá y Fontanals; emperó las variants que acompanyan á las que 'ns ocupan tenen un valor real, essent per altra part

publicadas per primera vegada algunas de las cançons mes hermosas. Acompanya á las mateixas una introducció escrita en catalá, introducció en son conjunt ben raho- nada, y á mes á mes se posan al peu de cada cant las cançons d' altres païssos que hi tenen mes semblansa, es- sent gran part d' aquestas provençalas. Hi há, ó hi ha hagut sempre entre la Provença y la Catalunya un llas es- tret y un freqüent comers del que n' es una bona proba la poesia popular dels dos païssos. En las cançons que no son originariament comunas als dos, sino pressas l' una de l' altra, regularment la versió catalana es filla de la provençala: ja es sapigut que la major part dels cants provençals no poden negar un origen francés, y aixó d' una manera tan vista que no 's pot menys d' atribuir á la llenga d' oil una influencia marcada en la poesia popular del co- mú dels païssos. Aquesta es una cosa que deuria ser estu- diada ab deteniment. No deixa de cridar la atenció, lo veu- re que la Fransa tè tan pocas cançons populars de las ve- rament antigas y que las que tè modernas conservin millor conjunt y complement en las provincias vehinas que d' ella las han apresas. Aixó, quan s' estenga l' estudi d' aquest gen- re de literatura potser podrá esplicarse, y assegurar-se, que la literatura popular francesa ha sigut primitivament rica y ha influhit molt en la dels païssos vehins. Dèu fas- sa que ixcan nous aplechs de cants populars y aixis po- drán tal volta aplegarse arguments que probin çó que dei- xem apuntat.

Parlém ara de las cançons mes interessants de la col- lecció catalana. *Lo Compte Arnau* ¹ nos ofereix un cu- riós fenómeno: es lo vell mito del *cassador negre*, escam- pat per tota l' Europa, y qual origen regoneix per bres lo temps en que los membres de la gran familia pseudo-europea no s' havian pas separat encara: es lo vell mito del cassador de nits rodejat de sos gossos y seguit de sa quadrilla, es casi tot lo llibre de Schwarz sobre l' *Origen de la mitolo- gia* ² que s' ha transformat en llegenda; es un compte mort que 's presenta á sa muller y li fa saber que está condempnat per *no haver pagat las soldadas á sos criats*.

¹ Volum I, pág. 53.

² Berlin, 1860.

Mr. B. diu en una nota: « Aqueixa cansó se confon moltes vegades ab la tradició del *mal cassador* que no es altra cosa que una imitació de una rondalla del nort ¹. Los pagesos prenen tan á lo sério la existencia d' aqueix condempnat que cada nit te que fer per forsa sa carrera seguit de milers de gossos y en companya de la que fou sa aymía, que fins hi ha un vent que l' acostuman á anomenar del *mal cassador* y ben á matents son, quan aqueix ayre bufa, á tancar las portas de sas masías á fi de no sentir de tan aprop los reuills dels cavalls, los udols dels gossos y la fressa de la cavalcada que, segons ells, travessa pèl entorn de sas casas. Es tanta la convicció que tenen de haverlho sentit mes d' una vegada, que pagés hi ha que ho juraria davant d' un Sant Crist.» Per tots aquells que s' hajan dat al estudi d' aquesta qüestió, estas indicacions tenen una gran importancia, y 'ns fan venir ganas de tenirne mes noticias.

Catalunya, segons se deix veure per esta petita mostra, déu tenir encara un gran nombre de supersticions y tradicions populars; treball digne, per alguns d' aqueixos savis catalans que tan han fet per son pais, fòra lo recullirlas fidelment; aquell que ho executés faria un gran servey á la crítica ². Ia que estém demanant una cosa, demanémhe un' altra també molt necessaria, aquesta es, una col·lecció de tots los *quentos de noys*: una xica mostra que d' alguns d' ells nos n' ha fet coneixe M. Milá á la fi de

¹ *Es una errada; la tradició es mòlt mes vella.* Nota de G. Paris.— A n' aquesta nota hi respondrem, sens orgull ni presunció de nostra part, ab las mateixas paraulas que ans de ferla fa constar en son article lo mateix G. P. Diu ell, *es lo vell mito del CASSADOR NEGRE escampat per tota la Europa.* Nosaltres dihém « imitació de una rondalla del Nort » sens fixar la época. Sent aixís, la paraula *rondalla* es la que deu haver despertat lo dupte del dit senyor. Si tal es, preguntarem nosaltres: ¿ de *rondalla* á *mito* hi ha gayre ó cap diferencia? Per nosaltres, parlant en general com parlém en aquella nota, las dos paraulas volen dir lo mateix.— Y ara mes que no sia del tot escayent, farém notar, de passada, una nostra humil opinió sobre l' origen de certas tradicions que per populars se tenen, y es: que no 'ns mereixem tal consideració, la major part dels episodis de un gran nombre de rondallas á las quals ni tan sisquera'ls concedim lo bres neo-llatí que molts los concedeixen, creyent al revés, ser aqueix mòlt mes vell.— (*N. del T.*)

² Aquest desig s' ha vist ja realisat. En Francisco Maspons acaba de publicar la primera serie de sa col·lecció de *quentos* populars, qu' ell

son *Romancerillo* ha despertat en nosaltres un viu desig de coneixels tots: lo mateix savi autor que ha arreplegat aquest ¿no podria publicarne lo col·lecció?

Entre las cançons que no 's troban en lo *Romancerillo catalan*, senyalarém *S. Jaume de Galicia* ¹ lo mateix fet, tret dels *Miracles de S. Jaume*, es atribuit á la Verge Maria, si be ab alguna diferencia, en una cansó bretona, *N.-D. de Folgoat* (Barzaz—Breiz, 6. ed. p. 272.); — *Isabel* ² es una encisera y maliciosa cansó; — *La esquerra* ³ aquesta cansó molt popular tan á Fransa com á Provença, es la titolada de las *transformacions*, que Mistral ha rejoyenit ab tant acert en la seva *Magali* (vejis Rev. crit. 1866, 11, 302); — *La dama de Tolosa* ⁴ hermosísima cansó de argument conegut; ab est argument shakspeare hi ha compost son *Mesura per Mesura*: ⁵ — *Catarina de Lió*, ⁶ que M. B. compara ab rahó ab la bello *Margotoun* (D. Arbaud, *chants populaires de la Provence*, 11, 108); — *Lo compte Gari*, ⁷ cansó de las mes notables, que 'n recorda moltras altras (per ex.: los romans de *Clotilde* ó de *Joana* de D. Arbaud (t. I, p. 83) sens coincidir del tot ab cap d' aqueixas; ⁸ — *La trupassera* (volum II, pag. 73), cf: D. Arbaud, II, 152, *lou*

titola molt propiament *Lo Rondallayre*. La bona rebuda que li ha fet la premsa, fa esperar la publicació de las séries següents. (*Lo Rondallayre*.—Verdaguer.—1871.) (*N. del T.*)

1 Volum I plana 71.

2 Volum I plana 111.

3 Volum I plana 125.

4 Volum I plana 133.

5 Drama en cinch actes.

6 Volum I plana 209.

7 Volum II plana 51.

8 Poca es la semblansa que tenen aquestas dos cançons, no mes, en lo desenllás es hont tenen una mica de tirada l' una á l' altra, perque nostres lectors pugan formarne juhí propi vejas la versió provençal:

N' en soun tres fraires - n' ant qu' uno souer' à maridar,
l' ant maridado - cinquante legos luenc d' eici;
l' ant douna 'n home, - lou plus mechant d' aqueou pays.
L' a tant batudo, - em' un bastoun de vert-bouisset,
soun sanch li couero - jusqu' au bout de ses blanch talouns,
et tout li paro - em' uno tasso de loutoun:
— Tenetz, salopo, - v' aquit lo vin que n' an beuretz.
— Mon ami Pierre, - buvetz lou vous, iou n' ai pas set.

Jalous y en francés Tarbé, II, 98, le *Mari Souponeux*; Puymaigre, p. 217, la *chanson de la Bergere*; es digne de ser notat que aixís á Catalunya com á Lorena, aquesta cansó dialogada, en las festas populars, es talment representada per un jove y una donzella ¹; — la *mala muller* (II, 85), hermosa y poética cansó dialogada; *Mambriú* (II, 127); esta cansó no es pas l' original y si no mes una traducció de la francesa sobre Malbroug; aixó mateix diu M. B. y ho proban fins los assonants y la tornada. Ella fa esperar una altra versió original sense cap de las taras que enlletjeixen á la present que poch valor literari te: es curios ab tot que lo patge al fer saber la mort de Mambriú, l' anomeni *Compte de l' Aronja*; — *La Vella* (II, 147);

— Ai 'no camisa, — iou la voudriou anar lavar?
— Anetz, salopo, — avisetz vous de trop restar! --
Dooü temps que lavo - tres cavaliers n' a vist venir
que li ressembloun, — ses tres fraires dedins Paris.
Ello s' entouerno, — n' en ven avertir soun marit:
— Moun ami Pierre, — tres cavaliers n' ai vist venir.
que me ressembloun, — mes tres fraires dedins Paris.
— Ma mio Jeanno - prenetz les claus de moun casteou,
v' anaretz mettre - tout ce que n' avetz de plus beou. —
N' en pren l' escoubo — elo s' es mess' á escoubar.
Dooü temps qu' escoubo, — ses tres fraires sount arrivats:
— Digatz, servanto, — ount' es la damo doou casteou?
— Siou la servanto — eme la damo doou casteou.
— Ma souere Jeanno — ount' a passat vouestro beoutal?
— Les cops de vergos, — les cops de bastoun l' ant levad'!
— Ma boueno souere, — ount' es anat vouestre marit?
— Es ana 'n casso — n' en tardara pas de venir.
N' es p' ana 'n casso — ses tres chins blancs n' en sount aquit.
Ma boueno souere, — dounetz toutes vouestres claus. —
Clavoun, desclavoun, — a la plus hauta l' an trouvat.
Lou premier qu' intro — mai se l' a pas augear toucar;
lou dernier qu' intro — em' un poignard l' a poignardat.
— Moun fraire Antonio, — aguetz pietat de ses enfants.
— Prendrem les mendres — et vous laissarem lui pui gran,
et la filheto — la metrem dedins un *convent*.

Aquest cant mes que á la nostra cansó se sembla á una rondalla catalana que casi, casi te 'l mateix argument. (*N. del T.*)

¹ Devem dir en honra de la veritat que 'ns ha vingut de nou aixó de que 's ballés semblant cansó aquí Catalunya, y fins nos apar poch verossímil. Las cansons que s' acostuman á representar, pertanyen, assí á Catalunya, á un altre genre. (*N. del T.*)

es la tan coneguda cansó de la *Vieille*, que existeix tambe en provensal ¹ y que ve del francés; — *D. Joan* (II, 921); aquest hermós romans pot compararse, ab tot y que hi ha considerables variacions, á la llegenda popularisima á Fransa de la que M. D. Arbaud n' ha donat una hermosa versió provensal y molts variants ².

A la cua de sou primer volum M. Briz ha publicat una llista de las mes bonicas cansons que tenia per publicar encara: com que no totes se troban en lo II volum de las *Cansons de la terra*, nos creyem en lo dret d'esperar que aquest no será 'l darrer.

No podém menys de donar les mes espressivas gracias al autor per lo que ha fet per la hermosa poesia popular de Catalunya y li preguém que tiri avant una obra que honra á sa patria y presta real utilitat á la ciencia.

1 D. Arbaud, 11, 148,

2 (T. II, p. 82. Miansoun.)

TAULA.

	<u>PÀG.</u>
Los dotze nombres.	3
La passió.	11
Lo compte Floris.	27
Las joyas de boda.	41
Mariagna.	47
San Ramon de Penyafort.	53
L' escrivana.	61
La filla del rey.	71
L' adúltera.	77
Serraller.	83
La noyas de Cerdanya.	89
Los dallayres.	95
S. Isidro.	101
Los tres tambors.	107
Cástich de Deu.	113
Pau Gibert.	123
La ploma de perdiu.	131
La rosa.	137
Lo baillet.	143
Val mes !	149
La bona viuda.	157
D. Joan y D. Ramon	167
Serrallonga.	175
L' hereu de la forca.	187
Lo Canigó.	193

La Sileta.	203
L' ànima condempnada.	209
La filla perduda	217
Enuig de S. Joseph.	223
Alegria de S. Joseph.	231
Lo frare namorat.	239
La filla del pagés.	245
La prometensa.	251
La mare y la filla.	257
La cansó dels carlins	263

OBRAS QUE 'S TROBARÁN EN CASA
d' En Alvar Verdaguer.

Cansons de la terra, Cants populars catalans. I y II volums, col·leccionats, lletra y música per F. P. Briz. — Los dos volums, acabada la edició.

Jochs Florals de Barcelona. — Colecció complerta del 1859 al 1870. ~~19~~ 19 vols. en 4t. — 148 rs.

La Vida en lo Camp. — Quadros de costums catalanas per Gayetá Vidal y Valenciano. — 1 vol. en 4t. de 320 pág. edició de luxo. — 20 rs.

Lo Rondallayre, qüentos populars catalans, per Francisco Maspons y Labrós. — 1 vol en 8é. 6 rs.

Lo Llibre de l' Infantesa. — Rondallari catalá, per Thenci Thós y Codina. — 1 vol. en 8é. edició de luxo. — 8 rs.

Alazarch, romans historich. — 2 rs.
